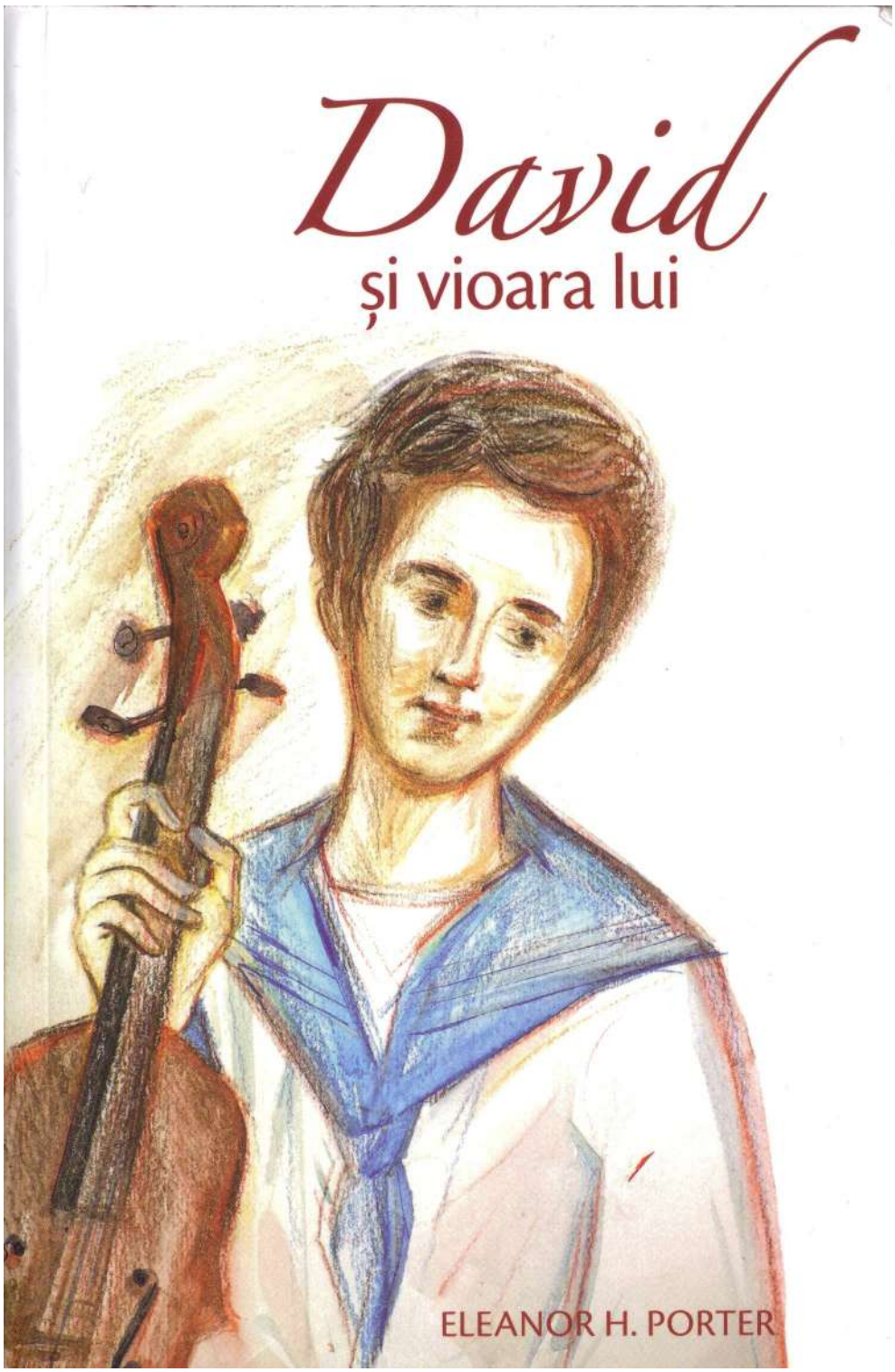

DAVID ȘI VIOARA LUI

ELEANOR H. PORTER

Cuprins

CAPITOLUL I.CĂSUȚA DE LA MUNTE ... 3
CAPITOLUL II.CĂRAREA ... 6
CAPITOLUL III.VALEA ... 10
CAPITOLUL IV.DOUĂ SCRISORI ... 13
CAPITOLUL V.DISONANTE ... 18
CAPITOLUL VI.BĂTĂI DE CAP, NECESARE SAU NU ... 22
CAPITOLUL VII.CINEVA TE VREA! ... 26
CAPITOLUL VIII.MISTERUL CELOR ÎNGĂDUITE ŞI NEÎNGĂDUITE ... 30
CAPITOLUL IX.JOE ... 33
CAPITOLUL X.DOMNIȚA TRANDAFIRILOR ... 37
CAPITOLUL XI.JACK ŞI JILL ... 41
CAPITOLUL XII.RĂSPUNSURI CARE NU DAU NICI UN RĂSPUNS ... 43
CAPITOLUL XIII.O SURPRIZĂ PENTRU DOMNUL JACK ... 46
CAPITOLUL XIV.FEREASTRA DIN TURN ... 49
CAPITOLUL XV.SECRETE ... 52
CAPITOLUL XVI.CASTELUL LUI DAVID DIN NORI ... 55
CAPITOLUL XVII.„PRINȚESA ȘI CERŞETORUL” ... 58
CAPITOLUL XVIII.DAVID SARE ÎN AJUTOR ... 62
CAPITOLUL XIX.LUMEA CEA LIPSITĂ DE FRUMUSEȚE ... 66
CAPITOLUL XX.CALEA CEA NEOBIŞNUITĂ ... 69
CAPITOLUL XXI.INIMI GRELE ... 72
CAPITOLUL XXII.CE A VĂZUT PERRY ... 74
CAPITOLUL XXIII.NEDURNERIRI ... 77
CAPITOLUL XXIV.O POVESTE RESCRISĂ ... 81
CAPITOLUL XXV.LUMEA CEA FRUMOASĂ ... 83

„Lumea e frumoasă, David, să nu uiți niciodată asta! Și, dacă uneori te simți îndemnat să crezi că nu-i frumoasă, amintește-ți doar că tu, dacă vrei, o poți înfrumusețа.” Așa sună cel din urmă sfat pe care David, un baiețel în varstă de numai zece ani, îl primește de la tatăl său. Vrând să-și crească băiatul într-o lume lipsită de rău și neatinsă de convențiile și de prejudecățile sociale, un barbat care nu își dezvăluie nimănui numele duce o viață retrasă într-o colibă din vârf de munte alături de fiul său, David. Instruit chiar de tatăl lui – el însuși un violonist desăvarșit –, David învață să cânte la vioară și pune în cântecele sale întreaga frumusețe a lumii.

CAPITOLUL I.CĂSUŢA DE LA MUNTE

Sus, pe povârnişul muntelui, coliba şedea de una singură în mijlocul luminişului. Era construită cam din topor, dar călduroasă. În spatele ei, nişte stânci ascuţite stăteau pavăză împotriva vântului, înălţându—se ca nişte metereze vârsta—te în cenuşiu şi alb sub lumina soarelui. În faţa ei, o fâşie nu prea mare de iarbă se rostogolea lin la vale spre locul unde costişa se prăvălea într—o altă pantă abruptă, împădurită cu brazi şi cu pini mărunţi. La stânga, o cărare ducea înspre adâncurile răcoroase ale codrului. Dar, la dreapta, muntele se gârbovea încă o dată şi dezvăluia privirilor tabloul pe care David îl iubea cel mai mult: valea cuprinzătoare, apele argintii ale lacului şi râul şerpuind ca o panglică până departe şi, deasupra tuturor, feluritele tonuri de cenuşiu şi de verde şi de purpuriu ale munţilor care se căţărau unul pe umerii celuilalt până când cei din vârf străpungeau cu frunţile cupola vastă a însuşi cerului.

De la colibă nu părea să pornească nici un drum, ci doar o cărare pierzându—se în adâncurile pădurii. Şi cât vedeai cu ochii, până la petele de culoare albă de pe malul râului îndepărtat, de jos, din vale, nu se înălţa nici o casă.

Înăuntrul colibei, o sobă încăpătoare stăpânea peste o latură a odăii. Era în toiul lui iunie şi cenuşa se răcise în vatră, dar dinspre şopronul micuţ dindărăt veneau aroma şi sfârâitul şuncii frigându—se deasupra flăcării. încăperea era simplă şi totuşi, într—un fel, neobişnuit mobilată. Două paturi, câteva scaune grosolane, dar confortabile, o masă, două pupitre pentru note muzicale, două viori şi cutiile lor, cărţi peste tot şi partituri împrăştiate. Nu se vedea nicăieri vreo pernă sau vreo draperie sau vreun flecuşteţ care să trădeze mâna sau bunul gust al unei femei. Pe de altă parte, nu se găsea nici vreo armă de foc, vreo blană sau vreun trofeu încornorat de vânătoare care să dovedească puterea şi iscusinţa unui bărbat. Îi serveau drept ornamente o copie frumoasă a Madonnei Sixtine, mai multe fotografii purtând semnături binecunoscute afară, în lumea cea mare de dincolo de munţi, şi o ghirlandă de conuri de pin pe care un copil ar fi putut să o împletească şi să o atârne.

În bucătăria cea micuţă de sub şopron sfârâitul a încetat dintr—odată şi o pereche de ochi întunecaţi şi visători s—a ivit în pragul uşii.

—Tăticule! a strigat stăpânul ochilor.

Nici un răspuns...

—Tată, eşti acolo? a strigat vocea mai stăruitor. Dinspre unul dintre paturi au venit o mişcare uşoară şi un cuvânt şoptit. La auzul lor, băiatul din pragul uşii a sărit uşurel în cameră şi s—a repezit la patul din colţ. Era un flăcău zvelt, cu bucle scurte şi ordonate acoperindu—i urechile şi cu bujorii unei sănătăţi fără cusur înflorindu—i în obraji. Mâinile lui subţiri şi lungi şi cu degete înguste de fată s—au întins nerăbdătoare.

—Vino, tăticule! Am pregătit de unul singur şi şunca, şi cartofii, şi cafeaua. Repede, până nu se răcesc toate!

Încet, ajutat de mâinile ferme ale copilului, bărbatul s—a împins în capul oaselor. Avea obrajii la fel de îmbujoraţi ca şi băiatul, dar nu de sănătate. Privirea îi era puţin sălbatică, dar avea o voce joasă şi foarte blândă, asemenea unei mângâieri.

—David, e băieţelul meu David!

—Sigur că e David! Cine altcineva ar putea să fie? a râs băiatul. Vino! Şi l—a tras de mâini.

Atunci bărbatul s—a ridicat şovăielnic şi s—a silit să stea în picioare numai prin forţa propriei voinţe. Privirea sălbatică i—a părăsit ochii, şi îmbujorarea, obrajii. Chipul i—a devenit dintr—odată bătrân şi supt. Cu toate acestea, a străbătut încăperea cu paşi destul de siguri şi a intrat în bucătărioară.

Jumătate din şuncă era înnegrită; cealaltă jumătate, transparentă ca o bucată de gelatină întărită. Cartofii musteau de apă şi aveau gustul de neconfundat al unui fel de mâncare care a fiert până când a secat de tot. Cafeaua era călâie şi tulbure. Până şi laptele era acru. David a zâmbit cu oarecare mâhnire.

—Arată mai bine atunci când găteşti tu, tată, se scuză el. Mă tem că astăzi fac notă discordantă în

orchestră! Cumva, o parte din plită a fost mai fierbinte decât restul şi a ars şunca pe ici—pe colo; iar toată apa s—a evaporat din cartofi, cu toate că ASTA nu a contat prea mult, căci am turnat apă rece deasupra. Am uitat de lapte şi l—am lăsat în soare şi are gust rău acum, dar sunt sigur că data viitoare totul are să fie mai bine.

Bărbatul a zâmbit, dar a scuturat din cap cu tristeţe.

—Dar nu ar trebui să mai existe o „dată viitoare", David.

—De ce nu? Ce vrei să spui? Nu o să mă laşi să mai încerc niciodată, tată?

Din vocea băiatului răzbătea o nefericire sinceră.

Bărbatul a şovăit. Buzele i s—au întredeschis, lăsând să—i scape un oftat, de parcă îndărătul lor ar fi aşteptat un şuvoi de cuvinte. Dar s—au închis pe neaşteptate, lăsând cuvintele nespuse. Apoi, cu multă voioşie, a rostit cu totul altceva:

—Ce crezi, fiule, oare nu—i aşa că nu ne purtăm prea frumos cu cina ta? Acum, cu voia ta, am să gust puţină şuncă. Cred că simt cum îmi revine pofta de mâncare.

Chiar dacă pofta de mâncare cea rătăcitoare „se întorsese", nu a zăbovit prea mult, căci bărbatul a luat doar câteva îmbucături. Şi s—a încruntat, pe deasupra, văzând cât de puţin mânca băieţelul. Nu a scos nici o vorbă cât timp fiul său a strâns mâncarea şi farfuriile de pe masă şi încă nu rupsese tăcerea atunci când, împreună cu băiatul, a ieşit din casă şi s—a îndreptat către băncuţa aflată cu faţa spre apus.

Dacă nu vuia furtuna, David nu mergea niciodată la culcare fără o ultimă privire spre „lacul lui de argint", după cum îi dăduse numele micuţei fâşii de apă de jos, din vale.

—Tăticule, e auriu astă—seară — soarele îl poleieşte cu aur! a strigat el cuprins de încântare atunci când privirile i—au căzut asupra comorii sale. Ah, tăticule!

A scos un strigăt prelung de admiraţie şi, auzindu—l, bărbatul s—a crispat de parcă ar fi fost lovit de o durere neaşteptată.

—Tăticule, o să îl cânt — trebuie să îl cânt! a strigat băiatul, săltând către colibă.

S—a întors într—un suflet, cu vioara sub bărbie.

Bărbatul privea şi asculta; şi, în timp ce privea şi asculta, chipul îi devenea un câmp de bătălie pe care mândria şi teama, speranţa şi disperarea, bucuria şi tristeţea se luptau pentru a—l lua în stăpânire.

Nu era un lucru nou pentru David să „cânte" apusul. întotdeauna, ori de câte ori se simţea mişcat, David se îndrepta către vioara lui. Găsea mereu, în corzile ei vibrânde, mijlocul de a spune ceea ce limba lui nu putea rosti.

Dincolo de vale, cenuşiul şi albastrul muntelui se topiseră în purpuriu. Deasupra, cerul ardea într—o singură flacără înaltă de purpură şi de aur, ca un ocean clocotind pe care pluteau corăbiile trandafirii ale norilor. Dedesubt, valea împreună cu lacul şi cu râul ei se profilau înveşmântate în trandafiriu şi în aur pe fundalul verde întunecat al câmpului şi al pădurii, ca un tărâm fermecat al frumuseţii.

Şi totul se regăsea în vioara lui David şi pe chipul lui însufleţit şi transfigurat de emoţie.

Când cenuşiul a învăluit cea din urmă văpaie trandafirie şi cele din urmă note s—au stins, bărbatul a vorbit. Stăpânirea de sine aproape că îi înăsprea vocea.

—David, a sosit vremea! Trebuie să renunţăm — tu şi cu mine.

Băiatul s—a întors întrebător către el, cu lumina încă îndulcindu—i chipul.

—La ce să renunţăm?

—La tot — la tot ce ne înconjoară.

—La tot ce ne înconjoară? De ce, tată, ce vrei să spui? Aici e casa noastră!

Bărbatul a încuviinţat obosit din cap.

—Ştiu. A fost casa noastră; dar, David, doar nu credeai că vom putea trăi veşnic aici, ca şi până acum?

David a râs încetişor şi şi—a întors din nou privirile către orizontul îndepărtat.

—De ce nu? a întrebat el visător. Oare se găseşte un loc mai potrivit în întreaga lume? Mie îmi place aici, tăticule!

Bărbatul a tras cu greu aer în piept şi s—a mişcat neliniştit. Durerea sâcâitoare dintre coaste era neobişnuit de puternică în acea seară şi nici o schimbare de poziţie nu îi aducea uşurare. Era bolnav, foarte bolnav, şi ştia foarte bine acest lucru. Dar mai ştia şi că boala, durerea şi moartea nu însemnau nimic pentru David — sau, cel mult, erau nişte cuvinte peste care trecuse întotdeauna cu uşurinţă şi aproape fără să—şi dea seama. S—a întrebat pentru prima oară dacă, până la urmă, educaţia pe care i—o oferise — sau o parte din ea —nu fusese cumva lipsită de înţelepciune.

Timp de şase ani, băiatul se aflase în grija şi sub îndrumarea lui neîntreruptă. Timp de şase ani, băiatul se hrănise cu mâncarea, purtase hainele şi studiase din cărţile alese de tatăl său. Timp de şase ani, acel tată gândise, plănuise, respirase, se mişcase şi trăise pentru fiul său. Nimeni altcineva nu mai locuise în colibă. Numai rarele drumuri prin pădure şi până în orăşelul de pe coasta muntelui, după mâncare şi îmbrăcăminte, rupseseră şirul zilelor petrecute între patru ochi.

Bărbatul plănuise totul cu grijă. Voise ca numai binele şi frumosul să facă parte din copilăria lui David. Nu avusese de gând ca răul, nefericirea şi moartea să nu aibă nici o noimă pentru David, ci doar să nu—şi găsească locul în mintea lui. Ar fi trebuit ca binele şi frumosul să îi umple într—o asemenea măsură gândurile, încât să nu mai rămână loc pentru nimic altceva. Acesta îi fusese planul. Şi reuşise până aici — reuşise nemaipomenit de bine, încât începuse acum, în faţa propriei boli şi a ceea ce se temea că boala va pricinui, să se îndoiască de înţelepciunea unui asemenea plan.

În timp ce se uita la chipul fermecat al băiatului, şi—a adus aminte de întrebările lui pline de mirare la vederea primei veveriţe moarte pe care o găsise în pădure. La vremea aceea David avea şase ani.

—Vai, tăticule, doarme şi nu vrea să se mai trezească! strigase el.

Iar apoi, după ce o atinsese cu blândeţe:

—Şi e rece, ah, atât de rece!

Tatăl se grăbise atunci să îşi ia fiul de acolo, şi îi ocolise întrebările, iar David păruse mulţumit. Dar, a doua zi, băiatul adusese din nou vorba despre asta. Îl privise cu ochii mari şi puţin înspăimântaţi.

—Tată, ce înseamnă să fii... mort?

—Ce vrei să spui, David?

—Băiatul care aduce laptele avea veveriţa cu el de dimineaţă. A spus că nu dormea. Că era... moartă.

—Înseamnă că veveriţa, veveriţa cea adevărată de sub blană, a plecat de aici, David.

—Unde?

—Într—o ţară îndepărtată, poate.

—Se mai întoarce? —Nu.

—A plecat de bunăvoie?

—Să sperăm.

—Dar a plecat fără... fără haina ei de blană. Nu avea nevoie de ea?

—Nu, altfel ar fi luat—o cu ea.

La auzul acestor cuvinte, David nu mai scosese nici o vorbă. Păstrase într—adevăr o tăcere stranie timp de câteva zile; iar apoi, plimbându—se cu tatăl său prin pădure, scosese un strigăt vesel. Stătea lângă izvorul acoperit de gheaţă şi se uita la copca întunecoasă prin care apa se vedea zorind la vale.

—Tăticule, ah, tăticule, acum ştiu cum e să fii mort!

—Dar, David!

—Ştii, e la fel ca apa din izvor: ŞI EA pleacă într—o ţară îndepărtată, şi nu se mai întoarce. Şi îşi lasă hăinuţa de gheaţă în urma ei, la fel cum a făcut şi veveriţa. Nu mai are nevoie de ea. Poate să plece fără ea. Nu vezi? Şi cântă! Ascultă cum se duce cântând! VREA să se ducă.

—Aşa e, David!

Iar tatăl lui David oftase, uşurat că fiul lui îşi găsise propria lămurire pentru acel mister, o lămurire care îl şi mulţumea, pe deasupra.

Mai târziu, citindu—şi cărţile, David dăduse din nou peste moarte. De această dată era vorba despre un bărbat. Băiatul îşi ridicase privirea, uimit.

—Până şi oamenii mor, oamenii adevăraţi, ca mine şi ca tine, tată? Pleacă în ţara cea îndepărtată?

—Da, fiule, după un timp — într—o ţară îndepărtată, condusă de un Rege măreţ şi drept, aşa se spune.

Tatăl lui David vorbise tremurând, şi aşteptase temător urmarea. însă David numai zâmbise bucuros, spunând:

—Dar merg cântând, tată, la fel ca izvorul! Doar ştii că l—am auzit!

Şi totul se încheiase acolo. David avea acum zece ani şi încă nu se temea de moarte. Din această pricină, tatăl lui David se simţea uşurat; şi totuşi — din aceeaşi pricină — îi era frică.

—David, a spus el cu blândeţe, ascultă—mă! Băiatul s—a întors către el, suspinând adânc.

—Da, tată.

—Trebuie să plecăm de aici. Afară, în lumea largă, te aşteaptă bărbaţi şi femei şi copii. Ai o lucrare frumoasă de făcut, şi nimeni nu—şi poate înfăptui lucrarea pe o culme de munte.

—De ce nu? îmi place aici, şi am trăit aici dintotdeauna.
—Nu dintotdeauna, David: de şase ani. Aveai patru ani când te—am adus aici. Poate că nu—ţi mai aminteşti.

David a scuturat din cap. Privirile lui visătoare erau aţintite din nou asupra cerului.

—Cred că mi—ar plăcea să plec dacă aş putea naviga pe corabia aceea de sus, din nori, murmură el.

Bărbatul a oftat şi a clătinat din cap.
—Nu putem pleca pe corăbiile din nori. Trebuie să mergem pe jos, David, o parte din drum — şi trebuie să plecăm curând, foarte curând, adăugă el cu înfrigurare. Trebuie să te duc înapoi, înapoi printre prieteni, înainte să...

S—a ridicat şovăielnic şi a încercat să meargă drept. Membrele îi tremurau şi sângele îi zvâcnea în tâmple. Propria—i slăbiciune îl îngrozea. S—a întors pe neaşteptate către băiatul de lângă el, cu o înverşunare născută din spaimă.
—David, trebuie să plecăm! Trebuie să plecăm MÂINE!
—Tată!
—Da, da, vino!

S—a împleticit, croindu—şi drum orbeşte, şi totuşi a izbutit cumva să ajungă la uşa colibei.

În spatele lui, David încă mai şedea nemişcat, ţintuindu—l cu privirile. Dar, după o clipă, băiatul a sărit în picioare şi s—a grăbit să o ia pe urmele tatălui său.

CAPITOLUL II.CĂRAREA

Bărbatul părea că prinsese puteri stranii. A strâns fotografiile şi Madonna Sixtină cu mâini care aproape că nu mai tremurau şi le—a rânduit îngrijit într—o cutie pe care aveau s—o lase în urmă. A tras de sub pat un sac de voiaj mare şi prăfuit şi a potrivit în el puţină mâncare, ceva haine şi o bună parte dintre partiturile împrăştiate prin încăpere.

David se uita la el din pragul uşii, cu ochii mari şi năuciţi de uimire. Şi, puţin câte puţin, în privire i s—a furişat o căutătură cum nu mai avusese până în acea clipă.
—Unde mergem, tată? a întrebat el în cele din urmă cu vocea tremurândă, intrând în cameră cu paşi înceţi.
—Înapoi, fiule, mergem înapoi!
—În sat, de unde ne luăm ouăle şi şunca?
—Nu, nu, băiete, nu acolo. In cealaltă parte. Coborâm până în vale de această dată.
—În vale — valea MEA, cu Lacul de Argint?
—Da, fiule. Şi mai departe — mult mai departe.

Bărbatul vorbea ca prin vis, uitându—se la fotografia pe care o ţinea în mână. Se strecurase printre filele partiturilor şi nu fusese strânsă laolaltă cu restul. Purta imaginea unei femei frumoase.

Timp de o clipă, David l—a cercetat nesigur; apoi a vorbit.
—Tăticule, cine—i femeia aceasta? Cine sunt oamenii din fotografii? Nu mi—ai povestit despre nici una dintre ele, în afară de fotografia aceea mică şi rotundă pe care o păstrezi în buzunar. Cine sunt toţi oamenii aceştia?

În loc de răspuns, bărbatul şi—a întors privirile pierdute asupra băiatului şi a zâmbit melancolic.
—Ah, David, băiatule, te vor iubi atât de mult! Atât de mult! Dar nu trebuie să—i laşi să te strice, fiule! Trebuie să—ţi aminteşti — să—ţi aminteşti tot ce ţi—am spus.

David a dat din nou glas întrebării, dar, de această dată, bărbatul s—a întors la fotografie, bolborosind nişte cuvinte pe care băiatul nu a izbutit să le înţeleagă.

Din acea clipă David a încetat să mai pună întrebări. Se simţea prea uluit şi prea abătut. Nu—şi mai văzuse niciodată tatăl într—o asemenea stare. Cu mişcări grăbite şi pline de nelinişte, bărbatul rânduia

cămăruţa, îngrămădind unele lucruri în sac şi strângându—le pe altele într—un cufăr vechi. Avea obrajii foarte încinşi şi o strălucire puternică în ochi. Şi vorbea aproape neîntrerupt, pe deasupra, cu toate că David nu înţelegea mai nimic din ce spunea. Mai târziu, bărbatul şi—a luat vioara în mână şi a cântat; iar David nu—şi mai auzise niciodată tatăl cântând astfel. Ochii băiatului înotau în lacrimi şi inima îi era străbătută de o durere care îl sufoca şi îl amorţea, cu toate că nu ar fi putut spune de ce. Şi mai târziu, bărbatul a scăpat vioara din mână şi s—a prăbuşit sleit de puteri pe un scaun; iar David, ostenit şi înfricoşat de tot ce se petrecea, s—a strecurat în pat şi a adormit.

În lumina cenuşie a răsăritului, David s—a trezit înconjurat de un alt fel de lume. Tatăl lui, palid la faţă şi blând, îi striga să se pregătească pentru micul dejun. Cămăruţa lipsită de ornamente era goală şi rece. Sacul, închis şi prins în curele, se odihnea pe podea lângă uşă, alături de cele două viori în cutiile lor, gata să se lase cărate.

—Trebuie să ne grăbim, fiule! Avem mult de mers pe jos până să luăm maşina.

—Maşina — o maşină adevărată? Mergem cu
maşina?

David era acum treaz de—a binelea.

—Da.

—Şi numai atât avem de cărat?

—Da. Grăbeşte—te, fiule!

—Dar ne mai întoarcem — într—o zi? Nu a primit nici un răspuns.

—Tată, o să ne mai întoarcem — într—o zi?

Vocea lui David devenise stăruitoare.

Bărbatul s—a îndoit de mijloc şi a strâns o curea care era deja îndeajuns de strânsă. Apoi a râs cu voioşie.

—Ai să te întorci într—o zi, David, fără doar şi poate. Gândeşte—te la toate lucrurile pe care le lăsăm în urmă!

Atunci când cel din urmă vas a fost aşezat la locul lui, cel din urmă veşmânt a fost netezit şi cea din urmă privire a înconjurat cămăruţa, călătorii au luat sacul şi viorile şi au ieşit în prospeţimea înmiresmată a dimineţii. Bărbatul a suspinat adânc în timp ce încuia uşa; dar David nici nu a băgat de seamă. Chipul lui căuta spre răsărit — David privea întotdeauna către soare.

—Tăticule, hai să nu mai plecăm nicăieri, până la urmă! Hai să rămânem aici! — a strigat el cu înflăcărare, sorbind din priviri frumuseţea dimineţii.

—Trebuie să plecăm, David. Haide, fiule!

Şi bărbatul a deschis calea în josul povârnişului înverzit dinspre apus.

Cărăruia de abia se întrezărea, dar bărbatul a găsit—o şi a urmat—o fără şovăire. Se mai oprea doar când şi când ca să—şi cumpănească mersul şovăielnic sau ca să se uşureze de povara sacului, în scurt timp, pădurea i—a înconjurat din toate părţile, cu păsări ciripindu—le deasupra capetelor şi cu nenumărate picioruşe gonind de jur—împrejur prin tufişuri. Ascuns vederii, un izvor îşi susura zgomotos bucuria de a se afla pe lume; şi sus, dincolo de vârfurile copacilor, soarele dimineţii se juca de—a v—aţi ascunselea printre frunzele fremătânde.

Iar David sălta şi râdea şi iubea tot ce—i ieşea în cale, şi nimic nu i se părea neobişnuit. Păsările, copacii, soarele, izvorul, micuţele vieţuitoare zorite ale pădurii, cu toţii îi erau prieteni. Cât despre bărbat — el nici nu sălta, nici nu râdea, cu toate că şi lui îi erau dragi toate. Bărbatul se temea.

Ştia acum că se înhămase la o datorie peste puterile lui. Pas cu pas, sacul se îngreunase şi oră după oră, durerea neostoită şi sâcâitoare dintre coaste se înteţise până când ajunsese un chin. Uitase că drumul spre vale era atât de lung şi nu pricepuse cât de sleite îi erau puterile până nu pornise în josul cărării. Prin minte îi trecea o întrebare: şi dacă, până la urmă, nu va fi în stare? — dar nu i—ar fi dat glas nici măcar pentru sine.

S—au oprit din mers la vremea amiezii, ca să poată prânzi, iar noaptea au poposit în locul unde izvorul şopotitor îşi contenea curgerea ca să se odihnească într—un iaz cu apă lină şi întunecată, în dimineaţa următoare, cei doi au pornit din nou la drum, dar fără sac. Bărbatul îl ascunsese într—o scorbură, sub nişte frunze, spunând ca într—o doară:

—Cred că, până la urmă, nu—l vom mai căra după noi. Ştii, nu avem cu adevărat nevoie de nici un lucruşor dinăuntru, acum că am scos cutia cu merinde, şi o să ajungem în vale până la căderea nopţii.

—Desigur! a râs David. Nu avem nevoie de el.

Şi a râs iar, cu bucurie nevinovată. Ce nevoie avea David de saci şi de bagaje?

De acum coborâseră mai bine de jumătate din cale, şi în curând au ajuns la un drum năpădit de iarbă, prea puţin bătut, şi totuşi un drum. Ceva mai târziu au întâlnit o răscruce, şi două dintre drumuri purtau urmele multor roţi. La apusul soarelui, pârâiaşul de la picioarele lor murmura alene despre câmpii tăcute şi despre livezi, iar David ştia că ajunseseră în vale.

David nu mai râdea acum. îşi urmărea tatăl cu priviri înspăimântate. Nu ştiuse ce însemna să se teamă. Afla acum — cu toate că nu pricepea prea limpede că lucrurile nu stăteau aşa cum ar fi trebuit. De ceva timp, tatăl lui nu scosese mai mult de câteva vorbe, iar puţinele—i cuvinte fuseseră rostite cu o voce răguşită si nefirească. Mergea repede, şi totuşi David a băgat de seamă că fiecare pas părea o strădanie şi că gâfâia la fiecare răsuflare. Ochii îi scăpărau şi privirile îi erau aţintite asupra drumului, de parcă nici măcar paşii aceia zoriţi nu i—ar fi părut îndeajuns. David i—a vorbit de două ori fără să primească vreun răspuns; şi băiatului nu i—a mai rămas nimic de făcut decât să—şi târască picioruşele obosite şi să suspine după iubita—i casă din vârf de munte lăsată în urmă cu o zi înainte.

Au întâlnit puţini călători asemenea lor, iar cei care le—au ieşit în cale de abia au luat în seamă bărbatul şi copilul care—şi duceau viorile în mâini. Şi s—a întâmplat ca nimeni să nu se afle prin preajmă atunci când bărbatul s—a împiedicat mergând prin iarba de la marginea drumului şi a căzut greoi la pământ.

David s—a repezit către el.

—Tată, ce s—a întâmplat? CE S—A ÎNTÂMPLAT? Nici un răspuns.

—Tăticule, de ce nu vorbeşti cu mine? Uite, sunt eu, David!

Bărbatul s—a ridicat în capul oaselor după o strădanie dureroasă. Timp de o clipă s—a uitat la băiat cu o privire lipsită de viaţă; apoi, un gând pe jumătate uitat a părut să—l urnească într—o activitate frenetică. Cu degetele tremurânde, i—a înmânat lui David ceasul şi o miniatură din fildeş. Apoi s—a scotocit prin buzunare până când înaintea lui, pe jos, s—a strâns o grămadă strălucitoare de monezi de aur — lui David îi părea că erau o sută.

—Ia—le, ascunde—le, păstrează—le, David, până când o să ai nevoie de ele! a gâfâit bărbatul. Şi pleacă — mergi înainte. Eu nu pot.

—Singur? Fără tine? a protestat băiatul îngrozit. Dar, tată, cum să fac una ca asta? Nu cunosc drumul. De altfel, mai bine stau cu tine, a adăugat el mângâietor în timp ce strecura ceasul şi miniatura în buzunar; apoi vom putea pleca împreună.

Şi s—a lăsat la pământ lângă tatăl lui.

Bărbatul a clătinat ostenit din cap şi a arătat din nou către monezile de aur:

—Ia—le, David — ascunde—le! a murmurat el cu buzele palide.

Băiatul a început să culeagă banii aproape cu nerăbdare şi i—a vârât în buzunare.

—Dar, tată, nu plec fără tine, a declarat el cu hotărâre, în timp ce ultimul ban de aur s—a făcut nevăzut şi o căruţă a apărut hurducăind de după cotitura drumului dinspre deal.

Căruţaşul a aruncat o privire dezaprobatoare către bărbatul şi către copilul de la marginea drumului, dar nu s—a oprit. După ce căruţa a trecut, băiatul s—a întors iarăşi înspre tatăl său. Bărbatul se scotocea din nou prin buzunare. De această dată a scos din haină un creion şi un carneţel din care a smuls o pagină şi a început să scrie cu trudă şi cu suferinţă.

David a oftat şi s—a uitat în jur. Era obosit şi înfometat, şi nu mai înţelegea nimic. Ceva îngrozitor şi nemaipomenit de rău se petrecea cu tatăl lui, fără doar şi poate. Cu toate că nu mai rămăsese mult până la lăsarea întunericului, ei nu aveau unde să se adăpostească şi nici ce să mănânce la cină, iar sus, pe povârnişul muntelui, căsuţa lor cea dragă îi aştepta singură şi tristă. Acolo, sus, soarele încă mai lumina, fără îndoială — sau s—ar fi putut bucura măcar de strălucirea trandafirie a apusului şi de Lacul de Argint, în timp ce aici, jos, nu se găsea nimic cât vedeai cu ochii, numai umbre cenuşii, un drum lung şi mohorât şi vreo două case răzleţe. Cu toate că, de sus, valea părea un tărâm fermecat al frumuseţii, în realitate nu era decât un deşert întunecat şi posomorât, a hotărât David.

Tatăl lui David smulsese încă o pagină din carnet şi începuse să scrie un alt bilet, când băiatul a sărit în picioare pe neaşteptate. Una dintre casele răzleţe se afla în apropierea drumului lângă care poposiseră şi îi dăduse lui David o idee. Cu paşi iuţi, s—a grăbit să ajungă la uşa din faţă şi a ciocănit. I—a răspuns o femeie înaltă şi severă.

—Ce vrei? a zis ea.

David şi—a scos şapca, aşa cum îl învăţase tatăl lui să facă ori de câte ori îi vorbea una dintre femeile de la munte.

—Bună seara, doamnă; mă numesc David, a început el deschis. Tatăl meu este atât de obosit, încât s—a prăbuşit acolo jos, şi ne—ar plăcea tare mult să ne petrecem noaptea în casa dumneavoastră, dacă nu vă e cu supărare!

Femeia din prag se uita la el cu ochii mari. Timp de o clipă a amuţit de uimire. Privirea i—a alunecat peste hainele modeste şi mai degrabă rău croite ale băiatului, apoi a căutat silueta pe jumătate culcată a bărbatului de la marginea drumului. Şi—a înălţat mânioasă bărbia.

—V—ar plăcea, nu—i aşa? Măi să fie! l—a luat ea în zeflemea. Hm! Noi nu adăpostim vagabonzi, băiatule.

Şi a trântit uşa cu putere.

Acum era rândul lui David să facă ochii mari. Nu ştia ce ar fi putut să fie un vagabond; dar niciodată până atunci nu i se mai refuzase o cerere cu atâta mânie. Asta ştia. Ceva sălbatic s—a trezit în el — ceva nou şi sălbatic care i—a colorat pe dată gâtul şi fruntea în roşu. Şi—a ridicat mâna cu hotărâre spre clanţa uşii — avea să—i spună câteva lucruri femeii aceleia! — când uşa s—a deschis deodată pe dinăuntru.

—Uite, băiatule, a început femeia, uitându—se la el cu mai puţină asprime, dacă îţi este foame am să—ţi dau nişte lapte şi nişte pâine. Ia—o în jurul casei până la pridvorul din spate şi am să ţi le aduc.

Şi a închis din nou uşa.

Mâna lui David s—a lăsat în jos. însă obrajii şi gâtul nu şi—au pierdut roşeaţa, iar acel ceva sălbatic şi nou din lăuntrul lui îi poruncea să nu primească mâncare de la acea femeie... Dar cum rămânea cu tatăl lui — sărmanul lui tată —, atât de ostenit? Iar stomacul său cerea zgomotos să fie hrănit. Nu, nu putea să refuze. Şi, cu paşi înceţi şi cu capul plecat, David a luat—o pe lângă colţul casei către latura dindărăt.

Când s—a văzut cu o jumătate de franzelă şi cu o ulcică de lapte în mâini, David şi—a amintit dintr—odată că tatăl lui plătea pentru mâncare în prăvălia din satul de la munte. Era bucuros acum pentru monezile de aur din buzunare, căci putea plăti cu ele. Şi—a înălţat capul pe dată. Stând din nou drept şi cu demnitate, şi—a mutat poverile într—o singură mână, iar pe cealaltă şi—a vârât—o în buzunar. O clipă mai târziu, în palma lui întinsă strălucea o rotiţă de aur.

—N—aţi vrea să luaţi asta, vă rog, drept plată pentru pâine şi pentru lapte? a întrebat el cu mândrie.

Femeia a dat să scuture din cap; dar, când privirea i—a căzut pe bănuţ, a tresărit şi s—a aplecat să—l cerceteze mai îndeaproape. După o clipă s—a îndreptat de spate cu un strigăt mânios:

—E aur! O monedă din aur de zece dolari! Aşadar nu eşti doar vagabond, ci şi hoţ? Hm! Ei bine, atunci aş zice că nu ai nevoie de astea, a încheiat ea cu asprime, smulgând pâinea şi ulcica de lapte din mâna băiatului.

O clipă mai târziu, David a rămas singur în pragul uşii, cu scrâşnetul zăvorului tras în grabă răsunându—i în urechi.

Hoţ! David nu ştia prea multe despre hoţi, dar ştia ce erau. De abia trecuse o lună de când un bărbat încercase să fure viorile din colibă: un hoţ, spusese lăptarul. David s—a înroşit din nou la faţă mânios, dinaintea uşii închise. Dar nu a zăbovit. S—a răsucit pe călcâie şi a gonit către tatăl său.

—Tată, vino repede! Trebuie să plecăm! a spus el gâfâind.

Vocea băiatului era atât de stăruitoare, încât bolnavul s—a ridicat în picioare aproape fără să—şi dea seama. Cu mâini tremurânde, a vârât în buzunar biletele pe care le scrisese. Carneţelul din care smulsese pagini pentru acel scop alunecase deja nebăgat în seamă în iarba de la picioare.

—Da, fiule, da, plecăm, a murmurat bărbatul. Mă simt mai bine acum. Pot merge.

Şi a mers, într—adevăr, deşi foarte încet, zece, doisprezece, douăzeci de paşi. Din urma lor a venit un zgomot de roţi, oprindu—se lângă ei.

—Seara bună! Mergeţi în sat? a strigat o voce.

—Da, domnule! a răspuns David fără şovăială.

Nu ştia unde era „satul"; ştia doar că trebuia să fie undeva departe de femeia care—l făcuse hoţ. Şi nu mai voia să ştie nimic altceva.

—Mă duc şi eu tot cam acolo. Vreţi să vă iau şi pe voi? a întrebat căruţaşul încă binevoitor.

—Da, domnule. Mulţumim! a strigat băiatul plin de bucurie.

Şi împreună l—au ajutat pe tată să urce în căruţa încăpătoare.

Nu au schimbat prea multe vorbe. Căruţaşul mâna cu repeziciune şi abia mai băga în seamă şi altceva în afară de caii lui. Bolnavul se odihnea, picotind. Băiatul şedea tăcut, cu ochii visători, şi privea copacii şi casele zburând pe lângă ei. Soarele apusese de mult, dar nu se întunecase de tot, căci luna era luminoasă şi rotundă şi nici un nor nu acoperea cerul. Când drumul s—a despărţit în două, căruţaşul a tras de frâie.

—Îmi pare rău, prieteni, dar mă tem că va trebui să vă las aici. Eu o iau la dreapta; dar nu v—a rămas mai mult de o jumătate de milă, a isprăvit el cu voie bună, arătând cu biciul către un pâlc de lumini pâlpâinde.

—Vă mulţumim, domnule, vă mulţumim! a spus David recunoscător, sprijinindu—şi tatăl. Ne—aţi ajutat nespus. Mulţumim!

În inima lui David se trezise dorinţa nestăvilită de a—şi înşirui toate monezile strălucitoare de aur la picioarele omului aceluia cumsecade, drept plată pentru ajutorul lui venit tocmai la timp. Dar precauţia îl oprea. Se părea că banii erau buni pentru plată numai în prăvălii; afară te dădeau drept hoţ!

Rămas singur cu tatăl său, David s—a văzut pus în aceeaşi încurcătură. Unde ar trebui să înnopteze? Era limpede că tatăl lui nu putea să meargă prea departe. începuse să vorbească din nou, cu voce joasă, în propoziţii neterminate pe care David nu izbutea să le înţeleagă şi care îl tulburau oarecum. în apropierea lor se afla o casă, şi alte câteva în josul drumului care ducea spre sat. însă David avusese parte de case străine şi de femei necunoscute cât pentru întreaga noapte. Mai era un hambar, unul mare, cel mai apropiat dintre toate; şi, în cele din urmă, David a îndrumat paşii tatălui său către acel hambar.

—Mergem acolo, tăticule, dacă putem intra, a propus el cu glas moale. Şi rămânem să ne odihnim peste noapte.

CAPITOLUL III.VALEA

Amurgul lung al zilei de iunie se preschimbase într—o noapte cu aproape nimic mai întunecată, atât de puternic strălucea luna. Văzute dinspre casă, hambarul şi clădirile joase de dincolo de el se întrevedeau ca nişte umbre nedesluşite, dar foarte frumoase. Simeon Holly şi nevasta lui şedeau în pridvorul de pe latura casei, mulţumiţi să—şi odihnească trupul şi mintea la capătul unei zile întregi de muncă bine făcută.

Un acord prelung de vioară le—a ajuns la urechi tocmai când Simeon se ridica în picioare ca să intre în casă.

—Simeon! a strigat femeia. Ce—a fost asta? Bărbatul nu i—a răspuns. Privirea îi era aţintită asupra hambarului.

—Simeon, e o scripcă! a exclamat doamna Holly când încă o notă a vibrat prin aer. Şi vine din hambarul nostru!

Simeon şi—a încleştat fălcile. Cu o exclamaţie aspră, a străbătut pridvorul şi a intrat în bucătărie.

S—a întors după un minut cu un felinar aprins în mână.

—Simeon, n—nu te duce, l—a implorat femeia cu vocea tremurândă. Nu — nu ai de unde să ştii ce—i acolo.

—Scripcile nu cântă singure, Ellen, a ripostat bărbatul sever. Ai vrea să mă duc la culcare şi să las cine ştie ce păcătos de menestrel pe jumătate beat să facă tot ce—i poftească inima în hambarul nostru? Astă seară, în drum spre casă, am trecut pe lângă o pereche grozavă de scripcari zăcând la marginea drumului — un bărbat şi un copil, cu două viori. Ei sunt făptaşii, fără doar şi poate — deşi nu văd cum ar fi putut ajunge atât de departe. Crezi că vreau să—mi las hambarul pe mâna unor asemenea vagabonzi?

—N—nu, presupun că nu, a bolborosit femeia, ridicându—se tremurând în picioare şi şi—a urmat bărbatul de partea cealaltă a curţii.

Odată intraţi în hambar, Simeon Holly şi nevasta lui s—au oprit fără să vrea. Muzica îi înconjura acum, umplând aerul cu rulade şi triluri şi bucăţi de melodii săltăreţe. Scoţând un strigăt de mânie, bărbatul s—a îndreptat atunci spre scara îngustă şi s—a căţărat în şura de deasupra. Nevasta era pe

urmele lui, aşadar privirile amândurora au căzut deodată asupra bărbatului care zăcea în fân cu razele lunii luminându—i întregul chip. Muzica a coborât pe dată la intensitatea unei şoapte şi o voce joasă s—a auzit dinspre întunericul de dincolo de peticul de lumină care venea prin fereastra din acoperiş.

—De nu vă e cu supărare, rămâneţi tăcut dacă puteţi, domnule! Vedeţi, a adormit, şi e atât de ostenit..., a spus vocea.

Timp de o clipă, bărbatul şi femeia de pe scară s—au oprit uluiţi, apoi bărbatul şi—a înălţat felinarul şi a înaintat spre voce cu paşi mari.

—Cine sunteţi? Ce căutaţi aici? a cerut el să ştie tăios.

Din întuneric s—a ivit chipul rotund, bronzat şi puţin neliniştit acum al unui copil.

—Ah, vă rog, domnule, încercaţi să vorbiţi mai încet! a stăruit băiatul. E atât de ostenit! Eu sunt David, domnule, iar acela—i tata. Am venit aici să ne odihnim şi să dormim.

Privirea neînduplecată a lui Simeon Holly a părăsit chipul băiatului şi a trecut peste cel al bărbatului care zăcea pe spate în fân. După o clipă a lăsat în jos felinarul şi s—a aplecat mai aproape, întinzând prevăzător mâna. Şi pe dată s—a îndreptat de spate, mormăind un cuvânt răstit. Apoi s—a răsucit, întrebând mânios:

—Băiete, de ce te—ai apucat să zdrăngăni la scripcă într—un asemenea ceas?

—Păi tata m—a rugat să cânt, a răspuns copilul cu voioşie. A spus că aşa va putea străbate pădurile înverzite, cu şopotul izvoarelor mângâindu—i auzul, şi că păsările şi veveriţele...

—Ascultă, băiete, cine mai eşti şi tu? l—a întrerupt Simeon Holly cu severitate. De unde ai venit?

—De acasă, domnule.

—Şi unde—i asta?

—Păi, acasă, domnule, acolo unde locuiesc. Sus, sus de tot, pe munte — ah, atât de sus! Iar cerul este atât de larg, mult, mult mai frumos decât aici, jos.

Vocea băiatului a tremurat şi aproape că s—a frânt, iar ochii lui căutau fără încetare chipul cel alb din fân.

Atunci Simeon Holly a înţeles pe dată că venise vremea să se pună pe treabă. S—a întors către nevasta lui.

—Du băiatul în casă! a poruncit el tăios. Bănuiesc că va trebui să—l ţinem aici peste noapte. Mă duc după Higgins. Bineînţeles că va trebui să—i lăsăm neîntârziat în grijă întreaga afacere. Nu ai nimic de făcut aici, a adăugat el, prinzându—i privirea întrebătoare. Lasă totul aşa cum este. Bărbatul e mort.

—Mort?

Băiatul scosese un strigăt ascuţit, dar în el răsunase mai degrabă uimirea decât groaza.

—Vreţi să spuneţi că a plecat — la fel ca apa din izvor — într—o ţară îndepărtată? a bâiguit el.

Simeon Holly s—a holbat la el. Apoi a vorbit mai desluşit:

—Tatăl tău e mort, băiete!

—Şi n—o să se mai întoarcă niciodată?

De data aceasta, vocea lui David s—a frânt.

Nu a primit nici un răspuns. Doamna Holly a respirat întretăiat şi s—a uitat în altă parte. Până şi Simeon Holly a refuzat să întâlnească ochii rugători ai băiatului.

Cu un strigăt scurt, David s—a repezit lângă tatăl său.

—Dar e aici, chiar aici, a insistat el cu glas strident. Tăticule, tăticule, vorbeşte—mi! Sunt eu, David!

Întinzând mâna, a atins cu blândeţe obrajii tatălui său. Apoi s—a tras înapoi de îndată, cu ochii dilataţi de spaimă.

—Nu e aici! E departe, a sporovăit el frenetic. Nu e partea de tată care ŞTIE. E cealaltă — cea pe care o lasă. A lăsat—o în urmă — ca veveriţa şi ca apa din izvor.

Dintr—odată, chipul lui David s—a schimbat. A căpătat o expresie fascinată şi luminoasă, iar băiatul a sărit în picioare, strigând plin de bucurie:

—Dar m—a rugat să cânt, aşa că a plecat cântând — la fel cum a spus că au plecat şi ceilalţi. Şi l—am făcut să meargă prin păduri înverzite cu susurul izvoarelor mângâindu—i auzul! Ascultaţi — chiar aşa!

Şi băiatul şi—a ridicat din nou vioara sub bărbie, iar muzica a tremurat şi s—a unduit din nou în auzul consternat şi uluit al lui Simeon Holly şi al nevestei lui.

O vreme, nici bărbatul şi nici femeia nu au fost în stare să scoată o vorbă. Nu exista nimic în rutina fiecărei zile, în pământul arat cu uşurinţa obişnuinţei şi în spălatul oalelor şi al cratiţelor care să—i fi

pregătit pentru o asemenea scenă — un hambar luminat de razele lunii, un străin mort, copilul acelui mort flecărind despre veveriţe şi izvoare şi un cântec la scripcă în loc de bocet. Şi totuşi, în cele din urmă, Simeon şi—a regăsit glasul.

—Băiete, băiete, încetează! a tunat el. Eşti nebun — nebun de legat? Treci în casă, îţi spun!

Iar băiatul, năucit, dar supus, a lăsat jos vioara şi a urmat—o pe femeia care, cu ochii orbiţi de lacrimi, îl conducea pe scară în jos.

Doamna Holly era înspăimântată, dar în acelaşi timp ciudat de înduioşată. Îşi amintise sunetul unei viori din zile de mult apuse — o vioară care, şi ea, răsunase sub degetele unui băiat. Dar doamnei Holly nu—i plăcea să se gândească la nimic din toate acestea.

Odată ajunşi în bucătărie, s—a întors către micul ei oaspete.

—Ţi—e foame, băieţelule?

David a şovăit; nu uitase de femeie, de lapte şi de bănuţul de aur.

—Ţi—e foame, drăguţule? s—a bâlbâit doamna Holly din nou şi, de această dată, stomacul zgomotos al lui David a împins un „da" dintre buzele lui neînduplecate, ceea ce a trimis—o pe doamna Holly de îndată în cămară după pâine şi lapte şi o farfurie vrăfuită cu gogoşi aşa cum David nu mai văzuse până atunci.

David şi—a mâncat cina ca oricare alt băiat înfometat, iar doamna Holly, în faţa unei asemenea privelişti cu nimic neobişnuite a foamei potolite la masa ei, a respirat mai uşor şi s—a încumetat să creadă că acel băieţel straniu poate că nici nu era chiar atât de straniu, până la urmă.

—Cum te cheamă? şi—a găsit ea atunci curajul să întrebe.

—David.

—David şi mai cum?

—David şi atât.

„Dar cum îl cheamă pe tatăl tău?", aproape că a întrebat doamna Holly, dar s—a oprit la timp. Nu voia să vorbească despre el.

—Unde locuieşti? a întrebat ea în schimb.

—Pe munte, sus, sus de tot pe munte, de unde pot să—mi văd Lacul de Argint în fiecare zi, ştiţi?

—Doar nu ai locuit singur acolo?

—Ah, nu: cu tata — înainte să plece de aici, a şovăit băiatul.

Femeia s—a înroşit la faţă şi şi—a muşcat buza.

—Nu, nu, vreau să spun — mai erau şi alte case în afară de a ta? s—a bâlbâit ea.

—Nu, doamnă.

—Dar mama ta — nu era nicăieri?

—Ah, ba da, în buzunarul tatei.

— MAMA ta — în BUZUNARUL tatălui tău! întrebarea venise însoţită de atâta consternare, încât David a explicat cuprins de uimire:

—Nu înţelegeţi. Mama mea e înger, iar mamele—îngeri îşi lasă doar fotografiile aici jos, cu noi. Iar noi o avem pe aceasta, şi tata o păstra mereu în buzunar.

—Ah—h, a murmurat doamna Holly cu ochii umezi.

Apoi, cu blândeţe:

—Şi ai trăit dintotdeauna acolo, pe munte?

—De şase ani, a spus tata.

—Dar ce făceai toată ziua? Nu te—ai simţit niciodată singur?

—Singur?

Privirea băiatului era plină de nedumerire.

—Da. Nu—ţi lipsea nimic — oamenii, alte case, băieţii de vârsta ta, şi — şi alte lucruri de felul acesta?

David a făcut ochii mari.

—Vai, cum aş fi putut? a strigat el. Când vorbeam cu tăticul, şi cu vioara, şi cu Lacul meu de Argint, şi cu întreaga pădure deasă şi cu toate vieţuitoarele din ea, iar ele îmi răspundeau?

—Pădurea, şi vieţuitoarele din ea — îţi VORBEAU!

—Păi, da. Veveriţa, ştiţi, şi mai apoi pârâiaşul mi—au povestit ce se întâmplă când mori, iar...

—Da, da; dar să lăsăm asta acum, drăguţule, s—a bâlbâit femeia, ridicându—se grăbită în picioare —băiatul era puţin sălbatic, la urma urmei, s—a gândit ea. Tu — tu ar trebui să te duci la culcare. Nu ai

vreo traistă cu tine — sau ceva de felul acesta?
—Nu, doamnă, am lăsat—o, a zâmbit David în chip de scuză. Vedeţi, aveam atât de multe lucruri în ea, încât se făcuse prea grea. Aşa că nu am mai luat—o cu noi.
—Atât de multe lucruri în ea, încât nu aţi mai luat—o, chiar aşa! a repetat doamna Holly pentru sine, ridicându—şi braţele în aer într—un gest disperat. Băiete, ce fel de fiinţă eşti tu de fapt?

Nu voise să pună o întrebare, dar, spre surprinderea ei, băiatul a răspuns deschis şi simplu:
—Tata spune că sunt un mic instrument în marea Orchestră a Vieţii, şi că trebuie să am grijă să fiu mereu în armonie şi să nu rămân în urmă sau să scot vreo notă falsă.
—Dumnezeule! a icnit femeia, prăbuşindu—se înapoi în scaun, fără să scape băiatul din priviri.

Apoi s—a ridicat cu greu în picioare.
—Haide, trebuie să mergi la culcare, a bâiguit ea. Nu mă îndoiesc că patul este — este cel mai bun loc pentru tine. Cred că pot să fac rost de — de ceea ce ai nevoie, a sfârşit ea cu glas slab.

În cele din urmă, David a rămas singur într—o cameră micuţă şi tihnită de deasupra bucătăriei. Camera părea foarte ciudată în ochii lui David, cu toate că îi aparţinuse odinioară unui băiat de vârsta lui. Pe podea se afla un covor împletit, primul pe care îl văzuse vreodată. Pe pereţi atârnau o undiţă, o puşcă de jucărie şi o cutie plină cu gândaci şi cu fluturi, fiecare trupuşor străpuns cu un ac cu gămălie smulgându—i lui David un fior de groază. Patul avea câte un stâlp înalt la fiecare colţ şi o saltea groasă şi pufoasă care—l făcea pe David să se întrebe cum va putea să se caţăre până în vârf şi, odată ajuns sus, cum va reuşi să rămână acolo. Femeia cea cumsecade îi lăsase pe scaun o cămaşă de noapte gălbuie, după ce se ştersese grăbită la ochi cu un colţ de tiv. în cercul de lumină al lumânării se găsea numai un singur obiect familiar privirii nostalgice a lui David — cutia lungă şi neagră de vioară pe care o adusese înăuntru cu mâna lui, şi care—i păstra mult—iubitul instrument.

Întorcându—le prevăzător spatele gândacilor şi fluturilor traşi în ţeapă de pe perete, David s—a dezbrăcat şi şi—a tras peste cap cămaşa de noapte gălbuie pe care a adulmecat—o recunoscător, căci parfumul care adia dinspre falduri aducea nespus de bine cu pădurile de pini. Apoi a suflat în lumânare şi a mers pe dibuite la singura fereastră care se găsea în cămăruţă.

Luna încă mai strălucea, dar de abia se putea întrezări câte ceva printre ramurile groase şi înverzite ale copacului de afară. Dinspre curte se auzeau un scârţâit de roţi şi vocile tulburate ale unor bărbaţi. Apoi au venit scânteierile felinarelor purtate de mâini grăbite şi tropăitul unor paşi târşâiţi. David tremura la fereastră. Nu—i mai rămăseseră nici întinderea vastă de munţi, dealuri şi văi, nici Lacul de Argint, nici tăcerea odihnitoare, nici tăticul — nici unul dintre frumoasele Lucruri de Odinioară. Nu—i mai rămăsese decât parodia găunoasă şi tristă a Lucrurilor în care se Prefăcuseră.

După o bună bucată de timp, David s—a întins pe covor cu vioara în braţe şi, pentru prima dată din pruncie, a adormit suspinând — dar somnul nu i—a adus odihnă, ci un vis în care David era un fluture cu aripi mari şi albe, ţintuit cu o stea pe un cer negru ca smoala.

CAPITOLUL IV.DOUĂ SCRISORI

David s—a trezit în lumina cenuşie a zorilor. Prima senzaţie pe care a încercat—o a fost amorţeala care îi cuprinsese trupul înţepenit după o noapte petrecută pe patul cel tare de pe podea.
—Vai, tăticule, a început el, ridicându—se în capul oaselor, am dormit toată noaptea pe...

S—a oprit pe neaşteptate, ştergându—se la ochi cu dosul mâinilor.
—Dar, tăticule, unde...

Apoi s—a trezit de—a binelea. Cu un strigăt slab, a sărit în picioare şi a fugit la fereastră. Printre copaci se întrezărea cerul aprins de văpaia răsăritului, în curte nu era nici ţipenie de om, dar uşa hambarului rămăsese deschisă şi, cu un oftat scurt, David s—a întors în cameră şi a început să—şi tragă hainele pe el.

Aurul din buzunarele lui ticsite zornăia în clinchete melodioase şi o jumătate de duzină de monezi

s—au rostogolit în acelaşi timp pe podea. Timp de o clipă, băiatul a dat semne că voia să le lase acolo unde erau. Apoi, cu un gest nerăbdător, le—a adunat şi le—a vârât în adâncurile unui buzunar, amuţindu—le clinchetul cu o batistă.

Odată îmbrăcat, David şi—a luat vioara şi a păşit în vârful picioarelor pe coridor. La început, nici un sunet nu i—a ajuns la urechi; apoi, dinspre bucătărie, s—au auzit tropăit de picioare sprintene şi zăngănit de oale şi de farfurii. Prinzându—şi vioara mai strâns în mână, David s—a strecurat pe tăcute în josul scărilor şi apoi afară, în curte. După nici măcar câteva clipe, David a alergat într—un suflet prin uşa deschisă a hambarului şi s—a căţărat pe scara cea îngustă care ducea la şură.

Cu toate acestea, când a ajuns în vârf s—a oprit pe neaşteptate, scoţând un ţipăt scurt. Apoi s—a răsucit şi a dat cu ochii de un bărbat cu faţa prietenoasă care se uita la el din josul scărilor.

—Ah, domnule, vă rog — vă rog, unde e? Ce—aţi făcut cu el? a implorat băiatul, cât pe ce să cadă pe scări cu capul înainte în graba lui de a ajunge jos.

O expresie de compătimire sinceră, dar stingherită a apărut pe chipul înăsprit de vânt al bărbatului.

—Ah, ziua bună, fiule! Aşadar, tu eşti băiatul? a început el sfielnic.

—Da, da, sunt David. Dar el unde este... tatăl meu, ştiţi? Vreau să spun, partea... partea pe care... pe care a lăsat—o în urmă? a gâfâit băiatul. Partea ca... un strat de gheaţă?

Bărbatul s—a uitat la el cu ochii mari. Apoi, fără să vrea, a început să bată în retragere.

—Păi, vezi, eu... eu...

—Dar poate că nu ştiţi, l—a întrerupt David cu frenezie. Nu sunteţi bărbatul pe care l—am văzut noaptea trecută. Cine sunteţi? Unde este... celălalt, vă rog?

—Nu, eu... eu nu fusei aicea... adică, nu de la bun început, a spus bărbatul cu repeziciune, dându—se înapoi mai departe, fără să—şi dea seama. Eu... eu mi—s doar Larson, Perry Larson, ştii tu. Pe domnul Holly l—ai văzut noaptea trecută... care mi—i jupan.

—Atunci, unde—i domnul Holly, vă rog? a şovăit băiatul, repezindu—se la uşa hambarului. Poate că ştie ceva... despre tata. Ah, uite—l!

David a luat—o la fugă din hambar, până în pridvorul din partea cealaltă a curţii. A petrecut acolo zece minute pline de nefericire. Alături de domnul Holly au venit şi doamna Holly şi bărbatul acela, Perry Larson. Şi i—au vorbit cu toţii. Dar David nu înţelegea prea mult din ceea ce îi spuneau. Nu a izbutit să primească vreun răspuns mulţumitor la nici una din întrebările lui.

Dar nici el nu părea să le răspundă la întrebări într—un fel care să îi mulţumească.

Apoi au intrat în casă şi au luat micul dejun, domnul şi doamna Holly şi bărbatul acela, Perry Larson. L—au chemat şi pe David — sau, cel puţin, doamna Holly l—a rugat să vină. Dar David a scuturat din cap şi a spus:

—Nu, nu, vă mulţumesc foarte mult, dar mai degrabă n—aş veni, dacă nu vă e cu supărare — nu acum.

Apoi s—a lăsat să cadă pe o treaptă ca să se gândească. De parcă ar fi putut să MĂNÂNCE, cu nodul acela uriaş care—i rămăsese în gât şi nu se lăsa cu nici un chip înghiţit!

David era năucit, înspăimântat şi buimac până în străfundul sufletului. Acum ştia că nu avea să—l mai vadă pe iubitul lui tată niciodată în această lume şi că nu avea să—l mai audă niciodată vorbind. Măcar atât i se lămurise, fără nici o urmă de îndoială, în cele zece minute care trecuseră. De ce trebuia să fie aşa, şi ce ar fi vrut tatăl lui ca el să facă de acum înainte, nu dădea semne că ar putea afla. De abia acum izbutise să priceapă ce trebuia să însemne pentru el plecarea tatălui său. Şi şi—a spus cu furie că nu putea lăsa lucrurile să rămână aşa. NU LE PUTEA LĂSA SĂ RĂMÂNĂ AŞA! Dar, chiar şi în timp ce cuvintele îi ieşeau din gură, ştia că aşa aveau să rămână — în mod irevocabil.

Apoi David a început să tânjească după căsuţa lui de la munte. Măcar acolo ar fi fost înconjurat de pădurea lui cea dragă, cu păsările şi cu veveriţele şi cu izvoarele prietenoase. Ar fi putut să—şi privească Lacul de Argint şi toate i—ar fi vorbit despre tatăl lui. Credea într—adevăr că acolo, sus, aproape că şi—ar simţi tatăl alături. Şi, oricum ar fi stat lucrurile, dacă tatăl lui va mai veni vreodată înapoi, numai acolo îl va căuta, fără doar şi poate — sus, în căsuţa de la munte pe care amândoi o îndrăgeau nespus. Atunci se va întoarce chiar acum acasă. Da, aşa va face!

Scoţând o şoaptă, cu chipul pătimaş şi hotărât, David s—a ridicat în picioare, şi—a luat vioara în mână şi, apucând—o cu paşi grăbiţi şi fermi în josul aleii, a ieşit la drumul principal şi a pornit în direcţia din care venise cu tatăl lui cu o noapte înainte.

Familia Holly tocmai terminase de luat micul dejun când Higgins, legistul, a intrat cu căruţa în curte,

însoţit de William Streeter, cel mai de seamă fermier din orăşel — şi cel mai zgârcit, dacă era să dai crezare zvonurilor.

—Ei bine, aţi reuşit să scoateţi ceva de la băiat? a întrebat Higgins fără multă ceremonie când Simeon Holly şi Larson au apărut în pridvorul de la bucătărie.

—Foarte puţin. Nimic de prea mare însemnătate, a răspuns Simeon Holly.

—Şi unde—i acum băiatul?

—Păi, era chiar aici pe trepte acum câteva minute.

Simeon Holly s—a uitat în jurul lui cu oarecare nerăbdare.

—Ei bine, vreau să—l văd. Am o scrisoare pentru el.

—O scrisoare! au exclamat Simeon Holly şi Larson într—un glas, plini de uimire.

—Da. Am găsit—o în buzunarul tatălui lui, a înclinat legistul din cap, cu zgârcenia în cuvinte a omului care ştie că deţine o informaţie de mare preţ pe care toţi o aşteaptă cu nerăbdare. Este adresată către „Băiatul meu David", aşa că am socotit că ar trebui să i—o dăm lui mai întâi, fără să o citim, întrucât e a lui. Însă, după ce o citeşte, vreau să o văd şi eu. Vreau să văd dacă spune ceva mai cu scaun la cap decât cealaltă.

—Cealaltă! a exclamat din nou corul consternat.

—Ah, da, mai e una, a vorbit William Streeter răspicat. Şi am citit—o întreagă, afară de mâzgălitura de la sfârşit. Pe—aceea nu—i nimeni în stare s—o desluşească!

Higgins a râs.

—Ei bine, nu mă dau în lături să recunosc că e un mare mister numele acela, a admis el. Şi tocmai numele ne trebuie, desigur, ca să aflăm cu cine avem de—a face — iar băiatul nu—l ştie, se pare, din câte ne—ai spus noaptea trecută. Trăgeam nădejde că până dimineaţa aveai să afli mai mult de la el.

Simeon Holly a clătinat din cap.

—N—a fost chip.

—Dumnezeule mare! Aşa zic şi eu, s—a vârât Perry Larson în vorbă cu aplomb. In viaţa mea nu mai văzui asemenea ciudăţenie. Ba vorbeşte ca orice om zdravăn la cap, ba se pune pe pălăvrăgit despre haine croite din gheaţă, despre păsări şi veveriţe şi despre izvoare susurând. E într—o ureche! Ascultaţi aici. Ai zice că nu ştie diferenţa dintre el şi scripca lui. încercam să aflăm azi de dimineaţă ce e în stare să facă şi ce vrea să facă, şi ce să vezi? Dacă nu se apucă să îndruge că tatăl lui i—a spus că e totuna CE face, cât timp se păstrează bine acordat şi nu scoate nici o notă falsă. Ce ziceţi despre asta?

—Da, ştiu, a aprobat Higgins din cap, căzând pe gânduri. Era, într—adevăr, ceva straniu cu ei şi nu păreau nişte vagabonzi ca toţi ceilalţi. Nu v—am spus? Am trecut noaptea trecută pe lângă ei, sus, pe şoseaua Fairbanks dinspre casa lui Taylor şi i—am luat cu căruţa. Am băgat de seamă îndeosebi ce oameni de treabă erau. Erau curaţi şi vorbeau cu voci joase, şi aveau haine în bună stare, deşi croite cam din topor. Şi totuşi nu duceau nici un bagaj cu ei, decât scripcile acelea.

—Dar ce—i cu a doua scrisoare pe care ai pomenit—o? a întrebat Simeon Holly.

Higgins a zâmbit straniu şi şi—a vârât mâna în buzunar.

—Scrisoarea? Ah, din partea mea puteţi citi scrisoarea, a spus el înmânându—le o bucată împăturită de hârtie.

Simeon a luat hârtia cu băgare de seamă şi a întors—o pe toate părţile.

Părea să fi fost smulsă dintr—un carnet. Era împăturită de trei ori, şi purta antetul: „Tuturor celor interesaţi". Scrisul era neobişnuit, neregulat şi nu foarte citeţ. Dar, cât se putea descifra, biletul suna aşa:

Acum, că a venit vremea când trebuie să—l înapoiez pe David societăţii, am vomit la drum în acest scop.

Dar sunt bolnav — foarte bolnav şi, dacă Moartea are picioare mai sprintene decât mine, trebuie să—mi las datoria în mâinile altora. Purtaţi—vă cu el cu blândeţe. Nu cunoaşte decât binele şi frumosul. Nu ştie nimic despre rău şi nici despre păcat.

Apoi urma semnătura — un şir de mâzgăleli şi de înfloriturі care nu aveau nici o noimă pentru privirile nedumerite ale lui Simeon Holly.

—Ei bine? l—a îmboldit Higgins nerăbdător. Simeon Holly a scuturat din cap.

—De—abia înţeleg câte ceva. Este, fără doar şi poate, un bilet cum nu s—a mai văzut.

—Ai reuşit să desluşeşti numele? —Nu.

—Ei bine, nici eu. Şi nici cealaltă jumătate de duzină de oameni care l—au văzut. Dar unde—i băiatul?

Poate că biletul lui are mai multă noimă.

—Mă duc să—l caut, s—a oferit Larson. Trebuie să fie pe—aici, pe undeva.

Dar s—a dovedit fără urmă de îndoială că David nu era „pe—aici, pe undeva". Cel puţin nu era în hambar, nici în şopron, nici în dormitorul de deasupra bucătăriei şi nici în vreun altul dintre locurile în care l—a căutat Larson; iar bărbatul tocmai se întorcea cu o încruntătură abătută şi uluită când doamna Holly a ieşit în grabă pe prispă.

—Domnule Higgins, a strigat ea cu entuziasm vădit, nevasta dumitale tocmai a sunat să ne dea de ştire că sora ei Mollie a sunat—o să—i spună că băieţelul vagabond cu vioara e la ea acasă.

—La Mollie! a exclamat Higgins. Păi, e la mai mult de o milă de aici.

—Deci acolo e! a intervenit Larson, alergând spre ei. Al naibii hoţoman! Trebuie să ne fi scăpat de sub ochi când mâneam de dimineaţă.

—Da. Dar, Simeon, domnule Higgins, nu ar trebui să—l lăsăm să umble aşa, s—a rugat doamna Holly cu vocea tremurândă. Nevasta dumitale a spus că Mollie a zis că l—a găsit plângând la răscruce pentru că nu ştia pe unde să o ia. Băiatul i—a spus că se întoarce acasă. E vorba de prăpădita aceea de cabană de la munte, ştiţi; şi nu trebuie să—l lăsăm să facă asta de unul singur — un asemenea copil!

—Unde—i băiatul acum? a întrebat Higgins.

—Mănâncă pâine şi lapte în bucătăria lui Mollie; dar a spus că s—a chinuit să—l convingă să mănânce. Şi vrea să ştie ce ar trebui să facă cu el. Aşa că a dat un telefon la nevasta dumitale. S—a gândit că ar trebui să ştii că băiatul e acolo.

—Da, bineînţeles. Păi, zi—i să—i spună să se întoarcă.

—Mollie a zis că a încercat să—l facă să se întoarcă, dar el a spus: „Nu, mulţumesc, aş prefera să nu!" Se întorcea acasă, unde tatăl lui ar putea să—l găsească dacă ar avea nevoie de el vreodată. Domnule Higgins, nu... NU SE POATE să—l lăsăm să plece aşa. Păi, copilul ar putea să moară acolo, singur în pădurea aceea înspăimântătoare, dacă e în stare să ajungă acolo, mai întâi — lucru de care mă îndoiesc.

—Da, bineînţeles, bineînţeles, a mormăit Higgins, încreţindu—şi fruntea gânditor. Şi mai e şi scrisoarea lui. Ce—ar fi! a adăugat el, înseninându—se. Pun rămăşag că scrisoarea o să—l aducă încoace. Pare să ţină la tăticul lui ca la ochii din cap. Haide, a îndemnat—o el, întorcându—se către doamna Holly, spune—i nevestei mele să—i zică... sau şi mai bine, dă—i chiar dumneata un telefon lui Mollie, te rog, şi spune—i să—i zică băiatului că avem aici o scrisoare pentru el de la tatăl lui şi că i—o dăm dacă se întoarce.

—Aşa am să fac, a strigat doamna Holly peste umăr, în timp ce se grăbea să intre în casă.

S—a întors după un timp neînchipuit de scurt, cu faţa radiindu—i.

—A pornit deja, a încuviinţat ea din cap. E nebun de bucurie, a spus Mollie. Şi—a lăsat până şi micul dejun neterminat, atât era de grăbit. Aş zice că o să—l vedem, fără doar şi poate.

—Nu zău, o să—l vedem fără doar şi poate, a îngânat—o Simeon Holly sumbru. Dar asta nu ne lămureşte ce să facem cu el atunci când îl vedem.

—Ah, ei bine, poate că scrisoarea aceea a lui o să ne dea o mână de ajutor, a propus Higgins împăciuitor. Şi chiar dacă nu, eu nu—mi fac nici o grijă. Socotesc că o să vrea cineva să—l ia, aşa un băiat cuminte şi voinic.

—Aţi găsit ceva bani asupra trupului neînsufleţit? a întrebat Streeter.

—Puţin mărunţiş — câţiva cenţi. Nu mare lucru. Dacă scrisoarea băiatului nu ne spune pe unde le trăieşte vreo rudă, o să fie de datoria oraşului să—l îngroape, fără doar şi poate.

—Avea o scripcă, nu—i aşa? Iar băiatul avea şi el una. N—am putea să scoatem ceva pe ele?

Ochii albaştri şi rotunzi ai lui Streeter sclipeau cu viclenie.

Higgins a scuturat încet din cap.

—Poate — dacă ar avea căutare. Dar cine să le cumpere? Nu—i nimeni în oraş care să ştie să cânte, afară de Jack Gurnsey, iar el are deja una. De altfel, e bolnav şi de—abia ajunge să cumpere de—ale gurii pentru el şi pentru sora lui fără să mai ia şi alte scripci, aş spune. EL nu le—ar cumpăra.

—Hmm; poate că nu, poate că nu, a mormăit Streeter. Şi, după cum spui, nu mai ştim pe nimeni prin preajmă căruia să—i fie de folosinţă; şi, la urma urmei, nici nu valorează cine ştie ce, după cum se pare. Aşadar, socotesc că o să fie, într—adevăr, de datoria oraşului.

—Da, dar — dacă mă credeţi pe cuvânt —, s—a băgat Larson în vorbă, ar fi mai înţelept să nu scoateţi o vorbă despre asta în faţa băiatului. N—are nici un rost să—l ÎNTREBAŢI ceva. Am dovedit asta destul

de repede. Şi dacă îţi vine rândul vreodată să te întrebe EL ceva, s—a zis cu tine!

—Presupun că ai dreptate, a încuviinţat Higgins din cap cu un zâmbet ironic. Şi, atât timp cât nu foloseşte la nimic să—l luăm la întrebări, păi, atunci o să ne ţinem gura în faţa băiatului. între timp, mi—aş dori ca pungaşul acela mic să dea fuga mai repede încoace. Vreau să văd conţinutul scrisorii LUI. Mă bizui pe ea să ne ajute să descâlcim cât de cât încurcătura asta şi să aflăm cine sunt ei de fapt.

—Ei bine, a pornit deja, a întărit doamna Holly, aşadar socotesc că o să ajungă până la urmă.

—Da, da, o să ajungă până la urmă, a îngânat—o din nou Simeon Holly ursuz.

Cei doi bărbaţi din căruţă s—au aşezat mai confortabil, iar Perry Larson, aruncând o ocheadă pe jumătate stingherită, pe jumătate de scuză către stăpânul lui, s—a lăsat să cadă pe ultima treaptă. Simeon Holly se aşezase deja scorţos pe unul dintre scaunele de pe prispă. Simeon Holly nu „se lăsa să cadă" niciodată, nicăieri. De fapt, potrivit lui Perry Larson, dacă se găsea un fel mai greu de a face un lucru, Simeon Holly îl găsea — şi îl urma. Faptul că în acea dimineaţă îngăduise şi încă mai îngăduia ca rutina sacră a zilei de muncă să fie întreruptă astfel, pentru un lucru cu nimic mai important decât presupusa venire a unui golan fără căpătâi, era ceva ce Larson nu ar fi crezut dacă nu ar fi văzut cu ochii lui. Chiar şi acum se surprinsese de vreo două ori că s—ar fi frecat fără să vrea la ochi, ca să se încredinţeze că nu îl înşelau.

Cu toate că aşteptau nerăbdători sosirea lui David, aproape că au fost luaţi prin surprindere de cât de repede a apărut, alergând pe alee.

—Ah, unde este, vă rog? a gâfâit el. Mi—au spus că aveţi o scrisoare pentru mine de la tăticul!

—Aşa—i, fiule, avem. Iat—o! a răspuns Higgins de îndată, întinzându—i hârtia împăturită.

Cu toate că nerăbdarea i se citea pe faţă, David nu a deschis biletul înainte să lase cu grijă jos cutia în care—şi ţinea vioara; apoi l—a devorat cu priviri flămânde.

În timp ce citea, cei patru bărbaţi îi priveau chipul. Au văzut mai întâi lacrimile zorite pe care le—a ascuns sub gene. Apoi au văzut îmbujorarea radioasă care a crescut şi s—a înteţit până când întreaga faţă copilăroasă ardea sub strălucirea ei. Au văzut şi uimirea licărindu—i în ochi atunci când şi—a ridicat privirile de pe scrisoare.

—Şi tăticul mi—a trimis o scrisoare din ţara cea îndepărtată? a răsuflat el.

Simeon Holly s—a încruntat. Larson s—a înecat, înăbuşindu—şi un chicotit. William Streeter a făcut ochii mari şi a ridicat din umeri; dar faţa lui Higgins s—a colorat într—un roşu stins.

—Nu, fiule, s—a bâlbâit el. Am găsit—o asupra... ăăă... vreau să spun, era... tatăl tău a lăsat—o în buzunar pentru tine, a sfârşit el, puţin răstit.

O umbră fugară a străbătut chipul băiatului.

—Ah, sperasem să aud... a început el.

Apoi s—a oprit pe neaşteptate, cu faţa radiindu—i din nou.

—Dar e aproape ca şi cum mi—ar fi trimis—o de acolo, nu—i aşa? A lăsat—o pentru mine, şi mi—a spus ce am de făcut.

—Ce spui, ce spui? a strigat Higgins, înviorându—se de îndată. CHIAR ţi—a spus ce ai de făcut? Atunci, dă scrisoarea încoace, ca să ştim ŞI NOI. Ne dai voie să o citim, nu—i aşa, băiete?

—Păi, d—da, s—a bâlbâit David, întinzându—i scrisoarea politicos, dar cu vădită şovăială.

—Mulţumesc! a înclinat Higgins din cap, întinzând mâna după bilet.

Scrisoarea lui David nu se asemăna deloc cu cealaltă. Era mai lungă, dar nu de prea mare ajutor, cu toate că se putea citi mai cu uşurinţă. In scrisoarea aceea, în ciuda rândurilor tremurătoare, fiecare cuvânt era alcătuit cu o băgare de seamă care vorbea despre grija unui tată pentru ochii cei simţitori care aveau să—l citească. Era scrisă pe două dintre foile de carnet, iar la sfârşit apărea un singur cuvânt: „Tăticul".

David, băiatul meu, a citit Higgins cu glas tare, *te aştept în ţara cea îndepărtată. Nu plânge pentru mine, căci asta m—ar îndurera. Nu mă voi mai întoarce, dar într—o bună zi vei veni tu la mine, cu vioara sub bărbie şi ciupind corzile cu arcuşul drept bun venit. Ai grijă ca melodia să—mi vorbească despre lumea cea frumoasă pe care ai părăsit—o — căci este o lume frumoasă, David, să nu uiţi niciodată asta! Şi, dacă uneori te simţi îndemnat să crezi că nu este o lume frumoasă, aminteşte—ţi doar că tu însuţi o poţi înfrumuseţa dacă vrei.*

Te afli printre chipuri noi, înconjurat de oameni şi de lucruri care îţi sunt străine. Pe unele dintre ele nu le vei înţelege; iar altele poate că nu—ţi vor plăcea. Dar să nu—ţi fie teamă, David, şi să nu ceri să te

întorci înapoi, pe culme! Nu uita, băiatul meu — în vioara ta se ascund toate lucrurile după care tânjeşti. Nu trebuie decât să cânţi şi cerurile senine ale casei tale de la munte îţi vor apărea deasupra capului, iar dragii prieteni şi camarazi din pădurile tale îţi vor sta alături.

TĂTICUL

—La naiba! e şi mai şi decât cealaltă, a gemut Higgins după ce a terminat de citit biletul. N—ai ce să găseşti în ea! N—aţi crede că, dacă tot s—a apucat să scrie ceva într—un asemenea ceas, ar fi putut măcar să scrie ceva cu cap şi coadă, ceva de care să ne putem folosi ca să aflăm cine—i băiatul ăsta?

Nu a primit nici un răspuns. Bărbaţii strânşi în jurul lui nu au putut decât să ofteze şi să aprobe din cap, ceea ce, la urma urmei, nu era de prea mare ajutor.

CAPITOLUL V.DISONANTE

Bărbatul care murise în hambarul fermierului Holly dăduse naştere la o vâlvă mai presus de orice îndoială în orăşelul Hinsdale. Era o întâmplare stranie, din felurite motive. Mai întâi, din cauza băiatului — Hinsdale credea că se pricepe la băieţi, dar înclina să îşi schimbe părerea odată ce îl văzuse pe acesta. În al doilea rând, din cauza împrejurărilor. Băiatul şi tatăl lui intraseră în oraş ca nişte vagabonzi şi cu toate acestea Higgins, care povestea nestingherit despre cum „îi luase cu căruţa" pe cei doi chiar în acea seară, nu a şovăit să declare că nu—i socotea câtuşi de puţin nişte vagabonzi ca oricare alţii.

Cum nu găsiseră nimic de însemnătate în buzunarele bărbatului în afară de cele două bilete, şi cum nu găsiseră pe nimeni care să vrea viorile, părea că nu mai rămăsese altceva de făcut decât să lase trupul neînsufleţit în grija oraşului pentru înmormântare. Lui David nu i s—a spus nimic din toate acestea; de fapt, lui David i s—a spus cât mai puţin cu putinţă începând din acea dimineaţă în care Higgins îi dăduse scrisoarea din partea tatălui lui. Atunci bărbaţii se străduiseră încă o dată să „smulgă de la el măcar CATE CEVA", după cum spusese Higgins cu disperare. Dar răspunsurile pe care întrebările lor le primiseră de la băiat nu erau nici pe departe mulţumitoare sau măcar de vreun ajutor şi îi lăsaseră deseori cu gura căscată. De fapt, începând din acea dimineaţă, cei mai mulţi dintre ei l—au privit pe băiat drept „puţin excentric" şi s—au ţinut, aşadar, cât mai departe de el cu putinţă.

Autorităţile oraşului nu aveau habar cine era bărbatul şi, după cât se părea, nici nu izbuteau să afle. Numele lui, aşa cum îl scrisese cu propria—i mână, era de nedescifrat. Biletele lui nu spuneau nimic; nici spusele fiului său nu aveau prea multă însemnătate. Primiseră un raport din satul de pe coasta muntelui, firește, în care se arăta că un astfel de bărbat locuise împreună cu fiul său într—o colibă aproape inaccesibilă; dar nici măcar acest lucru nu—i ajuta să rezolve misterul.

David fusese lăsat în casa fermierului Holly, cu toate că Simeon Holly declarase în sinea lui că avea să caute fără întârziere pe cineva care să—l ia pe băiat de acolo.

În acea primă zi, Higgins, trăgând de hăţuri şi pregătindu—se să scoată căruţa din curte, spusese, arătând din cap către David:

—Aşadar, cum rămâne cu el, Holly? Să—l lăsăm aici până când găsim pe cineva care să—l vrea?

—Păi, d—da, bănuiesc că da, a şovăit Simeon Holly, cu vocea lipsită de bunăvoinţă.

Dar nevasta lui dădea târcoale prin preajmă şi s—a grăbit să li se alăture.

—Ah, da; da, de bună seamă, a stăruit ea. Sunt sigură că... n—o să ne aducă nici o bătaie de cap, Simeon!

—Poate că nu, a recunoscut Simeon Holly sumbru. Dar n—o să ne aducă nici vreun folos, îţi pot spune de pe acum.

—Ai pus degetul pe rană, şi—a spus părerea Streeter de pe capra căruţei. Dacă aş crede că e ceva de capul lui, păi, l—aş lua chiar eu; dar... ei bine, ia uitaţi—vă la el chiar acum, a sfârşit el, ridicând dispreţuitor din umeri.

Era limpede că David, stând pe treapta cea mai de jos, nu auzea nici un cuvânt din ce se spunea. Cu chipul lui sensibil plin de lumină, era din nou cufundat în scrisoarea tatălui său.

Ceva anume în tăcerea neaşteptată i—a străpuns gândurile aşa cum zumzăitul zgomotos al vocilor nu fusese în stare să o facă şi David şi—a ridicat capul. Ochii îi străluceau ca stelele.

—Mă bucur atât de mult că tata mi—a spus ce să fac! a răsuflat el. Va fi mai uşor de acum înainte.

Cum nu primea nici un răspuns din partea bărbaţilor care căzuseră într—o tăcere oarecum stânjenită, a continuat, ca un fel de explicaţie:

—Ştiţi că mă aşteaptă — în ţara cea îndepărtată, vreau să spun. Aşa a spus că va face. Iar atunci când ai pe cineva care te aşteaptă, nu te superi când tu mai rămâi puţin în urmă. De altfel, TREBUIE să rămân ca să aflu despre lumea cea frumoasă, ştiţi, ca să—i povestesc tatei, atunci când voi pleca şi eu. Aşa obişnuiam să fac acasă, pe munte, ştiţi — îi povesteam despre tot felul de lucruri, în multe zile mergeam la plimbare; apoi, când ne întorceam acasă, mă ruga să—i povestesc cu vioara despre ce am văzut. Iar acum îmi spune că trebuie să rămân aici.

—Aici! se auzi vocea vehementă şi severă a lui Simeon Holly.

—Da, a dat din cap David cu toată convingerea, ca să învăţ despre lumea cea frumoasă. Nu vă amintiţi? Şi mi—a spus că nu trebuie să—mi doresc să mă întorc în munţii mei; că nu va fi nevoie să mă întorc, oricum, pentru că munţii şi cerul şi păsările şi veveriţele şi izvoarele se află de fapt în vioara mea, ştiţi. Şi...

Dar Simeon Holly s—a îndepărtat mânios, cu fruntea încreţită, făcându—i semn lui Larson să îl urmeze; iar Higgins a întors calul şi a mânat afară din curte, aruncând în urmă o privire binedispusă şi chicotind numai pentru el. O clipă mai târziu, David s—a trezit singur cu doamna Holly, care se uita la el cu ochi melancolici, dar puţin temători.

—Ai mâncat pe săturate la micul dejun? a întrebat ea cu timiditate, recurgând, ca şi cu o noapte înainte, la lucrurile obişnuite din viaţa ei de zi cu zi în speranţa că îl vor face pe acel băieţel ciudat să semene cât mai puţin cu un sălbatic şi cât mai mult cu o fiinţă omenească.

—Ah, da, mulţumesc!

Ochii lui David rătăciseră înapoi la biletul din mână. Dintr—odată s—a uitat în sus, cu o expresie nouă în priviri.

—Ce înseamnă să fii... vagabond? a întrebat el. Bărbaţii aceia au spus că eu şi tata suntem vagabonzi.

—Vagabond? Ah... ăăă... păi, un vagabond e doar un... vagabond, s—a bâlbâit doamna Holly. Dar lasă asta, David! In locul tău, nu m—aş mai gândi la asta.

—Dar ce este un vagabond? a stăruit David, în timp ce un foc mocnit începea să—i ardă în priviri. Căci, dacă au vrut să spună HOŢI...

—Nu, nu, David! l—a întrerupt doamna Holly împăciuitoare. Nu au vrut deloc să spună hoţi.

—Atunci, ce înseamnă să fii vagabond?

—Păi, înseamnă doar să... să vagabondezi, a explicat doamna Holly cu disperare. Să rătăceşti dintr—un oraş în altul, şi să nu ai nici o casă în care să locuieşti.

—Ah!

Chipul lui David s—a înseninat.

—Atunci e în regulă. Mi—ar plăcea să fiu vagabond, şi tatei la fel. Şi chiar am fost vagabonzi uneori, căci de multe ori, vara, de abia locuiam în colibă — stăteam afară toată ziua şi toată noaptea.

Păi n—am ştiut cu adevărat ce vorbesc pinii până când nu i—am ascultat noaptea, culcat la poalele lor. Ştiţi ce vreau să spun. I—aţi auzit, nu—i aşa?

—Noaptea? Pinii? s—a bâlbâit doamna Holly neputincioasă.

—Da. Ah, nu i—aţi auzit niciodată în timpul nopţii? a strigat băiatul, în glas citindu—i—se compasiunea foarte sinceră faţă de o asemenea pierdere cumplită. Păi, atunci, dacă nu i—aţi auzit decât în timpul zilei, nu cunoaşteţi nici măcar o fărâmă din cum sunt pinii cu adevărat. Dar pot să vă spun eu. Ascultaţi! Asta spun pinii, a isprăvit băiatul, smulgând vioara din cutie şi, după ce a încercat corzile cu repeziciune, cufundându—se într—o melodie stranie şi copleşitoare.

Doamna Holly stătea nemişcată în pragul uşii, uluită şi totuşi fermecată, cu privirea pe jumătate înfricoşată, pe jumătate nostalgică aţintită asupra chipului radios al lui David. încă se mai afla în aceeaşi poziţie când Simeon Holly a apărut de după colţul casei.

—Ei bine, Ellen, a început el cu zeflemea ascunsă, după ce timp de o clipă a privit încruntat scena

dinaintea lui, chiar nu ai nimic mai bun de făcut în dimineaţa asta decât să asculţi menestreli?
—Ah, Simeon! Păi, da, desigur! Am — am uitat — ce făceam, s—a bâlbâit doamna Holly şi, roşie toată de vinovăţie, s—a răsucit pe călcâie şi s—a grăbit să intre în casă.

David, pe treptele prispei, părea să nu fi auzit nimic. încă mai cânta cu privirea—i răpită aţintită asupra orizontului îndepărtat atunci când Simeon Holly a tăbărât pe el cu o privire dezaprobatoare.
—Ia ascultă, băiete, mai ştii să faci şi altceva în afară să zdrăngăni la scripcă? a întrebat el.

Apoi, cum David nu se oprise din cântat, a adăugat cu asprime:
—N—ai auzit ce ţi—am spus, băiete?

Muzica s—a oprit brusc. David s—a uitat în sus cu aerul puţin năuc al omului smuls dintr—o altă lume
—Mi—aţi vorbit cumva, domnule? a întrebat el.
—Da, ţi—am vorbit — de două ori. Te—am întrebat dacă ai mai făcut vreodată şi altceva în afară să cânţi la vioara aceea.
—Acasă, vreţi să spuneţi?

Pe chipul lui David se citea o uşoară mirare, fără urmă de supărare sau de ranchiună.
—Păi, da, desigur! Doar nu puteam să cânt TOT timpul, ştiţi. Trebuia să mănânc şi să dorm şi să învăţ din cărţi; şi mergeam în fiecare zi la plimbare — ca nişte vagabonzi, cum vă place să spuneţi, a lămurit el, iar faţa i s—a înseninat cu încântarea vădită de a fi putut, măcar o dată, să explice lucrurile într—un fel prin care era sigur că avea să fie înţeles.
—Vagabonzi, nu zău! a mormăit Simeon Holly ca pentru el.

Apoi, cu asprime:
—N—ai făcut niciodată ceva folositor, băiete? Ţi—ai petrecut toate zilele în trândăvia asta păcătoasă?

Din nou, David s—a încruntat cu uşoară mirare.
—Ah, dar nu trândăveam, domnule! Tata a spus că nu trebuie să fac asta niciodată. A spus că în marea Orchestră a Vieţii este nevoie de fiecare instrument; şi că sunt şi eu unul, ştiţi, chiar dacă sunt doar un băieţel. Şi a spus că, dacă stau nemişcat şi nu—mi joc rolul, atunci armonia nu va fi completă, şi...
—Da, bine, dar lasă asta acum, băiete, l—a întrerupt Simeon Holly cu o nerăbdare plină de asprime. Vreau să spun, tatăl tău nu te—a pus niciodată să faci treabă — treabă adevărată?
—Treabă?

David a cugetat din nou. Apoi, dintr—odată, faţa i s—a înseninat.
—Ah, ba da, domnule, a spus că am o lucrare minunată de făcut, care mă aşteaptă afară, în lume. Pentru asta am coborât de pe munte, ştiţi, ca să o găsim. Asta vreţi să spuneţi?
—Ei bine, nu, a ripostat bărbatul. N—aş putea zice că la asta mă gândeam. Era vorba despre muncă — muncă adevărată, în jurul casei. N—ai făcut niciodată aşa ceva?

David a râs uşurat.
—Ah, vreţi să spuneţi să fac de mâncare şi să rânduiesc prin casă, a răspuns el. Ah, da, am făcut asta cu tata, numai că — o expresie melancolică i—a apărut pe chip — mă tem că nu mă descurcam prea bine. Şunca mea nu ajungea niciodată să fie la fel de gustoasă şi de crocantă ca a tatei, iar focul îmi strica mereu cartofii.
—Hmm! şuncă şi cartofi, ce să spun! l—a zeflemisit Simeon Holly. Ei bine, băiete, asta—i muncă de femeie aici, la noi. Pe bărbaţi îi punem să facă altceva. Vezi stiva aceea de lemne de lângă uşa şopronului?
—Da, domnule.
—Foarte bine. O să găseşti o ladă goală în bucătărie. Crezi că poţi să o umpli cu lemne din grămadă? O să găseşti destule beţe scurte gata tăiate.
—Ah, da, domnule, mi—ar plăcea să fac asta, a încuviinţat David din cap, aşezându—şi grăbit, dar cu grijă vioara în cutie.

Într—un minut ataca plin de zel stiva de lemne; iar Simeon Holly, după o căutătură tăioasă, s—a întors la treburile lui.

Dar, în cele din urmă, lada nu a fost umplută. Cel puţin, nu a fost umplută de îndată, căci David de abia se apucase să strângă al doilea braţ de lemne când a ridicat de pe jos un băţ care zăcuse neatins timp îndelungat, scoţând astfel la lumină felurite creaturi târâtoare şi cu multe picioare care i—au umplut sufletul de încântare şi i—au gonit din minte orice gând despre lada cea goală.

Nu i—au trebuit decât puţină putere, puţină răbdare şi ceva mai mult timp să răstoarne alte beţe şi mai mari ca să găsească alte exemplare şi mai mari din creaturile cu multe articulaţii şi cu multe picioare. Una dintre ele era, într—adevăr, atât de minunată, încât David, cu un strigăt de încântare, a chemat—o pe doamna Holly din uşa şopronului să vină şi să vadă.

Atât de stăruitoare îi fusese chemarea, încât doamna Holly a venit cu paşi grăbiţi — dar s—a îndepărtat cu paşi încă şi mai grăbiţi; iar David, aşezându—se la loc pe o bucată de lemn, se minuna de ce o auzise ţipând şi cutremurându—se şi spunând „pfui!" la vederea aşa unui lucru frumos şi interesant cum era acea creatură micuţă care trăia în stiva ei de lemne.

David nu s—a gândit nici măcar atunci la lada aceea goală care aştepta lângă plita din bucătărie. De această dată era vinovat un fluture, un fluture mare şi negru cu dungi aurii, care a dansat şi a fâlfâit din aripi prin toată curtea din dos şi până în grădină, iar David s—a ţinut după el încântat, în vârful picioarelor şi cu mişcări care să nu—l sperie. Fluturele a dansat din grădină până în livadă şi din livadă înapoi în grădină — şi David după el; iar în grădină, în apropierea casei, David a dat peste stratul de panseluţe al doamnei Holly. Atunci a uitat până şi de fluture, căzând în genunchi lângă stratul de panseluţe într—un gest de adevărată veneraţie.

—Vai, sunteţi la fel ca nişte omuleţi, a strigat el cu glas moale. Aveţi chip: iar unele dintre voi sunteţi vesele, iar altele, triste. Iar tu — tu, cea mare şi galbenă cu pete —, tu râzi de mine. Ah, am să vă cânt — am să vă cânt pe toate. O să faceţi aşa un cântec drăgălaş, la cât de diferite sunteţi una de cealaltă!

Şi David a sărit sprinten în picioare şi a dat fuga pe prispa din latura casei după vioara lui.

Cinci minute mai târziu, intrând în bucătărie, Simeon Holly a auzit un sunet de vioară prin fereastra deschisă. În aceeaşi clipă, privirea i—a căzut asupra lăzii goale, numai cu câteva bucăţele de lemn pe fund. Încruntându—se mânios, a ieşit pe uşă cu paşi mari şi a dat ocol casei înspre grădină. A dat peste David de îndată, care şedea turceşte în mijlocul cărării în faţa stratului de panseluţe, cu vioara sub bărbie şi cu tot chipul îmbujorat.

—Aşadar, băiete, aşa umpli tu lada cu lemne? a întrebat bărbatul fără ocolişuri.

David a scuturat din cap.

—Ah, nu, domnule, asta nu înseamnă să umpli lada, a râs el, domolindu—şi muzica, dar fără să se oprească. Credeaţi că asta cântam? Nu, cântam florile de aici — feţişoarele lor, ca nişte oameni, ştiţi? Vedeţi, acum o cânt pe cea mare şi galbenă de acolo, care râde, a isprăvit el, lăsând muzica de sub degete să izbucnească într—un cântecel zburdalnic.

Simeon Holly a ridicat poruncitor mâna, iar la vederea ei David şi—a oprit melodia în mijlocul unei rulade, făcând ochii mari de uimire.

—Vreţi să spuneţi că nu cânt bine? a întrebat el.

—Nu vorbesc despre cântecul tău, a replicat Simeon Holly cu severitate, ci despre lada pe care te—am rugat să o umpli cu lemne.

Chipul lui David s—a înseninat.

—Ah, da, domnule! Mă duc să o umplu, a aprobat el din cap, ridicându—se vesel în picioare.

—Dar ţi—am spus să o faci mai devreme. Privirea lui David s—a umplut din nou de mirare.

—Ştiu, domnule, şi începusem, a răspuns el, cu răbdarea vădită a omului care se află nevoit să explice ceea ce ar fi trebuit să se înţeleagă de la sine, dar am văzut atâtea lucruri frumoase, unul după altul, şi când am găsit aceşti oameni—flori, micuţi şi caraghioşi, a trebuit negreşit să—i cânt. Nu înţelegeţi?

—Nu, nu pot să spun că înţeleg, când ţi—am zis deja să umpli lada, a ripostat bărbatul cu o răceală intransigentă.

—Vreţi să spuneţi — chiar şi atunci ar fi trebuit să umplu lada mai întâi?

—Cu siguranţă că da! David a făcut din nou ochii mari.

—Dar cântecul meu — l—aş fi pierdut! a exclamat el. Iar tata spunea întotdeauna că, atunci când ajunge la mine o melodie, trebuie să o cânt de îndată. Cântecele sunt asemenea ceţurilor dimineţii şi curcubeielor, ştiţi, şi nu rămân prea mult cu tine. Trebuie cu tot dinadinsul să le prinzi repede, înainte să plece. Nici acum nu înţelegeţi?

Dar Simeon Holly, cu un gest dispreţuitor şi plin de disperare, se îndepărtase deja; iar David, după ce l—a urmărit timp de o clipă cu o privire melancolică, s—a îndreptat sobru către uşa de la bucătărie. Două minute mai târziu îşi îndeplinea harnic datoria de a umple lada cu lemne.

Şi totuşi, faptul că, pentru David, povestea nu fusese lămurită mulţumitor stătea mărturie în expresia

lui gânditoare şi în aerul lui preocupat. Iar întrebarea pe care i—a adresat—o domnului Holly chiar înainte de cină nu a fost de prea mare ajutor.

—Vreţi să spuneţi, a întrebat el, că deoarece nu am umplut lada de îndată, am fost o disonanţă?

—Ai fost ce? a întrebat Simeon Holly uluit.

—Am fost o disonanţă — am cântat fals, ştiţi, a explicat David cu o seriozitate plină de răbdare. Tata spunea...

Dar Simeon Holly i—a întors din nou iritat spatele; iar David a rămas fără nici un răspuns la întrebările lui încâlcite.

CAPITOLUL VI.BĂTĂI DE CAP, NECESARE SAU NU

În acea primă zi, după cină, David a rămas tăcut o bună bucată de timp şi a privit—o pe doamna Holly strângând masa şi apucându—se de spălat vasele.

—Vreţi să... vă ajut? a întrebat el în cele din urmă, oarecum melancolic.

Doamna Holly a scuturat din cap, aruncând o privire sceptică la mâinile mici şi cafenii ale băiatului.

—Nu, nu vreau. Nu, mulţumesc! şi—a corectat ea răspunsul.

David a păstrat tăcerea încă şaizeci de secunde; apoi a întrebat, cu încă şi mai multă melancolie:

—Toate lucrurile pe care le—aţi făcut ziua întreagă sunt „treburi folositoare"?

Doamna Holly şi—a scos mâinile picurând de apă din ligheanul cu vase şi le—a ţinut suspendate în aer, într—o clipă de uimire.

—Dacă sunt... Păi, sigur că sunt! Ce întrebare ridicolă! Cine ţi—a băgat asemenea păreri în cap, copilule?

—Domnul Holly; şi, vedeţi, tata obişnuia să le spună cu totul altfel.

—Altfel?

—Da. Spunea că sunt o bătaie de cap necesară

— spălatul vaselor şi mâncarea gătită şi curăţenia

— şi nu făcea nici măcar pe jumătate câte faceţi dumneavoastră.

—Bătaie de cap, nu zău!

Doamna Holly s—a apucat iar de spălat cu oarecare acreală.

—Ei bine, socotesc că aşa îi şedea în fire.

—Da, aşa e. Aşa se purta mereu, a aprobat David amabil din cap.

Apoi, după o clipă, a întrebat:

—Dar nu mergeţi deloc la plimbare astăzi?

—La plimbare? Unde?

—Păi, prin păduri şi pe câmpuri — oriunde.

—La plimbare prin pădure, ACUM — LA PLIMBARE ŞI ATÂT? Pentru numele lui Dumnezeu, băiatule, am altceva de făcut!

—Ah, e păcat, nu—i aşa?

Chipul lui David arăta compătimire şi regret.

—Şi e o zi atât de frumoasă! Poate că până mâine o să plouă.

—Poate că aşa o să fie, a replicat doamna Holly cu o privire grăitoare sub sprâncenele uşor ridicate. Dar fie că plouă, fie că nu, socotesc că nu are nici o importanţă pentru plimbarea mea.

—Ah, nu are? a zâmbit David, schimbându—şi expresia de pe chip. Mă bucur atât de mult! Nici eu nu mă sinchisesc de ploaie. Tata şi cu mine am ieşit de multe ori în ploaie, numai că nu puteam să ne luăm viorile cu noi, desigur, aşa că ne plăceau mai mult zilele frumoase. Dar într—o zi ploioasă găseşti lucruri pe care nu le poţi găsi în oricare altă zi, nu—i aşa? Dansul picăturilor pe frunze şi iureşul ploii atunci când vântul o împinge din spate. Nu—i aşa că vă place să—l simţiţi, afară sub cerul liber, atunci când vântul prinde un moment bun şi suflă?

Doamna Holly se uita la el cu gura căscată. Apoi s—a cutremurat şi a ridicat mâinile către cer într—un gest de renunţare fără speranţă.

—Pentru numele lui Dumnezeu, băiatule! a exclamat ea cu voce slabă şi s—a întors la munca ei.

Doamna Holly s—a zorit de la spălatul vaselor la măturat şi de la măturat la şters praful, intrând în cele din urmă într—un salon întunecos, ferit întotdeauna cu grijă de aer şi de lumina soarelui. David s—a ţinut după ea fără să scoată o vorbă, iar privirea i s—a umplut de uimire atunci când a căzut asupra mulţimii de obiecte adunate între cei patru pereţi ai salonului: scaunele tapisate cu stofă din păr de cal, canapeaua cea lungă, masa cu tăblie de marmură, draperiile, cuverturile, pernele şi pernuţele, nenumăratele milieuri şi broderii, cununa de pus în păr, florile de ceară de sub cupola lor de sticlă, ierburile uscate, minunatele buchete de imortele stacojii, verzi şi purpurii, pietrele şi scoicile şi vazele de felurite forme şi mărimi înşiruite pe rafturile din colţurile încăperii ca nişte soldaţi gata de bătălie.

—D—da, poţi să intri, l—a chemat doamna Holly, uitându—se peste umăr la băiatul care şovăia în pragul uşii. Dar nu ai voie să atingi nimic. Am să şterg praful.

—Dar nu am mai văzut camera asta până acum, a cugetat David.

—Ei bine, nu, a binevoit doamna Holly să—i răspundă cu doar o urmă de superioritate. Nu folosim camera aceasta de obicei, băieţelule, şi nici dormitorul de dincolo. Aceasta este camera pentru oaspeţi, pentru pastori şi pentru înmormântări şi...

S—a oprit pe neaşteptate, aruncând o privire scurtă către David, dar băiatul nu părea să fi auzit.

—Şi nu mai locuieşte nimeni în casa asta în afară de dumneavoastră şi de domnul Holly şi de domnul Perry Larson? a întrebat el, uitându—se încă în jur cu uimire.

—Nu, nu... acum.

Doamna Holly a tras aer în piept, oftând uşurel, şi a furişat o privire către poza înrămată a unui băieţel care atârna pe perete.

—Dar aveţi o grămadă de camere şi de... şi de lucruri, a remarcat David. Păi, tăticul şi cu mine Aveam două camere şi mai nici un LUCRU. Casa mea, ştiţi, era atât de... diferită!

—Cred şi eu că aşa era.

Doamna Holly s—a apucat să şteargă praful cu mişcări grăbite, dar atente. Vocea ei încă mai păstra o umbră de superioritate.

—Ah, da, a zâmbit David. Dar spuneţi că nu folosiţi camera aceasta prea mult, ceea ce ajută puţin.

—Ajută!

De stupefacţie, doamna Holly s—a oprit din lucru şi s—a uitat la el cu ochii mari.

—Păi da. Vreau să spun, aveţi atât de multe alte camere, încât puteţi locui în acelea. Nu sunteţi NEVOIŢI să locuiţi în aceasta.

—Să fim nevoiţi să locuim în aceasta! a exclamat femeia, încă mult prea nedumerită ca să simtă altceva decât uluială.

—Da. Dar trebuie să PĂSTRAŢI toate lucrurile acestea, şi să le curăţaţi şi să le tot curăţaţi aşa, în fiecare zi? Nu puteţi să le daţi cuiva sau să le aruncaţi?

—Să... aruncăm... lucrurile... acestea!

Fluturând agitată braţele, femeia părea că încearcă să cuprindă într—o îmbrăţişare protectoare fiecare comoară aflată în primejdie, de la milieuri şi până la broderii.

—Eşti nebun, băiatule? Lucrurile acestea sunt... sunt valoroase. Costă bani şi timp şi... şi muncă. Nu ştii să recunoşti nişte lucruri frumoase atunci când dai cu ochii de ele?

—Ah, ba da, iubesc lucrurile FRUMOASE, a zâmbit David, apăsând pe cuvânt fără să—şi dea seama de nepoliteţe. Şi le—am avut întotdeauna cu mine sus, pe munte. Aveam răsăritul şi apusul şi luna şi stelele şi Lacul meu de Argint şi corăbiile din nori care navigau...

Dar doamna Holly l—a oprit cu un gest ofensat.

—Lasă asta, băieţelule! Ar fi trebuit să ştiu, după cum ai fost crescut. Fireşte că nu poţi să apreciezi astfel de lucruri. Să le arunc, nu zău!

Şi s—a apucat iarăşi de treburi; dar, de această dată, în atingerea degetelor ei se simţea ceva aproape ca o mângâiere pe care o mamă i—ar oferi—o unui copil nedreptăţit.

David, oarecum tulburat şi stânjenit, s—a uitat la ea cu priviri neliniştite; apoi a explicat spăşit:

—Îmi închipuiam numai că, dacă n—aţi mai avea atâtea lucruri de curăţat, aţi reuşi poate să ieşiţi mai des la plimbare — astăzi şi în alte zile, ştiţi. Aţi spus că nu aveţi vreme, i—a amintit el.

Dar doamna Holly nu a făcut decât să—şi scuture capul şi să ofteze.

—Nu te mai gândi la asta, băieţelule! Ştiu că ai avut intenţii bune. Dar nu ai cum să înţelegi, desigur.

Iar David, după ce a privit melancolic degetele mângâietoare timp de încă o clipă, s—a răsucit pe călcâie şi a ieşit agale pe prispă. Un minut mai târziu, odată aşezat pe trepte, a scos din buzunar două bucăţi mici de hârtie împăturită. Şi apoi, cu ochii înceţoşaţi de lacrimi, a citit încă o dată scrisoarea tatălui său.

—A spus că nu trebuie să plâng pentru el, căci asta l—ar îndurera, a murmurat băiatul după o vreme, cu privirea aţintită asupra dealurilor îndepărtate. Şi a spus că, dacă voi cânta la vioară, atunci munţii vor coborî aici, la mine, iar eu mă voi simţi cu adevărat ca şi cum aş fi acasă. A spus că în vioara mea trăiesc toate lucrurile care îmi lipsesc atât de mult!

Cu un suspin înăbuşit, David şi—a ascuns biletul înapoi în buzunar şi s—a întins după vioară.

După ceva vreme, doamna Holly, ştergând praful de pe scaunele din salon, s—a oprit din muncă, s—a apropiat de uşă în vârful degetelor şi a ascultat cu răsuflarea tăiată. Când s—a întors la lucru, după încă o bună bucată de vreme, avea ochii umezi.

—Mă întreb de ce, atunci când cântă, mă face să mă gândesc de fiecare dată la John, a oftat ea ca pentru sine, culegându—şi cârpa de praf.

În acea seară, după cină, Simeon Holly şi nevasta lui şedeau iarăşi în pridvorul de lângă bucătărie, odihnindu—se după o zi de muncă. Simeon ţinea ochii închişi. Ochii nevestei lui erau aţintiţi către contururile aproape nedesluşite ale şopronului, către hambar, către drum sau către căruţele trase de cai care treceau. David, şezând pe trepte, privea luna urcând tot mai sus pe cer, deasupra vârfurilor copacilor. După o vreme, s—a strecurat în casă şi a ieşit cu vioara în mână.

După prima notă prelungă şi melodioasă, Simeon Holly a deschis ochii şi s—a ridicat, strângând sever din buze. Dar nevasta lui l—a atins sfioasă pe braţ.

—Nu spune nimic, te rog, l—a rugat ea cu blândeţe. Lasă—l să cânte, doar astă—seară. Se simte singur — sărmanul copil!

Iar Simeon Holly, ridicând încruntat din umeri, s—a aşezat la loc pe scaun.

Mai târziu, chiar doamna Holly a întrerupt muzica spunând:

—Hai, David, a sosit ora de culcare pentru băieţei. Vin cu tine până sus.

Şi l—a însoţit în casă, unde i—a aprins o lumânare.

Sus, în cămăruţa de deasupra bucătăriei, David s—a găsit încă o dată singur. Ca şi înainte, micuţa cămaşă de noapte gălbuie atârna pe spătarul scaunului; şi, ca şi înainte, doamna Holly îşi ştersese o lacrimă când o aşezase acolo. Şi, la fel ca înainte, patul cel mare cu baldachin aştepta înalt şi ameninţător în colţul camerei. Dar, de această dată, învelitoarea şi aşternutul erau date ademenitor la o parte — doamna Holly se simţise nespus de tulburată aflând că David dormise pe podea cu o noapte înainte.

David s—a dezbrăcat, având din nou grijă să stea cu spatele întors la gândacii şi fluturii trasi în ţeapă pe perete. Apoi, înainte să sufle în lumânare, a îngenuncheat lângă fereastră şi s—a uitat la lună printre frunzele copacilor.

Se simţea grozav de nedumerit. începea să se întrebe ce avea să se aleagă de el.

Tatăl lui spusese că în lume îl aştepta o lucrare minunată: dar care era aceasta? Cum avea să o găsească? Sau cum avea să o înfăptuiască dacă ar fi găsit—o? Şi încă un lucru: unde avea să locuiască? Putea să rămână acolo unde era? Nu era casa lui, fără doar şi poate; dar avea cămăruţa de deasupra bucătăriei unde putea să înnopteze şi femeia cea cumsecade care îi zâmbea uneori cu o privire tristă şi melancolică în ochi, care îl făcea într—un fel să sufere. Nu şi—ar fi dorit să plece de lângă ea, acum — când tăticul nu mai era.

Şi mai erau şi monezile de aur; şi, în ceea ce le privea, David se simţea la fel de nedumerit. Ce ar trebui să facă cu ele? Nu avea nevoie de ele — femeia cea cumsecade îi dădea destulă mâncare, aşadar nu avea nevoie să cumpere de la magazin; şi se părea că nu—i mai foloseau la nimic altceva. Erau grele şi neplăcut de purtat; şi totuşi nu voia să le arunce şi nici să lase pe nimeni altcineva să afle că le avea; i se spusese hoţ pentru un singur bănuţ, şi ce ar spune cu toţii dacă ar şti despre restul?

Atunci David şi—a amintit dintr—odată că tatăl lui îi spusese să le ascundă — să le ascundă până când va avea nevoie de ele. David s—a simţit pe loc uşurat. De ce nu se gândise mai devreme la asta? Şi ştia un loc grozav: dulăpiorul din spatele căminului, chiar în camera în care se afla! Şi, cu un suspin mulţumit, David s—a ridicat în picioare, a adunat toate rotiţele aurii din buzunare şi le—a ascuns bine în

spatele grămezilor de cărţi de pe rafturile dulapului. Tot acolo a ascuns şi ceasul; dar a strecurat miniatura mamei—înger înapoi într—un buzunar.

Cea de a doua dimineaţă a lui David în casa de la fermă nu s—a deosebit prea mult de prima, numai că de această dată, atunci când Simeon Holly i—a cerut să umple lada de surcele, David a ignorat cu hotărâre fiecare gândac şi fiecare fluture ademenitor şi s—a ţinut cu stricteţe de munca ce i se aşternea înainte până când a isprăvit.

Şedea în bucătărie atunci când, înainte de cină, Perry Larson a intrat cu fruntea încreţită de îngrijorare.
—Coniţă Holly, n—ai vrea să vii până la uşa din dos? Aşteaptă acolo o femeie cu un băieţel, şi îi supără ceva. Nu ştie engleza, şi n—aş spune că pricep vreo boabă din păsărească pe care o vorbeşte. însă poate dumneata poţi.
—Dar, Perry, nu ştiu... a început doamna Holly, dar s—a întors de îndată spre uşă.

O tânără femeie foarte frumuşică, dar cu un aer înspăimântat şedea pe treptele de la pridvor, cu un băiat de vreo zece ani lângă ea. Dând cu ochii de doamna Holly, a izbucnit într—un torent de cuvinte greu de înţeles, însoţite de gesturi numeroase şi vehemente.

Doamna Holly s—a dat înapoi şi a aruncat o privire rugătoare înspre bărbatul ei, care tocmai trecea prin curte dinspre hambar.
—Simeon, tu înţelegi ce vrea?

La vederea noului venit, femeia cea stranie s—a pus din nou pe vorbit, cu şi mai multă limbuţie.
—Nu, a spus Simeon Holly, după ce, timp de o clipă, a măsurat—o cu fruntea încruntată pe femeie şi gesturile ei. Vorbeşte în franceză, cred. Şi vrea ceva.
—Măi să fie! Aşa aş zice şi eu, a mormăit Perry Larson. Şi orice ar fi, îl vrea rău de tot.
—Vă e foame? a întrebat—o sfioasă doamna Holly.
—Nu vorbeşti deloc engleza? a vrut să ştie Simeon Holly.

Femeia s—a uitat de la unul la altul cu ochii rugători şi vrednici de milă ai străinului departe de ţara lui care nu înţelege şi nici nu se poate face înţeles. Se pregătea să plece clătinând din cap cu disperare când, dintr—odată, a scos un strigăt puternic de bucurie şi s—a răsucit pe călcâie, cu întregul chip radiindu—i.

Soţii Holly şi Perry Larson au văzut atunci că David ieşise în pridvor şi îi vorbea femeii, iar cuvintele lui erau la fel de lipsite de înţeles ca ale ei.

Doamna Holly şi Perry Larson se uitau cu gura căscată. Simeon Holly l—a întrerupt pe David, întrebându—l cu asprime:
—Aşadar, înţelegi ce spune femeia asta, băiete?
—Păi, desigur! Dumneavoastră nu? S—a rătăcit, şi...
Dar femeia se repezise către el şi îşi turna întreaga poveste în urechile lui David.

La sfârşit, David s—a întors spre ceilalţi, văzându—le aceeaşi expresie de consternare pe chipuri.
—Ei bine, ce vrea de la noi? a întrebat Simeon Holly scurt şi la obiect.
—Vrea să ajungă la casa lui Francois Lavelle. E fratele soţului ei. Au venit azi—dimineaţă, cu trenul. Spune că soţul ei s—a oprit undeva timp de un minut şi a rămas în urmă. El vorbeşte engleza, dar ea nu. Nu a ajuns decât de o săptămână în ţară. Vine din Franţa.
—Asta—i bună! Ce ziceţi despre asta? a strigat Perry Larson plin de admiraţie. O citeşte ca pe o carte, nu—i aşa? Ştiu o familie de francezi în West Hinsdale — sau chiar două, aş crede. Pun rămăşag că e vorba de una dintre ele.
—Foarte posibil, a consimţit Simeon Holly, cu privirea aţintită dezaprobator asupra feţei lui David.

Era limpede că în centrul atenţiei lui Simeon Holly se afla David, nu femeia.
—Şi ce spui, conaşule Holly, a continuat Perry Larson cu oarecare entuziasm, ştii că trebuia să mă duc până în West Hinsdale într—o zi sau două ca să vorbesc cu Harlow despre juncanii aceia. Ce—ar fi să dau o fugă azi după—masă şi să îi iau şi pe ei doi cu mine?
—Foarte bine! a înclinat Simeon Holly scurt din cap, fără să—l scape pe David din priviri.

Perry Larson s—a întors spre femeie şi, agitându—şi braţele şi vorbindu—i într—un amestec de engleză stricată, a încercat să o facă să înţeleagă că avea să o ducă acolo unde îşi dorea fără îndoială să ajungă. Cu toate acestea, femeia încă nu părea să înţeleagă, dar David i—a venit de îndată în ajutor, spunând câteva cuvinte grăbite care i—au luminat chipul de înţelegere şi de încântare.
—Poţi să o întrebi dacă îi este foame? s—a aventurat atunci doamna Holly.
—Spune că nu, mulţumesc, a tradus David cu un zâmbet odată ce şi—a primit răspunsul. Dar băiatul

spune că da, dacă nu vă e cu supărare.
—Atunci spune—le să vină în bucătărie, l—a sfătuit doamna Holly, grăbindu—se să intre în casă.
—Aşadar eşti francez? i—a zis Simeon Holly lui David.
—Francez? Ah, nu, domnule! a zâmbit David cu mândrie. Sunt american. Aşa a spus tata. A spus că m—am născut aici, în ţară.
—Dar cum se face că vorbeşti aşa franceza?
—Păi, am învăţat.

Apoi, înţelegând că vorbele nu—i erau prea convingătoare, a continuat:
—La fel cum am învăţat şi germana şi alte lucruri cu tata, din cărţi, ştiţi? Dumneavoastră nu aţi învăţat franceza când eraţi mic?
—Hm! a catadicsit să spună Simeon Holly, îndepărtându—se furios fără să răspundă la întrebare.

Imediat după prânz, Perry Larson a plecat cu femeia şi cu băieţelul în căruţă. Chipul femeii era Numai zâmbet şi i—a acordat lui David, care îi făcea cu mâna de pe treptele pridvorului, o ultimă privire plină de adoraţie.

În după—amiaza aceea, David şi—a luat vioara şi a mers să se plimbe pe dealul din spatele casei. O rugase pe doamna Holly să—l însoţească, dar ea îl refuzase, cu toate că nici nu mătura, nici nu ştergea praful atunci. Nu făcea nimic mai important, se părea, decât să dea găuri într—o bucată de pânză albă şi să le coasă la loc cu ac şi aţă.

David îl rugase apoi pe domnul Holly să vină, dar refuzul lui fusese încă şi mai neaşteptat de irascibil decât al nevestei sale.
—Şi de ce ar trebui, rogu—te, să plec acum la o plimbare fără nici un folos — sau oricând altcând—va —, dacă tot veni vorba? a întrebat el tăios.

David s—a dat înapoi fără să—şi dea seama, deşi încă mai zâmbea.
—Ah, dar nu ar fi o plimbare fără folos, domnule! Tata spunea că nimic nu e lipsit de folos atât timp cât ne ajută să rămânem acordaţi, ştiţi?
—Acordaţi!
—Vreau să spun că arătaţi la fel cum arăta şi tata uneori, atunci când se simţea dezacordat. Şi spunea că nu există nimic mai bun decât o plimbare ca să îl acordeze la loc. Eu... mă simt şi eu puţin dezacordat astăzi şi m—am gândit, după cum arătaţi, că şi dumneavoastră vă simţiţi la fel. Aşa că v—am întrebat dacă vreţi să mergeţi la plimbare.
—Hm! Ei bine, eu... Ajunge, băiete! Lasă obrăzniciile, înţelegi?
Şi a plecat, arătând nemaipomenit de furios. David, cu tristeţe şi nedumerire în suflet, a plecat atunci singur la plimbare.

CAPITOLUL VII.CINEVA TE VREA!

Era seara zilei de sâmbătă şi sfârşitul celei de a treia zi pe care David o petrecuse la fermă. Sus, în zăpuşeala din cămăruţa de deasupra bucătăriei, băiatul îngenunchea în faţa ferestrei şi încerca să prindă o adiere de aer proaspăt dinspre dealuri. Jos, în pridvor, Simeon Holly şi nevasta lui discutau evenimentele din ultimele zile şi vorbeau despre ceea ce ar trebui făcut în privinţa lui David.
—Dar ce o să facem cu el? a suspinat în cele din urmă doamna Holly, spărgând lunga tăcere care se aşternuse între ei. Ce—am putea face cu el? Chiar nu—l vrea nimeni?
—Nu, bineînţeles că nu—l vrea nimeni, a replicat bărbatul ei fără nici o milă.

Şi, la auzul acelor cuvinte, o siluetă micuţă îmbrăcată într—o cămaşă de noapte gălbuie s—a Oprit pe neaşteptate din drum. David, cu vioara în mână, fugise din cămăruţa cea încinsă şi acum stătea în spatele uşii de la bucătărie.
—Cine ar vrea un asemenea copil crescut ca un sălbatic? a continuat Simeon Holly. După cum

povesteşte chiar el, nici măcar tatăl lui nu făcea altceva decât să cânte la scripcă şi să hoinărească prin păduri din zori şi până seara, coborând din când în când până în sat după mâncare şi îmbrăcăminte atunci când nu le mai rămânea nimic de mâncat şi de purtat. Sigur că nimeni nu—l vrea!

David, stând în uşa bucătăriei, a simţit că i se taie răsuflarea. Apoi a alergat până în coridorul din dos, iar apoi, prin şoproanele cele lungi, până în podul din hambar — locul în care îşi simţea tatăl cel mai aproape.

David era înfricoşat şi deznădăjduit. NIMENI NU ÎL VOIA. Auzise cu urechile lui, aşa că nu rămânea loc de îndoială. Ce se va alege de zilele şi nopţile acelea lungi care i se aşterneau înainte până să poată merge, cu vioara în mână, să—şi găsească tatăl în ţara aceea îndepărtată? Cum va putea trăi în tot acest timp dacă nimeni nu îl voia? Cum va putea vioara lui glăsui cu o voce sinceră şi limpede şi deplină şi să povestească despre frumuseţile lumii, aşa cum spusese tatăl lui că trebuia să facă? David aproape a izbucnit în plâns la acel gând. Apoi s—a gândit la un alt lucru spus de tatăl lui: *Nu uita, băiatul meu — în vioara ta se ascund toate lucrurile după care tânjeşti. Nu trebuie decât să cânţi şi cerurile senine ale casei tale de la munte îţi vor apărea deasupra capului, iar dragii prieteni şi camarazi din pădurile tale îţi vor sta alături.*

Cu un strigăt scurt, David şi—a ridicat vioara şi a plimbat arcuşul peste coarde.

Înapoi în pridvor, doamna Holly spunea chiar în acea clipă:

—Sigur că mai e şi orfelinatul, sau poate azilul pentru săraci — dacă vor să—l ia. Dar, Simeon, s—a întrerupt ea brusc, de unde mai cântă copilul ăsta acum?

Simeon a ascultat cu urechile ciulite.

—Din hambar, aş spune.

—Dar a mers la culcare!

—Şi o să meargă din nou, a subliniat Simeon Holly cu îndârjire, ridicându—se în picioare şi îndreptându—se cu paşi hotărâţi spre hambar, prin curtea luminată de razele lunii.

Ca şi înainte, doamna Holly l—a urmat şi, ca şi înainte, amândoi s—au oprit fără să vrea în uşa hambarului ca să asculte. în seara aceea nu mai plutea în josul scărilor nici o ruladă, nici un tril şi nici un fragment de melodie veselă. Notele erau prelungi şi de o dulceaţă tânguioasă; şi se înălţau, creşteau şi se stingeau până aproape de tăcere în timp ce bărbatul şi femeia aşteptau ascultând lângă uşă.

Simeon Holly şi nevasta lui se întorseseră în vremurile de odinioară, când un băiat care fusese al lor făcuse aceleaşi grinzi să răsune cu strigăte de bucurie şi care cântase şi el la vioară — cu toate că nu la fel; şi acelaşi gând răsărise în mintea amândurora: *Cum ar fi dacă, la urma urmei, John ar fi copilul care cântă singur singurel, sub lumina lunii?*

Într—un final, nu vioara îl mânase pe John Holly departe de casă, ci posibilităţile ascunse într—o bucată de creion colorat. De—a lungul întregii sale copilării, băiatul îşi desenase iubitele „tablouri" în fiecare loc ademenitor care îi ieşise în cale, fie că fusese vorba de tapetul din camera cea bună sau de pagina goală din albumul cel mare şi scump, iar la vârsta de optsprezece ani îşi anunţase hotărârea de a deveni artist. Timp de un an după aceea, Simeon Holly s—a luptat cu toată îndârjirea unei voinţe îndărătnice, a surghiunit creta şi creioanele din casă şi l—a pus pe băiat la munci anoste care nu mai lăsau timp pentru nimic altceva în afară de hrană şi de somn. Apoi John a fugit de acasă.

Toate acestea se petrecuseră cu cincisprezece ani în urmă, iar ei nu—l mai văzuseră de atunci; cu toate că două scrisori fără răspuns din sertarul lui Simeon Holly aduceau mărturie că poate, cel puţin aici, nu era vina băiatului.

Cu toate acestea, stând în uşa hambarului, Simeon Holly şi nevasta lui nu se gândeau la John adultul, băiatul îndărătnic şi fiul rătăcitor, ci la John copilul, băieţelul cu părul plin de bucle care se jucase la picioarele lor, care zburdase chiar în acel hambar şi se cuibărise în braţele lor la sfârşitul zilei.

Doamna Holly a vorbit prima — şi altfel de cum vorbise în pridvor.

—Simeon, a început ea cu voce tremurândă, scumpul băieţel trebuie să meargă la culcare!

Şi a pornit în goană în susul scărilor, urmată de bărbatul său.

—Vino, David, a spus ea când a ajuns sus, e vremea ca băieţeii să doarmă! Vino!

Vorbea cu o voce joasă şi nu tocmai fermă. Pentru David, vocea ei semăna cu lucrul acela nostalgic care i se citea în priviri şi îl făcea să sufere. A venit încetişor în lumina lunii, privind chipul femeii îndelung şi cu toată convingerea.

—Şi... mă vreţi? a şovăit el.

Femeia a tras aer în piept cu un scurt suspin. În faţa ei şedea silueta zveltă îmbrăcată în cămaşa de noapte gălbuie — cămaşa lui John. In ochii ei se uita o pereche de ochi întunecaţi şi visători — ca ochii lui John. Iar mâinile ei tânjeau după o îmbrăţişare.

—Da, da, vreau să fii băiatul meu pentru totdeauna! a strigat ea cu un entuziasm neaşteptat, strângând copilul la piept. Pentru totdeauna!

Iar David a oftat cu mulţumire.

Simeon Holly a deschis gura să vorbească, dar a închis—o la loc fără să scoată o vorbă. Apoi s—a întors cu spatele şi, cu o expresie nedumerită pe chip, a coborât scările cu paşi mari.

Ceva mai târziu, stând în pridvor, după ce David mersese din nou la culcare, Simeon Holly i—a vorbit cu răceală nevestei sale:

—Cred că îţi dai bine seama, Ellen, la ce te—ai angajat cu izbucnirea aceea a ta absurdă din hambar — şi numai pentru că muzica aceea păgână şi lumina lunii ţi s—au urcat la cap!

—Dar vreau băiatul, Simeon! Mă face... mă face să mă gândesc la... John.

Bărbatul a strâns din buze cu severitate, dar, când a răspuns, vocea îi tremura vădit:

—Nu vorbim despre John, Ellen! Vorbim despre băiatul iresponsabil şi pe jumătate nebun din camera de sus. Poate să muncească, presupun, dacă îl învăţăm, şi astfel nu va fi o pierdere totală. Cu toate acestea, înseamnă încă o gură de hrănit şi asta contează acum. Avem datoria, ştii — trebuie plătită în august.

—Dar spui că avem bani în bancă, aproape destui!

De nelinişte, vocea doamnei Holly căpătase un ton spăşit.

—Da, ştiu, a aprobat bărbatul. Dar aproape destui nu înseamnă destui.

—Dar avem timp — mai bine de două luni. Nu trebuie să plătim până la sfârşitul lui august, Simeon!

—Ştiu, ştiu. Până atunci avem grija băiatului. Ce ai de gând să faci cu el?

—Păi, nu poate să te ajute la treburile fermei, măcar puţin?

—Posibil, deşi mă îndoiesc, a spus bărbatul posomorât. Nu poţi nici să prăşeşti porumbul, nici să smulgi buruienile cu arcuşul de la scripcă — şi se pare că el numai arcuşul se pricepe să—l mânuiască.

—Dar poate să înveţe — şi cântă într—adevăr foarte frumos, a murmurat femeia.

Oare când se mai aventurase Ellen Holly să îşi contrazică bărbatul şi, mai mult de atât, cu intenţia de a—şi micşora partea ei de vină?

Nu a primit nici un alt răspuns în afară de un *Pf!* mormăit ca pentru el însuşi. Apoi Simeon Holly s—a ridicat şi a intrat furios în casă.

A doua zi era duminică, iar duminica la fermă era o zi de stăpânire de sine strictă şi de tăcere solemnă. În venele lui Simeon Holly curgea sânge de puritan şi ţinea cu deosebită stricteţe la ceea ce considera corect sau greşit. Când începuse să studieze pentru a intra în cler, sănătatea şubredă îl obligase să aleagă o viaţă petrecută mai degrabă în afara celor patru pereţi, dar nu îl îndemnase nici o clipă să se abată de la rigoarea principiilor sale. Aşadar, în acea dimineaţă de duminică, a fost uimit peste măsură să se vadă trezit de un şirag vesel de note muzicale aşa cum căsuţa nu mai cunoscuse până atunci. In vreme ce îşi trăgea hainele pe el plin de indignare, ruladele, grupetele şi ploaia de acorduri s—au învârtejit în jurul lui până când a început să—i pară că o întreagă orchestră era întemniţată în cămăruţa de deasupra bucătăriei, atât de dibaci trăgea băiatul cu arcuşul pe două corzi deodată. Simeon Holly era alb la faţa de furie cand a ieşit in cele din urmă pe coridor cu paşi grăbiţi şi a dat uşa camerei lui David de perete.

—Ce faci aici, băiete? a cerut el să ştie. David a râs cu voioşie.

—Cum, nu ştiţi? a întrebat el. Păi, credeam că muzica mea o să vă spună. Eram atât de vesel, de fericit! Păsările din copaci m—au trezit ciripind: *Cineva te vrea;* iar soarele s—a ivit de după dealul de acolo şi a spus: *Cineva te vrea;* iar rămurica aceea mi—a bătut în geam şi a spus: *Cineva te vrea!* Şi nu am avut încotro decât să îmi iau vioara şi să vă povestesc despre asta!

—Dar este duminică — ziua Domnului —, a protestat bărbatul cu asprime.

David a rămas nemişcat, cu ochii întrebători.

—Eşti ca un păgân, atunci? l—a interogat bărbatul tăios. Nu ţi s—a vorbit niciodată despre Dumnezeu, băiete?

—Ah, despre *Dumnezeu?* Desigur! a zâmbit David, cu uşurare vădită. Dumnezeu înveleşte mugurii în plăpumioarele lor cafenii şi acoperă rădăcinile cu...

—Nu vorbesc nici despre plăpumi cafenii, nici despre rădăcini, l—a întrerupt bărbatul cu severitate. Astăzi este ziua lui Dumnezeu şi trebuie să fim evlavioşi.

—*Evlavioşi?*
—Da. Nu trebuie să zdrăngăni la scripcă, nici să râzi sau să cânţi din gură.
—Doar toate acestea sunt lucruri bune şi frumoase! s—a apărat David cu ochii mari şi nedumeriţi.
—La timpul lor, poate, a cedat bărbatul bătos, dar nu în ziua lui Dumnezeu.
—Vreţi să spuneţi că Lui nu I—ar plăcea?
—Da.
—Ah!

Şi chipul lui David s—a înseninat.

—E în regulă, atunci. Dumnezeul dumneavoastră nu este acelaşi cu al meu, domnule, căci al meu iubeşte toate lucrurile frumoase în fiecare zi din an.

A urmat o clipă de tăcere. Pentru prima oară în viaţă, Simeon Holly rămăsese fără cuvinte.

—Nu vom mai vorbi despre asta, David, a spus el în cele din urmă, dar am să spun altfel — eu nu vreau să cânţi la scripcă duminica. Acum, pune—o deoparte până mâine.

Şi s—a întors şi a ieşit pe coridor.

În acea dimineaţă, micul dejun a început şi s—a terminat în tăcere. Mesele nu erau niciodată nişte adunări vesele la ferma familiei Holly, după cum David aflase deja; dar, până atunci, nu mai apucase nici una atât de posomorâtă. A fost urmat imediat de o jumătate de oră de lectură din Scriptură şi de rugăciune, cu doamna Holly şi Perry Larson şezând foarte ţepeni şi solemni pe scaunele lor în timp ce domnul Holly citea. David a încercat să stea şi el foarte ţeapăn şi solemn pe scaun; dar trandafirii din fereastră îşi legănau capetele, chemându—l, iar păsările din tufişurile de mai încolo ciripeau către el, îndemnându—l: *Hai afară! Hai afară!* Şi cum putea cineva să stea ţeapăn şi solemn, înconjurat de toate acestea, mai ales când degetele îi ardeau de nerăbdare să—şi reia cântecul întrerupt al dimineţii şi să spună lumii întregi cât de frumos era să fie vrut?!

Şi totuşi, David a stat foarte potolit — sau pe cât de potolit putea să stea — şi numai ritmul pe care—l bătea din picior şi ochii lui hoinărind visători spuneau că mintea lui nu se afla alături de fermierul Holly şi de fiii lui Israel în peregrinările lor prin deşert.

După rugăciuni a sosit o oră de grabă potolită şi de zăpăceală în timp ce familia se pregătea pentru biserică. David nu mai mersese niciodată la biserică. L—a întrebat pe Perry Larson cum era; dar Perry nu a făcut decât să înalţe din umeri şi să spună, după cum se părea, către nimeni anume:
—Măi să fie! Ce mi—au auzit urechile! — ceea ce, pentru David, nu era nici pe departe un răspuns potrivit.

David a aflat destul de curând că trebuia să fii ca scos din cutie ca să mergi la biserică — niciodată în viaţă nu mai fusese îmbăiat, periat şi pieptănat atât de temeinic. Apoi i s—a dat să poarte o bluză albă şi curată şi o cravată roşie, la vederea cărora doamna Holly a mai plâns puţin, aşa cum făcuse la vederea cămăşuţei de noapte în acea primă seară.

Biserica se afla în sat, la o distanţă de numai un sfert de milă; şi, la timpul cuvenit, David, cu ochii mari şi plin de curiozitate, mergea pe urmele domnului şi doamnei Holly pe culoarul cel lung din centru. Soţii Holly ajunseseră devreme, ca de obicei, şi slujba încă nu începuse. Nici măcar organistul nu îşi ocupase locul de sub tuburile albastre şi aurii care se înălţau până în tavan.

Orga aceea era mândria întregului oraş. Fusese dăruită de către un bărbat de seamă (afară, în lume) care se născuse acolo, în orăşel. Mai mult decât atât, o donaţie anuală din partea aceluiaşi bărbat de seamă plătea pentru organistul talentat care venea în fiecare duminică din oraş ca să cânte. In acea zi, când organistul s—a aşezat pe scaun, a dat cu ochii de un chip nou în strana familiei Holly şi aproape că a zâmbit prietenește când a întâlnit privirea întrebătoare a băieţelului de acolo; apoi s—a pierdut, ca de obicei, în partiturile dinaintea lui.

Jos, în strana familiei Holly, băieţelul îşi ţinea răsuflarea. O orchestră de viori îi mângâia auzul şi o orchestră de alte instrumente cărora nu le putea spune pe nume i se dezlănţuia deasupra capului, ridicându—l în picioare de admiraţie. înainte ca o mână prevăzătoare să—l poată opri, David a ieşit pe culoar, cu ochii aţintiţi asupra tuburilor albastru—aurii dinspre care păreau să vină acele sunete minunate. Apoi privirea i—a căzut asupra bărbatului şi asupra şirurilor de clape; şi, cu paşi uşori, s—a furişat în lungul culoarului şi sus, pe scări, până în galeria care adăpostea orga.

A rămas nemişcat minute întregi, ascultând; apoi muzica s—a stins, lăsând loc tăcerii, şi pastorul s—a ridicat în picioare pentru rugăciune. Insă vocea unui băiat, şi nu cea a unui bărbat, a fost cea care a rupt

tăcerea.

—Ah, domnule, vă rog, a spus vocea, n—aţi vrea — n—aţi putea să mă învăţaţi şi PE MINE să cânt aşa?

Organistul a tuşit, înecându—se, iar soprana a întins mâna şi l—a tras pe David lângă ea, şoptindu—i ceva la ureche. Pastorul, după o clipă de tăcere uluită, şi—a plecat capul; în timp ce jos, în strana familiei Holly, un bărbat mânios şi o femeie grozav de ruşinată şi—au jurat că David nu avea să calce din nou pragul bisericii înainte să înveţe câteva lucruri.

CAPITOLUL VIII.MISTERUL CELOR ÎNGĂDUITE ŞI NEÎNGĂDUITE

Odată cu sosirea zilei de luni, pentru David a început o nouă viaţă — o viaţă ciudată, plină de fapte „neîngăduite" şi de fapte „îngăduite". David se întreba uneori cum de toate lucrurile plăcute erau „neîngăduite" iar toate lucrurile neplăcute, „îngăduite". Porumbul de prăşit, buruienile de plivit, lăzile de umplut cu lemne: nu auzea decât „fă asta, fă asta, fă asta". Dar când voia să se întindă la rădăcina merilor, să exploreze pârâul care curgea pe lângă marginea câmpului sau chiar să se uite la gândacii şi viermii care trăiau în pământ — nimic nu—i era îngăduit.

Cât despre fermierul Holly — ei bine, fermierul Holly însuşi a avut parte de o seamă de experienţe noi în acea dimineaţă de luni. Una dintre ele a fost greutatea de a combate cu succes părerea rostită cu voioşie cum că buruienile creşteau atât de drăgălaş, încât era păcat să le smulgi şi să le laşi pe toate să se ofilească şi să moară. O alta a fost greutatea la fel de mare de a convinge un băieţel să se ţină de treburi folositoare în faţa tentaţiilor unui nor aflat în trecere, unui tufiş înflorit sau unei păsări ciripind pe o ramură de copac.

Şi totuşi, în ciuda a toate acestea, era atât de vădit că David îşi dădea toată silinţa să facă lucrurile „îngăduite" şi să se ţină departe de cele „neîngăduite", încât, la ora patru în acea primă după—amiază de luni, şi—a câştigat libertatea pentru tot restul zilei de la fermierul Holly cel neînduplecat, dar corect; şi, plin de veselie, a pornit la plimbare. Nu şi—a luat vioara, căci în aer se simţea miros de ploaie; dar chipul şi paşii lui, chiar şi cadenţa braţelor cântau (pentru David) melodia fericită din dimineaţa zilei de ieri. Chiar şi aşa, în ciuda neajunsurilor muncii din acea zi, lumea întreagă îi cânta inimioarei nostalgice a lui David acel imn binecuvântat: „Cineva te vrea! Cineva te vrea! Cineva te vrea!"

Iar apoi a văzut cioara.

David cunoştea ciorile. În casa lui de la munte, câteva îi erau prietene. învăţase cum să le cunoască croncănitul şi să le răspundă la fel. Învăţase să le admire înţelepciunea şi să le respecte toanele şi capriciile. Adora să le privească. Şi îi plăcea îndeosebi să vadă păsările cele mari despicând aerul cu o bătaie puternică de aripi, atât de pline de viaţă, atât de minunat de libere!

Dar cioara aceea...

Cioara aceea nu despica aerul cu o bătaie puternică de aripi. Se afla în mijlocul unui lan de porumb şi se înălţa, cădea şi dădea din aripi în cel mai neobişnuit fel cu putinţă. În curând David, alergând spre ea, a văzut de ce. Era bine legată cu o fâşie lungă de piele de un ţăruş înfipt în pământ.

—Vai, vai, vai! a exclamat David, înspăimântat şi plin de milă. Stai aşa, te ajut eu!

Grăbit şi sigur de sine, David şi—a scos briceagul din buzunar ca să taie cureluşa; dar a descoperit atunci că a fi de ajutor şi a oferi ajutor erau două lucruri cu totul diferite.

Cioara nu părea să—l recunoască pe David drept prieten. Îl vedea, pasămite, drept unul dintre oamenii aceia cărora le place să arunce cu pietre, să tragă cu puşca şi să chinuiască şi care se găseau vinovaţi pentru detestabila ei captivitate. Aşadar l—a înfruntat cu ciocul, cu ghearele si cu aripile pe acel nou răufăcător care venise, după cum se părea, ca să o rănească; iar băiatul a reuşit să se apropie îndeajuns cât să—şi îndeplinească scopul numai după ce şi—a scos bluza şi a aruncat—o peste pasărea furioasă. Şi chiar şi atunci a fost nevoit să—i lase o bucăţică de piele răsucită în jurul picioruşului.

O clipă mai târziu, cu un fâlfâit de aripi şi un cârâit înspăimântat care s—a transformat repede într—un

croncănit mirat de bucurie triumfătoare, cioara s—a avântat în aer şi a zburat drept spre un vârf îndepărtat de copac. David, admirându—şi mulţumit munca, s—a îmbrăcat la loc şi şi—a continuat plimbarea.

Când s—a întors la ferma soţilor Holly, se făcuse aproape ora şase. Perry Larson şedea în uşa hambarului.

—Ei, fiule, l—a întâmpinat bărbatul cu veselie, ai gătat plivitul?

—D—da, a şovăit David. Am terminat; dar nu mi—a plăcut.

—Te cam încinge munca asta.

—Ah, nu m—a supărat partea asta, a răspuns David. Ce nu mi—a plăcut a fost să smulg toate plăntuţele acelea drăgălaşe şi să le las să moară.

—Buruienile — „plăntuţe drăgălaşe"! a exclamat bărbatul. Măi să fie!

—Dar chiar ERAU drăgălaşe, s—a apărat David, ghicind corect zeflemeaua din vocea lui Perry Larson. Cu cât mai mari, cu atât mai drăgălaşe. Domnul Holly mi—a arătat cum, ştiţi, şi am fost nevoit să le smulg.

—Măi să fie! a mormăit iarăşi Perry Larson.

—Dar am fost la plimbare între timp. Mă simt mai bine acum.

—Nu, zău!

—O, da! Am avut parte de o plimbare pe cinste. M—am dus până sus, în pădurea de pe dealul de acolo. Şi am cântat tot drumul — în sinea mea, ştiţi. Eram atât de bucuros că doamna Holly m—a vrut! Ştiţi cum e atunci când cânţi în sinea ta.

Perry Larson s—a scărpinat în cap.

—Păi, fiule, nu prea ştiu, a replicat el. Nu—s cine ştie ce cântăreţ.

—Ah, dar nu vreau să spun cu voce tare. Vreau să spun în sinea ta. Când eşti fericit, ştiţi.

—Când sunt... ah!

Bărbatul s—a oprit şi s—a uitat la David cu ochii mari şi cu gura căscată. Dintr—odată s—a luminat la faţă şi a rânjit apreciativ.

—Grozav mai eşti, băiete! E ca un fel de cântare — cum te simţi în sinea ta, când eşti îndeosebi fericit, nu—i aşa? Dar nu m—am mai gândit până acum la una ca asta.

—Ah, da! Păi aici îmi găsesc cântecele — în sinea mea, ştiţi — pe care le cânt la vioară. Şi am făcut şi o cioară să cânte. Numai că EA a cântat cu glas tare.

—SĂ CÂNTE — O CIOARĂ! a pufnit bărbatul zeflemitor. Ptiu! Nu s—a născut omul în stare să mă facă să cred că o cioară poate să cânte, băiatul meu!

—Dar cântă, atunci când sunt fericite, a susţinut băiatul. Oricum, nu sună ca atunci când sunt supărate sau chinuite de ceva. Ar fi trebuit să o auziţi pe aceasta, astăzi. A cântat. Era atât de fericită să scape... I—am dat drumul, ştiţi.

—Vrei să spui că ai PRINS o cioară acolo sus, în pădure?

Vocea bărbatului era plină de neîncredere.

—Ah, nu, nu eu. Altcineva a prins—o şi a legat—o. Si era atât de nefericită!

—O cioară legată în pădure!

—Ah, nu am găsit—o în pădure. Era înainte să mă caţăr pe deal.

—O cioară legată... Ascultă aici, băiete, despre ce tot vorbeşti? Unde era cioara?

Tot corpul lui Perry Larson se încordase, alarmat.

—În lanul de colo. Şi cineva...

—În lanul de porumb! Pe legea mea! Băiete, doar nu vrei să spui că te—ai atins de cioara AIA?

—Păi, nu a vrut să mă lase să o ATING, aproape că s—a scuzat David. îi era atât de frică, vedeţi... Păi a trebuit să—i arunc bluza în cap înainte să mă lase măcar să îi dau drumul.

—Să îi dai drumul!

Perry Larson a sărit în picioare.

—Doar NU i—ai dat drumul ciorii! David s—a tras înapoi.

—Păi, ba da: VOIA să plece. Cioara...

Dar bărbatul din faţa lui se prăbuşise disperat în poziţia de dinainte.

—De data asta ai făcut—o lată. Nu ştiu ce—o să zică conaşul; dar ştiu ce—aş vrea eu să—ţi zic. Mi—a luat o săptămână, când şi când, să pun mâna pe cioara aia şi nu aş fi înhăţat—o deloc dacă nu m—aş fi

pitit juma' de noapte şi dimineaţa întreagă în tufişurile de colo, pândind cum să—i dau cu piatra în aripă nici prea tare, nici prea uşor. Şi nici atunci n—am isprăvit. îţi spun drept, a fost mare lucru s—o priponesc. Şi acum se mai văd urmele ce mi le—a lăsat hoţomana cu ciocul. Iar tu te—ai apucat să—i dai drumul — chiar aşa, a isprăvit el, pocnind mânios din degete.

Pe chipul lui David nu se vedea nici urmă de mustrare de cuget, ci numai groază şi neîncredere.

—Vreţi să spuneţi că dumneavoastră aţi legat—o acolo dinadins?

—Sigur că da!

—Dar nu—i plăcea! N—aţi văzut că nu—i plăcea? a strigat David.

—Să—i placă! Şi ce dacă nu—i plăcea? Nici mie nu—mi place să—mi şterpelească porumbul. Ia ascultă, fiule, nu—i nevoie să te uiţi aşa la mine. Nu i—am făcut rău stricătoarei nici cât negru sub unghie — doar putea să zboare, aşa—i? — şi nici n—am înfometat—o. I—am purtat de grijă să aibă destulă mâncare şi un vas cu apă la îndemână. Şi dacă n—ar fâlfâi din aripi şi nu s—ar smuci, nici nu s—ar mai răni. Nu—s eu de vină că s—a tot smucit.

—Dar dumneavoastră nu v—aţi smuci dacă aţi avea o pereche de aripi mari în stare să vă poarte până în vârful copacului acela înalt de acolo şi apoi sus, tot mai sus, până la cer, ca să staţi de vorbă cu stelele? Nu v—aţi smuci dacă un bărbat de o sută de ori mai mare ar veni şi v—ar lega de ţăruşul de colo?

Bărbatul, Perry, s—a înroşit la faţă ca focul.

—Ia ascultă, fiule, nu te—am pus eu să—mi ţii o predică. Ce—am făcut eu ar face orice om de pe—aici, dacă l—ar duce mintea să prindă una. O pasăre face treabă mult mai bună decât nişte mături prinse una de alta când vine vorba să goneşti ciorile alea nesuferite şi hoaţe. N—am auzit de vreun fermier prin împrejurimi care să nu fi murit de invidie când am izbutit să prind pasărea. Şi—acum, că te—ai apucat tu să strici totul cu o singură tăietură de briceag, păi... mă scoate din sărite, ceva de speriat! Asta—i tot.

—Vreţi să spuneţi că aţi legat—o acolo ca să le sperie pe celelalte ciori?

—Sigur că da! Nu e nimic mai bun pe lumea asta.

—Ah, îmi pare atât de rău!

—Păi, aşa şi trebuie. Dar asta n—o să—mi aducă înapoi cioara!

Chipul lui David s—a înseninat.

—Aşa—i, n—o să mai vină înapoi. Mă bucur. Mă gândeam la ciori, ştiţi. îmi pare atât de rău pentru ele! Numai când mă gândesc cât de nefericiţi am fi noi să stăm legaţi aşa...

Dar Perry Larson, pufnind şi aruncându—i o privire piezişă, s—a ridicat în picioare şi a pornit cu paşi repezi spre casă.

Era limpede că David se afla în dizgraţie în acea seară şi a fost nevoie de tot tactul şi de toată răbdarea doamnei Holly, precum şi de nişte rugăminţi între patru ochi, ca să împiedice o explozie generală care ar fi putut să—i distrugă şi cea din urmă şansă de a mai rămâne la fermă. Chiar şi aşa, David înţelesese, cuprins de tristeţe, că înşelase atât de curând aşteptările tuturor, iar suspinele şi tânguirile viorii lui din acea seară ar fi fost uşor de înţeles pentru cineva care îl cunoştea bine.

În ziua următoare, băiatul s—a străduit să ducă la bun sfârşit tot ce i se dădea de făcut şi, cu toate că nu a reuşit de fiecare dată, eforturile lui erau atât de vădite, încât până şi proprietarul indignat al ciorii eliberate s—a înmuiat oarecum; şi, încă o dată, Simeon Holly l—a iertat de muncă la ora patru.

Dar liniştea sufletească a lui David avea să aibă din nou de suferit, căci, deşi nu a mai găsit în timpul plimbării din acea zi nici o cioară captivă, demnă de compasiunea lui, a găsit în schimb altceva la fel de înduioşător şi de lipsit de înţeles.

A întâlnit doi băieţi la marginea pădurii, amândoi cu câte o puşcă, ducând câte o veveriţă moartă şi câte un iepure mort. Ploaia care ameninţase să cadă cu o zi înainte nu mai sosise, iar David îşi luase cu el vioara. Cânta în surdină atunci când cei doi băieţi i—au ieşit în cale, acolo unde cărarea intra în pădure.

—Ah!

La vederea băieţilor şi a poverii lor, David a scos fără voie un strigăt şi s—a oprit din cântat.

Băieţii, nu mai puţin surprinşi la vederea lui David şi a viorii lui, s—au oprit şi s—au uitat la el cu mirare făţişă.

—E puştiul vagabond cu scripca lui, i—a şoptit unul dintre ei celuilalt cu glasul răguşit.

David, cu privirile îndurerate aţintite asupra trupuşoarelor din mâinile băieţilor, s—a cutremurat.

—Şi ei sunt... morţi?

Cel mai mare dintre băieţi a încuviinţat din cap, plin de sine.

—Sigur că sunt! Tocmai ce le—am împuşcat — veveriţele. Ben a prins iepurii în capcană.

S—a oprit, aşteptând în mod vădit ca respectul şi admiraţia cuvenite să apară pe chipul lui David.

Dar în ochii speriaţi ai lui David nu se vedea nici urmă de respect sau de admiraţie, ci numai groază şi neîncredere.

—Vrei să spui că voi i—aţi TRIMIS în ţara cea îndepărtată?

—Noi — ce?

—I—aţi trimis. I—aţi făcut chiar voi să plece în ţara cea îndepărtată?

Băiatul mai mic încă se mai uita la el cu ochii mari. Cel mai mare a rânjit neplăcut.

—Sigur, a răspuns el cu indiferenţă. Noi i—am trimis în ţara îndepărtată.

—Dar de unde aţi ştiut că VOIAU să meargă?

—Că voiau — cum? a izbucnit băiatul cel mare. Apoi a rânjit din nou, încă şi mai neplăcut.

—Păi vezi, dragul meu, nici nu i—am întrebat, i—a zeflemisit el.

Pe chipul lui David s—a aşternut o suferinţă neprefăcută.

—Atunci nu aveaţi de unde să ştiţi. Şi poate că ei NU voiau să plece. Şi dacă nu voiau, atunci CUM puteau să meargă cântând, aşa cum a spus tata? Tata nu a fost trimis. Tata a PLECAT. Şi a mers cântând. Aşa a spus că a făcut. Dar ei... VOUĂ cum v—ar plăcea să vină cineva şi să vă trimită în ţara cea îndepărtată, fără să ştie măcar dacă vreţi să mergeţi?

Nu a primit nici un răspuns. Băieţii, cu teama crescându—le în priviri ca la vederea unui lucru straniu şi de neînţeles, s—au tras înapoi; şi, după o clipă, au luat—o la goană în josul dealului, dar nu fără să arunce, aproape cu groază, o privire sau două în urma lor.

David, rămas singur, şi—a văzut de drum cu ochii neliniştiţi şi cu o încruntătură gânditoare.

David umbla deseori, în timpul acelor prime zile la ferma soţilor Holly, cu fruntea încruntată de nelinişte şi cu o expresie gânditoare pe faţă. Atât de multe lucruri erau altfel decât în căsuţa lui de la munte... Şi—a citit scrisoarea iar şi iar, în trecerea acelor lungi zile, până când a învăţat—o pe dinafară — şi ori de câte ori a avut nevoie. Nu era deja înconjurat de lucruri şi de oameni care—i păreau stranii?

Şi cât de ciudaţi erau oamenii aceia! Erau băieţii şi bărbaţii care se trezeau odată cu răsăritul soarelui — şi totuşi nu se opreau nici o clipă să privească soarele inundând lumea cu lumină; care îşi petreceau întreaga zi pe câmpuri — şi totuşi nu—şi ridicau niciodată ochii spre norii cei mari şi miţoşi de deasupra capetelor; care ştiau păsările numai drept hoţi de fructe şi de grâne, iar veveriţele şi iepurii, numai drept fiinţe bune de prins şi de împuşcat. Cât despre femei, ele erau şi mai greu de înţeles. Petreceau ore întregi în spatele uşilor şi ferestrelor închise, spălând aceleaşi vase şi măturând aceleaşi podele zi după zi. Nici ele nu—şi ridicau privirile spre cerul albastru de afară şi nici măcar spre trandafirii purpurii care trăgeau cu ochiul la fereastră. Păreau să caute mereu ceva de curăţat şi totuşi nu arătau deloc mulţumite când găseau — mai ales când venea vorba de noroiul adus pe pantofii unui băieţel!

Cu toate acestea, mai neobişnuit decât orice, în ochii lui David, era faptul că toţi acei oameni îl vedeau pe EL, şi nu pe ei înşişi, drept o ciudăţenie. De parcă nu era cel mai natural lucru din lume să locuieşti cu tatăl tău într—o căsuţă din vârf de munte şi să—ţi petreci ziua hoinărind pe cărările din pădure sau tolănit cu o carte în mână pe malul unui izvor şopotitor! Ca şi cum nu era la fel de natural să—ţi iei uneori vioara cu tine şi să înveţi să prinzi pe strunele—i vibrânde murmurul vântului printre frunzele copacilor! Chiar şi iarna, când înşişi norii coborau din ceruri şi acopereau pământul cu albul lor moale, chiar şi atunci pădurea era frumoasă; iar cântecul izvorului sub mantia lui de gheaţă purta un farmec şi un mister care lipseau din sporovăitul nestânjenit al verii. Nimic din toate acestea nu era ciudat, fără doar şi poate, şi totuşi loji aceşti oameni păreau să creadă că era!

CAPITOLUL IX.JOE

Şi totuşi, timpul trecea zi după zi, iar David îşi dădea silinţa să facă lucrurile „îngăduite" şi să le ocolească pe cele „neîngăduite"; şi, zi după zi, începea să înţeleagă cât de importante erau buruienile şi lăzile cu lemne dacă voia să se pună în armonie cu părerea fermierului Holly despre ce înseamnă „să cânte în acelaşi ton" cu această nouă şi stranie Orchestră a Vieţii în care se găsea acum.

Dar, oricât s—ar fi străduit, încă se mai simţea înconjurat de năluciri, de un sentiment de zădărnicie şi de irosire care nu se lăsa dus. Şi, până la urmă, singura parte a acestei vieţi noi şi ciudate care i se părea adevărată era timpul care sosea în fiecare zi după ora patru, odată ce era iertat de muncă.

Şi cât de bine umplea acele ore! Găsea atât de multe lucruri de văzut şi de făcut... Pentru zilele însorite avea câmpul, izvorul şi păşunile şi întregul oraş de explorat. Pentru zilele ploioase, dacă nu ţinea să meargă la plimbare, avea camera lui şi cărţile din dulăpiorul de deasupra căminului. David le citise pe unele dintre ele şi înainte, dar pe multe altele nu. Una sau două îi erau prietene vechi; dar nu şi *Dick Temerarul* şi *Piraţii din Golful Porumbelului* (pe care le găsise ascunse într—un colţ tainic din spatele unei scânduri rupte). *Doamna lacului, Insula comorii* şi *David Copperfield* stăteau una lângă alta, iar *Robinson Crusoe, O mie şi una de nopţi* şi poveştile fraţilor Grimm zăceau fără coperţi şi cu filele îndoite. Şi mai erau şi altele, multe altele, iar David le—a devorat pe toate cu ochi nerăbdători. Absorbea bunătatea din ele ca pe lumina soarelui; iar răul îl lăsa deoparte fără să—şi dea seama — nu se prindea de el, la fel cum nu se prindea apa de gâscă din proverb.

Uneori, David nici nu mai ştia ce îi plăcea mai mult: aventurile imaginare dintre coperţile cărţilor sau aventurile adevărate din plimbările lui zilnice. Sigur, locul acesta în care se găsea acum nu era casa lui de la munte, şi nici Lacul lui de Argint cu cerul care se întindea până departe nu se mai afla prin preajmă. Şi, încă şi mai trist, iubitul lui tată plecase undeva, departe. Dar soarele încă mai răsărea înveşmântat în aur şi purpură, iar pe cer, deşi îngust, încă mai pluteau corăbiile—nori cu pânze de zăpadă; cât despre tatăl lui — tatăl lui îi spusese să nu—l plângă, iar David se străduia din răsputeri să se supună.

David pornea în fiecare zi cu vioara ţinându—i de urât, dacă nu alegea să rămână în casă, alături de cărţile sale. Uneori îşi îndrepta paşii spre sat; alteori, spre dealurile de dincolo de orăşel. Dar, oriîncotro ar fi pornit, se găsea întotdeauna câte un lucruşor la capătul drumului, aşteptând să—l descopere David şi vioara lui, chiar dacă nu era nimic mai mult decât o tufă de trandafiri albi înfloriţi sau o veveriţă la o margine de potecă.

Şi totuşi, foarte curând, David a descoperit că mai putea întâlni şi altceva în peregrinările sale în afară de trandafiri şi de veveriţe — şi anume, oameni. Oricât de ciudaţi ar fi fost acei oameni, erau şi nemaipomenit de interesanţi, credea David. Şi, după aceea, şi—a îndreptat din ce în ce mai des paşii către sat odată ce ora patru îl elibera de îndatoririle zilei.

La început, David nu a vorbit prea mult cu acei oameni. Se ferea cu susceptibilitate de privirile lor îndrăzneţe şi de comentariile pe care nu—l bucura să le audă. Cu toate acestea, îi urmărea cu ochii mari, plini de uimire şi de interes, atunci când nu credea că ei îl urmăreau. Şi, cu timpul, a ajuns să afle câte ceva despre ei şi despre felurile ciudate în care îşi petreceau timpul.

Era bărbatul cu sera. Trebuia să fie plăcut să—ţi petreci întreaga zi cultivând plante şi flori, dar nu sub acoperişul acela de sticlă încins şi înăbuşitor, a hotărât David. De altfel, nu i—ar fi plăcut să le culeagă şi să le trimită pe cele mai drăgălaşe în oraş, în fiecare dimineaţă, aşa cum făcea bărbatul cu sera.

Era doctorul care mergea în fiecare zi cu şareta trasă de o iapă cenuşie, însănătoşind oamenii bolnavi. Lui David îi plăcea de el şi şi—a promis în sinea lui să ajungă şi el doctor într—o bună zi. Dar mai era şi vizitiul de pe capra şaretei — David nu era sigur, dar parcă ar fi ales mai degrabă profesiunea acestuia pentru întreaga viaţă, căci astfel s—ar fi bucurat de libertatea zilelor în aer liber, fără să se întristeze la vederea celor bolnavi înainte să—i facă bine — fapt pentru care vizitiul o ducea mai bine decât doctorul, după părerea lui David. Mai erau fierarul şi comercianţii, dar acestora David nu le dădea prea multă atenţie.

Chiar dacă nu ştia ce i—ar fi plăcut să facă, ştia foarte bine ce nu i—ar fi plăcut. Ceea ce dovedeşte că David încă se mai afla în căutarea lucrării celei importante despre care tatăl lui spusese că îl aştepta în lume.

În tot acest timp, David cânta la vioară. Dacă găsea un bujor înflorit în spatele unei porţi, îl punea într—un cântecel plin de încântare, deşi nu ştia că melodia lui ajungea până la femeia aflată în casa dindărătul bujorilor, înseninându—i munca. Dacă găsea un pisoi jucându—se sub razele soarelui, îl punea într—o suită captivantă şi săltăreaţă de grupete şi de triluri, deşi nu ştia nici că un copil arţăgos îl auzise şi se oprise din plâns. Şi odată, doar pentru că cerul era albastru, aerul înmiresmat şi viaţa atât de frumoasă de trăit, David şi—a ridicat arcuşul şi a pus totul într—un imn de bucurie răsunătoare, deşi nici acum nu ştia că un bolnav într—o cameră întunecoasă de deasupra străzii şi—a înălţat capul, a tras aer în piept şi a prins iar chef de viaţă. Toate acestea dovedeau că David îşi găsise poate lucrarea şi o înfăptuia,

cu toate că nici măcar asta nu ştia.

Într—o după—amiază, în cimitir, David a întâlnit—o pe Doamna în Negru. Şedea în genunchi, aşezând flori pe o movilită dinaintea ei. La apropierea lui David, a ridicat capul. Timp de o clipă, l—a privit cu nostalgie; apoi, ca şi cum o îmboldea o forţă ascunsă, a vorbit.

—Cine eşti tu, băieţelule?

—Sunt David.

—David! David şi mai cum? Locuieşti aici? Te—am mai văzut aici şi înainte.

—Ah, da, am trecut de multe ori pe aici. Băiatul îi ocolea dinadins întrebările. David începuse să se sature de întrebări — mai ales de întrebări de felul acelora.

—Şi, nu cumva... ai pierdut pe cineva drag ţie?

—Să pierd pe cineva?

—Vreau să spun... mama sau tatăl tău... se află cumva aici?

—Aici? Ah, nu, nu sunt aici! Mama mea e înger, iar tata a plecat în ţara cea îndepărtată. Mă aşteaptă acolo, ştiţi.

—Dar, asta înseamnă acelaşi... adică... Privirea ei neputincioasă şi uluită a poposit asupra chipului senin al lui David. Apoi, dintr—odată, chipul ei a radiat o lumină puternică.

—Ah, băieţelule, mi—aş dori să pot înţelege acest lucru — chiar acesta, a şoptit ea. Mi—ar uşura atât de mult povara — dacă mi—aş putea aminti că ei nu sunt aici — că AŞTEAPTĂ acolo!

Dar se părea că David nu auzise. Se răsucise pe călcâie şi se îndepărta, cântând în surdină. Doamna în Negru a îngenuncheat tăcută, ascultând, urmărindu—l din priviri. Când, după o vreme, s—a ridicat şi a părăsit cimitirul, încă mai purta lumina pe chip, mai profundă şi mai strălucitoare.

David arunca ades priviri visătoare spre băieţii şi fetele de vârsta lui — mai cu seamă spre băieţi. David îşi dorea un prieten, un prieten care să ştie şi să înţeleagă; un prieten care să vadă lucrurile aşa cum le vedea el, care să înţeleagă cuvintele din cântecele lui. Lui David îi părea că ar putea găsi un asemenea prieten într—un băiat de o seamă cu el. Văzuse mulţi băieţi, dar încă nu—şi găsise prietenul. începuse să creadă, într—adevăr, că dintre toate aceste fiinţe ciudate din noua lui viaţă, băieţii erau cei mai ciudaţi.

Făceau ochii mari şi îşi dădeau coate într—un mod neplăcut când îl găseau cântând. Îl luau în zeflemea când încerca să le spună ce cânta. Nu mai auziseră niciodată despre marea Orchestră a Vieţii şi izbucneau în hohote de râs deosebit de îngrijorătoare sau, dacă nu, se trăgeau înapoi de parcă le—ar fi fost teamă atunci când le spunea că până şi ei făceau parte din ea şi că, dacă nu se păstrau acordaţi, pe undeva avea, fără doar şi poate, să se audă o disonanţă.

Apoi mai erau jocurile şi hârjonelile lor. Cele care se foloseau de mingi, de bâte şi de săculeţi cu fasole i—ar fi plăcut foarte mult, cugeta David. Dar băieţii nu făceau decât să pufnească atunci când îi ruga să—l înveţe cum se joacă. Râdeau când un câine fugărea o pisică şi li se părea foarte, foarte nostim când Tony, bătrânul negru, se împiedica de sfoara pe care i—o întindeau în drum. Le plăcea să arunce cu pietre şi să tragă cu puşca şi, cu cât izbuteau să trimită mai multe fiinţe târâtoare sau zburătoare în ţara cea îndepărtată, cu atât erau mai fericiţi, după cum se părea. Şi nu se dovedeau deloc bucuroşi arunci când David îi întreba dacă erau siguri că toate acele fiinţe târâtoare şi zburătoare voiau să părăsească lumea cea frumoasă şi să moară. Râdeau batjocoritor şi—l făceau laş. David nu ştia ce era un laş; dar, din felul în care o spuneau, a socotit că era chiar mai rău să fii laş decât hoţ.

Iar apoi l—a descoperit pe Joe.

În acea după—amiază, David ajunsese într—un cartier foarte ciudat şi cu totul neatrăgător. Strada era plină de hârtii şi de cutii de conserve, casele arătau de—a dreptul oropsite cu storurile lăsate şi vopseaua scorojită. Femei neîngrijite şi bărbaţi cu ochii înceţoşaţi se sprijineau de gardurile dărăpănate sau se lungeau pe pragurile pline de noroi. David, cu privirile mijite mutându—se de pe o parte a străzii pe cealaltă, trecea cu paşi înceţi, strângându—şi vioara sub braţ. Nu găsea aici nici cea mai mică frântură de frumuseţe pe care să o „cânte". Se apropiase de cea mai prăpădită cocioabă de pe străduţă, când şi—a amintit de promisiunea din scrisoarea tatălui său. Cu lumina inundându—i dintr—odată chipul, şi—a aşezat vioara sub bărbie şi s—a cufundat într—un adevărat vârtej de triluri, rulade şi melodii sprintene.

—Măi să fie, am uitat de tot că nu am NEVOIE să VAD ceva frumos ca să cânt, a râs David uşurel în sinea lui. Păi, am deja tot chiar aici, în vioara mea!

David trecuse de cocioaba cea dărăpănată şi şovăia la colţul dintre două străzi, când a simţit o atingere uşoară pe braţ. S—a întors şi a dat cu ochii de o fetiţă îmbrăcată într—o rochie de stambă peticită şi

decolorată, prea mică pentru ea. Avea ochii mari şi înspăimântaţi. In palma ei întinsă se afla un bănuţ de un cent.

—Dacă nu—ţi e cu supărare, Joe ţi—a trimis... asta, a îngăimat ea.

—Mie? Pentru ce?

David s—a oprit din cântat şi şi—a lăsat în jos vioara.

Fetiţa s—a tras vizibil înapoi, cu toate că încă îi mai întindea bănuţul.

—Voia să stai să mai cânţi puţin. A zis să—ţi spun că ţi—ar trimite mai mulţi bani dacă ar putea. Dar nu mai are. Are doar un cent.

David a făcut ochii mari.

—Adică VREA să cânt? îi place? a întrebat el bucuros.

—Da. A spus că ştie că nu—i mare lucru — doar un cent. Dar s—a gândit că poate vrei să cânţi PUŢIN pentru el.

—Să cânt? Sigur că am să cânt! a strigat David. Ah, nu, nu vreau bani, a adăugat el, împingând la o parte bănuţul care i se întinsese din nou. Nu am nevoie de bani acolo unde locuiesc acum. Unde este cel care voia să cânt? a isprăvit el nerăbdător.

—Acolo, la fereastră. E Joe. Fratele meu. Fetiţa, în ciuda satisfacţiei vădite în faţa unui scop împlinit, se ţinea departe de băiat. Şi nici faptul că—i refuzase plata nu păruse să—i aducă altceva decât stânjeneală şi surprindere.

David a zărit la fereastră un băiat cam de vârsta lui, cu păr nisipiu, cu obraji palizi şi cu o privire neobişnuit de încordată în ochii albaştri, larg deschişi.

—Vine? L—ai găsit? O să cânte? a strigat nerăbdător băiatul de la fereastră.

—Da, sunt aici. Eu sunt acela. Nu vezi vioara? Să cânt de aici sau să intru? a răspuns David, nu mai puţin nerăbdător.

Fetiţa a deschis gura de parcă ar fi vrut să lămurească un lucru; dar băiatul de la fereastră nu a mai aşteptat.

—Ah, intră în casă! Chiar VREI să intri? a strigat el neîncrezător. Şi o să mă laşi să o ating scripca? Vino! VREI să vii? Vezi, nu mai e nimeni acasă, doar Betty şi cu mine.

—Sigur că vreau!

David aproape că s—a împiedicat pe treptele crăpate în nerăbdarea lui de a ajunge la uşa larg deschisă.

—Ţi—a plăcut ce am cântat? Şi de unde ai ştiut ce am cântat? Ai înţeles? Ai putut să vezi corăbiile—nori sus pe cer şi Lacul meu de Argint jos, în vale? Şi ai putut să auzi ciripitul păsărilor şi foşnetul vântului printre frunze şi murmurul izvoarelor? Ai putut? Ah, ai înţeles? Atât de mult mi—am dorit să găsesc pe cineva care înţelege! Dar nu aş fi crezut că TU... AICI...

Cu un gest şi cu o expresie de neconfundat pe chip, David s—a oprit neajutorat.

—Vezi, Joe, ce ţi—am spus eu?, a izbucnit fetiţa într—o şoaptă răguşită, alergând lângă fratele ei. Ah, de ce m—ai pus să—l aduc aici? Toată lumea spune că e nebun de legat, şi că...

Dar băiatul a ridicat mâna, făcându—i semn să tacă. O strălucire stranie, ca o flacără lăuntrică, îi lumina chipul. Privea drept înainte, cu ochii larg deschişi şi încă atenţi.

—Stai, Betty, aşteaptă, a liniştit—o el. Poate că... de fapt, cred că înţeleg. Băiatule, vrei să spui că vezi toate lucrurile astea, în SINEA ta, iar apoi, cu vioara, încerci să povesteşti ce vezi. Aşa—i?

—Da, da, a strigat David. Ah, chiar înţelegi! Şi nu aş fi crezut niciodată că ai putea. Nu aş fi crezut niciodată că ar putea să mă înţeleagă cineva care nu are nimic altceva la care să se uite decât lucrurile acestea.

—Nimic altceva la care să mă uit! a repetat băiatul cu o suferinţă neaşteptată în voce. Nimic altceva în afară de lucrurile acestea! Aş spune că, dacă aş putea vedea CEVA, nu mi—ar păsa CE văd! Şi nici ţie, dacă ai fi... orb, ca mine.

—Orb?

David s—a tras înapoi. Chipul şi vocea îi erau pline de groază.

—Adică nu poţi să vezi... nimic cu ochii?

—Nimic.

—Ah! N—am mai văzut nici un orb până acum. Era unul într—o carte, dar tata nu a vrut să mi—o lase. De atunci, am mai găsit şi alţii în cărţile de aici, dar...

—Da, da. Ei, lasă asta, l—a întrerupt băiatul orb, simţindu—se stingherit de compătimirea din vocea lui

David. Cântă. Nu vrei?
—Dar cum o să ştii VREODATĂ în ce lume frumoasă trăim? s—a cutremurat David. Cum poţi să ştii? Şi cum poţi să cânţi în armonie? Eşti unul dintre instrumente. Tata a spus că aşa suntem cu toţii. Şi a spus că toată lumea cântă CEVA, tot timpul; şi, dacă nu cânţi în armonie...
—Joe, Joe, te rog! l—a implorat fetiţa. Nu vrei să—l laşi să plece? Mi—e teamă. Ţi—am spus că...
—Măi să fie, Betty! N—o să—ţi facă nici un rău, a râs Joe, puţin sâcâit.

Apoi s—a întors din nou către David, cu oarecare asprime.
—Nu vrei să cânţi? Ai PROMIS că o să cânţi!
—Da, ah, da, am să cânt, a şovăit David, aşezându—şi grăbit vioara sub bărbie şi încercând coardele cu degete care tremurau puţin.
—Aşa! a răsuflat Joe, lăsându—se înapoi în scaun cu un suspin mulţumit. Acum, cântă încă o dată ce ai cântat înainte.

Dar David nu a cântat ce mai cântase şi înainte — nu la început. De data aceasta, în muzica lui nu se mai găseau nici corăbiile—nori diafane, nici păsările şi nici izvoarele şopotitoare din pădure. Se găseau doar camera sărăcăcioasă, strada murdară, băiatul stând singur la fereastră, cu ochii lipsiţi de vedere — băiatul care niciodată, niciodată nu avea să ştie în ce lume frumoasă trăia.

Apoi, dintr—odată, David a avut un nou gând. Băiatul acela, Joe, spusese mai devreme că înţelegea. Părea să ştie când i se povestea despre cerurile însorite şi pădurile bătute de vânturi, despre cântecul păsărilor şi murmurul izvoarelor. Poate că şi acum avea să înţeleagă.

Dacă ar putea făuri o lume pentru ochii aceia orbi?

Poate că David nu mai cântase niciodată aşa cum cânta atunci. Era ca şi cum aşternea pe acele patru coarde vibrânde purpura şi aurul a o mie de apusuri, trandafiriul şi chihlimbarul unor o mie de răsărituri, verdele unui pământ nemărginit, albastrul unui cer care ajungea până La porţile Raiului — ca să îl facă pe Joe să înţeleagă.
—Oho! a oftat Joe atunci când muzica a luat sfârşit cu un acord tumultuos. A fost grozav! Spune, n—ai vrea să mă laşi, te rog, să ating numai puţin scripca aceea?

Iar David, privind chipul solemn al băiatului orb, a ştiut că Joe înţelesese cu adevărat.

CAPITOLUL X.DOMNIŢA TRANDAFIRILOR

După aceea, David a făurit o adevărată lume nouă pentru Joe — o lume în care muzica fermecătoare luase locul tăcerii; unde tovărăşia încântătoare luase locul singurătăţii; şi unde prăjiturile şi gogoşile gustoase luaseră locul foamei.

Văduva Glaspell, mama lui Joe, muncea cu ziua la curăţenie şi la spălat rufe; iar Joe, vrând—nevrând, rămânea în grija oarecum nestatornică şi categoric stângace a lui Betty. Betty nu era nici mai bună, nici mai rea decât alte fete de doisprezece ani, neştiutoare şi cu capul în nori, şi poate că nici nu era de aşteptat din partea ei să—şi petreacă toate orele însorite închisă în casă cu fratele ei greu încercat şi oarecum arţăgos. Ce—i drept, la prânz apărea întotdeauna fără greş ca să pregătească un fel de gustare pentru ea şi pentru Joe. Dar cămara familiei Glaspell era deseori la fel de goală ca stomacurile înfometate care îşi puneau nădejdea în ea; şi ar fi fost nevoie de o bucătăreasă mult mai pricepută decât
Betty cea sprinţară ca să transforme ingredientele care se găseau în ea în ceva gustos sau măcar îndestulător.

Toate acestea s—au schimbat odată cu sosirea lui David în viaţa lui Joe. Mai întâi au fost muzica şi tovărăşia. Tatăl lui Joe „cântase în orchestră" în tinereţe şi (potrivit văduvei Glaspell) „se pricepea bine la muzică". De la el, după cum se părea, moştenise şi Joe pasiunea pentru melodie şi pentru armonie; şi nu era de mirare că David recunoscuse atât de curând un spirit înrudit în băiatul cel orb. La prima atingere de arcuş, pereţii murdari din jurul lor se năruiau şi, împreună, cei doi băieţi călătoreau într—o

lume fermecată, plină de frumuseţe şi bucurie.

Dar Joe nu se mulţumea numai să asculte. După ce „doar a atins" vioara — prima lui rugăminte fierbinte —, a ajuns să tragă timid cu arcuşul pe corzi. Iar apoi, după un timp neînchipuit de scurt, a dibuit frânturi de melodii; şi, la capătul a două săptămâni, David i—a adus lui Joe vioara tatălui său, ca să exerseze la ea.

—Nu pot să ţi—o DAU ţie — nu de tot, a explicat David, cu vocea tremurându—i puţin, pentru că a fost a tăticului, ştii; şi când o văd, e aproape ca şi cum l—aş vedea pe el. Dar poţi să o iei şi să o ţii aici ca să cânţi ori de câte ori vrei.

După aceea, Joe a avut în mâini puterea de a călători într—o altă lume, căci, în tovărăşia viorii, nu a mai cunoscut singurătatea.

Iar vioara nu era singurul lucru pe care David l—a adus în acea casă. Mai erau şi gogoşile şi biscuiţii. încă de la începutul vizitelor sale, David a descoperit, spre marea lui surprindere, ca Joe şi Betty erau deseori înfometaţi.

—Dar de ce nu vă duceţi la magazin să cumpăraţi ceva? a întrebat el de—ndată.

Când i s—a spus că nu aveau nici un ban cu care să cumpere, primul imbold al lui David a fost să le aducă o parte din monezile de aur la următoarea lui vizită; dar, gândindu—se mai bine, a înţeles că nu îndrăznea să o facă. Nu voia să fie numit hoţ încă o dată. Ar fi mai bine, a hotărât el, să le aducă nişte mâncare de acasă.

În casa lui de la munte mâncarea, atâta cât îşi puteau îngădui, fusese întotdeauna oferită cu generozitate puţinilor străini care le apăreau în pragul uşii. Aşadar David nu a şovăit să caute provizii în cămara doamnei Holly, cu ocazia următoarei lui vizite în casa lui Joe Glaspell.

Doamna Holly, intrând în bucătărie, l—a găsit ieşind din cămară cu amândouă mâinile pline de biscuiţi şi de gogoşi.

—Vai, David, ce faci aici? a întrebat ea.

—Sunt pentru Joe şi pentru Betty, a zâmbit David fericit.

—Pentru Joe şi pentru... Dar gogoşile şi biscuiţii aceia nu—ţi aparţin ţie! Sunt ai mei!

—Da, ştiu asta. Le—am spus că aveţi destui, a încuviinţat David din cap.

—Destui! Şi ce dacă am? a protestat doamna Holly, din ce în ce mai indignată. Asta nu înseamnă că poţi să iei...

Ceva de pe chipul lui David a pus stavilă cuvintelor spuse numai pe jumătate.

—Doar nu vreţi să spuneţi că NU POT să le duc lui Joe şi lui Betty, nu—i aşa? Păi, doamnă Holly, le este foame! Lui Joe şi lui Betty le e foame. Nu au nici pe departe destul de mâncat. Aşa a spus Betty. Iar noi avem mai mult decât ne trebuie. în fiecare zi ne rămâne mâncare pe masă. Păi, dacă DUMNEAVOASTRĂ v—ar fi foame, n—aţi vrea să fie cineva care să vă aducă...

Dar doamna Holly l—a oprit cu un gest disperat.

—Gata, gata, nu—ţi face griji! Fugi la joacă. Sigur că poţi să le iei. Eu... mă BUCUR că te am, a isprăvit ea, în încercarea disperată de a alunga de pe chipul lui David acea expresie de groază şi neîncredere cu care băiatul încă o mai privea.

Doamna Holly nu a mai încercat niciodată să stea împotriva generozităţii lui David faţă de familia Glaspell; dar a căutat să o îndrume. A avut grijă ca de atunci înainte, la fiecare vizită, să ia numai anumite lucruri şi în anumite cantităţi şi, fără nici o excepţie, numai lucruri alese de ea.

Dar David nu—şi îndrepta întotdeauna paşii spre cocioaba familiei Glaspell. Deseori era într—o cu totul altă direcţie. Locuia deja de trei săptămâni la ferma Holly când a găsit—o pe Domniţa Trandafirilor.

În ziua aceea traversase oraşul şi ajunsese la un drum care nu—i era cunoscut. Era un drum frumos, neted, alb şi bătătorit. Doi piloni înalţi de granit încununaţi de călţunaşi învăpăiaţi marcau locul în care drumul se abătea de la şoseaua principală. Dincolo de aceştia, după cum a aflat în curând David, drumul trecea printre pajişti întinse şi tufişuri în floare, până la povârnişul lin al unui deal. David nu ştia unde ar fi putut să ducă, dar l—a urmat fără şovăială, ca să încerce să afle. Pentru câtva timp a urcat povârnişul în tăcere, cu vioara mută sub braţ; dar misterul ispititor al drumului cel alb încă se mai desfăşura înaintea lui când o cărăruie i—a oferit o tentaţie încă şi mai mare, ademenindu—l să—i exploreze adâncurile răcoroase şi umbroase.

Dacă ar fi ştiut că se afla la Sunnycrest, singura atracţie din Hinsdale, casa de la ţară a unicului locuitor

cu adevărat înstărit, domnişoara Barbara Holbrook! Dacă ar fi ştiut că domnişoara Holbrook nu era cunoscută pentru bunăvoinţa ei faţă de musafiri şi, cu siguranţă, nu faţă de cei care cutezau să se apropie prin alte mijloace afară de clopoţelul tradiţional de la uşa din faţă! Dar David nu ştia nimic din toate acestea; şi, prin urmare, a mers fericit pe cărare până când a ajuns la Minunea de la capătul ei.

Minunea, în vorbirea celor din Hinsdale, era doar grădina domnişoarei Holbrook, dar, în ochii lui David, părea că tărâmul zânelor prinsese viaţă. Timp de un minut întreg nu a fost în stare decât să privească încremenit, ca un băieţel obişnuit. La capătul acelui minut a redevenit el însuşi; şi, fiind el însuşi, a dat glas pe dată încântării în singurul fel în care ştia să o facă — potrivindu—şi vioara sub bărbie şi începând să cânte.

Ar fi vrut să povestească despre iazul limpede şi despre arcuirea podului care se oglindea în el; despre pajiştile netede, treptele de marmură şi despre albul strălucitor al statuilor de nimfe şi de fauni; despre petele de purpuriu radios, de galben, de trandafiriu îmbujorat şi de alb ca zăpada de pe întinderea verde, acolo unde trandafirii se dezlănţuiau într—o bogăţie de flori. Ar fi vrut să povestească şi despre Regina tuturor trandafirilor, domniţa încântătoare cu părul ca aurul răsăritului şi cu veşmântul ca licărirea razelor de lună pe oglinda apei — ar fi vrut să povestească despre toate acestea; dar povestea lui de abia începuse când Domniţa încântătoare a Trandafirilor a sărit în picioare, semănând într—atât cu o tânără femeie mânioasă şi îngrozitor de nemulţumită, încât David nu a avut încotro şi a lăsat jos vioara cu disperare.

—Ce înseamnă asta, băiete? a întrebat ea. David a oftat nerăbdător, înaintând în lumina soarelui.

—Dar tocmai ce vă spuneam, a protestat el, şi nu m—aţi lăsat să termin.

—Îmi spuneai?

—Da, cu vioara. Nu aţi înţeles? a stăruit băiatul cu nostalgie. Arătaţi ca şi cum înţelegeţi!

—Ca şi cum înţeleg?

—Da. Joe a înţeles, ştiţi, şi am rămas uimit atunci. Dar eram atât de sigur că dumneavoastră înţelegeţi, când aveţi toate lucrurile acestea la care să vă uitaţi...

Domniţa s—a încruntat. S—a uitat în jur aproape fără să—şi dea seama, de parcă s—ar fi gândit să o ia la goană. Apoi s—a întors din nou spre băiat.

—Dar cum ai ajuns aici? Cine eşti? a strigat ea.

—Sunt David. Am mers pe cărarea de acolo, din spate. Nu ştiam unde duce, dar mă bucur atât de mult că am aflat!

—Ah, chiar te bucuri! a murmurat domniţa, ridicând uşor din sprâncene.

Era pe cale să—i spună cu multă răceală că acum, când găsise drumul până acolo, putea la fel de bine să—şi ocupe timpul căutând drumul spre casă, când băiatul i—a curmat gândurile cu o exclamaţie de încântare, cuprinzând cu privirea priveliştea dinaintea lui:

—Da. Nu aş fi crezut niciodată că aici, jos, s—ar putea găsi un loc măcar pe jumătate atât de frumos!

Un sentiment straniu şi nefiresc a adus o exclamaţie repezită pe buzele domniţei.

—Aici jos! Ce vrei să spui cu asta? Vorbeşti de parcă ai veni de... deasupra, aproape că a râs ea.

—De acolo vin, a răspuns David cu simplitate. Dar nici măcar acolo, sus, nu am găsit nimic care să se asemene cu asta — şi a făcut un gest larg cu mâinile — sau cu dumneavoastră, o, Domniţă a Trandafirilor! a isprăvit el cu o admiraţie pe cât de făţişă, pe atât de înflăcărată.

De data aceasta, domniţa a râs de—a dreptul şi chiar s—a îmbujorat puţin.

—Frumos spus, domnule Linguşitor, a replicat ea. Dar când o să mai creşti puţin, tinere, n—o să mai faci complimente chiar atât de transparente. Nu sunt nici o Domniţă a Trandafirilor. Sunt domnişoara Holbrook; şi — şi nu am obiceiul să primesc vizite nedorite şi neanunţate din partea domnilor — a sfârşit ea cu oarecare asprime.

Înţepătura nici măcar nu l—a atins pe David. Băiatul se întorsese din nou spre frumuseţile din jurul său şi chiar în acea clipă a dat cu ochii de cadranul solar — ceva ce nu mai văzuse până atunci.

—Ce—i asta? a strigat nerăbdător, repezindu—se spre el. Nu e tocmai frumos, dar arată de parcă ar trebui să servească la... ceva.

—Aşa—i. E un cadran solar. Arată ora după soare. In timp ce vorbea, domnişoara Holbrook se întreba cum de catadicsise să răspundă la întrebare; cum de nu—l trimisese pe neobrăzatul acela mic să—şi caute de treabă, aşa cum ar fi meritat din plin. Dar, după o clipă, s—a uitat la băiat cu ochii mari şi plini de uimire. Băiatul citea inscripţia în latină de pe cadran cu o mare uşurinţă şi cu un accent de

cărturar:

—*Horas non numero nisi serenas,* măsor... doar... orele... senine, a tradus el apoi, încet, dar cu încredere în sine. E frumos; dar de ce spune că „măsoară"?

Domnişoara Holbrook s—a ridicat în picioare.

—Pentru numele lui Dumnezeu, băiete, cine şi ce eşti tu de fapt? a cerut ea să ştie. înţelegi latina?

—Păi, sigur că da! Dumneavoastră nu?

Cu un gest dispreţuitor, domnişoara Holbrook s—a făcut că nu i—a auzit întrebarea.

—Cine eşti tu, băiete? a întrebat ea din nou, pe un ton poruncitor.

—Sunt David. V—am spus deja.

—Dar David şi mai cum? Unde locuieşti? Chipul băiatului s—a întunecat.

—Sunt David — David şi atât. Locuiesc cu fermierul Holly acum; dar obişnuiam să locuiesc la munte cu... tata, ştiţi.

Domnişoara Holbrook s—a lăsat să cadă înapoi pe scaun, cu faţa luminată de înţelegere.

—Ah, îmi amintesc, a murmurat ea. Tu eşti micuţul — ah —, băieţelul pe care l—a luat la el. Am auzit povestea. Aşadar, ştiu cine eşti, a adăugat ea, iar vechea căutătură de aversiune i s—a întors în priviri. Aproape că spusese „micuţul vagabond" — dar se oprise la timp.

—Da. Şi acum, ce înseamnă, vă rog, cuvintele acelea: „Măsor doar orele senine"?

Domnişoara Holbrook s—a foit pe scaun şi a încruntat din sprâncene.

—Păi, înseamnă exact ce spune, fireşte, băiete! Un cadran solar măsoară orele după umbra pe care o aruncă soarele, şi dacă nu avem soare, nu avem nici umbră; prin urmare, numai orele însorite sunt măsurate pe cadran, a explicat ea oarecum arţăgoasă.

Chipul lui David radia încântare.

—Ah, dar îmi place asta!

—Îţi place asta?

—Da, mi—ar plăcea să fiu şi eu la fel, ştiţi.

—Nu, zău! Şi cum ai vrea să faci asta?

Un licăr slab de interes apăruse în ochii domnişoarei Holbrook, în ciuda propriei voinţe.

—Păi, ar fi atât de amuzant, a chicotit el, să poţi uita de toate orele în care soarele nu a strălucit şi să—ţi aminteşti numai de cele vesele şi plăcute! Cât despre mine, nu aş avea nici o oră, de fapt, decât după patru după—amiaza, poate doar câte un minut ici şi colo când izbutesc să văd câte ceva interesant.

Domnişoara Holbrook s—a uitat la el cu vădită mirare.

—Eşti, negreşit, un băiat remarcabil, a murmurat ea. Şi, dacă—mi ierţi întrebarea, ce faci în fiecare zi până la ora patru şi îţi doreşti să uiţi?

David a oftat.

—Păi, o grămadă de lucruri. La început am prăşit cartofii şi porumbul, dar acum sunt prea mari; şi am smuls şi buruienile, până când nu a mai rămas nici una. In ultima vreme am adunat pietre şi am făcut curat în curte. Apoi, desigur, mai am de umplut şi lada cu surcele, şi de strâns ouăle, şi de hrănit găinile, pe deasupra, deşi nu am nimic împotriva LOR; dar împotriva altor lucruri, da, mai cu seamă a buruienilor. Au fost, aproape întotdeauna, cu mult mai frumoase decât lucrurile pe care am fost nevoit să le las să crească.

Domnişoara Holbrook a râs.

—Păi, chiar erau; şi, pe cuvânt, a stăruit băiatul ca răspuns la veselia din ochii ei, n—ar fi bine să fim ca nişte cadrane şi să uităm toate orele fără soare? Dumneavoastră nu v—ar plăcea? Nu există nici un lucru pe care v—aţi dori să—l uitaţi?

Domnişoara Holbrook s—a înnegurat pe dată. Schimbarea de pe chipul ei era într—adevăr atât de puternică, încât David s—a uitat fără să vrea în jur după lucrul care ar fi putut arunca o asemenea umbră. A trecut un moment lung de tăcere; apoi domnişoara Holbrook a vorbit foarte rar şi cu multă amărăciune, cu voce tare şi totuşi ca pentru ea:

—Da. Dacă ar fi după mine, le—aş uita pe toate — orele acestea; toate, până la ultima!

—Ah, Domniţă a Trandafirilor! a protestat David cu o voce care tremura de uimire şi spaimă. Doar nu vreţi să spuneţi că — nu se poate să spuneţi că nu aveţi nici măcar O RAZĂ de soare!

—Asta vreau să spun, şi—a plecat domnişoara Holbrook obosită capul, cu privirea aţintită asupra umbrelor mohorâte ale iazului. Chiar asta!

David rămăsese înfricoşat şi fără cuvinte. Umbrele prelungi se aşterneau peste treptele de marmură şi peste pajişti, iar David le urmărea cu privirea, în timp ce soarele dispărea după vârfurile copacilor. Păreau să sporească răceala şi mâhnirea din cuvintele domniţei — să dea viaţă zilei celei lipsite de soare.

După o vreme, băiatul şi—a ridicat vioara şi a început să cânte încetişor, la început cu vădită şovăială. Chiar şi atunci când mişcările lui au căpătat mai multă încredere, muzica încă mai păstra o chemare întrebătoare care nu părea să—şi afle vreun răspuns — o chemare pe care nici măcar instrumentistul nu ar fi putut—o lămuri.

Timp de câteva minute lungi, tânăra femeie şi băiatul au rămas astfel în lumina amurgului. Apoi, pe neaşteptate, femeia s—a ridicat în picioare.

—Haide, haide, băiatule, unde—mi e capul? a strigat ea cu o voce tăioasă. Trebuie să intru în casă, iar tu trebuie să te întorci la ai tăi. Noapte bună!

Iar apoi a luat—o cu paşi repezi prin iarbă înspre cărarea care ducea către casă.

CAPITOLUL XI.JACK ŞI JILL

David se simţea ispitit să o viziteze încă o dată pe Domniţa Trandafirilor, dar ceva ce nu—şi putea lămuri îl făcea să dea înapoi. însă domniţa îi părăsea rareori gândurile; iar grădina îi apărea înaintea ochilor ca un tablou de neuitat, cu toate că era mereu aşa cum o văzuse pentru cea din urmă oară în liniştea şi în umbra amurgului, cu chipul posomorât al domniţei întors către iazul lipsit de soare. David nu putea să uite că ea nu avea ore de numărat: chiar ea spusese asta. Nu reuşea să înţeleagă cum de se putea un asemenea lucru; iar gândul îl umplea de o nelinişte nedesluşită şi de suferinţă.

Poate că tocmai acea nelinişte l—a îndemnat pe David să exploreze satul cu şi mai multă stăruinţă, trimiţându—l pe alte uliţe în căutare de lucruri noi şi interesante.

Într—o zi, strigătele şi hohotele de râs l—au atras pe bucata de pământ din spatele bisericii, unde se jucau câţiva băieţi.

David încă nu ştia prea multe despre băieţi. În casa lui de la munte nu—i avusese niciodată drept tovarăşi de joacă şi îi ieşiseră rareori în cale atunci când coborâse cu tatăl lui în sat după provizii. Ce—i drept, un băiat venise adesea cu lapte şi cu ouă în pragul căsuţei; dar fusese foarte tăcut şi sfios, părând de fiecare dată înfricoşat şi gata să o ia la goană, de parcă i se spusese să nu zăbovească, în ultima vreme, de când David locuia la ferma Holly, întâlnirile lui cu băieţii nu fuseseră nici pe departe mulţumitoare. Băieţii — în afară de Joe cel orb — lăsaseră să se înţeleagă fără urmă de îndoială că nu voiau să aibă de a face cu un tânăr care nu avea nimic mai bun de făcut decât să hoinărească prin păduri şi pe străduţe cu o scripcă sub braţ.

Cu toate acestea, ceva se schimbase în ziua aceea. Poate că se obişnuiseră mai bine cu el; sau poate că au hotărât dintr—odată că ar putea fi amuzant să—şi astâmpere curiozitatea în pofida consecinţelor. Orice ar fi fost, băieţii i—au întâmpinat apariţia cu strigăte nestăpânite de încântare.

—Măi să fie, băieţi, ia uitaţi—vă! E puştiul cu scripca, a strigat unul dintre ei; iar ceilalţi au izbucnit în urale alături de el.

David a zâmbit fericit: găsise încă o dată pe cineva care îl voia prin preajmă — şi era un sentiment atât de plăcut! La drept vorbind, David se simţise destul de nedreptăţit văzându—se ocolit fără încetare de către toţi acei băieţi şi fete de vârsta lui.

—Ce... ce mai faceţi? a spus el sfios, dar cu acelaşi zâmbet vesel.

Băieţii au scos alte chiote pline de bucurie, grăbindu—se să—l întâmpine. Câţiva dintre ei ţineau nişte beţe scurte în mâini. Unul avea o roşie zbârcită legată cu sfoară. Cel mai înalt dintre băieţi încerca să ascundă ceva sub surtuc.

—C—ce mai faceţi? l—au maimuţărit ei. Ce mai faci tu, puştiule scripcar?

—Sunt David; mă cheamă David, le—a amintit el amabil, cu zâmbetul pe buze.

—David! David! Îl cheamă David, au scandat băieţii de parcă ar fi fost corul dintr—o comedie.

David a râs cu sinceritate.

—Ah, mai cântaţi o dată, mai cântaţi o dată! a strigat el bucuros. A sunat bine!

Băieţii au făcut ochii mari, apoi au pufnit cu dispreţ şi şi—au aruncat priviri batjocoritoare — aşadar, vagabondul acela mic şi fricos nu era în stare să înţeleagă că îşi bătea joc de el!

—David! David! Îl cheamă David, l—au îmbuns ei din nou. Haide, dă drumul la muzică! Vrem să dansăm.

—Să cânt? Sigur că o să cânt! a strigat David vesel, ridicându—şi vioara şi ciupind o coardă ca să—i încerce sunetul.

—Ia stai puţin, a strigat cel mai înalt dintre băieţi. Regina Baletului nu e pregătită.

Şi a scos cu grijă de sub surtuc o pisicuţă zbătându—se cu un sac găurit legat peste cap.

—Fireşte! O vrem în mijloc, a rânjit băiatul cu conserva de tinichea. Ţine—o ca să—i prind trena, a sfârşit el, încercând să prindă coada pufoasă şi fluturândă a pisicuţei înspăimântate.

David începuse să cânte, dar şi—a întrerupt melodia cu o mişcare discordantă de arcuş.

—Ce faceţi? Ce a păţit pisica aceea? a întrebat el.

—„Ce a păţit"? a răsunat o voce batjocoritoare. Păi, nu a păţit nimic. E Regina Baletului, asta e!

—Ce vrei să spui? a strigat David.

În acea clipă sfoara a muşcat adânc din coada captivă, iar pisicuţa a mieunat de durere.

—Ai grijă! O chinuieşti! l—a avertizat David tăios.

Drept răspuns a primit doar un hohot de râs şi o zeflemea. Apoi pisicuţa, cu sacul peste cap şi cu conserva legată de coadă, a fost lăsată jos cu grijă, în timp ce băiatul cel înalt încă o mai ţinea cu amândouă mâinile de spinare.

—Gata acum! Haide, cântă! a poruncit el; apoi o vom pune să danseze.

David a fulgerat din priviri.

—Nu am să cânt — pentru asta. Băieţii s—au oprit brusc din râs.

—Ce? Cum aşa?

Nici dacă pisicuţa ar fi rostit chiar ea acele cuvinte nu s—ar fi arătat mai surprinşi.

—Am spus că nu am să cânt — nu pot să cânt — decât dacă îi daţi drumul pisicii aceleia.

—Ei poftim! Ce—mi aud urechile? a râs o voce batjocoritoare. Şi dacă spunem că nu—i dăm drumul, atunci ce?

—Atunci am să vă fac să—i daţi drumul, a făgăduit David, înflăcărat de un sentiment nou—născut care părea să fi crescut dintr—odată.

—Uu! a ţipat cel mai înalt dintre băieţi, luându—şi amândouă mâinile de pe pisicuţa prizonieră.

Pisicuţa, văzându—se liberă, a început să dea îndărăt cuprinsă de disperare. Conserva zăngănea şi pocnea şi bufnea, bălăbănindu—se pe urmele ei, până când animăluţul înspăimântat, înnebunit de groază şi de suferinţă, a pornit să se învârtă în jurul cozii cu repeziciunea unui vârtej. Chiuind încântaţi, băieţii au încercuit pisicuţa, prinzând—o în mijlocul lor şi luându—l pe David fără milă în râs.

—Aha! Vrei să ne opreşti, carevasăzică? Ce—ar fi să ne opreşti? l—au zeflemisit ei.

Timp de o clipă David nu s—a mişcat din loc, uitându—se la ei cu ochii larg deschişi. Apoi s—a întors şi a luat—o la fugă. Atunci zeflemelele s—au transformat într—un cor de strigăte triumfătoare — dar nu pentru mult timp. David alergase doar până la stiva de lemne ca să îşi lase vioara. Apoi s—a întors în goană — iar băiatul cel mai înalt s—a văzut doborât la pământ de o lovitură usturătoare peste falcă înainte să—şi fi putut trage măcar răsuflarea.

Tocmai lângă biserică, o fată mărunţică, roşie la ochi şi la cosiţe, s—a căţărat în pripă pe gardul după care plânsese şi îşi frânsese mâinile o bună bucată de timp.

—Or să—l omoare, or să—l omoare! a gemut ea. Şi eu sunt de vină, că—i pisicuţa mea — e pisicuţa mea, a suspinat ea, mijindu—şi privirea ca să—l găsească pe apărătorul pisicuţei în grămada şerpuitoare de mâini şi de picioare.

Pisicuţa, văzându—se scăpată din mâinile băieţilor, îşi urma, ceva mai departe, calea cea învârtejită, iar fetiţa a dat degrabă cu ochii de ea. Scoţând un strigăt gâtuit, a prins pisicuţa dintr—un salt, i—a tras sacul de pe cap şi a deznodat sfoara haină. Apoi, şezând pe pământ într—un loc ferit, a alinat ghemul tremurând de blană cenuşie şi a privit încăierarea cu ochii plini de teamă.

Şi ce încăierare! Nu rămânea nici urmă de îndoială, fireşte, despre cum avea să se sfârşească, cu şase împotriva unuia singur; dar, între timp, cel singur le oferea celorlalţi şase surpriza vieţii lor, sub forma

unor lovituri bine ţintite şi a unor răsuciri şi întorsături iscusite care, într—un fel nemaivăzut, le întorceau propria putere şi greutate împotrivă. Însă cel singur suferea negreşit cel mai tare atunci când fetiţa, dând fuga până în uliţă, a adus în ajutor un tânăr înalt şi cu obrajii netezi pe care îl strigase de departe pe numele de „Jack".

Jack a pus pe dată capăt încăierării. Trăgând şi smucind cu putere, a descâlcit băiat cu băiat grămada şerpuitoare, iar fiecare dintre ei, dând cu ochii de chipul lui, s—a furişat grăbit de acolo, de parcă s—ar fi bucurat să scape doar cu atât. în cele din urmă, pe jos a rămas numai David. Dar, când David a apărut în sfârşit, fetiţa a izbucnit din nou în lacrimi.

—Ah, Jack, l—au omorât — ştiu eu că l—au omorât! s—a jeluit ea. Şi era atât de prietenos şi de — şi de drăguţ! Iar acum — uită—te la el! Arată ca vai de capul lui!

David nu era mort, dar arăta ca vai de capul lui. Avea cămaşa ruptă, cravata îi dispăruse, iar faţa şi mâinile îi erau acoperite cu ţărână şi cu sânge. Deasupra unui ochi avea un cucui urât şi sub celălalt o vânătaie roşiatică. A apucat oarecum năucit mâna pe care bărbatul i—o întinsese în ajutor, s—a ridicat în picioare şi s—a uitat în jurul lui. Nu a văzut fetiţa din spatele lui.

—Unde—i pisica? a întrebat el îngrijorat.

Atunci s—a întâmplat ceva neaşteptat. Plângând în hohote, fetiţa s—a aruncat asupra lui cu pisică cu tot.

—E aici, uite—o aici, a sughiţat ea. Şi tu eşti cel care a salvat—o — pe Juliette a mea! Şi o să te iubesc, o să te iubesc, o să te iubesc mereu pentru asta!

—Haide, haide, Jill! a intervenit bărbatul oarecum în grabă. Ce—ar fi să ne dovedim mai întâi recunoştinţa văzând dacă putem cumva să—l ajutăm pe micul nostru luptător să se simtă mai în largul lui?

Şi a început să cureţe praful de pe el cu o batistă.

—Hai să—l luăm cu noi acasă, Jack, şi să—l curăţăm înainte să—l vadă şi alţii, a propus fata.

Băiatul s—a întors repede către ea.

—I—ai spus Jack? —Da.

—Şi el ţi—a spus Jill? —Da.

—„Jack şi Jill" cei adevăraţi, care „s—au urcat pe deal?"[1]

Bărbatul şi fata au râs; dar fata a răspuns, scuturând din cap:

—Nu tocmai, deşi chiar ne urcăm pe un deal, în fiecare zi. Dar acestea nici măcar nu sunt numele noastre adevărate. Ne spunem aşa doar în glumă. TU nu dai niciodată nume în glumă?

Chipul lui David s—a luminat în ciuda ţărânei, a cucuiului şi a vânătăii.

—Ah, chiar faceţi asta? a spus el uşurat. Vai, mi—ar plăcea atât de mult să cânt pentru voi! Voi aţi înţelege!

—Ah, da, şi mai şi cântă, a explicat fetiţa, întorcându—se entuziasmată către bărbat. La scripcă, ştii, ca şi tine.

Nici nu terminase bine de vorbit când David a plecat de lângă ei, mergând cu paşi grăbiţi, dar puţin nesiguri, să—şi caute vioara. Când s—a întors, bărbatul se uita la el cu o încruntătură îngrijorată.

—Ce—ar fi să vii cu noi acasă, băiatule? a spus el. Nu e departe — prin păşunea de pe deal, de cealaltă parte a terenurilor, şi o să te doftoricim puţin. Cucuiul acela de deasupra ochiului are nevoie de îngrijire.

—Vă mulţumesc, a zâmbit fericit David. Mi—ar plăcea să merg, şi — mă bucur că mă vreţi!

Îi vorbea bărbatului, dar se uita la fetiţa roşcovană, care încă mai ţinea pisicuţa cenuşie în braţe.

CAPITOLUL XII.RĂSPUNSURI CARE NU DAU NICI UN RĂSPUNS

[1] Poezie populară pentru copii din culegerea *Mama Gâscă (n.trad.).*

„Jack şi Jill", a ieşit la iveală, erau frate şi soră şi locuiau într—o căsuţă pe deal, tocmai de partea cealaltă a pârâului dinspre Sunnycrest. David nu a aflat nimic mai mult cât timp cei doi s—au ocupat cu grijă de cucuie, de vânătăi şi de ţărână. Iar apoi a avut de răspuns la nişte întrebări despre el însuşi.

—Şi acum, dacă nu—ţi e cu supărare, a început bărbatul zâmbind, examinându—l pe băiat şi văzând că nu mai are cu ce să—i fie de ajutor, spune—mi, rogu—te, cine eşti şi cum ai ajuns să fii ţinta pumnilor şi palmelor a şase băieţi?

—Sunt David, şi voiam pisica, a răspuns băiatul cu simplitate.

—Ei bine, iată un răspuns sincer şi la subiect, ca să nu spun mai mult, a râs bărbatul. Insă e limpede că eşti sincer din fire. Dar, David, erau şase, băieţii aceia — şi unii dintre ei mai voinici decât tine.

—Da, domnule.

—Şi erau atât de răutăcioşi şi de haini! s—a amestecat în vorbă fetiţa.

Bărbatul a şovăit, iar apoi a întrebat încet:

—Îmi dai voie să te întreb unde ai — ăăă — învăţat să te baţi aşa?

—Obişnuiam să boxez cu tata. Spunea că trebuie să fiu mai cu seamă sănătos şi puternic. M—a învăţat şi puţin jujitsu; dar nu m—am descurcat prea bine — nu cu atâţia.

—Cred şi eu că nu, a consimţit bărbatul sumbru. Dar pun rămăşag că le—ai oferit o surpriză sau două, a adăugat el, cu privirea aţintită asupra pricinii de încăierare, încolăcită acum într—o grămăjoară cenuşie de mulţumire pe pervaz. Dar încă nu am aflat cine eşti. Cine e tatăl tău? Unde locuieşte?

David a scuturat din cap. Ca de fiecare dată când venea vorba despre tatăl lui, chipul i—a devenit melancolic şi ochii visători.

—Nu locuieşte nicăieri prin preajmă, a murmurat băiatul. Mă aşteaptă în ţara cea îndepărtată, să mă duc la el şi să îi povestesc despre lumea cea minunată pe care am descoperit—o, ştiţi.

—Cum? Poftim? a bâiguit bărbatul, fără să—şi poată crede ochilor şi nici urechilor.

Băiatul acela care se lupta ca un drac şi vorbea ca un sfânt şi care, deşi lovit şi învineţit, sporovăia despre „lumea cea minunată" pe care o descoperise, era nemaivăzut de îngrijorător.

—Dar, Jack, nu ştii? a şoptit fetiţa tulburată. E băiatul de la domnul Holly, pe care l—au luat în grijă.

Apoi, cu vocea încă şi mai joasă:

—E băieţelul vagabond. Tatăl lui a murit în hambar.

—Ah, a spus bărbatul înseninându—se la faţă şi cu o fulgerare de compasiune în priviri. Eşti băiatul de la ferma Holly, nu—i aşa?

—Da, domnule.

—Şi cântă la scripcă peste tot, l—a informat fetiţa cu o admiraţie înflăcărată. Dacă n—ai fi fost bolnav şi închis în casă, l—ai fi auzit cu urechile tale. Cântă peste tot, oriunde ar merge.

—Chiar aşa? a murmurat Jack politicos, înfiorându—se puţin la gândul sunetelor despre care îşi închipuia că ar putea ieşi dintr—o vioară aflată în mâinile unui băiat ca acela dinaintea lui (Jack ştia şi el să cânte puţin la vioară — destul cât să cunoască oarecum instrumentul şi cât să îl iubească încă şi mai mult). Hmm; păi, ce altceva mai faci?

—Nimic, mă plimb doar şi citesc.

—Nimic! Un băiat mare ca tine şi la ferma domnului Holly pe deasupra?

Vocea şi felul în care vorbea arătau că Simeon Holly şi metodele şi părerile lui nu—i erau necunoscute.

David a râs cu voioşie.

—Ah, desigur, fac o grămadă de lucruri DE FAPT, doar că nu le mai pun la socoteală. *Horas non numero nisi serenas,* ştiţi, a citat el vesel, zâmbind sub privirile uluite ale bărbatului.

—Jack, ce—a fost asta — ce—a spus? a şoptit fetiţa. Sună ca dintr—o ţară străină. David vine dintr—o ţară străină?

—N—am habar, Jill, a răspuns bărbatul cu o strâmbătură hazlie. Numai Dumnezeu ştie ce—i cu băiatul ăsta — eu nu. A VORBIT în latină: se întâmplă să ştiu asta. Şi totuşi — s—a întors ironic către băiat — fireşte că ştii ce înseamnă, a spus el.

—Ah, da. „Măsor doar orele senine" — şi îmi place. Stătea scris pe un cadran solar, ştiţi; iar EU voi fi asemenea unui cadran solar şi nu voi măsura orele care nu îmi plac — în care smulg buruienile şi plivesc cartofii şi adun pietrele şi toate celelalte. Nu înţelegeţi?

Timp de o clipă, bărbatul s—a uitat ţintă la el, fără să scoată o vorbă. Apoi şi—a dat capul pe spate şi

a râs.
—Dumnezeule mare! a mormăit el. Dumnezeule mare!
Şi a râs din nou. Apoi:
—Tot tatăl tău te—a învăţat şi asta? a întrebat el.
—Ah, nu — de fapt, m—a învăţat latină, aşa că pot să înţeleg când o văd, fireşte. Dar am găsit cuvintele acelea speciale pe un cadran solar, acolo unde locuieşte Domniţa Trandafirilor..
—Domniţa Trandafirilor! Şi cine—i aceasta?
—Păi, nu ştiţi? Doar îi vedeţi casa de aici, a strigat David, arătând spre turnurile domeniului Sunnycrest care se întrezăreau din spatele copacilor. Locuieşte chiar acolo. Recunosc turnurile acelea acum şi le caut oriunde m—aş duce. Le iubesc. Mă fac să îmi aduc aminte de trandafiri — şi de ea.
—Vrei să spui — domnişoara Holbrook? Vocea se deosebea atât de mult de tonalităţile joviale de mai înainte, încât David şi—a ridicat surprins ochii.
—Da, a spus că acesta—i e numele, a răspuns el, minunându—se de schimbarea indescriptibilă care se aşternuse pe chipul bărbatului.
După o clipă de tăcere, bărbatul s—a ridicat în picioare.
—Cum îţi mai e capul? Te doare? a întrebat el din senin.
—Nu cine ştie ce — numai puţin. Cred — cred că am să plec, a răspuns David puţin stângaci, întinzându—se după vioară şi arătând fără să vrea, prin felul său de a fi, răceala neaşteptată din atmosferă.
Arunci a vorbit fetiţa. L—a copleşit din nou cu mulţumiri şi a arătat spre pisicuţa mulţumită de pe pervaz. Ce—i drept, nu i—a mai spus de data aceasta că avea să—l iubească, să—l iubească, să—l iubească mereu; dar i—a zâmbit recunoscătoare şi l—a îndemnat să se întoarcă cât mai curând şi cât mai des.
David s—a îndepărtat cu o plecăciune, făcând semne de multe ori cu mâna peste umăr şi promiţând tot de atâtea ori că avea să se întoarcă. Şi numai când a ajuns la poalele dealului şi—a amintit că bărbatul, „Jack", de abia dacă mai scosese o vorbă la urmă. Şi, după cum îşi amintea David, îl văzuse în ultima clipă stând lângă unul dintre stâlpii de la verandă, cu privirea sumbră aţintită asupra turnurilor din Sunnycrest care străluceau roş—aurii dincolo de vârfurile copacilor, sub ultimele raze ale apusului.
David a petrecut o jumătate de oră urâtă la ferma Holly, dând lămuriri despre cămaşa ruptă şi faţa învineţită. Fermierului Holly nu—i plăceau încăierările şi a spus—o cu glas tare şi cu multă asprime. Chiar şi doamna Holly, care era de obicei atât de îngăduitoare, i—a dat lui David de înţeles că se făcuse de ruşine, deşi îi tratase rănile cu multă blândeţe.
Cu toate acestea, David a îndrăznit să o întrebe înainte să urce la culcare:
—Doamnă Holly, cine sunt oamenii aceia — Jack şi Jill — care au fost atât de buni cu mine în după—amiaza asta?
—Sunt John Gursney şi sora lui, Julia; dar oraşul întreg îi ştie după numele pe care şi le—au dat chiar ei cu mult timp în urmă, „Jack" şi „Jill".
—Şi locuiesc singuri singurei în căsuţa aceea?
—Da, lăsând—o la o parte pe văduva Glaspell, care trece de câteva ori pe săptămână, cred, ca să spele, să mătură şi să facă de mâncare. Nu sunt prea fericiţi, mă tem, David, şi mă bucur că ai putut să salvezi pisicuţa aceea, dar nu trebuie să te baţi, David. Nu iese nimic bun din bătăi!
—Am căpătat pisica bătându—mă.
—Da, da, ştiu; dar — nu a isprăvit ce voia să spună, iar David nu aştepta decât o pauză ca să mai pună o întrebare.
—De ce nu sunt fericiţi, doamnă Holly?
—Sst, David, e o poveste lungă, şi nu ai înţelege dacă ţi—aş spune—o. E doar pentru că sunt singuri pe lume, iar Jack Gurnsey are sănătatea şubredă. Trebuie să aibă treizeci de ani acum. Nu cu mult timp în urmă studia dreptul, sau ceva asemănător, în oraş, şi avea un viitor promiţător înainte. Apoi i—a murit tatăl, pe urmă mama, iar el şi—a pierdut sănătatea. Suferă de ceva la plămâni, iar doctorii l—au trimis aici ca să stea în aer liber. Lumea spune că stă până şi noaptea afară, să doarmă. Oricum ar sta lucrurile, acum e aici şi are grijă de sora lui; dar, fireşte, cu speranţele şi aspiraţiile lui... Dar hai, David, fireşte că nu înţelegi!
—Ah, ba da, înţeleg, a şoptit David, cu privirile gânditoare întoarse către un colţ întunecat. Şi—a găsit

lucrarea afară, în lume, iar apoi a fost nevoit să se oprească şi nu a mai putut să o ducă la bun sfârşit. Sărmanul domn Jack!

CAPITOLUL XIII.O SURPRIZĂ PENTRU DOMNUL JACK

Viaţa la ferma Holly nu mai era aşa cum fusese. Venirea lui David adusese lucruri noi care vesteau greutăţi. Nu pentru că David ar fi fost încă o gură de hrănit — Simeon Holly nu—şi mai făcea griji pentru asta. Recoltele se prevesteau bogate, iar banii de care avea nevoie ca să acopere temuta factură cu scadenţă în august se găseau deja în bancă. Greutăţile cu privire la David erau de o cu totul altă natură.

Pentru Simeon Holly, băiatul era o ghicitoare care trebuia rezolvată cu rigurozitate. Pentru Ellen Holly, o amintire de nezdruncinat a băieţelului de odinioară, şi ca atare trebuia iubit şi îndrumat spre a deveni ceea ce băiatul acela ar fi putut să ajungă. Pentru Perry Larson, David era „un afurisit de joc de şah pe care când îl pricepi, când nu" — un joc care îl făcea să râdă pe înfundate.

Cei de la ferma Holly nu izbuteau să înţeleagă un băiat care îşi abandona cina pentru un apus sau care prefera o carte urnii pistol — după cum a descoperit Perry Larson în ziua de 4 iulie; care culegea flori pentru masă, la fel ca o fată, dar care dădea fără să şovăie prima lovitură într—o luptă cu şase inamici; care nu voia să meargă la pescuit pentru că nu le—ar fi plăcut peştilor şi nici nu vâna vreo vieţuitoare; care a zăbovit fascinat timp de o oră uitându—se la „milioanele de gângănii dungate şi drăgălaşe" dintr—un câmp de carton noi şi care a refuzat prompt şi plin de încăpăţânare să stropească aceleaşi „gângănii drăgălaşe" cu verde de Paris atunci când a fost descoperit admirându—le. Toate acestea îi puneau pe gânduri, ca să nu spunem mai mult.

Şi totuşi David muncea, şi muncea bine, şi de cele mai multe ori se supunea bucuros poruncilor. Pe deasupra, învăţa multe lucruri interesante şi folositoare; şi nici nu a fost singurul care a făcut descoperiri ciudate în zilele acelea de iulie. Până şi soţii Holly au avut multe de învăţat. Au învăţat că merita să admire trandafiriul apusului şi auriul răsăritului; şi că norii adunându—se înspre vest însemnau mai mult decât o simplă ploaie de vară. Au mai învăţat şi că verdele din vârf de deal şi din luncile întinse era mai mult decât iarbă, iar ceaţa purpurie de la orizont era mai mult decât munţii care se înălţau între ei şi satul alăturat. începeau să vadă lumea prin ochii lui David.

Mai erau şi apusurile şi serile lungi în care David, lăsându—se purtat pe aripile viorii, gonea către casa lui de la munte, lăsând în urmă un bărbat şi o femeie cărora le părea că ascultă vocea unui băiat cu părul creţ şi cu obrajii îmbujoraţi, care se jucase odinioară la picioarele lor şi se cuibărise în braţele lor la capătul zilei. Soţii Holly aveau ceva de învăţat chiar şi de aici, cu toate că ceea ce învăţau se ascundea adânc în inimile lor.

David nu a lăsat să se scurgă prea mult timp de la prima lui vizită înainte să se întoarcă în „Casa pe care a construit—o Jack", după cum îşi numeau fraţii Gurnsey căsuţa. (Cu toate că, de fapt, tatăl lui Jack fusese cel care construise casa. Jack şi Jill însă nu se împăcau întotdeauna cu realitatea.) Nu era o după—amiază plăcută. O ceaţă subţire plutea prin aer, iar David nu îşi luase cu el vioara.

—Am venit să — să întreb cum îi mai merge pisicii — lui Juliette, a început el, puţin ruşinos. M—am gândit că aş face asta mai degrabă astăzi, decât să citesc, i—a explicat el lui Jill în pragul uşii.

—Ce bine! Mă bucur atât de mult! Speram să vii, l—a întâmpinat fetiţa. Hai înăuntru — ca să o vezi pe Juliette, a adăugat ea în pripă, amintindu—şi în ultima clipă că fratele ei nu privise cu ochi tocmai buni declaraţia ei de admiraţie pentru acest băieţel ciudat.

Juliette, trezită din somnul ei, a dat la început să protesteze împotriva prezenţei musafirului. După cinci minute însă îi torcea în poală.

Odată ce a reuşit să cucerească pisicuţa, David s—a uitat în jur puţin neliniştit. A început să se întrebe de ce venise. Şi—ar fi dorit să fi mers să—I vadă pe Joe Glaspell mai degrabă. Şi—ar fi dorit ca Jill să nu stea şi să se uite aşa la el. Şi—ar fi dorit ca fetiţa să spună ceva — orice. Dar Jill, pare—se amuţită de ruşine, îşi înnoda agitată colţul şorţului. David a încercat să—şi amintească despre ce vorbise cu câteva zile înainte şi s—a întrebat cum de petrecuse atât de bine atunci. Şi—ar fi dorit să se întâmple ceva —

orice! — iar apoi, dinspre interiorul casei, s—a auzit sunetul unei viori.

David şi—a ridicat capul.

—E Jack, a bâiguit fetiţa — care şi—ar fi dorit şi ea să se întâmple ceva. Cântă la vioară, ca şi tine.

—Chiar aşa? a zâmbit David bucuros. Dar... S—a oprit, ascultând, cu o încruntătură pe chip. Vioara cânta iar şi iar aceeaşi frază, iar variaţiunile din frază arătau nesiguranţa degetelor şi a minţii care le controla. Succesiunea de note se scurgea întruna cu aceeaşi monotonie supărătoare şi totuşi cu oarecare deosebiri încă şi mai supărătoare. Iar apoi David a sărit în picioare, dându—i drumul lui Juliette pe podea fără prea multă ceremonie, spre indignarea micii regine răsfăţate.

—Dar unde este? Lasă—mă să—i arăt! a strigat băiatul, iar la tonul poruncitor din vocea lui Jill s—a ridicat fără să vrea în picioare şi a deschis uşa către camera de lucru a lui Jack.

—Ah, vă rog, domnule Jack! a răbufnit David, grăbindu—se să intre în cameră. Nu vedeţi? Nu faceţi ce trebuie. Dacă—mi daţi voie numai o clipă să vă arăt, o să—i dăm de capăt cât aţi bate din palme!

Bărbatul cu vioara s—a uitat la el cu ochii mari şi a lăsat jos arcuşul. Obrajii i s—au îmbujorat încet. Acea frază era deosebit de dificilă, şi dincolo de abilităţile lui, după cum ştia chiar el; ceea ce însă nu—l făcea pe intrus mai puţin nedorit.

—O să—i dăm de capăt, nu zău! a ripostat el cu oarecare asprime. Nu—ţi bate capul cu asta, te rog, băiete!

—Dar nu e nici o bătaie de cap, cu adevărat, a insistat David cu o înflăcărare care nu ţinea seama de sarcasmul din cuvintele celuilalt. VREAU să fac asta.

In ciuda supărării, bărbatul a râs pe neaşteptate.

—Ei bine, David, te cred. Şi bag mâna în foc că o să ataci concertul acesta de Brahms cu aceeaşi nonşalanţă cu care i—ai atacat pe cei şase golani cu pisica din ziua trecută — şi mă aştept să câştigi, pe deasupra!

—Dar este într—adevăr uşor atunci când ştii cum se face, a râs băiatul. Vedeţi?

Spre propria surprindere, bărbatul s—a trezit că îşi abandonează vioara şi arcuşul în mâinile subţiri şi nerăbdătoare care se întindeau după ele. După o clipă s—a dat înapoi cu uimire. Notele buclucaşe alunecau pe arcuşul lui David clare, distincte şi totuşi înşirate ca perlele într—un şirag.

—Vedeţi? a zâmbit din nou băiatul şi a cântat a doua oară fraza, mai încet, şi accentuând *voii* partea dificilă.

Apoi, de parcă ar fi răspuns unei chemări de netăgăduit din lăuntrul lui, s—a aruncat în următoarea frază şi, cu o tehnică de necrezut, a cântat până la capăt cadenţa săltăreaţă care completa măsura.

—Măi să fie! a şoptit bărbatul năucit, luând înapoi vioara pe care i—o întindea David.

În clipa următoare a întrebat vehement:

—Pentru numele lui Dumnezeu, cine EŞTI tu, băiete?

Chipul lui David s—a încreţit plin de uimire şi de mâhnire.

—Păi, sunt David. Nu vă mai amintiţi? Am fost aici de curând!

—Da, da; dar cine te—a învăţat să cânţi aşa?

—Tata. —„Tata!"

Bărbatul a repetat cuvântul cu un gest comic de disperare. Mai întâi latină, apoi jujitsu, iar acum vioară!

—Băiete, cine a fost tatăl tău?

David a ridicat capul şi s—a încruntat puţin. Primise întrebări despre tatăl său atât de des şi cu atâta indiferenţă, încât începuse să nu le mai poată suferi.

—A fost tăticul — tăticul şi atât; şi l—am iubit nespus.

—Dar cum îl chema?

—Nu ştiu. Nu părea să avem un nume ca voi cei de aici, de jos. Şi oricum, chiar dacă am fi avut, eu nu ştiu care era.

—Dar, David — bărbatul vorbea acum cu multă blândeţe.

Îi făcuse băiatului semn să se aşeze alături de el, pe un scăunel. Fetiţa stătea prin preajmă cu ochii strălucindu—i de curiozitate.

—Trebuie să fi avut un nume, ştii, chiar şi aşa. Nu ai auzit pe nimeni strigându—l în vreun fel? Hai, gândeşte—te!

—Nu.

David a rostit acel singur cuvânt şi apoi şi—a întors privirile. îi trecuse prin minte că poate tatăl lui nu voia să—şi facă numele ştiut. îşi amintea că, odată, băiatul care le vindea lapte şi ouă îl întrebase cum ar trebui să—i spună; iar tatăl lui a râs şi a răspuns: „Va trebui să—mi spui Bătrânul Muntelui, aşa cum fac cei din sat." David nu îşi amintea să îl mai fi auzit vorbind despre numele lui şi altă dată. La vremea aceea, David nu se gândise prea mult la asta. Dar, de atunci, jos în sat, unde toţi păreau să creadă că un nume e nemaipomenit de important, s—a întrebat dacă tatăl lui nu voise cumva să—şi ţină numele doar pentru el. Dacă aşa era, atunci David se bucura că nu—i ştia numele, ca să nu fie nevoit să—l dezvăluie tuturor oamenilor aceia curioşi care—i puneau nenumărate întrebări. Se bucura şi că bărbaţii aceia nu reuşiseră să descifreze numele tatălui său la sfârşitul celuilalt bilet din cea dintâi dimineaţă — dacă tatăl său îşi dorea cu adevărat să nu i se afle numele.

—Dar, David, gândeşte—te! Acolo unde ai locuit nu se găsea nimeni care să—i spună pe nume?

David a scuturat din cap.

—V—am mai spus. Eram singuri, tata şi cu mine, în căsuţa aceea de sus, de pe coasta muntelui.

—Şi — mama ta?

David a scuturat iarăşi din cap.

—Mama mea e înger, iar mamele—îngeri nu locuiesc în case, ştiţi.

A urmat o clipă de tăcere; apoi bărbatul a întrebat cu blândeţe:

—Şi aţi locuit dintotdeauna acolo?

—De şase ani, spunea tata.

—Şi înainte de asta?

—Nu—mi aduc aminte.

În vocea băiatului se ghicea o urmă de reţinere pe care bărbatul a recunoscut—o repede. A înţeles aluzia de îndată.

—Tatăl tău trebuie să fi fost un om nemaipomenit! a exclamat el.

Băiatul s—a întors înspre el cu ochii strălucind de emoţie.

—Aşa a fost — a fost desăvârşit! Dar cei — de jos — nu păreau să ştie — şi nici să le pese, s—a înecat el.

—Ah, dar numai pentru că nu înţelegeau! l—a liniştit bărbatul. Acum, spune—mi: trebuie să fi exersat mult ca să ajungi să cânţi aşa.

—Da, dar mi—a plăcut.

—Şi ce altceva ai mai făcut? Şi cum de s—a nimerit să ajungi aici, în vale?

David şi—a spus din nou povestea, dezvăluind poate chiar mai mult de această dată, când era ascultat de două perechi de urechi pline de compătimire.

—Dar acum, a încheiat el gânditor, totul e atât de diferit, iar eu sunt singur aici, în vale... Tăticul a plecat, ştiţi, în ţara cea îndepărtată, şi nu poate să se mai întoarcă de acolo.

—Cine ţi—a spus asta?

—Chiar tăticul. Mi—a lăsat o scrisoare.

—Ţi—a lăsat o scrisoare? a strigat bărbatul, sărind pe neaşteptate în picioare.

—Da. Era în buzunarul lui, vedeţi. Ei au găsit—o. Vocea lui David era foarte joasă şi nu tocmai fermă.

—David, pot să văd scrisoarea aceea? Băiatul a şovăit, apoi a scos încetişor scrisoarea din buzunar.

—Da, domnule Jack. Pe DUMNEAVOASTRĂ vă las să o vedeţi.

Bărbatul a luat biletul cu respect şi cu tandreţe, însă cu multă nerăbdare, şi a citit—o până la capăt, sperând să găsească undeva un nume care l—ar fi putut ajuta să rezolve misterul. L—a dat înapoi cu un oftat. Ochii îi erau umezi.

—Îţi mulţumesc, David! E o scrisoare minunată, a spus el cu blândeţe. Şi cred că ai să faci asta într—o bună zi. Vei merge la el cu vioara sub bărbie şi Ciupind corzile cu arcuşul ca sa n povesteşti despre lumea cea frumoasă pe care ai descoperit—o.

—Da, domnule, a spus David simplu. Apoi, cu un zâmbet înflorindu—i pe buze fără veste:

—Iar ACUM nu am de ales decât să văd doar frumuseţea din lume, căci nu măsor orele care nu—mi plac.

—Cum aşa? Ah, îmi amintesc, a răspuns domnul Jack, schimbându—se pe dată la faţă.

—Da, cadranul solar, ştiţi, din casa Domniţei Trandafirilor.

—David, ce e un cadran solar? s—a amestecat Jill nerăbdătoare.

Jack s—a întors spre ea, cu oarecare uşurare.

—Erai aici, fetiţa mea? Şi n—ai scos o vorbă până acum? întreabă—l pe David. Are să—ţi spună ce e un cadran solar. Dar ce—ar fi să ieşiţi amândoi pe verandă? Eu am — ăăă — câte ceva de făcut. Şi a ieşit soarele, vedeţi? Printre copacii de acolo. A ieşit doar ca să ne ureze noapte bună, sunt sigur. Haideţi, repejor!

Şi i—a împins jucăuş afară din cameră.

Rămas singur, s—a întors şi s—a aşezat la birou. Munca îi era aşternută dinainte, dar nu s—a apucat de ea. Ochii îi erau aţintiţi asupra vârfurilor aurite ale turnurilor din Sunnycrest. Le—a privit nemişcat, până când s—au făcut cenuşii în lumina amurgului. Apoi a luat un creion şi a început să scrie cu înfrigurare. Cu toate acestea, s—a dus la fereastră atunci când David a coborât de pe verandă şi a strigat vesel:

—Nu uita, băiete, dacă mă mai încurc la vreo notă, am să trimit după tine!

—Vine oricum. L—am invitat eu, l—a înştiinţat Jill.

Iar David a râs fericit către ei:

—Sigur că vin!

CAPITOLUL XIV.FEREASTRA DIN TURN

Nu e nimic neaşteptat dacă picioarele, când sunt în stare, vor călca pe urmele gândurilor care se îndreaptă spre un anumit loc cu atâta încăpăţânare; iar picioarele lui David erau în stare, aşa că l—au dus în căutarea Domniţei Trandafirilor.

Într—o după—amiază la ora patru, cu vioara sub braţ, David urca pe drumul alb şi bătătorit care ducea spre grădină. Hotărâse să urmeze aceeaşi cale ca şi înainte. Se aştepta, drept urmare, să—şi găsească domniţa acolo unde o găsise deunăzi, citind sub trandafiri. Aşadar mari i—au fost surprinderea şi dezamăgirea când n—a găsit—o în grădină.

Îşi spusese că voia să vadă cadranul solar, trandafirii, iazul sclipitor şi grădina însăşi; dar acum ştia că voia să o vadă pe domniţă — pe Domniţa Trandafirilor. Nici măcar nu—şi mai dorea să cânte, cu toate că era înconjurat de frumuseţea care îi fermecase atât de mult privirile în acea primă zi. S—a plimbat încet prin grădina goală şi însorită şi a intrat pe cărarea care ducea spre casă. Nu avea nici un plan limpede în minte. Şi totuşi a înaintat pas cu pas până când a ajuns la pajiştile late care înconjurau casa. Arunci s—a oprit, vrăjit.

Construcţia maiestuoasă se înălţa piatră cu piatră ca o gravură bine conturată pe fundalul unui cer albastru intens. Turnurile — turnurile lui — au adus un strigăt de încântare pe buzele lui David. Erau încă şi mai fermecătoare aici decât văzute de departe, de dincolo de vârfurile copacilor, iar David s—a uitat în sus către ele înfiorându—se de uimire. De undeva răsuna muzica — o muzică stranie, aşa cum David nu mai auzise până atunci. A ascultat cu atenţie, încercând să o recunoască; apoi a traversat încet pajiştea, a urcat treptele impunătoare de piatră şi a deschis uşurel una dintre uşile înguste cu sită din faţa ferestrei larg deschise de la balcon.

Odată ce s—a văzut înăuntru, David a tras încântat aer în piept. Simţea sub picioare moliciunea catifelată a muşchiului verde din pădure. Vedea deasupra capului o boltă albastră ca cerul, iar pe ea nori miţoşi pe care pluteau copilaşi rozalii şi înaripaţi, la fel cum David însuşi şi—ar fi dorit deseori să plutească. Pe toate laturile atârnau draperii de mătase, verzi ca lujerele fluturând în bătaia vântului, ascunzând alte perdele albe şi uşoare ca fulgii de zăpadă. Pereţii acoperiţi de oglinzi atrăgeau pretutindeni lumina şi reflectau ferigile şi palmierii din ghivece, încât David avea înaintea ochilor panorame nesfârşite de frumuseţe care păreau aidoma aleilor lungi şi scăldate de razele soarelui de sub pinii cei înalţi din casa lui de la munte.

Muzica pe care David o auzise la început se oprise demult, dar David nu băgase de seamă. Stătea acum în mijlocul camerei, înfiorat, tremurând, dar fermecat. Apoi, de undeva, s—a auzit o voce — o voce atât

de rece, încât suna de parcă ar fi alunecat peste un lac îngheţat.
—Ei bine, băiete, poate binevoieşti să îmi spui şi mie cui trebuie să îi mulţumesc pentru ACEASTĂ vizită după ce îţi termini inspecţia.

David s—a întors brusc.
—Ah, Domniţă a Trandafirilor, de ce nu mi—aţi spus că este aşa — înăuntru? a şoptit el.
—Păi, de fapt, a murmurat domniţa cu răceală din pragul uşii, nu mi—a dat prin cap că ar fi fost nevoie.
—Dar era! Nu vedeţi? Toate sunt noi, atât de noi... N—am mai văzut nimic asemănător până acum; şi îmi plac atât de mult lucrurile noi... îmi dau ceva nou de cântat; nu înţelegeţi?
—Ceva nou — de cântat?
—Da — la vioară, a explicat David, cu răsuflarea puţin tăiată, încercându—şi uşurel corzile. Găsesc mereu ceva nou în ea, ştiţi, a continuat el repede, strângând una dintre corzi, atunci când găsesc ceva nou afară. Acum, ascultaţi! Ştiţi, nici măcar eu nu ştiu cum are să sune, şi de fiecare dată abia aştept să aflu.

Şi, cu o expresie fascinată şi plină de încântare pe chip, a început să cânte.
—Dar, ascultă, băiete — nu se poate! Tu...

Cuvintele i s—au stins pe buze şi, spre surprinderea sa fără margini, domnişoara Barbara Holbrook, care intenţionase fără drept de apel să—l trimită pe vagabondul acela mic să—şi vadă de treburi, s—a văzut ascultând o melodie atât de fascinantă în frumuseţea ei sonoră, încât a rămas aproape fără cuvinte la capăt. Băiatul a fost cel care a vorbit.
—Vedeţi, v—am spus că vioara mea va şti ce să spună!
—„Ce să spună!" Ei bine, e mai mult decât ştiu eu, a râs domnişoara Holbrook puţin isteric. Băiete, vino încoace şi spune—mi cine eşti!

Şi l—a condus la un divan scund de lângă o harpă din capătul cel mai îndepărtat al camerei.

A fost aceeaşi poveste, spusă la fel cum le—o istorisise lui Jack şi lui Jill cu câteva zile înainte, numai că de data aceasta privirile lui David hoinăreau admirativ peste tot prin cameră, odihnindu—se cel mai des pe harpa aflată atât de aproape de el.
—De aici a ieşit muzica pe care am auzit—o? a întrebat el nerăbdător, de îndată ce întrebările domnişoarei Holbrook i—au îngăduit. Are corzi.
—Da. Cântam la ea atunci când ai intrat. Te—am văzut intrând prin fereastra de la balcon. Chiar aşa, David, ai obiceiul să intri aşa în casele oamenilor? E deosebit de supărător — pentru proprietari.
—Da — nu — ei bine, uneori.

Privirile lui David încă mai erau aţintite asupra harpei.
—Domniţă a Trandafirilor, n—aţi vrea să cântaţi din nou?
—David, eşti incorigibil! De ce ai intrat aşa in casa mea?
—Muzica mi—a spus: „Vino!", şi turnurile la fel. Ştiţi, CUNOSC turnurile.
—Le CUNOŞTI!
—Da, le pot vedea din atâtea locuri şi mă uit mereu după ele. Dar cel mai bine se văd din casa lui Jack şi a lui Jill. Şi acum, n—aţi vrea să cântaţi?

Domnişoara Holbrook aproape că se ridicase în picioare când s—a întors pe neaşteptate.
—De unde?
—De la Jack şi de la Jill — din Casa pe care a construit—o Jack, ştiţi?
—Vrei să spui — casa domnului John Gurnsey? Obrajii domnişoarei Holbrook deveniseră mai aprinşi.
—Da. Tocmai de acolo, din vârful deluşorului de peste pârâu, ştiţi? Nu puteţi vedea casa LOR de aici, dar de acolo putem vedea turnurile straşnic de bine şi ferestruica aceea... Ah, Domniţă a Trandafirilor, s—a întrerupt el entuziasmat de gândul care tocmai ce—i trecuse prin cap, dacă noi, acum, am sta în ferestruica aceea, am PUTEA să le vedem casa. Haideţi să urcăm. Putem?

Oricât de clar ar fi vorbit David, era limpede că domnişoara Holbrook nu—i auzise sau cel puţin nu—i înţelesese cererea. Ba chiar s—a aşezat aproape cu hotărâre pe divan. Acum obrajii ei erau nespus de îmbujoraţi.
—Şi îl cunoşti pe acest domn Jack? a întrebat ea încetişor.
—Da, şi o cunosc şi pe Jill. Dumneavoastră nu? Şi îmi place de ei, pe deasupra. îi cunoaşteţi şi dumneavoastră?

Din nou, domnişoara Holbrook nu i—a băgat în seamă întrebarea.

—Şi ai intrat în casa lor neanunţat şi neinvitat, ca acum? s—a interesat ea.
—Nu. El m—a chemat. Ştiţi, voia să cureţe o parte din ţărână şi din sânge, înainte să mă mai vadă şi alţii.
—Ţărână şi — şi — dar, David, ce vrei să spui? Ce se petrecuse — un accident?

David s—a încruntat şi a cugetat timp de o clipă.

—Nu. Am făcut—o dinadins. Am fost NEVOIT, vedeţi, a lămurit el în sfârşit misterul. Dar ei erau şase, iar eu am încasat—o cel mai rău.
—David!

Vocea domnişoarei Holbrook era îngrozită.

—Doar nu vrei să spui că te—ai bătut!
—Ba da. Voiam pisica — şi am luat—o, dar nu aş fi izbutit dacă nu ar fi venit domnul Jack să—mi dea o mână de ajutor.
—Ah! Deci domnul Jack — s—a bătut *şi* el?
—Ei bine, i—a tras pe ceilalţi de pe mine şi asta m—a ajutat, desigur, a explicat David sincer. Iar apoi m—au luat la ei acasă — el şi Jill.
—Jill! A luat şi ea parte?
—Nu, numai pisica ei. Îi legaseră un sac peste cap şi o conservă de coadă şi fireşte că nu puteam să—i las să facă una ca asta. Îi făceau rău. Şi acum, Domniţă a Trandafirilor, n—aţi vrea, vă rog, să cântaţi?

Timp de o clipă, domnişoara Holbrook a rămas fără cuvinte. Se uita la David cu o expresie stranie în privire. în cele din urmă, a suspinat adânc.

—David, eşti — eşti CULMEA! a murmurat ea şi, ridicându—se de pe canapea, s—a aşezat la harpă.

David era vădit încântat de felul în care cânta şi a rugat—o să mai cânte după ce s—a oprit. Dar domnişoara Holbrook a scuturat din cap. Părea să fi fost cuprinsă dintr—odată de neastâmpăr şi se plimba prin cameră atrăgând atenţia lui David asupra câte unui lucru nou în fiecare clipă. Apoi, cu totul pe neaşteptate, i—a propus să urce la etaj. L—a zorit din cameră în cameră, de abia ascultându—i constatările înflăcărate şi de abia răspunzându—i la întrebările încă şi mai înflăcărate. Abia când au ajuns în cea mai înaltă cameră din turn s—a lăsat să cadă ostenită într—un scaun şi a părut să se odihnească timp de o clipă.

David s—a uitat surprins în jurul lui. Până şi privirile lui neinstruite puteau să vadă că pătrunsese într—o lume cu totul altfel. Nu erau nici covoare luxoase, nici draperii de mătase, nici oglinzi, nici perdele albe ca fulgii de nea. Erau cărţi, fără îndoială, dar pe lângă ele nu mai erau decât o masă scundă şi cu nimic neobişnuită, un coş de lucru şi trei sau patru scaune din lemn, însă confortabile. Cu uimire crescândă, s—a uitat în ochii domnişoarei Holbrook.

—Aici petreceţi ziua întreagă? a întrebat el sfios. Domnişoara Holbrook s—a înroşit până la urechi.
—Dar, David, ce întrebare mai e şi asta? Fireşte că nu! Ce te face să crezi asta?
—Nimic; numai că m—am întrebat tot timpul cât am fost aici cum de—aţi putut — cu toate lucrurile acelea frumoase din camerele de jos — să spuneţi ceea ce aţi spus.
—Să spun ce? Când?
—Zilele trecute în grădină — că TOATE orele vă sunt lipsite de soare. Aşa că astăzi n—am ştiut ce să cred, decât că LOCUIŢI poate aici, sus, la fel cum doamna Holly nu—şi foloseşte cele mai bune camere; şi de aceea vă sunt toate orele lipsite de soare.

Cu o mişcare bruscă, domnişoara Holbrook s—a ridicat în picioare.

—Prostii, David! N—ar trebui să—ţi aminteşti toate lucrurile care ţi se spun. Haide, n—ai văzut
încă nici una dintre priveliştile de dincoLo de ferestre. Ne aflăm în turnul ceL mal înalt ştii— In partea aceasta se vede satul Hinsdale, iar pe aici, o privelişte frumoasă a muntelui. Ah da, şi iată casa prietenului tău, domnul Jack,, în partea cealaltă. Dacă tot a venit vorba, cum se mai simte domnul Jack în ultima vreme?

Domnişoara Holbrook s—a aplecat punând întrebarea şi a ridicat un capăt de aţă de pe covor.

David a alergat de îndată Ia fereastra care da înspre Casa pe care a construit—o Jack. Din vârful turnului, căsuţa părea mai măruntă ca oricând. Mai stătea şi în umbră şi arăta straniu de singuratică şi de părăsită. Privind—o, David a comparat—o fără să vrea cu splendoarea pe care tocmai ce—o văzuse. Vocea i s—a frânt răspunzând:

—Nu se simte bine, Domniţă a Trandafirilor, şi e nefericit. E groaznic de nefericit.

Silueta zveltă a domnişoarei Holbrook s—a îndreptat cu o tresărire.

—Ce vrei să spui, băiete? De unde ştii că e nefericit? Ţi—a spus chiar el?
—Nu. Dar mi—a povestit despre el doamna Holly. E bolnav. Şi tocmai când îşi găsise lucrarea în lume a fost nevoit să se oprească şi să se întoarcă acasă. Dar — ah, repede, iată—l! Îl vedeţi?

În loc să se apropie, domnişoara Holbrook s—a retras în mijlocul camerei, dar cu privirile întoarse înspre căsuţă.
—Da, îl văd, a murmurat ea.

În următoarea clipă a smuls o batistă din mâna întinsă a lui David.
—Nu — nu — nu i—aş face semn, în locul tău! a protestat ea în pripa. Haide — haide jos cu mine!
—Dar am crezut — eram sigur că se uită încoace, a susţinut David, întorcându—se fără nici o tragere de inimă de la fereastră. Şi s—ar fi bucurat atât de mult dacă rn—ar fi văzut făcându—i semn; nu—i aşa?

Nu a primit nici un răspuns. Domniţa Trandafirilor părea să nu fi auzit. Coborâse deja pe scări.

CAPITOLUL XV.SECRETE

David avea atât de multe lucruri să le povestească lui Jack şi lui Jill, încât a mers să îi vadă chiar a doua zi după vizita la Surmycrest. îşi luase vioara cu el. Cu toate acestea, a găsit—o numai pe Jill acasă, şezând pe treptele de la verandă.

De această dată nu mai exista atât de multă stânjeneală între ei, poate pentru că se aflau în libertatea de dincolo de pereţii casei, iar David se simţea mai în largul lui, deşi primise, cu dezamăgire vădită, vestea că domnul Jack nu era acasă.
—Dar voiam să—l văd! Voiam să—l văd pe el, mai ales! s—a văitat el.
—Atunci ar fi mai bine să rămâi. Se întoarce curând, l—a consolat Jill. S—a dus după fiertură.
—Fiertură! Ce mai e şi asta? Jill a chicotit.
—Păi, înţelegi, de fapt e aşa: vinde câte ceva de fiert în ceaunele altora ca să avem şi noi ce fierbe în al nostru, aşa spune el. Sunt legumele din grădina noastră, ştii? Le cultivăm ca să le vindem. Sărmanul Jack — deloc nu—i place să facă asta!

David a dat din cap cu înţelegere.
—Ştiu — şi trebuie să fie îngrozitor să prăşeşti şi să pliveşti de dimineaţa până seara.
—Şi totuşi, ştie că trebuie să facă şi asta, firește, căci legumele cresc în aer liber, iar el e nevoit să stea în aer liber cât de mult poate, a răspuns fetiţa. E bolnav, ştii, şi atât de nefericit uneori! Nu vorbeşte prea mult despre asta. Jack nu vorbeşte niciodată prea mult — doar cu faţa. Dar eu ştiu, şi — şi tare—mi mai vine să plâng!

La exclamaţia consternată a lui David, Jill a sărit în picioare. îşi dăduse deodată seama că îi dezvăluia prea multe secrete de familie acestui băieţel străin. A propus de îndată o cursă până la poalele dealului; iar apoi, ca să alunge gândurile lui David încă şi mai departe de proaspătul subiect de discuţie, a pierdut dinadins şi l—a proclamat învingător.

Cu toate acestea, s—a ivit foarte curând o nouă încurcătură, sub forma unei portiţe care ducea la o cărare care, la rândul ei, ducea la o punte peste pârâul îngust.

Cel mai înalt turn din Sunnycrest se iţea peste copacii de pe malul celălalt.
—Către Domniţa Trandafirilor! a strigat David cu nerăbdare. Ştiu că duce într—acolo. Hai să vedem!

Fetiţa a scuturat din cap.
—Nu pot.
—De ce nu?
—Nu mă lasă Jack.
—Dar duce într—un loc frumos; am fost chiar ieri acolo, a susţinut David. Am urcat în turn şi aproape că i—am făcut semn domnului Jack, tocmai pe verandă. L—am văzut. Şi poate că o să ne dea voie să urcăm amândoi şi azi.
—Dar ţi—am spus că nu pot, a repetat Jill oarecum nerăbdătoare. Jack nu mă lasă nici măcar s—o iau pe

cărare.
—De ce nu? Poate că nu ştie încotro duce.
Jill şi—a lăsat capul în jos, apoi şi l—a ridicat sfidătoare.
—Ah, ba da, ştie, pentru că i—am spus eu. Obişnuiam să trec pe acolo când eram mai mică, iar el nu locuia aici. M—am mai dus o dată, după ce s—a întors — până la jumătatea drumului —, iar el m—a văzut şi m—a strigat. Ajunsesem până la jumătatea podului, dar a trebuit să mă întorc. Era foarte mânios, şi totuşi — straniu, într—un fel. Avea faţa severă şi albă ca varul şi strângea din buze după fiecare cuvânt. A spus că nu vrea să mă găsească niciodată, niciodată, niciodată de cealaltă parte a porţii aceleia.
David s—a încruntat când s—au întors să urce dealul. Fără să şovăie, s—a hotărât să—l instruiască pe domnul Jack în privinţa acelei chestiuni mărunte. Avea să—i spună ce loc minunat era Sunnycrest şi să încerce să—l convingă că ar fi de dorit ca el şi Jill, poate chiar şi domnul Jack însuşi, să treacă puntea cu prima ocazie care s—ar fi ivit.
Domnul Jack s—a întors în scurtă vreme acasă, dar David a uitat cu desăvârşire să—i vorbească despre punte, mai cu seamă pentru că domnul Jack şi—a scos vioara şi l—a rugat pe David să intre ca să cânte un duet. Şi totuşi, duetul a devenit în curând un solo, căci domnul Jack găsea atâta încântare în sunetul viorii lui David, încât îi aşeza băiatului dinainte o partitură după alta, implorându—l să cânte tot mai mult.
David a cântat mai departe fără să se lase rugat. Cunoştea deja cele mai multe dintre partituri, căci le învăţase în casa de la munte. Melodiile îi păreau prieteni vechi şi atât de bucuros era să le revadă notele, încât a sfârşit fiecare reprezentaţie cu o cadenţă scurtă de mulţumire extaziată, spre surprinderea şi încântarea din ce în ce mai mari ale domnului Jack.
—Doamne Dumnezeule! Eşti o minune, David! a exclamat el la urmă.
—Ei aş! De parcă aş fi făcut cine ştie ce lucru minunat, a râs băiatul. Păi, le cunoşteam de o grămadă de timp, domnule Jack. Numai că m—am bucurat să le revăd — notele, ştiţi? înţelegeţi, nu mai am nici o partitură acum. Erau toate în sacul de voiaj (pe care îl luaserăm cu noi) şi l—am lăsat în drum.
—L—aţi lăsat!
—Da, era atât de greu! a murmurat David distrat, frunzărind maldărul de partituri dinaintea lui. Ah, iată încă una! a strigat el triumfător. Aici suspină vântul printre pini, uuu — uuu — uuu. Ascultaţi!
Şi a pornit din nou în zbor pe aripile viorii sale. Când s—a întors, domnul Jack a oftat adânc.
—David, eşti o minune, a declarat el din nou. Iar vioara aceea a ta e şi ea o minune, dacă nu mă înşel — deşi nu mă pricep îndeajuns ca să—mi dau seama dacă este cu adevărat rară sau nu. A fost a tatălui tău?
—Ah, nu! Avea şi el una, şi amândouă sunt bune. Aşa spunea tata. Vioara lui e la Joe acum.
—Joe?
—Joe Glaspell.
—Doar nu vorbeşti despre Joe al văduvei Glaspell, băiatul cel orb? Nu ştiam că ştie să cânte.
—Nu ştia până nu i—am arătat eu. Dar îi place să mă audă cântând. Şi a înţeles — de îndată, vreau să spun.
—A ÎNŢELES!
—Ce cântam, ştiţi. Şi a fost aproape primul care a înţeles — de când a plecat tata. Iar acum cânt de fiecare dată când merg acolo. Joe spune că nu a ştiut cum arată copacii şi iarba şi apusurile şi răsăriturile şi păsările şi izvoarele până când nu i—am povestit eu cu vioara mea. Acum spune că socoteşte că le poate vedea mai bine decât pot eu, căci, atâta timp cât ochii lui DINAFARĂ nu pot vedea nimic, nu pot vedea nici lucrurile acelea urâte care îl înconjoară şi astfel poate să îşi facă ochii DINLĂUNTRU să vadă numai lucrurile frumoase pe care i—ar PLĂCEA să le vadă. Şi asta vede atunci când eu cânt. Iată de ce a spus că înţelege.
Timp de o clipă s—a lăsat tăcerea. Privirea domnului Jack se oprise pe chipul lui David, iar în ea se citea o expresie stranie. Apoi domnul Jack a vorbit pe neaşteptate:
—David, îmi doresc să fi avut bani. Te—aş fi trimis acolo unde ţi—e locul, a oftat el.
—Adică acolo unde mi—aş putea găsi lucrarea? a întrebat băiatul cu voce moale.
—Ei bine, da, ai putea spune şi aşa, a zâmbit bărbatul după o clipă de şovăială — domnul Jack încă nu se obişnuise cu băiatul acesta care uneori nu se purta deloc băieţeşte.
—Tata mi—a spus că lucrarea mea mă aşteaptă undeva.
Domnul Jack s—a încruntat, dus pe gânduri.

—Şi avea dreptate, David. Dar necazul e că ne place destul de mult să ne alegem noi singuri lucrarea — chiar prea mult, după cum aflăm uneori, atunci când suntem chemaţi înapoi — ca să îndeplinim o altă lucrare.

—Ştiu, domnule Jack, ştiu, a răsuflat David.

Iar bărbatul, uitându—se în ochii negri şi strălucitori, s—a minunat de ce a găsit acolo. Era aproape ca şi cum i—ar fi înţeles cu adevărat dezamăgirea vieţii — şi ca şi cum şi—ar fi făcut griji pentru el; deşi nu putea fi adevărat, fireşte!

—Şi ne este cu atât mai greu să ne păstrăm acordaţi, nu—i aşa? a continuat David cu oarecare melancolie.

—Acordaţi?

—Cu restul Orchestrei.

—Ah!

Şi domnul Jack, care auzise deja despre Orchestra Vieţii, a zâmbit cu puţină tristeţe.

—Chiar aşa e, băiatul meu! Şi dacă ni se înmânează un alt instrument decât cel la care VREM să cântăm, avem obiceiul să — să lăsăm să ne scape câte un dezacord. Cel puţin eu îl am. Dar — a continuat el cu ceva mai multă voioşie — acum, în cazul tău, David, oricât de puţin aş şti despre viori, ştiu îndeajuns cât să înţeleg că ar trebui să fii acolo unde poţi să—ţi reiei studiile: acolo unde poţi să asculţi muzică bună şi unde poţi să fii printre cei cu destulă pricepere cât să aprecieze ceea ce faci tu.

Ochii lui David străluceau.

—Şi unde n—aş plivi şi nici nu aş da cu sapa?

—Ei bine, nu mi—a dat prin cap să includ nici una dintre distracţiile acestea.

—Vai, dar mi—ar plăcea atât de mult, domnule Jack! Dar nu ar fi o LUCRARE adevărată, aşadar nu cred că asta a vrut să spună tata.

David s—a posomorât.

—Hmm; în locul tău nu mi—aş face prea multe griji despre partea cu „lucrarea", a râs domnul Jack, mai cu seamă pentru că nu ai să o înfăptuieşti chiar acum. Mai sunt şi banii, ştii — bani pe care nu—i avem.

—Şi e nevoie de bani?

—Ei bine, da. Nu poţi să faci rost de asemenea lucruri în Hinsdale, ştii? Şi e nevoie de bani ca să pleci de aici şi să trăieşti în alt loc odată ce ai ajuns acolo.

O lumină neaşteptată a transfigurat chipul lui David.

—Domnule Jack, nişte aur ar fi îndeajuns? O grămadă de bănuţi rotunzi de aur?

—Cred că da, numai să fie destui, David.

—Nu mai puţin de o sută?

—Sigur — dacă sunt destul de mari. Te—ar lansa măcar, David, şi mă bate gândul că n—ai avea nevoie decât de o lansare ca să începi să—ţi câştigi proprii bănuţi de aur cu vioara aceea. Dar de ce întrebi? Ştii pe cineva cu nu mai puţin de o sută de bănuţi de aur de care vrea să scape?

Timp de o clipă David s—a simţit ispitit să—şi trădeze secretul, cu gândurile—i pline de încântare zburând către bănuţii de aur ascunşi în dulăpiorul din spatele căminului din camera lui. Apoi şi—a amintit de femeia cu pâinea şi cu ulciorul cu lapte şi a hotărât să nu o facă. Avea să aştepte. Când îl va cunoaşte mai bine pe domnul Jack, poate că atunci îi va povesti, dar nu acum. ACUM domnul Jack l—ar putea crede hoţ şi nu i—ar sta în puteri să îndure asta. Aşa că şi—a luat iar vioara şi a început să cânte; şi, purtat de farmecul muzicii, domnul Jack a părut să uite de bănuţii de aur — tocmai ceea ce David avusese de gând să se întâmple.

David şi—a amintit de scopul anume pentru care venise de abia atunci când, ceva timp mai târziu, şi—a luat rămas—bun. S—a întors cu faţa strălucindu—i.

—Ah, domnule Jack, aproape că uitasem! a strigat el. Voiam să vă spun. V—am văzut ieri — chiar v—am văzut, şi aproape că v—am făcut semn.

—Chiar aşa? Unde erai?

—Tocmai acolo, la fereastră — la fereastra din turn, s—a fălit el voios.

—Ah, ai mers din nou, presupun, să o vizitezi pe domnişoara Holbrook.

Vocea bărbatului suna atât de rece şi de distantă, încât David a băgat de seamă pe dată. Şi—a amintit din senin de poarta şi de puntea pe care Jill nu avea voie să o treacă, dar nu a îndrăznit să vorbească despre ele acum — nu când domnul Jack arăta astfel. Şi totuşi, a spus:

—Ah, dar, domnule Jack, e un loc atât de frumos! Nici nu ştiţi ce loc frumos e!
—Chiar aşa? îţi place chiar atât de mult, atunci?
—Da, atât de mult! Dar dumneavoastră l—aţi văzut vreodată?
—Ei bine, da, cred că l—am văzut, David, cu mult timp în urmă, a murmurat domnul Jack cu o indiferenţă uimitoare, după părerea lui David.
—Şi aţi văzut—o şi pe EA — pe Domniţa Trandafirilor?
—Păi, d—da — cred că da.
—Şi asta—i TOT ce vă amintiţi? a protestat David, nespus de jignit.

Bărbatul a râs — un hohot de râs scurt şi aspru, care lui David nu i—a plăcut deloc.
—Dar, stai puţin! Ai spus că era să—mi faci semn cu mâna, nu—i aşa? De ce nu mi—ai făcut?

David şi—a îndreptat deodată spatele. Simţea instinctiv că Domniţa Trandafirilor avea nevoie de apărare.
—Pentru că EA nu a vrut; aşadar nu am făcut—o, fireşte, a ripostat el cu demnitate. Mi—a luat batista din mână.
—Cred şi eu că aşa a făcut, a mormăit bărbatul printre dinţi.

Dar cu voce tare a râs încă o dată, întorcându—se cu spatele.

David a coborât scările, vag nemulţumit de sine însuşi, de domnul Jack şi până şi de Domniţa Trandafirilor.

CAPITOLUL XVI.CASTELUL LUI DAVID DIN NORI

De cum s—a întors de la Casa pe care a construit—o Jack, David s—a hotărât să îşi numere bănuţii de aur. I—a scos pe dată afară din ascunzătoarea din spatele cărţilor şi i—a stivuit în şiruri mici şi strălucitoare. După cum ghicise deja, erau o sută. O sută şase, de fapt, spre mulţumirea lui David. O sută şase erau fără îndoială destui cât să îl „lanseze".

O lansare! David a închis ochii şi şi—a lăsat imaginaţia să zboare. Să—şi continue studiile de vioară, să asculte muzică bună, să trăiască înconjurat de oameni care i—ar înţelege cântecele şi cuvintele din ele. Asta spusese domnul Jack că ar însemna o „lansare". Iar aurul acesta — bucăţelele acestea rotunde şi strălucitoare de aur — i—ar putea oferi totul! David a prefăcut grămăjoarele într—un morman zornăitor şi a sărit în picioare cu amândoi pumnii plini de avuţia îndrăgită fără veste. A înconjurat camera în salturi pline de bucurie copilăroasă, zornăind monezile din mâini. Apoi, cu multă cumpătare, s—a aşezat din nou pe podea şi a început să strângă aurul ca să îl ascundă.

Avea să fie înţelept, avea să fie cuminte. Avea să pândească o împrejurare potrivită şi, când o va afla, avea să plece. Dar, mai întâi, avea să le spună domnului Jack şi lui Joe şi Domniţei Trandafirilor; da, şi chiar şi soţilor Holly. Acum părea să—şi fi găsit o lucrare, o adevărată lucrare în ajutorul domnului Holly. Dar, după o vreme, poate după venirea lui septembrie şi a şcolii — îi spuseseră că va trebui să meargă la şcoală —, atunci, mai degrabă, le va spune şi va pleca. Avea să vadă. Până atunci îl vor crede, poate, când le va arăta bănuţii de aur. Nu vor socoti că îi FURASE. Acum era august; avea să aştepte. Dar, până una, alta, putea să se gândească — nimic nu—l împiedica să se gândească la lucrul cel minunat pe care aurul acesta avea să i—l ofere într—o bună zi.

Nici măcar munca nu—i mai părea muncă acum. De dimineaţă trebuia să strângă cu grebla fânul în urma bărbaţilor din căruţă. Cu o zi înainte nu—i plăcuse prea mult, dar acum — nimic nu mai avea importanţă acum. Şi, cu un suspin de mulţumire, David şi—a ascuns aurul cel drag îndărătul cărţilor din dulăpior.

În dimineaţa următoare, David a găsit un cântec nou în vioară. Nu a putut să—l cânte — nu pe tot — până după sosirea orei patru, fireşte, căci domnului Holly nu—i plăcea să audă viori dimineaţa, nici măcar în zileLe care nu erau neapărat ale Domnului. Era prea multă treabă de făcut. Aşa că David a reuşit doai să furişeze o măsură sau două în mare, mare surdină, în timp ce se îmbrăca; dar a fost îndeajuns cât să îi arate ce melodie frumoasă avea să fie. Şi a ştiut de îndată despre ce avea să cânte:

despre bănuţii de aur, şi despre ceea ce aceştia aveau să îi aducă. I s—a învârtit prin minte întreaga zi şi a dansat ispititoare, dar fără să îl lase să o atingă. Şi totuşi David se simţea nemaivăzut de fericit, iar ziua i—a părut scurtă, în ciuda zăpuşelii şi a ostenelii.

La ora patru s—a grăbit acasă şi şi—a acordat în pripă vioara. Atunci s—a apropiat spiriduşul acela al ispitei dansând şi s—a lăsat bucuros în voia coardelor de vioară, aşa încât David a ştiut, fără urmă de îndoială, ce melodie minunată era.

Acel cântec l—a îndemnat să treacă pe la Domniţa Trandafirilor, în dimineaţa următoare. De data aceasta a găsit—o afară, în grădină. Şi, ca de fiecare dată, a dat năvală în preajma ei fără prea multă ceremonie.

—Ah, Domniţă — Domniţă a Trandafirilor —, a gâfâit el. Am aflat, şi am venit repede să vă spun.

—Vai, David, ce — ce vrei să spui? Domnişoara Holbrook era vădit surprinsă.

—Despre ore, ştiţi, despre orele senine, a lămurit David cu nerăbdare. Aţi spus că TOATE vă sunt mohorâte.

Domnişoara Holbrook s—a albit ca varul la faţă.

—Doar nu vrei să spui că ai aflat DE CE orele mele sunt — sunt mohorâte cu toatele? a bâiguit ea.

—Nu, ah, nu! Nici nu—mi trece prin minte de ce ar putea fi, a răspuns David, scuturând categoric din cap. Dar am găsit o cale ca să îmi înseninez toate orele şi puteţi să faceţi şi dumneavoastră la fel. Aşa că am venit să vă povestesc. Ştiţi că aţi spus că toate orele vă sunt mohorâte.

—Ah! a exclamat domnişoara Holbrook, revenind la atitudinea ei apatică.

Apoi, cu oarecare asprime:

—Vai de mine, David! Nu ţi—am spus să nu—ţi mai aminteşti de asta tot timpul?

—Da, ştiu, dar am AFLAT ceva, a stăruit băiatul, ceva ce ar trebui să ştiţi. Vedeţi, mai înainte credeam că toate orele ar trebui să vă fie senine, pentru că aveţi toate lucrurile acestea frumoase în jur. Dar acum ştiu că nu e vorba de ceea ce aveţi în jur, ci de ceea ce aveţi în lăuntru!

—Ah, David, David, ce băieţel curios eşti!

—Nu, dar aşa e! Daţi—mi voie să vă spun, s—a rugat David. Ştiţi că nu îmi plăceau — toate orele acelea dinainte de patru — şi m—am bucurat atât de mult, după ce am văzut cadranul solar, că nu trebuia oricum să le trec la socoteală... Dar astăzi le—am socotit — le—am socotit pe toate, Domniţă a Trandafirilor, şi asta numai pentru că am avut ceva în lăuntrul meu care a strălucit şi a tot strălucit, şi le—a înseninat pe toate — orele acelea.

—Vai de mine! Şi care a fost acel lucru minunat?

David a zâmbit, dar a scuturat din cap.

—Nu pot să vă spun încă — în cuvinte. Dar am să—l cânt. Vedeţi, nu izbutesc niciodată să le cânt de două ori la fel — cântecelele acelea pe care le descopăr —, dar pe acesta pot. Mi—a răsunat atâta timp în minte înainte ca vioaia să apuce să—mi spună ce era de fapt, încât aproape că l—am învăţat pe dinafară. Acum, ascultaţi!

Şi a început să cânte.

Era un cântec minunat, într—adevăr, iar domnişoara Holbrook, cuprinsă de entuziasm, a spus asta pe dată; şi totuşi David rămăsese încruntat.

—Da, da, a răspuns el, dar nu înţelegeţi? Aşa am încercat să vă povestesc despre lucrul acela din lăuntrul meu care mi—a înseninat orele la fel ca o rază de soare. Acum, aveţi nevoie de ceva în lăuntru care să vă însenineze şi dumneavoastră orele. Nu înţelegeţi?

În ochii domnişoarei Holbrook a licărit o expresie stranie.

—E adevărat ce spui tu, David, dar încă nu mi—ai povestit, ştii, de unde ai găsit tu atâta lumină.

Băiatul şi—a schimbat poziţia şi şi—a încreţit fruntea într—o încruntătură şi mai adâncă.

—Nu cred că explic pe înţelesul dumneavoastră, a oftat el. Nu e vorba de acel lucru ANUME. Doar de faptul că există CEVA şi se întâmplă atunci când mă gândesc la el. Acum, lucrul meu nu v—ar aduce dumneavoastră nici o sclipire de lumină, dar totuşi, şi—a curmat el vorba cu uşurare şi cu bucurie în priviri, al dumneavoastră ar putea să fie la fel ca al meu, într—un fel. Al meu e ceva ce are să mi se întâmple — ceva nemaipomenit de frumos; şi aţi putea să aveţi asta, ştiţi — ceva ce are să vi se întâmple şi la care să vă gândiţi.

Domnişoara Holbrook a zâmbit, dar numai cu buzele. Ochii i se posomorâseră.

—Dar nu are să mi se întâmple nici un lucru „nemaipomenit de frumos", David! a protestat ea.

—Dar ar putea să se întâmple, nu—i aşa? Domnişoara Holbrook şi—a muşcat buza; apoi a scos un hohot de râs scurt şi straniu, care părea, într—un fel, să se potrivească îmbujorării care i se urcase grabnic în obraji.
—Obişnuiam să cred că ar putea — odinioară, a recunoscut ea, dar am renunţat acum mult timp. Nu — nu s—a întâmplat.
—Dar nu puteţi măcar să CREDEŢI că are să se întâmple? a stăruit cu îndârjire băiatul. Vedeţi, eu am aflat de abia ieri că GÂNDUL e cel care izbuteşte. Cât a fost ziua de lungă m—am gândit —şi doar m—am gândit. Nu am FĂCUT lucrul acela deloc. Greblam fânul din urma căruţei, de fapt; şi totuşi, toate orele mi—au fost senine.
De această dată, domnişoara Holbrook a râs deschis.
—Ce predicator încăpăţânat eşti! a exclamat ea. Şi există adevăr — mai mult adevăr decât îţi închipui tu — în toate acestea. Dar nu pot să o fac, David — nu lucrul acesta — nu lucrul acesta! Va fi nevoie de mai mult decât nişte GÂNDURI ca să—mi aducă lucrul acesta, a adăugat ea în şoaptă, ca pentru sine.
—Dar gândurile chiar aduc lucruri, a susţinut David cu toată convingerea. De pildă, Joe — Joe Glaspell. Mama lui munceşte de dimineaţa şi până seara pentru alţii; iar el e orb.
—Orb? Ah—h! s—a cutremurat domnişoara Holbrook.
—Da, şi e nevoit să rămână singur cât e ziua de lungă, în afară de Betty, iar ea nu stă prea mult prin preajmă. Joe îşi GÂNDEŞTE TOATE lucrurile. Nu are încotro. Nu poate să VADĂ nimic cu ochii din afară. Dar vede totul cu ochii din lăuntru — tot ce cânt eu. Păi, Domniţă a Trandafirilor, le—a văzut până şi pe acestea — pe toate lucrurile de aici. I—am povestit despre ele, ştiţi, de îndată ce v—am găsit în acea primă zi: copacii cei înalţi şi umbrele prelungi pe iarbă, şi trandafirii, şi apa sclipitoare, şi oamenii aceia încântători de marmură întrezărindu—se printre frunzele verzi; şi cadranul solar şi dumneavoastră, atât de frumoasă, şezând în mijlocul lor. Apoi i le—am cântat pe toate. Iar el a spus că poate să le vadă aievea! Şi NUMAI cu ochii din lăuntru! Aşadar, dacă Joe, stând închis de unul singur în cămăruţa aceea întunecată, poate să şi le aducă pe toate cu GÂNDUL, aş crede că şi DUMNEAVOASTRĂ, aici, în locul acesta atât de frumos, v—aţi putea face gândurile să vă aducă tot ceea ce vă doriţi.
Dar domnişoara Holbrook a oftat din nou şi a scuturat din cap.
—Nu lucrul acesta, David, nu lucrul acesta, a murmurat ea. Va fi nevoie de mai mult decât nişte gânduri ca să—mi aducă lucrul acesta.
Apoi, schimbându—şi iute purtarea, a strigat:
—Haide, haide, ce—ar fi să nu ne mai batem capul cu orele MELE? Hai să ne gândim la ale tale! Spune—mi, ce—ai mai făcut de când ne—am văzut ultima dată? Poate că ai fost să—l vezi iarăşi pe —domnul Jack, de pildă.
—Am fost. Dar am văzut—o pe Jill, mai cu seamă, până la urmă.
David a şovăit, iar apoi a izbucnit:
—Domniţă a Trandafirilor, ştiţi de poartă şi de punte?
Domnişoara Holbrook a ridicat repede capul.
—Să ştiu — ce anume, David?
—Ştiţi de ele — că sunt acolo?
—Păi ştiu, firește; cel puţin, cred că vorbeşti de puntea care trece peste pârâiaşul de la poalele dealului de colo.
—Despre ea vorbesc.
David a şovăit din nou şi a izbucnit iarăşi, eliberându—se de povara gândurilor:
—Domniţă a Trandafirilor, dumneavoastră treceţi vreodată pe puntea aceea?
Domnişoara Holbrook s—a foit stânjenită.
—Nu — de curând.
—Dar nu vă e cu SUPĂRARE dacă trec alţii pe ea?
—Firește că nu — dacă aşa vor ei!
—Aşa! Ştiam eu că nu era vina dumneavoastră! a triumfat David.
—Vina MEA?
—Da, că domnul Jack nu o Lasă pe Jill să treacă puntea, ştiţi. A chemat—o înapoi la jumătatea drumului, o dată.
Domnişoara Holbrook s—a schimbat la faţă.

—Dar am ceva împotrivă, a strigat ea tăios, dacă trec atunci când chiar ei NU vor! Te rog să nu uiţi asta!
—Dar Jill voia.
—Cum rămâne cu fratele ei — îi dă voie?
—N—nu.
—Foarte bine. Atunci, nici eu.

David s—a încruntat. Nu o mai văzuse niciodată pe iubita lui Domniţă a Trandafirilor arătând astfel. Ii amintea de ceea ce spusese Jill despre Jack: „Avea faţa severă şi albă ca varul şi strângea din buze după fiecare cuvânt." La fel arăta şi chipul domnişoarei Holbrook; şi tot aşa strânsese şi ea din buze după ultimele—i cuvinte. David nu reuşea să înţeleagă. Şi totuşi nu a mai scos nici o vorbă; dar, după cum îi stătea în obicei să facă atunci când se simţea nedumerit, şi—a luat vioara şi a început să cânte. Şi, în timp ce David cânta, în ochii domnişoarei Holbrook a înflorit încetişor o lumină mai blândă, iar conturul buzelor ei s—a îndulcit. însă nici puntea, nici domnul Jack nu au mai fost pomeniţi în după—amiaza aceea.

CAPITOLUL XVII.„PRINŢESA ŞI CERŞETORUL”

Domnul Jack a depănat povestea în lumina începutului de amurg. El, Jill şi David şedeau, după cum obişnuiau, pe verandă şi priveau turnurile din Sunnycrest făcându—se din aurii argintii în timp ce soarele se prăvălea îndărătul dealurilor. Jill fusese cea care ceruse o poveste.
—Despre zâne şi prinţese, ştii, poruncise ea.
—Dar ce are să spună David? protestase domnul Jack. Poate că lui nu—i plac nici zânele, nici prinţesele.
—Am citit odată despre un prinţ — era *Prinţ şi cerşetor,* şi mi—a plăcut, a declarat David cu hotărâre.

Domnul Jack a zâmbit; apoi a încruntat din sprâncene. Privirile—i posomorâte erau aţintite asupra turnurilor.
—Hmm; ei bine, a spus el, aş putea, socotesc, să vă spun o poveste despre o PRINŢESĂ şi — un Cerşetor. Cunosc una — destul de bine.
—Grozav! Spune—o, atunci, au strigat Jill şi David într—un glas.

Iar domnul Jack şi—a început povestea.
—Prinţesa nu fusese dintotdeauna Prinţesă, iar cerşetorul nu fusese dintotdeauna Cerşetor —şi aici socotesc că începe povestea noastră, a oftat bărbatul. Odinioară, ea fusese doar o fată, iar el doar un băiat; se jucaseră împreună şi ţinuseră unul la celălalt. El trăia într—o căsuţă din vârf de deal.
—Ca a noastră? a vrut să ştie Jill.
—Ce? Ah — păi — da, CEVA de felul acesta, a răspuns domnul Jack cu un zâmbet pieziş. Iar ea trăia în altă căsuţă dintr—un oraş, tare departe de băiat.
—Şi atunci cum de puteau să se joace împreună? a întrebat David.
—Nu puteau, nu MEREU. Numai pe timpul verii, când ea venea în vizită în oraşul băiatului. Atunci ea se afla foarte aproape de el, căci mătuşa cea bătrână pe care venea să o vadă trăia într—o casă mare, cu turnuri din piatră, în vârful altui deal, la o aruncătură de ochi de casa băiatului.
—Turnuri ca acelea — unde locuieşte Domniţa Trandafirilor? a întrebat David.
—Cum? Ce? Ah — păi — da, a murmurat domnul Jack. Să spunem că turnurile semănau celor de acolo.

S—a oprit, apoi a urmat, dus pe gânduri:
—Fata obişnuia să facă semne, uneori, de la una dintre ferestrele din turn. O fluturare a batistei însemna: „vin pe la tine", iar două fluturări, cu o pauză scurtă între ele: „vino încoace". Iar băiatul obişnuia mereu să aştepte, după acea primă fluturare, să vadă dacă avea să mai urmeze şi alta, ca să ştie dacă urma să fie gazdă sau oaspete în acea zi. Fluturările veneau întotdeauna dimineaţa, la ora opt, iar băiatul obişnuia să le aştepte cu multă nerăbdare vara întreagă, atunci când fata se afla acolo.
—Şi veneau mereu, în fiecare dimineaţă? a întrebat Jill.
—Nu. Uneori fata avea alte lucruri de făcut. Mătuşa ei voia să o însoţească undeva sau alţi veri erau aşteptaţi în ospeţie, iar fata trebuia să le ţină de urât; iar ea ştia că băiatului nu—i plăcea să mai găsească şi alţi oaspeţi în afară de el, aşadar nu—l chema niciodată în asemenea zile. Atunci alerga uneori la ora

opt sus, în turn, şi flutura de trei ori, ceea ce însemna: „zi irosită". Aşa că băiatul, la urma urmei, nu respira niciodată pe deplin uşurat până ce nu se încredinţa că fluturarea aceea temută nu avea să le urmeze celor două dintâi.

—Mi se pare, a băgat de seamă David, că povestea asta e cam părtinitoare. Băiatul nu avea nimic de zis?

—Ah, ba da, a zâmbit domnul Jack. Dar ţineţi minte că băiatul nu avea nici un turn de unde să fluture batista. Avea numai veranda mititică de la căsuţa lui cât o cutie. Dar a cioplit o prăjină şi a rugat—o pe mama lui să—i croiască două steguleţe, unul albastru şi unul roşu. Cel albastru însemna „bine", iar cel roşu însemna „am de lucru"; iar pe acestea obişnuia sale ridice în vârful prăjinii drept răspuns când ea flutura „vin pe la tine" sau „vino încoace". Aşa că, vedeţi, uneori chiar băiatul era nevoit să aducă „ziua cea irosită", căci se găseau zile în care trebuia să lucreze. Şi, dacă tot a venit vorba, poate v—ar plăcea să ştiţi că, după o vreme, a născocit un al treilea steag drept răspuns la cele trei fluturări ale ei. A găsit o batistă veche şi neagră de mătase care fusese a tatălui său şi a transformat—o în steag. I—a spus fetei că însemna „sunt nefericit" şi că era un semn de jale nemărginită. Fata a râs, lăsându—şi cochetă capul pe umăr, şi a spus: „Ei aşi! De parcă ţi—ar păsa cu adevărat!" Dar băiatul şi—a apărat cu îndârjire cuvintele şi poate că aceasta a împins—o pe fată să—i joace o mică festă într—o bună zi.

Băiatul împlinise paisprezece ani în acea vară, iar fata treisprezece. îşi începuseră semnalele cu ani înainte, dar încă nu—l folosiseră pe cel negru, în această zi despre care vă povestesc, fata a fluturat de trei ori din batistă, ceea ce însemna, vă amintiţi, „zi irosită", şi a stat la pândă până când băiatul şi—a ridicat steagul cel negru, ceea ce voia să spună „sunt nefericit", drept răspuns. Apoi, pe cât de repede puteau să o ducă picioruşele—i puse pe rele, a gonit în josul unui deal şi în susul celuilalt. S—a furişat cu multă băgare de seamă până când l—a găsit pe băiat aplecat deasupra unui mozaic pe prispa din dos — şi fluierând vesel.

Cum l—a mai tachinat atunci! Cum i—a mai zeflemisit cu „Nefericit, ţi—ai găsit! Nu când fluieri aşa!". Iar el s—a înroşit şi s—a bâlbâit şi a protestat în van că fluiera numai ca să nu se piardă cu firea. Fata a râs doar şi şi—a azvârlit buclele blonde pe spate; apoi a scotocit până când a găsit nişte clopoţei, iar pe aceştia i—a legat de emblema cea neagră a jalei şi a înălţat—o sus, în vârful prăjind. După o clipă a luat—o la goană săltând şi fluturând obraznic din mână; iar băiatul a rămas singur, înainte aşternându—i—se un ceas întreg de trudă ca să descurce nodurile din emblema de jale cea pângărită.

Şi totuşi erau prieteni la cataramă — băiatul şi fata. De la bun început, încă de când aveau şapte şi opt ani, şi—au promis să se ia în căsătorie atunci când aveau să crească mari. Vorbeau întotdeauna despre asta ca de un lucru bine ştiut şi puneau la cale multe planuri frumoase pentru vremea ce avea să vină. Ce—i drept, după ce au mai crescut, poate că nu mai venea vorba chiar atât de des despre însurătoare; dar măcar băiatul gândea — dacă se gândea cât de cât la asta — că lucrurile stăteau astfel numai pentru că era ceva de la sine înţeles.

—Dar ce gândea fata? întrebarea venea de la Jill.

—Ce? Fata? Ah, a răspuns domnul Jack cu oarecare amărăciune. Mă tem că nu prea ştiu ce gândea fata, dar nu părea să aibă aceleaşi gânduri, oricum, dacă e sa ne luam după ce a urmat.

—Dar ce a urmat?

—Ei bine, pentru început, mătuşa cea bătrână a murit. Fata avea pe atunci şaisprezece ani. S—a întâmplat în iarnă, iar fata era plecată departe, la şcoală. Cu toate acestea, a venit la înmormântare, dar băiatul a văzut—o doar din depărtare; şi chiar şi atunci a recunoscut—o cu greu, atât de străină îi părea în rochia cea neagră şi cu pălăria pe cap. Fata nu a zăbovit mai mult de două zile şi, cu toate că băiatul a aruncat multe priviri lungi şi melancolice înspre turnul cenuşiu, ştia cum nu se putea mai bine că ea nu i—ar fi făcut semn într—un astfel de ceas, firește. Dar a sperat — a crezut, aproape, că avea să fluture din batistă de două ori în cea din urmă zi, ca să—i îngăduie să o viziteze.

Dar ea nu a fluturat, iar el nu a vizitat—o. Fata a plecat. Apoi oraşul a aflat un lucru minunat. Doamna în vârstă, mătuşa ei, pe care nu o credeau chiar atât de bogată, s—a dovedit posesoarea unei averi fabuloase, mulţumită capitalului pe care îl investise într—o mină de aur din vest care se pricopsise peste noapte. Iar fata primise totul prin testament. Aceea a fost clipa, desigur, în care fata s—a prefăcut în Prinţesă. Dar băiatul încă nu prinsese de veste. Pentru el, ea era tot „o fată".

Au trecut trei ani fără să o vadă. Era ori la şcoală, ori peste hotare, auzise el. Băiatul a plecat şi el la şcoală şi era, de fapt, pe cale să se înscrie la un colegiu. Apoi, în acea vară, a aflat că fetiţa avea să se întoarcă în casa cea veche, iar inima i—a tresăltat de bucurie. Ţineţi minte că, pentru el, ea rămăsese fata

de odinioară. Ştia, fireşte, că nu mai era FETIŢA care îi promisese că—l va lua de soţ. Dar nu se îndoia că rămăsese tovarăşa cea veselă, fata cea sinceră care obişnuia să—i zâmbească deschis şi să—l privească în ochi şi pe care avea să o câştige de soţie. Vedeţi, băiatul uitase — uitase cu totul de Prinţesă şi de avere. Ce băiat neghiob!

Aşa că şi—a scos bucuros steagurile şi, într—o zi, când mama lui nu era în bucătărie, le—a călcat cutele şi le—a netezit pe toate, gata să le înalţe în vârful prăjinei. Era pregătit pentru semnalul ei din batistă, căci ea urma să fluture, desigur; iar el îi va dovedi că nu uitase. Mai—mai că o vedea aievea, cu o scânteie aprinzându—i—se în ochi şi cu nasul încreţindu—i—se a poznă, înainte să fluture întâia oară din batistă. Îşi închipuia că ei i—ar fi plăcut să—l prindă trăgând un pui de somn; că i—ar fi plăcut să—l ia pe nepusă masă şi să—l facă să alerge din colţ în colţ după steaguri ca să—i dea un răspuns.

Dar avea să—i arate el! De parcă ea, o fată, putea să—l bată la jocul lor cel vechi! S—a întrebat care—i va fi semnalul: „vin pe la tine" sau „vino încoace"? Pe oricare l—ar fi ales, el avea să răspundă, fireşte, cu steagul cel roşu: „bine". Dar ce glumă bună ar fi fost să ridice steagul albastru, „am de lucru", iar apoi să se furişeze să o vadă, la fel cum şi ea, cu atâta vreme în urmă, îi jucase o festă! Însă, până la urmă, s—a gândit că steagul cel roşu ar fi mai bun. Şi a fost cel pe care l—a aşezat la îndemână atunci când le—a pregătit.

În cele din urmă, ea a sosit. Iar el a prins de îndată de veste. Era deja trecut de ora patru, dar el nu s—a putut împiedica să nu se uite, chiar şi atunci, înspre turn. La urma urmei, i—ar sta în fire să fluture din batistă chiar atunci, seara, numai ca să—l prindă dormind, s—a gândit el. Cu toate acestea, ea nu a fluturat. Băiatul nu avea nici umbră de îndoială, căci nu pierduse turnul din ochi până la căderea întunericului.

A doua zi de dimineaţă, cu mult timp înainte de ora opt, băiatul era pregătit. S—a gândit ceva vreme dacă să stea afară, pe verandă, sau să se ascundă în spatele ferestrei cu oblon, de unde putea totuşi să vadă turnul. A hotărât, în cele din urmă, că ar fi mai nimerit să nu o lase să—l vadă uitându—se înspre casă; atunci triumful lui avea să fie şi mai desăvârşit, când avea să dea năvală afară ca să—şi ridice răspunsul.

Ora opt a venit şi a trecut. Băiatul a aşteptat până la nouă, dar dinspre turn nu se zărea nici un semn de viaţă. Atunci băiatul s—a mâniat pe el însuşi. Ba chiar s—a socotit neghiob pentru că se ascunsese aşa. Fireşte că ea nu avea să fluture când nu—l vedea nicăieri — când el uitase, pasămite! Şi aşa au irosit o zi întreagă!

În dimineaţa următoare, cu mult înainte de ora opt, băiatul a ieşit pe verandă, în văzul oricui. Ca şi înainte, a aşteptat până la ora nouă; şi, ca şi înainte, la fereastra din turn nu s—a întrezărit nici măcar un semn de viaţă. În dimineaţa următoare s—a aflat din nou acolo, ca şi în cea de după, şi în cea de după aceea. Nu a fost nevoie decât de cinci zile, de fapt, ca să îl convingă pe băiat — în cele din urmă — că fata nu plănuia să mai fluture vreodată.

—Dar cât de nedrept din partea ei! a exclamat David.

—Era o urâcioasă! a hotărât Jill.

—Dar aţi uitat, a spus domnul Jack, că era Prinţesă.

—Pfui! au mormăit Jill şi David la unison.

—Atunci băiatul şi—a adus aminte, a continuat domnul Jack, după o pauză, despre bani şi despre Prinţesă. Şi fireşte că a ştiut — odată ce s—a gândit la asta — că nu putea să—i ceară unei Prinţese să fluture din batistă asemenea unei fete ca oricare alta. De altfel, era de aşteptat ca ea nici să nu ţină prea mult să îl vadă. Prinţesele obişnuiau să uite, după cum îşi închipuia el — doar aveau atâtea lucruri cu care să—şi umple viaţa! Gândul acesta l—a împiedicat să meargă să o vadă — gândul şi aducerea aminte că, la urma urmei, dacă ea şi—ar fi dorit CU ADEVĂRAT să îl vadă, afund ar fi fluturat din batistă.

Dar a venit o zi în care alt copil, care nu îndrăznea să meargă singur, l—a convins, şi i—au făcut împreună o vizită. Băiatul a înţeles multe lucruri atunci. A găsit Prinţesa: din fată nu mai rămăsese nici urmă. Prinţesa era înaltă şi demnă, cu mâini delicate şi reci şi cu vocea dulce şi moale, îşi pierduse zâmbetul deschis din priviri, iar nasul şi buzele nu i se mai încreţeau a poznă. Nu a pomenit nimeni despre turnuri şi steaguri; şi nici hu a adus vorba despre fluturări din batistă sau despre zilele copilăriei. Au vorbit doar puţin, ţepeni şi politicoşi, despre colegii şi despre călătorii şi au mai aruncat o vorbă sau două despre cărţi şi piese de teatru. Apoi musafirii au plecat acasă. Pe drum, băiatul şi—a zâmbit cu dispreţ, încerca să—şi închipuie fiinţa răpitoare pe care o avusese dinaintea ochilor, Prinţesa aceea

inaccesibilă în rochia ei diafană de dantelă, stând la fereastră şi fluturându—şi batista către o căsuţă cât o cutie de pantofi de pe dealul vecin. De parcă s—ar fi putut întâmpla una ca asta!

Băiatul, în acei ultimi trei ani, nu avusese parte decât de cărţi. Ştia doar puţine lucruri despre fete — despre o singură fată, de fapt — şi cu atât mai puţine despre Prinţese. Aşadar, atunci când, la trei zile după vizită, s—a ivit prilejul să se alăture unei tabere de vară împreună cu un bărbat care iubea cărţile chiar mai mult decât băiatul însuşi, a plecat bucuros. Odinioară nu consimţise să meargă în chiar acea călătorie, dar atunci fusese fata. Acum nu mai era decât Prinţesa, iar pe Prinţesă nu o punea la socoteală.

—Ca pe orele care nu sunt senine, a tălmăcit David.

—Da, a întărit domnul Jack. Ca pe orele în care soarele nu străluceşte.

—Şi pe urmă? l—a îmboldit Jill.

—Ei bine, pe urmă nu s—a mai întâmplat nimic vrednic de povestit, a continuat mohorât domnul Jack. Au mai trecut alţi doi ani, iar Prinţesa a împlinit douăzeci şi unu. A căpătat control deplin asupra averii atunci, iar după o vreme s—a întors în casa cea veche cu turnuri de piatră şi a prefăcut—o într—un tărâm fermecat al frumuseţii. A cheltuit bani gârlă. Tot soiul de artişti, de la cel care i—a pictat tavanele şi până la cel care i—a plantat seminţele, au venit şi s—au supus voinţei ei. Şi—a adus comorile din cele patru colţuri ale lumii şi le—a împrăştiat prin toate colţurile casei şi ale moşiei. Apoi, în fiecare vară, a venit chiar ea să trăiască printre ele, ca o adevărată Prinţesă.

—Şi băiatul? Ce s—a întâmplat cu băiatul? a vrut să ştie David. Nu a mai văzut—o niciodată?

Domnul Jack a scuturat din cap.

—Rareori, David; iar vederea ei nu l—a făcut mai fericit. Vedeţi, băiatul ajunsese Cerşetor; nu trebuie să uitaţi asta.

—Dar nu era Cerşetor ultima oară.

—Nu era? Ei bine, atunci am să vă povestesc şi despre asta. Vedeţi, băiatuL, chiar dacă a plecat departe, a descoperit curând că Prinţesa rămăsese tot fata de odinioară în inima lui. O iubea şi o dorea drept soţie; aşadar, timp de o scurtă — foarte scurtă — vreme, a fost îndeajuns de nesăbuit încât să creadă că ar putea să muncească şi să se instruiască şi să înfăptuiască lucruri însemnate în lume, până când avea să ajungă el însuşi Prinţ, ca să se însoare apoi cu Prinţesa.

—Ei bine, nu a izbutit?

—Nu. Din capul locului, şi—a pierdut sănătatea. Apoi s—a întâmplat ceva în căsuţa din vârful dealului — ceva ce i—a lăsat în grijă o îndatorire nespus de preţioasă; iar el a trebuit să se întoarcă şi să se îngrijească de ea şi să vadă dacă nu cumva şi—ar putea regăsi şi sănătatea pierdută. Şi asta a fost tot.

—Tot! Doar nu vrei să spui că aşa se termină! a exclamat Jill.

—Aşa se termină.

—Dar nu e nici pe departe un sfârşit fericit! a protestat David. Se căsătoresc şi trăiesc fericiţi până la adânci bătrâneţi de fiecare dată — în poveşti.

—Chiar aşa? a zâmbit domnul Jack cu oarecare tristeţe. Poate că aşa fac, David, în poveşti.

—Ei bine, nu pot să facă la fel şi în asta?

—Nu văd cum.

—De ce nu poate să se ducă la ea şi să o ceară de soţie?

Domnul Jack s—a îndreptat mândru de spate.

—Cerşetorul şi Prinţesa? Niciodată! Cerşetorii nu merg la Prinţese, David, ca să le spună „Te iubesc”.

David a încruntat din sprâncene.

—De ce nu? Nu înţeleg de ce — dacă vor să o facă. îmi pare că lucrurile s—ar putea îndrepta cumva.

—Nu se poate, a replicat domnul Jack cu privirea pe turnurile care încununau dealul vecin, nu atâta vreme cât dinaintea ochilor Cerşetorului încă se mai înalţă zidurile acelea cenuşii îndărătul cărora şi—o închipuie pe Prinţesă înconjurată de splendori bătute în aur.

Schimbarea la timpul prezent nu i—a părut ciudată lui David şi nici lui Jill. Erau prea captivaţi de poveste.

—Ei bine, orice s—ar întâmpla, eu tot cred că lucrurile ar trebui îndreptate, a declarat David, ridicându—se în picioare.

—Şi eu, dar nu le putem îndrepta, a râs Jill. Iar mie mi—e foame. Hai să vedem ce găsim de mâncare!

CAPITOLUL XVIII.DAVID SARE ÎN AJUTOR

Era o noapte frumoasă cu lună, dar, de această dată, David nu se gândea prea mult la ea. Tot drumul până la ferma Holly s—a gândit la povestea domnului Jack, „Prinţesa şi Cerşetorul". Îl captiva într—un mod straniu. Simţea că nu ar fi putut să o uite niciodată. Dintr—un motiv pe care nu l—ar fi putut lămuri, povestea îl şi întrista pe deasupra, şi a urcat cu paşi potoliţi pe poteca ce ducea spre uşa de la bucătărie.

Era trecut de ora opt. David luase cina cu domnul Jack şi cu Jill, şi nu mai dăduse pe la fermă de câteva ore bune. Iar acum s—a oprit brusc în pragul uşii; apoi s—a retras instinctiv la adăpostul umbrelor. în bucătărie ardea o lampă cu petrol. O dezvăluia pe doamna Holly plângând la masă şi pe domnul Holly, alb la faţă şi cu buzele strânse într—o linie severă, uitându—se în gol. Apoi doamna Holly şi—a ridicat faţa trasă şi brăzdată de lacrimi şi a întrebat cu vocea tremurândă:

—Simeon, te—ai mai gândit? Am putea să—i cerem — lui John — ajutor.

David s—a speriat atunci, atât de mânioasă era căutătura care a apărut pe chipul lui Simeon Holly.

—Ellen, nu vreau să mai aud nimic despre asta, a spus bărbatul cu asprime. Înţelege: mai degrabă pierd tot ce am şi — şi mă las să mor de foame, decât să merg la John.

David a fugit atunci. S—a strecurat tiptil pe scări în sus şi şi—a lăsat vioara. După o clipă, s—a furişat iarăşi jos şi l—a căutat pe Perry Larson, pe care îl văzuse fumând în uşa hambarului.

—Perry, ce—a fost asta? a întrebat el şovăitor. Ce s—a întâmplat acolo, înăuntru?

Şi a arătat către casă.

Bărbatul a pufăit în tăcere o clipă, înainte să îşi scoată pipa din gură.

—Păi, hule, socotesc c—aş putea la fel de bine să—ţi zic. Tot o să afli odată şi—odată, că doar n—o să rămână secret până în ziua de apoi. Au dat de ghinion — conaşul şi coniţa Holly.

—Ce anume? Bărbatul s—a foit pe loc.

—Pe legea mea, băiete, socotesc că şi dacă—ţi zic, n—ai să pricepi cine ştie ce. Nu prea—i de nasul tău.

—Dar ce s—a întâmplat?

—Ei bine, banii — şi dacă vorbesc despre bani sau despre lună, socotesc că e totuna pentru tine, băiete; dar hai să—i dăm drumul. Mia de dolari, băiete, pentru care erau datori. Uite, cam aşa, a lămurit el, scotocindu—se prin buzunare până când a găsit un dolar de argint ca să i—l arate lui David pe palma întinsă. Acum, închipuie—ţi încă o mie: grămezi peste grămezi — mai mult decât o să—mi vadă ochii vreodată.

—Ca stelele? a ghicit David. Bărbatul a încuviinţat din cap.

—Chiar AŞA! Păi vezi, au rămas datori — conaşul şi coniţa Holly — şi au promis să plătească sâmbăta care vine. Şi n—ar fi fost nici un bai. Îi puseseră pe toţi ia păstrare în bancă şi aveau de gând să—i scoată joi, ca să—i aibă. Şi, când le era ziua mai bună, tocmai ce vine vestea că banca s—a dus pe apa sâmbetei. N—or să mai vadă nici măcar un sfanţ acum — şi poate niciodată. Oricum, nu înainte să fie prea târziu.

—Dar nu are să aştepte — cel căruia îi sunt datori? Ar trebui să o facă, dacă nu au cu ce să—i plătească.

—Doar n—o să stea moş Streeter să aştepte cine ştie cât, nu când a pus mâna pe ipoteca unei aşa ferme mănoase!

David a încruntat nedumerit din sprâncene.

—Ce—i ipoteca aceea? a întrebat el. E cumva vreun soi de *porte cochere*[2] *?* ŞTIU ce—i asta, pentru că Domniţa Trandafirilor are una; dar noi, aici, nu.

Perry Larson a oftat, scos din fire.

—Măi să fie, dacă nu mă aşteptam la una ca asta! Nu, n—are nici în clin, nici în mânecă cu drăcia aia de care ai pomenit tu. Ca să spun mai pe şleau, treburile stau aşa: conaşul Holly îi zice lui Streeter: „Dumneata îmi dai o mie de dolari şi eu ţi—i plătesc înapoi în ziua cuvenită: şi dacă nu—i plătesc, îmi vinzi ferma pe cât face şi—ţi IEI banii." Ei, şi—acum iacătă. Conaşul Holly nu are cu ce să plătească, aşa că Streeter îi pune ferma la mezat.

—Cum, cu domnul şi cu doamna Holly LOCUIND aici?

---

[2] Poartă mare, pentru vehicule (în franceză, în original) (n. *trad.).*

—Păi da! Numai că n—or să aibă încotro şi—or să plece.
—Unde or să se ducă?
—Numai Dumnezeu ştie; eu, unul, nu.
—Şi pentru ASTA plâng — acolo, înăuntru? Pentru că n—au unde să se ducă?
—Păi da!
—Dar nu se mai poate face nimic, niciodată, ca să nu se întâmple una ca asta?
—Nu văd cum, puştiule — numai dacă scoate cineva banii până sâmbăta care vine — şi o mie din ăştia nu cresc în copaci, a isprăvit el, lovind uşurel moneda din palmă.

La cuvintele lui, o schimbare s—a abătut asupra feţei lui David. Obrajii i—au pălit, iar ochii i s—au rotunjit de groază, de parcă i s—ar fi căscat dinainte o râpă adâncă, gata să—l înghită.
—Şi spuneţi că — BANII — ar îndrepta lucrurile? a întrebat el cu vocea îngroşată.
—Chiar aşa! Dar ar trebui o mie.

Înţelegerea, urmată de uşurare, s—a strecurat în privirea lui David — era ca şi cum dăduse cu ochii de o punte peste prăpastie.
—Vreţi să spuneţi că NIMIC altceva nu ar fi de folos, numai nişte bani de argint — ca acela de colo? a întrebat el plin de speranţă.
—Vai de mine, puştiule, sigur că nu! Măi să fie, chiar că eşti un afurisit de joc de şah pe care când îl pricepi, când nu! Oricare bani ar merge La fel de bine — oricare! Nu pricepi? Orice înseamnă bani.
—Aurul ar folosi la ceva?

Acum vocea lui David era nespus de slabă.
—Sigur! Aur sau argint sau hârtii sau — sau un cec, dac—ar avea pe el destule parale.

David nu părea să—i fi auzit ultimele cuvinte. Le sorbise pe cele dintâi cu o căutătură nefiresc de încordată; dar la capătul frazei a murmurat numai: „Ah, vă mulţumesc", şi s—a întors cu spatele. Acum se îndrepta încet către casă. Capul îi era plecat. Paşii îi şovăiau.
—Păi, ce altceva să facă băiatul ăsta, a mormăit bărbatul, decât să o şteargă cu coada între picioare ca un câine bătut? Pun rămăşag pe ce—o fi că în cinci minute o să se apuce să „o cânte", cum zice el, la scripca aia a lui. Şi să fiu al naibii dacă nu—s curios ce—o să mai scoată şi de data asta. Aş zice că toată povestea asta ar trebui să—i smulgă vreun soi de bocet!

David s—a oprit pe treptele de la pridvor ca să—şi tragă răsuflarea. Dinspre bucătărie veneau suspinele doamnei Holly şi o voce aspră rugându—se. Cu un fior şi cu un scurt strigăt înăbuşit, băiatul s—a întors atunci şi s—a strecurat încetişor în cămăruţa lui de la etaj.

Şi a cântat cu adevărat la vioară, după cum pusese rămăşag Perry Larson. Dar nu cânta tragedia băncii care dăduse faliment şi nici ferma care ameninţa să fie pusă la mezat. A fost, în schimb, cântecul de lebădă al grămezii micuţe de aur — aurul care aştepta acum ascuns în dulăpiorul din spatele căminului, dar care avea în curând să fie aşezat la picioarele bărbatului şi ale femeii suspinând jos, în bucătărie. Iar în cântec mai răzbătea şi plânsetul unui băiat care—şi vede visele prefăcându—se în cenuşă; care îşi vede viaţa cea minunată şi lucrarea din lumea cea largă prefăcându—se în zile nesfârşite de plivit şi de săpat într—o vale îngustă. În cântec mai răzbătea şi un soi de luptă, un conflict aprig între da şi nu. Dar, în cele din urmă, a venit izbucnirea sălbatică a înflăcărării şi a renunţării, aşa încât bărbatul din uşa hambarului a sărit în picioare pe dată, strigând mânios:
—Măi să fie! Dacă n—a dat—o într—un dans — naiba să—l ia! Nu—l duce mai mult capul într—o asemenea zi?

Mai târziu, doar puţin mai târziu, silueta ascunsă în umbre a băiatului a apărut înaintea lui.
—M—am gândit, a bâiguit David, că poate aş putea să fiu de ajutor, cu banii aceia, ştiţi.
—Păi, ia ascultă aici, băiete, a explodat Perry cu iritare vădită, după cum am zis de]a bun început, asta nu—i de nasul tău. Nu—i nici vreun nor trandafiriu plutind pe cer, nici vreo mierlă cântând într—un tufiş de afine. Şi poţi „s—o cânţi" — după cum spui tu — până în ziua de apoi şi tot n—are să fie de nici un folos, deşi nu mă dau înapoi să recunosc că sună straşnic de nostim şi de săltăreţ uneori, ce cânţi tu acolo; dar, de data asta, n—are să fie de nici un folos.

David a făcut un pas înainte, aducându—şi feţişoara neliniştită sub lumina lunii.
—Dar sunt banii, Perry; despre bani vorbesc, a lămurit el. Doamna şi domnul Holly au fost buni cu mine şi m—au vrut atunci când nimeni altcineva nu mă voia; iar acum aş vrea să fac şi eu ceva pentru ei. Nu sunt chiar atât de MULŢI bănuţi şi nu—s din argint. Şi numai o sută şase, i—am numărat. Dar poate

că—i vor ajuta, măcar puţin. Ar fi — ar fi o — lansare.

Vocea i s—a frânt la cuvântul odinioară iubit, apoi a continuat cu puteri reînnoite.

—Haideţi, uitaţi—vă! Oare sunt îndeajuns?

Şi, cu amândouă mâinile, şi—a întins pălăria încovoiată sub greutatea aurului din ea.

Gura lui Perry Larson s—a deschis larg. Ochii i—au ieşit din cap. Ca printr—un vis, a întins mâna şi a atins cu degete tremurânde mormanul de rotiţe strălucitoare care păreau, în lumina blândă, copiii pământeni ai înşişi lunii. După o clipă, s—a tras pe neaşteptate înapoi.

—Pe legea mea, băiete, de unde ai pus mâna pe banii ăia? a vrut el să ştie.

—De la tata. A plecat în ţara cea îndepărtată, ştiţi.

Perry Larson a pufnit mânios.

—Ascultă aici, băiete, vorbeşte şi tu cu judecată măcar de data asta, dacă poţi! Doar nu te aştepţi, nici chiar tu, să cred că ţi—a trimis banii ăia de — de acolo de unde a plecat!

—Ah, nu! I—a lăsat.

—I—a lăsat! Dar, băiete, doar ştii că nu—i aşa! Nu avea nici măcar un sfanţ asupra lui când au căutat.

—Mi i—a dat mie, înainte, la marginea drumului.

—Ţi i—a dat ţie! Şi unde, pentru numele lui Dumnezeu, i—ai ţinut de atunci?

—În dulăpiorul din camera mea, în spatele cărţilor.

—Pe legea mea! a mormăit Perry Larson, întinzând mâna şi ridicând cu băgare de seamă unul dintre bănuţii de aur.

David s—a uitat la el cu nelinişte.

—Nu sunt de ajuns? a şovăit el. Nu sunt o mie: numai o sută şase; dar...

—Să fie de ajuns! l—a întrerupt entuziasmat bărbatul. Examinase bănuţul de aur îndeaproape. Să fie de ajuns! Păi, socotesc că or să fie de ajuns. Măi să fie! Şi când mă gândesc că i—ai ţinut ascunşi în mânecă toată vremea asta! Păi, de—acum o să cred orice despre tine — orice! N—ai să mă mai pui în încurcătură vreodată! Haide!

Şi a pornit grăbit către casa.

—Dar nu—i ţineam în mânecă, l—a corectat David, încercând să ţină pasul cu picioarele lungi ale bărbatului. Am SPUS că erau în dulăpioruL din camera mea.

Nu a primit nici un răspuns. Larson ajunsese la treptele pridvorului şi se oprise acolo şovăind. Din bucătărie încă se mai auzeau suspine. Pe lângă ele, nimic altceva. Însă băiatul nu a şovăit. A mers drept înainte pe trepte şi prin uşa deschisă de la bucătărie. Bărbatul şi femeia şedeau la masă, cu mâinile acoperindu—le ochii.

Răsturnându—şi grăbit pălăria, David şi—a descărcat povara pe masă şi s—a dat respectuos înapoi.

—Dacă nu vă e cu supărare, domnule, n—ar putea să vă fie cumva de ajutor? a întrebat el.

La zornăitul banilor, Simeon Holly şi nevasta lui şi—au ridicat capetele de îndată. Un suspin pe jumătate rostit a murit pe buzele femeii. Un strigăt scurt a scăpat de pe ale bărbatului. Simeon Holly a întins nerăbdător mâna, cât pe ce să înşface aurul, dar o schimbare neaşteptată i s—a aşternut pe chip. Scoţând o exclamaţie plină de asprime, a făcut un pas înapoi.

—Băiete, de unde au venit banii aceştia? a cerut el să ştie.

David a oftat descurajat. Se părea că, în orice împrejurare, vederea aurului aducea întrebări — întrebări veşnice.

—Neîndoios, a continuat Simeon Holly, doar nu i—ai...

Cu privirea deschisă a băiatului aţintită asupra lui, bărbatul nu a izbutit să termine ce avea de spus.

Până ce David să apuce să—i răspundă, vocea lui Perry Larson s—a auzit din pragul bucătăriei.

—Nu, nici pomeneală, conaşule Holly; aş zice că—s bani cinstiţi, chit că nu mă dau îndărăt să recunosc că povestea—i cam ţicnită. I—a primit de la tatăl lui.

—De la — tatăl lui! Dar unde, unde i—a ţinut până acum?

—Spune că în dulăpiorul din camera lui, conaşule.

Simeon Holly s—a întors spre David cu fruntea încreţită de uimire.

—David, ce înseamnă asta? De ce ai păstrat aurul într—un astfel de loc?

—Păi, nu aveam ce să fac cu el, a răspuns băiatul nedumerit. Nu—mi era de nici un folos, ştiţi, iar tata mi—a spus să—l păstrez până când are să—mi fie de trebuinţă.

—Nu—i era de nici un folos! a vociferat Larson din pragul uşii. Ei poftim! S—a mai pomenit un

asemenea băiat?

Dar David s—a grăbit să—i lămurească.

—Nu obişnuiam niciodată să—l folosim — tata şi cu mine —, mai puţin ca să cumpărăm de mâncare şi de îmbrăcat; iar aici, jos, DUMNEAVOASTRĂ mi le daţi pe toate, ştiţi.

—Ei, drăcie! s—a băgat în vorba Perry Larson Doar nu socoteşti, băiete, că până şi conaşul Holly a primit pe degeaba lucrurile de ţi le—a dat ţie?

Băiatul s—a răsucit pe neaşteptate, cu o întrebare plină de spaimă în ochi.

—Ce vreţi să spuneţi? Doar nu vreţi să spuneţi că...

S—a schimbat din senin la faţă. Obrajii i s—au îmbujorat de ruşine. Păi, a fost nevoit — a fost nevoit să le cumpere, firește, aşa cum făcea şi tata. Iar mie nici nu mi—a trecut prin cap până acum! Atunci, e al dumneavoastră, oricum — vă aparţine, a susţinut el, întorcându—se spre fermierul Holly şi împingând aurul mai aproape de mâinile lui. Poate că nu—i de ajuns, dar are să fie de ajutor!

—Sunt bani din aur de zece dolari, conaşule, a vorbit Larson dându—şi importanţă. O sută şase, nici mai mult, nici mai puţin. Adică tocmai o mie şi şaizeci de dolari, dacă socotesc bine.

Simeon Holly, bărbat cu stăpânire de sine, a fost cât pe ce să sară de pe scaun.

—O mie şaizeci de dolari! a icnit el. Apoi, către David:

—Băiete, pentru numele lui Dumnezeu, cine eşti tu?

—Nu ştiu — David şi atât.

Băiatul a vorbit ostenit, cu un suspin plin de mâhnire în glas. Era foarte obosit, destul de nedumerit şi oarecum mânios. Şi—ar fi dorit, dacă nimeni nu—i voia auruL, să—l poată duce iar sus, în dulăpiorul dindărătul căminului; sau, dacă şi atunci ar fi protestat, măcar să i—l dea înapoi şi să—l lase să plece acum către muzica aceea frumoasă pe care avea să o asculte şi către oamenii aceia cumsecade care aveau să—i înţeleagă întotdeauna vorbele din cântece.

—Firește, a îndrăznit Perry Larson sfielnic, nu c—aş pretinde că ştiu cine ştie ce despre căile Domnului, conaşule Holly, dar socotesc că aurul aici de faţă mai că—i providenţial — pentru dumneata.

Simeon Holly s—a lăsat să cadă înapoi pe scaun. Nu scăpa aurul nici măcar o clipă din priviri, dar îşi ţinea buzele strânse într—o linie aspră.

—Banii aceia sunt ai băiatului, Larson. Nu ai mei, a spus el.

—Ţi i—a dat dumitale.

Simeon Holly a scuturat din cap.

—David e doar un copil, Perry. Nu înţelege nici ce face şi nici cât de valoros e de fapt darul lui.

—Ştiu, conaşule, dar dumneata CHIAR l—ai luat în grijă când nimeni altcineva nu—l voia, a susţinut Larson. Şi, oricum ar sta lucrurile, n—ai putea să—i treci la război, chiar dacă—i doar un copil? Apoi, într—o bună zi, ai să—i plăteşti datoria. Până una, alta, ai să—i porţi de grijă şi ai să—l trimiţi la şcoală; şi mai înseamnă şi asta ceva.

—Ştiu, ştiu, a încuviinţat Simeon Holly pe gânduri, cu privirea plimbându—i—se de la aur la chipul lui David.

Apoi, cu glas tare şi totuşi ca pentru sine, a spus:

—Băiatule, băiatule, cine a fost tatăl tău? Cum a făcut rost de atâta aur, el, un vagabond?

David s—a îndreptat pe neaşteptate de spate. Ochii îi fulgerau.

—Nu ştiu, domnule. Dar ştiu un singur lucru: nu i—a FURAT!

De partea cealaltă a mesei, doamna Holly a tras scurt aer în piept, dar nu a scos nici o vorbă — numai ochii îi vorbeau, rugători. Doamna Holly vorbea rareori — poate numai din ochi — atunci când bărbatul ei dezlega o problemă încâlcită. Iar acum nu—i venea să creadă că stătuse cu atâta răbdare să—l asculte pe bărbatul acela, Larson — deşi până şi Larson însuşi nu era mai puţin uluit. Şi totuşi, clipa care a urmat i—a surprins pe amândoi încă şi mai mult. Simeon Holly s—a aplecat pe neaşteptate şi, cu asprimea aproape pierită de pe buze şi cu emoţia zugrăvită pe chip, l—a tras pe David înspre el.

—Eşti un fiu bun, băiete — un fiu bun şi credincios; şi — şi mi—aş dori să fi fost al meu! Te cred. Tatăl tău nu l—a furat şi nici eu nu am să—l fur de la tine. Dar am să îl folosesc, acum că ai fost atât de generos încât să mi—l oferi. Dar are să fie un împrumut, David, şi într—o bună zi, cu ajutorul lui Dumnezeu, ai să—l primeşti înapoi. Până una, alta, eşti băiatul meu, David — băiatul meu!

—Ah, vă mulţumesc, domnule! a jubilat David. Şi, de fapt, ştiţi, să fii dorit în asemenea fel e mai bine decât o lansare, nu—i aşa?

—Mai bine decât — o ce?

David s—a foit stânjenit. Nu avusese de gând să spună asta.

—N—nimic, a bâiguit el, căutând o cale de a scăpa repede. Doar — doar spuneam şi eu, aşa, a isprăvit el.

Şi s—a simţit nespus de uşurat să vadă că domnul Holly nu i—a mai dat ghes cu întrebări.

CAPITOLUL XIX.LUMEA CEA LIPSITĂ DE FRUMUSEŢE

În ciuda entuziasmului renunţării şi mai cu seamă în ciuda bucuriei de a fi „dorit", zilele acelea de început de septembrie au trecut uneori greu pentru David. Numai după ce a abandonat orice speranţă de „lansare" a înţeles pe deplin cât de mult însemnase pentru el acea speranţă.

Au fost daţi, negreşit, când în sufletul lui nu se găsea decât bucurie la gândul că izbutise să—i ajute astfel pe soţii Holly. Dar au fost şi daţi când în inimă nu simţea decât junghiuri din pricina lucrării din lumea cea frumoasă care nu mai avea să fie înfăptuită vreodată; şi din pricina lucrării neîmbietoare care îl aştepta acum şi care trebuia făcută. Să spunem drept, felul în care David înţelegea viaţa devenise, pe de—a—ntregul, un haos de contradicţii încâlcite.

Într—o zi, David a dat glas tuturor nedumeririlor sale înaintea domnului Jack. Nu că i—ar fi povestit despre bănuţii de aur şi despre folosinţa neaşteptată care le fusese dată — nu, nu a făcut una ca asta. David îşi pusese în minte să nu mai pomenească despre bănuţii aceia de aur nimănui care nu ştia deja de ei. Ar fi dus la întrebări, iar întrebările, la lămuriri. Şi, în ceea ce privea acel subiect anume, îi era lehamite de amândouă. Dar într—o zi, când rămăseseră între patru ochi, l—a întrebat pe domnul Jack:

—Domnule Jack, dumneavoastră câţi oameni aveţi în cap?

—Păi, ce vrei să spui, David?

David şi—a repetat întrebarea şi i—a alăturat o explicaţie.

—Adică oamenii care — care vă pun la fapte. Domnul Jack a râs.

—Ei bine, a spus el, cred că unii revendică un număr destul de însemnat de asemenea „oameni" şi poate că fiecare, aproape, recunoaşte că în sinea lui se află un doctor Jekyll şi un domn Hyde[3].

—Cine sunt aceştia?

—Nu are nici o importanţă, David. Oricum nu cred că îi cunoşti pe aceşti domni. Sunt aidoma fetiţei cu breton[4]. Unul dintre ei e un om foarte, foarte cumsecade, iar celălalt, de—a dreptul îngrozitor.

—Ah, da, îi cunosc, aceştia vin şi pe La mine, a replicat David oftând. M—au vizitat cam des în ultima vreme.

Domnul Jack a făcut ochii mari.

—Chiar aşa?

—Da, şi acesta—i necazul. Cum poţi să scapi de el — de cel rău, adică?

—Păi, de fapt, a mărturisit domnul Jack, nu sunt sigur că aş putea să—ţi spun cum. Ştii, domnii aceştia mă vizitează şi pe mine uneori.

—Ah, aşa fac?

—Da.

—Îmi pare atât de bine — adică, vreau să spun, a dres—o David drept răspuns la sprânceana ridicată a domnului Jack, îmi pare bine că înţelegeţi despre ce vorbesc. Vedeţi, seara trecută mi—am încercat

---

[3] Personaje din romanul omonim de Robert Louis Stevenson (1850—l894), simbolizând lupta dintre bine şi rău în conştiinţa unui om *(n. trad.)*.

[4] Personaj dintr—o poezie pentru copii de Henry Wadsworth Longfellow (1807—l882) *(n. trad.)*.

norocul cu Perry Larson, să—l fac să—mi spună cum să mă descurc. Dar s—a uitat la mine şi a râs, atât. Şi nu ştia nici măcar cum îi cheamă, aşa cum ştiţi dumneavoastră, iar în cele din urmă mai că nu s—a mâniat şi mi—a spus că „îl bag în toţi sperieţii" şi că nu o să îndrăznească să se mai uite în oglindă vreodată dacă îi tot dau înainte, de teamă să nu sară pe el un ins despre care nici măcar nu ştia că ar fi acolo.

Domnul Jack a chicotit.

—Ei bine, mă bate gândul, David, că Perry îl cunoaşte cumva pe unul dintre domnii aceştia ai tăi sub numele de „conştiinţă"; şi mă mai bate gândul că, poate, conştiinţa te supără şi pe tine şi că te—ai cam încăierat cu ea. Ei? Acum, care—i necazul? Povesteşte—mi!

David s—a foit stingherit. În loc să răspundă, a pus altă întrebare.

—Domnule Jack, e o lume frumoasă, nu—i aşa? Timp de o clipă nu a primit nici un răspuns; apoi, o voce joasă a rostit:

—Aşa spunea tatăl tău, David. David s—a foit iarăşi neliniştit.

—Da, dar tata trăia la munte. Iar aici, jos — ei bine —, aici, jos sunt o mulţime de lucruri despre care nu cred că avea habar.

—Care, de pildă?

—Păi, o mulţime de lucruri — câtă frunză şi iarbă. Aici oamenii prind peşti şi omoară păsări şi veveriţe şi alte vieţuitoare ca să le mănânce şi chinuie câinii şi pisicile. Tata n—ar fi spus niciodată că asemenea lucruri sunt frumoase. Apoi mai sunt şi cei ca micul Jimmy Clark care nu poate merge şi bărbatul din casa familiei Marston, care—i bolnav, şi Joe Glaspell care e orb. Apoi mai sunt alţii, altfel decât cei dintâi, precum băieţelul domnului Holly. Perry spune că a fugit de acasă acum ani şi ani şi că i—a făcut foarte nefericiţi pe părinţii lui. Tata nu ar spune că—i o lume frumoasă, nu—i aşa? Şi cum pot asemenea oameni să cânte mereu în acelaşi ton? Şi mai sunt şi Prinţesa şi Cerşetorul despre care aţi vorbit dumneavoastră.

—Ah, povestea?

—Da, iar oamenii ca ei nu pot să fie fericiţi şi nici să creadă că lumea e frumoasă, firește.

—De ce nu?

—Pentru că nu au sfârşit bine. N—au trăit fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi, ştiţi.

—Ei bine, nu cred că mi—aş face prea multe griji pentru asta, David — cel puţin nu atunci când vine vorba despre Prinţesă. îmi închipui că lumea era chiar foarte frumoasă pentru ea. Cerşetorul — ei bine, poate că el nu era prea fericit. Dar la urma urmei, David, ştii că fericirea e ceva în lăuntrul tău. Poate că jumătate dintre aceşti oameni sunt fericiţi în felul lor.

—Da! Şi mai e şi asta, a oftat David. Vedeţi, am aflat asta de ceva timp, că fericirea e în lăuntrul tău, şi i—am spus—o Domniţei Trandafirilor. Dar acum — nu mai merge nici măcar pentru mine.

—Ce s—a întâmplat?

—Ei bine, ştiţi, atunci trebuia să se întâmple ceva — ceva ce îmi plăcea; şi am descoperit că nu aveam decât să mă gândesc la acel lucru ca să nu—mi mai pese că dau cu grebla sau cu sapa sau altceva de felul acesta. Şi i—am spus Domniţei Trandafirilor. Şi i—am spus că se poate GÂNDI că are să se întâmple acel ceva chiar dacă nu are să se întâmple vreodată şi că ar fi tot la fel, căci gândurile îmi făceau Orele senine. Nu FAPTELE, câtuşi de puţin. Am spus că ştiam asta pentru că încă nu FĂCUSEM lucrul acela. înţelegeţi?

—Cred că înţeleg, David.

—Ei bine, am aflat că nu e deloc la fel. Căci acum, când ŞTIU că lucrul acela frumos nu are să mi se mai întâmple vreodată, pot să mă gândesc şi să mă tot gândesc la el ziua întreagă şi nu mă ajută nici cât negru sub unghie. Soarele arde la fel de puternic şi spatele mă doare la fel de rău şi câmpul e la fel de mare şi de nesfârşit ca atunci când eram nevoit să spun că nu pun orele acelea la socoteală. Ce se întâmplă acum?

Domnul Jack a râs, dar a clătinat din cap cu oarecare tristeţe.

—Înoţi în ape prea adânci pentru mine, David. Bănuiesc că te zbaţi într—un ocean care a răsturnat bărcile înţelepţilor încă de la începutul lumii. Dar ce e atât de plăcut şi nu are să se mai întâmple? Poate izbutesc să te ajut MĂCAR cu asta.

—Nu, n—aţi putea, s—a încruntat David, şi nici oricine altcineva, înţelegeţi, căci oricum nu m—aş mai întoarce acum în timp ca să îl LAS să se întâmple, nu atâta timp cât ştiu ceea ce ştiu. Păi, dacă aş face una ca asta, nu aş mai avea nici măcar O SINGURĂ oră senină — nici măcar cele de după ora patru; m—aş

simţi atât de — atât de josnic! Dar nu înţeleg cum aş putea să repar ce i—am spus Domniţei Trandafirilor.
—Ce are ea de a face cu astă?
—Păi, la început de tot, când mi—a spus că nu are nici măcar O SINGURA oră senină, i—am zis...
—Când ţi—a spus ce? a intervenit domnul Jack, îndreptându—se fără veste de spate pe scaun.
—Că nu are nici măcar o oră pe care să o pună la socoteală, ştiţi.
—Să — o pună la SOCOTEALĂ?
—Da, era vorba despre cadranul solar. Nu v—am povestit? Da, ştiu că v—am povestit — despre cuvintele de pe el — că măsoară doar orele senine, ştiţi. Iar ea a spus că nu are nici măcar O SINGURĂ oră de măsurat; că, pentru ea, soaiele nu străluceşte niciodată.
—Vai, David, a murmurat domnul Jack cu o voce putin tremurândă, eşti sigur? Chiar aşa a spus? Poate — poate că te înşeli; de fapt, ea are tot ce e nevoie ca să fie fericită.
—Nu am fost sigur şi i—am spus şi eu acelaşi lucru — pe urmă. Iar apoi i—am povestit — după ce am aflat şi eu, ştiţi — despre cum numai ce avem în lăuntrul nostru trebuie pus la socoteală, până la urmă; iar apoi am întrebat—o dacă se poate gândi la vreun lucru plăcut care urmează să i se întâmple într—o bună zi.
—Păi, şi ce ţi—a răspuns?
—A scuturat din cap şi a spus că nu. Apoi a întors capul, iar ochii i s—au făcut blânzi şi întunecaţi ca ochiurile acelea de apă unde se opreşte pârâul ca să se odihnească. Şi a spus că sperase, odinioară, să i se întâmple un astfel de lucru; dar că nu i s—a întâmplat şi că ar fi nevoie de mai mult decât nişte gânduri ca să i—l aducă. Iar acum ştiu ce a vrut să spună, căci nu putem să punem numai gândurile la socoteală, nu—i aşa?

Domnul Jack nu i—a răspuns. Se ridicase în picioare şi măsura agitat veranda cu pasul. O dată sau de două ori şi-a îndreptat privirile înspre turnurile din Sunnycrest, iar David a băgat de seamă că se schimbase la faţă.

ssssss

Nici până acum domnul Jack încă nu se obişnuise cu David. Erau „atâţia la un loc", şi—a spus el. Erau băiatul, artistul şi o a treia personalitate, atât de efemeră, încât nu i se putea da un nume. Băiatul era vesel, impetuos, credul şi încântător, bucurându—se pe faţă de tot felul de jocuri şi de şotii. Artistul nu era nimic altceva decât un ghem de vigilenţă tumultuoasă, gata să afle melodie şi ritm în fiecare gând trecător şi în fiecare nor călător. Al treilea — acel enigmatic al treilea căruia nu i se putea da un nume — era o fiinţă visătoare, vizionară şi de neatins, care plutea atât de sus deasupra capetelor celorlalţi, încât n—ai fi izbutit niciodată să îl ajungi cu mâna şi să—l tragi jos, pe pământ, ca să ai, odată şi bine, prilejul să—l vezi cum arată. La acestea toate se gândea domnul Jack, uitându—se în ochii luminoşi ai lui David.

CAPITOLUL XX.CALEA CEA NEOBIŞNUITĂ

În septembrie, David a început să meargă la şcoala din sat. Şcoala şi David nu s—au împăcat prea bine de la bun început. Profesoara a pornit cu mult aplomb să—şi examineze noul elev, dar şi—a pierdut din încredere odată ce a descoperit că, deşi în ceea ce privea latina David se găsea periculos de aproape de ea (iar în ceea ce privea franceza — pe care nici măcar nu i se ceruse să o predea — o depăşise în mod dezastruos!), de abia dacă ştia câte ceva despre istoria Statelor Unite şi nu putea numi nici măcar o singură bătălie din oricare dintre războaie. îi depăşise cu mult pe băieţii de vârsta lui la cea mai mare parte dintre materii, şi totuşi discrepanţele acelea misterioase apăreau la fiecare pas, făcând ca orice încercare de a—i da note în felul obişnuit să devină cu neputinţă.

Felul în care David recita era şi el ieşit din comun şi oarecum neliniştitor. Pe deasupra, nu şovăia să vorbească cu glas tare ori de câte ori voia şi nici să se ridice de pe locul lui şi să se mute oriunde poftea. Toate acestea s—au schimbat cu timpul, fireşte; dar a trebuit să treacă mai multe zile până când băiatul a învăţat să se poarte în aşa fel încât să nu spulbere pacea şi bunacuviinţă din clasă.

David, în afară de şcoală, nu mai avea prea mult de lucru, cu toate că îi rămăseseră de făcut câteva treburi uşoare pe lângă casă. Viaţa la ferma Holly era neschimbată pentru David, şi totuşi diferită — diferenţa care vine din a fi dorit cu adevărat, şi nu ţinut din datorie. Şi mai erau şi alte diferenţe, nişte diferenţe subtile, greu de văzut, dar care totuşi existau.

Domnul şi doamna Holly, acum mai mult decât oricând, învăţau să privească lumea prin ochii lui David. Într—o zi — o zi minunată — au plecat chiar să se plimbe cu băiatul prin pădure — şi când îşi mai lăsase Simeon Holly munca pentru un lucru atât de uşuratic ca o plimbare prin pădure?

Şi totuşi, după cum ar fi putut să dea mărturie David, o asemenea faptă nu fusese dusă la bun sfârşit fără oarecare strădanie. Era o zi de sâmbătă, senină şi frumoasă, cu luna octombrie prevestindu—se în aerul răcoros; iar David mai că nu ardea de nerăbdare să alerge liber pe—afară. Doamna Holly cocea plăcinte, iar păsările cântau fără să le audă de cealaltă parte a ferestrei de la cămară. Domnul Holly săpa cartofii, iar norii pluteau nebăgaţi în seamă deasupra capului lui.

David le—a dat ghes şi i—a implorat dimineaţa întreagă. Dacă măcar o dată, numai de data asta, ar lăsa totul şi ar veni, nu le—ar părea rău, nu avea nici o îndoială. Dar ei au scuturat din cap şi au spus: „Nu, e cu neputinţă!" După—amiaza, plăcintele erau coapte şi cartofii săpaţi, iar David iarăşi a dat ghes şi a implorat. Dacă o dată, numai de data asta, ar veni să se plimbe cu el prin pădure, ar fi atât de fericit, nespus de fericit! Şi, ca să—l mulţumească pe băiat, s—au dus.

A fost o plimbare stranie. Ellen Holly păşea uşurel, cu paşi sfioşi. Arunca priviri grăbite şi înspăimântate dintr—o parte în alta. Era limpede că Ellen Holly nu ştia să se joace. Simeon Holly umbla ţanţoş pe lângă ea, încruntat, tăcut şi dus pe gânduri. Era limpede că Simeon Holly nu numai că nu ştia să se joace, dar nici măcar nu se sinchisea să afle.

Băiatul mergea înainte cu paşi mărunţi şi vorbea. Avea aerul unui monarh care—şi arată împărăţia. Într—o parte se găsea un petec de muşchi vrednic de a fi cercetat îndeaproape; în cealaltă, o viţă care purta câte o vrajă în fiecare lujer. Aici era o floare în care se ascundea o poveste; iar dincolo, un tufiş păstrând un secret demn de a fi dezvăluit. Până şi Simeon Holly a prins, pare—se, o scânteie de viaţă

atunci când David a găsit şi a numit fără greş molidul, bradul şi pinul, iar apoi, răspunzând şoaptei doamnei Holly: „Dar, David, care—i deosebirea? Seamănă atât de mult între ei!", băiatul a spus:
—Ah, dar nu seamănă de fapt, ştiţi? Vedeţi că bradul de colo e mult mai ascuţit decât molidul din spate? Iar ramurile îi cresc drept, ca nişte braţe, şi sunt netede şi înguste la capete ca o coadă de pisică. Dar molidul — ramurile LUI se îndreaptă în jos şi în afară — n—aţi băgat de seamă? — şi sunt toate stufoase la capete ca o coadă de veveriţă. Ah, cât de diferiţi sunt! Şi—acolo, în faţă, e o zadă — cea cu ramurile răvăşite şi aproape de pământ. M—aş putea căţăra cu uşurinţă în ea, dar nu şi în pinul de colo. Vedeţi, n—aş avea unde să—mi sprijin piciorul până acolo, sus de tot! Dar iubesc pinii. Sus pe munte, unde obişnuiam să trăiesc, pinii erau atât de înalţi, încât părea că Dumnezeu îi folosea uneori ca să sprijine cerul.

Iar Simeon Holly a auzit şi nu a spus nimic; şi că nu a spus nimic — mai cu seamă nimic ca răspuns la afirmaţiile încrezătoare ale lui David în privinţa arhitecturii cereşti şi pământeşti — dovedea limpede cât de temeinic învăţa bărbatul să privească lumea prin ochii lui David.

Iar aceştia nu au fost toţi prietenii lui David pe care domnul şi doamna Holly i—au cunoscut în timpul acelei plimbări memorabile. Au mai fost şi păsările şi veveriţele şi, de fapt, toate vieţuitoarele. Iar David le—a strigat voios pe nume pe fiecare, la fel cum ar fi strigat un prieten căruia îi ştia numele şi obiceiurile. Aici era o ciocănitoare minunată, dincolo o gaiţă frumoasă. Drept înainte, petecul acela strălucitor de culoare care le zburase ca fulgerul prin faţa ochilor era o tangara[5]. Şi odată, sus, pe cer, când treceau printr—un luminiş, David a dat cu ochii de un şirag lung şi negru îndreptându—se spre sud.
—Ah, vedeţi! a exclamat el. Ciorile! Le vedeţi? Tocmai sus, acolo? N—ar *fi* grozav dacă am putea şi noi să facem la fel şi să zburăm sute şi sute de mile, poate o mie?
—Ah, David! a protestat doamna Holly, fără să—şi creadă urechilor.
—Dar ele aşa fac! Iar acum par să fi pornit în călătoria lor de iarnă spre sud; dar, dacă este adevărat, atunci au plecat prea devreme. Cele mai multe nu pleacă până în octombrie. Se întorc în martie, ştiţi. Deşi am avut unele pe munte care au rămas cu mine tot anul.
—Vai! Dar aşa îmi place să le văd plecând! a murmurat David, cu ochii după şiragul cel lung şi negru care—i dispărea cu repeziciune din faţa ochilor. Sunt multe păsări pe care nu le putem vedea, ştiţi, când pornesc către sud. Zboară pe timp de noapte — ciocănitorile şi grangurii şi cucii şi câte altele... Poate că le e teamă, aş zice; dumneavoastră nu? Dar eu le—am văzut. Le—am pândit. îşi dau una alteia de veste când vine vremea să pornească.
—Ah, David! a protestat iarăşi doamna Holly, cu privirea mustrătoare, dar vădit fermecată.
—Dar îşi dau cu adevărat de veste! a susţinut băiatul cu ochii strălucitori. Aşa trebuie să fie! Căci într—o noapte, din senin, auzi un strigăt, iar apoi păsările încep să se adune din toate direcţiile. Eu le—am văzut. Apoi, dintr—odată, se înalţă toate în văzduh şi pornesc către sud — nu într—un stol mare, ci despărţite în stoluri mici înşiruite unul după altul, bătând atât de frumos din aripi — fâl, fâl, fâl! — şi se duc! Şi nu mai dai cu ochii de ele până la anul. Dar aţi văzut rândunelele, nu—i aşa? Pleacă pe lumină şi—s cele mai uşor de ghicit dintre toate. Zboară atât de repede şi de drept... N—aţi văzut rândunelele plecând?
—Păi, nu ştiu, David, a murmurat doamna Holly aruncând o privire neajutorată către bărbatul ei care mărşăluia înainte. Nici nu ştiam că se găsesc asemenea lucruri de — de ştiut.

Iar David a avut multe, mult mai multe de spus până ce plimbarea a luat sfârşit. Şi cu toate că, la urmă, Simeon Holly şi soţia lui nu au suflat o vorbă nici despre plăcerea, nici despre folosul ei, pe feţe li se citea ceva din pacea, din odihna şi din tăcerea care—şi aveau locul în pădurea pe care o părăsiseră.

Era o lună frumoasă — acel septembrie, iar David s—a bucurat de ea cum a putut mai bine. Orele fără şcoală erau pentru el ore petrecute afară, îi vedea deseori pe Jack şi pe Jill. Petrecea deopotrivă de mult timp cu Domniţa Trandafirilor. În ochii lui David, ea rămăsese Domniţa TRANDAFIRILOR, cu toate că acum, în grădină, purpuriul şi stacojiul şi galbenul florilor de ochiul—boului, ale salviilor şi ale hortensiilor luaseră Locul îmbujorării parfumate a trandafirilor

David se simţea ca la eL acasă în Sunnycrest. Era binevenit, după cum ştia, să se ducă oriunde ar fi poftit. Până şi servitorii erau prietenoşi cu el, precum şi verişoara cea în vârsta pe care o vedea rareori, dar care, ştia David, locuia acolo ca să—i ţină tovărăşie Domniţei Trandafirilor.

Poate că David îndrăgea cel mai mult, pe lângă grădină, cămăruţa aceea din turn; şi poate pentru că

---

[5] Pasăre din regiunea tropicală a Americii de Sud, de mărimea unei vrăbii, cu ciocul scurt, conic şi ascuţit la vârf şi cu penajul viu colorat *(n. trad.)*.

domnişoara Holbrook însăşi îl îndemna deseori să urce acolo. Şi, chiar în acea cămăruţă, David a vorbit într—o zi visător:

—Îmi place locul acesta — aici, atât de sus; numai că, uneori, mă face să mă gândesc la Prinţesă, căci şi ea trăia într—un astfel de turn, ştiţi?

—Un basm cu zâne, David? a întrebat domnişoara Holbrook cu glas vesel.

—Nu, nu tocmai, cu toate că era şi o prinţesă în el. Mi l—a spus domnul Jack.

Privirea lui David încă mai era aţintită afară, dincolo de fereastră.

—Ah, domnul Jack! Cumva domnul Jack îţi spune adeseori poveşti?

—Nu. Mi—a spus—o doar pe asta — şi poate de aceea mi—o amintesc atât de bine.

—Păi, şi ce a făcut Prinţesa?

Vocea domnişoarei Holbrook era încă veselă, încă nepăsătoare. Atenţia îi era vădit absorbită de broderia din mână.

—Nu a făcut nimic şi tocmai acesta a fost necazul, a oftat David. Nu a fluturat, ştiţi.

Acul dintre degetele domnişoarei Holbrook s—a oprit în aer, cu aţa pe jumătate trasă.

—Nu a — fluturat! a bâiguit ea. Ce înseamnă asta?

—Nimic, a râs băiatul, întorcându—se dinspre fereastră. Am uitat că nu ştiţi povestea.

—Dar poate că o ştiu — adică — ce poveste e asta? a întrebat domnişoara Holbrook, umezindu—şi buzele de parcă ar fi devenit dintr—odată nemaipomenit de uscate.

—Ah, o ştiţi? Mă întreb acum! Nu e „PRINŢ şi cerşetor", ci „PRINŢESĂ şi Cerşetor", a lămurit David, şi obişnuiau să facă semne cu batista şi să răspundă cu steaguri. Ştiţi povestea?

Nu a primit nici un răspuns. Domnişoara Holbrook îşi strângea broderia în pripă şi cu mâini tremurânde. David a văzut că şi—a înţepat până şi un deget în graba ei de a pune acul deoparte. Apoi l—a tras pe David lângă ea, pe un scaun scund.

—David, vreau să—mi spui povestea asta, te rog, i—a cerut ea, întocmai cum ţi—a spus—o ţie domnul Jack. Acum, bagă de seamă să nu laşi nimic la o parte, căci vreau — vreau să o aud, a isprăvit ea cu un râset scurt şi straniu care părea să—i fi adus două pete roşiatice în obraji.

—Ah, vreţi să o auziţi? Atunci am să v—o spun! a strigat David bucuros.

David, pe cât era de fericii să asculte o poveste, aproape pe atât de fericit era să o şi spună.

—Vedeţi, la început...

Şi s—a avântat în introducere.

David cunoştea bine povestea aceea; şi poate că nu a uitat decât lucruri neînsemnate. Poate că nu a spus—o pe de—a—ntregul după cum o spusese domnul Jack, dar înţelesul era acolo, iar domnişoara Holbrook l—a ascultat cu multă atenţie povestind despre băiat şi despre fată, despre fluturările din batistă şi despre steagurile care erau roşii, negre şi albastre. Domnişoara Holbrook a râs o dată — la şotia cu clopoţeii pe care o jucase fata —, dar nu a scos o vorbă până mai târziu, când David a povestit despre prima venire acasă a Prinţesei şi despre orele în care băiatul, pe veranda lui cea micuţă, s—a uitat şi s—a tot uitat în van după o fluturare albă din batistă venind dinspre fereastra din turn.

—Doar nu vrei să spui, l—a întrerupt atunci domnişoara Holbrook, gata să sară în picioare, că băiatul acela aştepta...

S—a oprit din senin şi s—a prăbuşit înapoi pe scaun. Cele două pete roşiatice se prefăcuseră acum într—o îmbujorare care—i cuprinsese întregul chip.

—Ce aştepta? a întrebat David.

—N—nimic. Povesteşte, te rog, mai departe. Am fost doar foarte curioasă, a lămurit domnişoara Holbrook cu glasul stins. Mai departe...

Iar David a povestit mai departe. Iar povestea, în cuvintele lui, nu a pierdut nimic. Ba chiar a câştigat ceva, căci acum se împletea în ea compasiunea profundă a unui băiat care—l iubea pe Cerşetor pentru tristeţea lui şi o ura pe Prinţesă deoarece pricinuise acea tristeţe.

—Aşadar, a încheiat el cu jale, până la urmă nu e o poveste tocmai frumoasă, vedeţi, căci nu s—a sfârşit nicidecum bine. Ar fi trebuit să se ia de soţi şi să trăiască fericiţi până la adânci bătrâneţi. Dar nu au făcut—o.

Domnişoara Holbrook a tras aer în piept cu oarecare nesiguranţă şi şi—a atins gâtul cu mâna. Faţa ei nu mai era îmbujorată, ci albă ca varul acum.

—Dar, David, a îngăimat ea după o clipă, poate că el — Cerşetorul — nu o — nu o mai iubea pe

Prinţesă!
—Domnul Jack a spus că o iubea. Chipul cel alb s—a îmbujorat iar, fără veste.
—Atunci, de ce nu a mers la ea ca să — ca să îi spună?
David şi—a ridicat bărbia. A răspuns cu toată demnitatea, iar cuvintele şi accentul îi aparţineau domnului Jack.
—Cerşetorii nu merg la Prinţese ca să le spună „Te iubesc".
—Dar dacă ar merge, poate — adică — dacă... Domnişoara Holbrook şi—a muşcat buzele şi nu a isprăvit ce avea de spus. Ba chiar nu a mai scos nici o vorbă timp de c comă bucată de vreme. Dar nu uitase povestea. David a ştiut asta atunci când, mai târziu, domnişoara Holbrook a început să—i pună întrebări amănunţite despre multe chestiuni mărunte, pe care era convins că le lămurise deja destul de bine. Şi a vorbit despre poveste până când David s—a întrebat dacă nu cumva avea de gând să o spună altcuiva, la rândul ei. Chiar a întrebat—o dacă asta plănuia; dar ea doar a scuturat din cap. Iar apoi nu l—a mai întrebat nimic. Şi, în scurt timp, David a plecat acasă.

CAPITOLUL XXI.INIMI GRELE

David nu s—a mai apropiat de Casa pe care a construit—o Jack o săptămână întreagă, şi asta tocmai când o răceală a ţinut—o pe Jill înăuntru timp de mai multe zile. Iar Jill, firește, s—a arătat mâhnită de aşa—zisa nepăsare a tovarăşului ei de joacă preferat; dar, la capătul celei dintâi zile de şcoală de după însănătoşire, şi—a întâmpinat fratele cu ochi înspăimântaţi.
—Jack, nu a fost câtuşi de puţin vina lui David, a strigat ea plină de remuşcări. E bolnav.
—Bolnav!
—Da, cumplit de bolnav. Au fost nevoiţi să trimită după doctor şi tot restul.
—Dar, Jill, n—ai nici o îndoială? Unde ai auzit una ca asta?
—Azi, la şcoală. Toată lumea numai despre asta vorbea.
—Dar ce s—a întâmplat?
—Un soi de febră. Unii spun că e tifoidă, alţii, scarlatină, iar alţii spun că e altceva ce nu—mi mai amintesc acum. Dar toată lumea spune că e cumplit de bolnav. S—a molipsit de Ia copiii Glaspell, spun unii, iar alţii spun că nu—i aşa. Dar, oricum ar sta lucrurile, Betty Glaspell a fost bolnavă de ceva şi n—au lăsat pe nimeni să le intre în casă toată săptămâna, a isprăvit Jill cu groază în priviri.
—Copiii Glaspell? Dar ce făcea David acolo?
—Păi, ştii — ne—a spus şi nouă odată — îl învăţa pe Joe să cânte la vioară. A fost de nenumărate ori pe acolo. Joe e orb, ştii, şi nu poate să vadă, dar tare îi mai place muzica şi e nebun după vioara lui David... Aşa că David i—a lăsat cealaltă vioară — cea care a fost a tatălui lui, ştii — şi i—a arătat cum să cânte după ureche, doar ca să treacă timpul mai repede şi ca să nu mai fie atât de necăjit că nu poate să vadă. Vezi, Jack, aşa—i că nici nu ne—am fi aşteptat la mai puţin din partea lui? Jack, nu vreau să i se întâmple nimic rău lui David!
—Nu, fetiţa mea, nu; firește că nu! Nici unul dintre noi nu vrea, dacă tot a venit vorba, a oftat Jack cu fruntea brăzdată de neliniște. Am să trec pe la ferma Holly, Jill, mâine dis—de—dimineaţă ca să văd cum îi merge şi dacă putem să facem ceva pentru el. Până una, alta, nu pune prea mult la inimă, draga mea! Se prea poate să nu fie nici pe jumătate atât de rău pe cât crezi tu. Doar ştii că la şcoală copiii spun vrute şi nevrute, a sfârşit el, vorbind cu o veselie pe care nu o simţea de fapt.
Dar, în sinea lui, bărbatul recunoştea că se simţea neliniştit, groaznic de neliniştit. Povestea lui Jill purta un sâmbure de adevăr, se vedea nevoit să recunoască; şi înţelegea acum, copleşit de emoţie, cât de mare era locul pe care acel băieţel oarecum misterios ajunsese să îl ocupe în inima lui. Nu a avut nevoie de îndemnul plin de nerăbdare al lui Jill, „Hai, grăbeşte—te, Jack", ca să pornească cu toată graba către ferma Holly, în dimineaţa următoare. La câţiva paşi de alee s—a ciocnit de Perry Larson şi l—a oprit din

drum.
—Bună dimineaţa, Larson; sper că nu e adevărat — ce am auzit — că David a căzut grav bolnav!
Larson şi—a ridicat pălăria şi, cu mâna liberă, a căutat locul acela anume de pe cap de la care cerea întotdeauna sprijin atunci când se simţea peste măsură de neliniştit.
—Păi, da, conaşule, tare mi—i teamă că da, domnule Jack, ăăă, domnule Gurnsey, adică! E groaznic de bolnav, sărăcuţul, şi tare—i păcat —aşa—i —, tare păcat!
—Ah, îmi pare rău! Speram ca vestea să fi fost înflorită. Am venit până aici să văd dacă — dacă pot să fiu de ajutor.
—Păi, puteţi întreba, negreşit, nu vă opreşte nimeni; şi nici n—aveţi de ce să vă fie frică. Umblă vorba că se ia — boala de—o are — şi că s—a molipsit de la copiii Glaspell; dar nu—i aşa. Doctorul zice că n—a luat nimic şi că nu poate da nimic. Are ceva la cap şi la creier şi o febră zdravănă. Dar a fost cam năzuros şi fără astâmpăr, oricum, de la o vreme încoace. După cum ziceam, puteţi întreba, negreşit, dar socotesc că nu prea aveţi cu ce să fiţi de ajutor. S—a făcut tot ce se putea face. De altfel, nu a mai rămas cine ştie ce de tăcut decât să—i purtăm de grijă. Au trimis până şi în oraş după o soră cu şcoală — cu bonetă pe cap, ştiţi, şi care te face să crezi că ea ştie totul, iar tu n—ai habar de nimic. Şi mai sunt şi conaşul şi coniţa Holly, pe deasupra. Dacă ar fi după capul LOR, nu l—ar scăpa din ochi nici o clipă, aşa—s de porniţi.
—Îmi închipui că îl preţuiesc foarte mult pe băiat — la fel ca noi toţi, a murmurat bărbatul mai tânăr cu oarecare şovăială.
Larson şi—a încreţit fruntea, cufundat în gânduri.
—Da; şi tocmai asta mă dădu gata, a răspuns el încet, în ce—l priveşte pe EL — pe conaşul Holly, adică. Fireşte că ne—am fi aşteptat de la EA — că doar şi—a pierdut băieţelul şi—i drăgăstoasă din fire. Dar EL — asta—i altă poveste. Acum, ştiţi la fel de bine ca mine cum e domnul Holly — nu—i nimeni care să nu ştie, aşa că nu—l ponegresc cu nimic. E un om bun — un om tare de treabă; şi n—ai găsi un om mai nepărtinitor care să—ţi dea de lucru. Dar treaba—i că l—a făcut Dumnezeu de—a—ndoaselea şi—i ies însăilăturile peste tot, tocmai cât să le prinzi capetele şi să tragi de ele. Dar acum ce să vezi! Să fiu al naibii dacă băiatul ăsta nu l—a netezit până când nici n—ai mai zice că are vreo cusătură pe el, uneori, chit că nu mă duce capul să pricep cum a izbutit una ca asta! Acum, mai e şi coniţa Holly — a încercat şi ea să—l netezească, pun rămăşag, de o grămadă de ori. Dar nu mă dau înapoi să spun că nici măcar nu i—a tăiat vreo aţă în toţi ăştia *patruj'* de ani cât au trăit împreună. Treaba e că ei i—a mers tocmai pe dos. Atâta s—a frecat de cusăturile lui, că s—a netezit chiar ea în asemenea hal, încât conaşul poate să—i poruncească tot ce pofteşte — iar ei nici nu i—ar trece prin cap să crâcnească!
Pe Jack Gursney l—a înecat din senin tuşea.
—Mi—aş dori să pot — să fac ceva, a murmurat el nesigur..
—Nu—i cine ştie ce de făcut — nu cât timp conaşul şi coniţa Holly se ţin pe picioare. Păi, şi—ar da şi sufletul pentru el şi—o să mă credeţi poate dacă vă spun că ieri conaşul a umblat haimana prin pădurea lui Sawyer, de la un capăt la altul, după un pic de muşchi după care plângea băiatul. Ce ziceţi de asta? Simeon Holly dus după muşchi! Şi l—a şi dibuit, până la urmă, şi l—a adus acasă; şi i—am auzit zicând că tare s—a mâhnit când băiatul s—a întors cu spatele şi nici nu l—a băgat în seamă... Aşa—i că pricepeţi, conaşule, copilul ăsta nu mai e zdravăn la cap şi jumătate din timp nici nu mai ştie ce spune.
—Ah, îmi pare rău, îmi pare atât de rău! a exclamat Gurnsey şi s—a răsucit pe călcâie, îndreptându—se grăbit către ferma Holly.
La ciocănitul slab i—a răspuns chiar doamna Holly. Arăta ostenită şi palidă.
—Vă mulţumesc, domnule, a. spus ea recunoscătoare la propunerea lui de ajutor, dar nu puteţi face nimic, domnule Gurnsey! Am făcut tot ce se putea şi toată lumea a fost nespus de binevoitoare. Avem o infirmieră foarte pricepută, iar doctorul Kennedy s—a consultat cu doctorul Benson din oraş. Fac tot ce Ie stă în puteri, fireşte, dar spun că nu mai are nevoie acum decât de îngrijiri.
—Atunci nu mă tem pentru el, negreşit, a declarat bărbatul cu fervoare.
—Ştiu, dar — ei bine, va avea parte de cele mai bune îngrijiri pe care i le putem da.
—Ştiu că aşa va fi; dar nu există chiar nimic —nimic ce aş putea şi eu să fac?
Doamna Holly a scuturat din cap.
—Nu. Desigur, dacă se mai însănătoşeşte...
A şovăit; iar apoi şi—a ridicat bărbia puţin mai sus.

—CÂND se mai însănătoşeşte puţin, şi—a îndreptat ea spusele, întărindu—le curajoasă, îşi va dori să vă vadă.
—Şi are să mă vadă, a afirmat Gurnsey. Şi are să se însănătoşească, doamnă Holly, nu am nici o îndoială!
—Da, da, fireşte, însă — ah, domnule Jack, e atât de bolnav — atât de bolnav! Doctorul spune că are o fire deosebit de simţitoare şi crede că l—a tulburat ceva în ultima vreme. Vocea i s—a frânt.
—Sărmanul copil!
Vocea domnului Jack era şi ea răguşită.
Doamna Holly şi—a ridicat privirile cu recunoştinţă faţă de compasiunea lui.
—L—aţi iubit şi dumneavoastră, ştiu asta, a suspinat ea. Vorbeşte atât de des despre dumneavoastră — atât de des!
—Fireşte că îl iubesc! Cui i—ar sta în puteri să nu—l iubească?
—Nimănui, domnule Jack — aşa stau lucrurile. Acum, de când s—a îmbolnăvit, ne—am întrebat mai mult decât oricând cine e el. Vedeţi, mă tot gândesc că are undeva nişte prieteni care ar trebui să ştie de starea lui — acum.
—Da, înţeleg, a aprobat bărbatul din cap.
—Nu e un băiat ca oricare altul, domnule Jack. A fost instruit în multe feluri — cum să se poarte şi cum să stea la masă şi tot restul. Şi o mulţime dintre lucrurile pe care i le—a spus tatăl lui sunt frumoase, atât de frumoase! Nu e vagabond şi nici nu a fost vreodată. Şi mai e şi vioara lui. DUMNEAVOASTRĂ ştiţi foarte bine cum cântă.
—Ştiu, cu adevărat! Dar, fără îndoială, vă lipseşte şi muzica lui!
—Da. Până şi el vorbeşte despre asta, s—a grăbit să răspundă ea, frângându—şi mâinile. Dar cel mai ades vorbeşte — vorbeşte despre cântece şi nu mi—e cu putinţă să înţeleg de ce, fiindcă David nu a cântat niciodată din gură, ştiţi?
—Despre cântece? Dar ce spune?
Bărbatul pusese întrebarea deoarece văzuse că îi mai uşura povara gândurilor femeii celei mărunte şi obosite peste măsură, dar auzindu—i primele cuvinte a devenit dintr—odată atent
—Spune că—i „ cânte cui Lui" şi numai despre el vorbeşte, deşi nu în multe cuvinte. Dar am băgat de seamă că sunt mereu aceleaşi, aşa: „Am să merg tot înainte, cu bărbia ridicată şi cântând din răsputeri." Iar când îl întreb ce are să cânte, spune mereu: „Cântecul meu — cântecul meu", tocmai aşa. Domnule Jack, credeţi că are cu adevărat un cântec?
Timp de o clipă, bărbatul nu i—a dat nici un răspuns. I se pusese un nod în gât şi îi înăbuşea cuvintele. Apoi a izbutit să bâiguie cu o voce stinsă:
—Cred că avea unul, doamnă Holly, şi cred că îl şi cânta.
Iar apoi, ridicându—şi zorit pălăria şi murmurând:
—Am să revin în scurt timp!
S—a răsucit pe călcâie şi a coborât cu paşi repezi pe alee.
Atât de grăbit mergea domnul Jack şi atât de cufundat în gânduri, încât nu a văzut trăsura până ce aproape că i—a ieşit în faţă; apoi s—a dat în lături ca să o lase să treacă. Dar a văzut, ridicându—şi solemn pălăria, un atelaj minunat de cai negri, un vizitiu în livrea şi o pereche de ochi uimiţi privind ţintă în ochii lui. Ceea ce nu a văzut a fost gestul iute cu care domnişoara Holbrook aproape că a poruncit să se oprească trăsura în clipa în care a trecut pe lângă el.

CAPITOLUL XXII.CE A VĂZUT PERRY

Zilele au trecut una câte una, iar din partea celor care vegheau neliniştiţi la căpătâiul lui David veneau mereu aceleaşi cuvinte: „Nu s—a schimbat aproape nimic." Jack Gurnsey trecea deseori pe la fermă ca să afle veşti despre băiat. Perry Larson îi ieşea deseori în cale; iar Perry nu se lăsa niciodată rugat să vorbească despre David. Gurnsey a început să afle chiar de la Perry Larson unele lucruri despre David pe

care nu le ştiuse până atunci.

—E ceva nemaivăzut, i—a spus Perry Larson într—o zi, câţi mă întreabă cum îi mai e băiatului — oameni care nici nu ţi—ar trece prin cap că—l cunosc, ca să nu mai zicem că le—ar păsa dacă trăieşte sau nu! Păi, bătrâna coniţă Somers, de pildă. DUMNEAVOASTRĂ ştiţi cum e: acră ca o lămâie şi zbârcită ca o prună uscată. Păi, să nu—mi vină să cred ieri, când îmi dădu ditamai buchetul de flori ce le—a crescut chiar ea şi îmi spuse că—s pentru el — şi că—s, oricum, ale lui de drept.

Fireşte că nu mă prinsei de la bun început ce voia să spună cu asta, aşa că o întrebai de—a dreptul; şi pare—se că băiatul, când a venit aici întâia oară, a dat peste casa ei pentru cine ştie ce pricină şi a găsit un trandafir mare şi roşu într—o tufă. Pare—se că—şi luase scripca după el şi s—a pornit să—l cânte — trandafirul crescând, adică (doar îl ştiţi cum e!) —, iar ea l—a auzit şi s—a răstit la el şi l—a întrebat ce păcatele ei îşi închipuie că face. Păi, alţi copii şi—ar fi luat picioarele la spinare —că doar o ştiu de ţâmoasă —, dar David, ţi—ai găsit! S—a sculat de unde stătea şi i—a spus, obraznic ce nu s—a mai pomenit, cât de fericit trebuia să fie trandafirul că—i face grădina aceea posomorâtă să arate atât de frumos; şi apoi a luat—o din loc, vesel ca un cintezoi şi cântând în josul dealului.

Păi, coniţa Somers a recunoscut că s—a supărat foc atunci. Avea o grădină ca un maidan plin de buruieni, cum ştia foarte bine chiar ea. A spus că nu s—a mai sinchisit să ridice nici măcar un deget pentru grădină de când a murit Bessie a ei, care ţinea la ea grozav. Dar, după ce l—a auzit pe David zicând una ca asta, aşa furioasă cum era, atât a împuns—o gândul până când n—a mai văzut nimic altceva înaintea ochilor, zi şi noapte, decât trandafirul acela roşu crescând acolo semeţ şi, doar ca să se liniştească, s—a pus să îndrepte grădina! A zis că a greblat şi a plivit şi a potrivit plantele ce le avea, iar pe urmă a trimis în oraş după altele în ghivece, cum era prea târziu să pună seminţe. Şi acum grădinii îi merge tare bine, iar coniţa Somers n—a putut să nu—i trimită buchetul acela lui David. Când îi povestii coniţei Holly, a spus că se bucură că s—a întâmplat aţa, că tocmai de asta avea coniţa Somers nevoie ca s—o scoată din ale ei — şi nu mă dau în lături să spun că pare mai de treabă acum, fără doar şi poate — ca un prun în floare, ca să zicem aşa.

Şi mai e şi văduva Glaspell, a urmat Perry după o pauză. Fireşte, ne—am aştepta să îi pară rău, dacă ţinem seamă cât de bine s—a purtat David cu băiatul ei — l—a învăţat să cânte la scripcă, ştiţi. Dar coniţa Glaspell a zis că Joe tare—a mai pus la inimă necazul ăsta şi nu vrea să se mai atingă de scripcă nici măcar cu un deget, chit că nu l—ai mai fi desprins de ea atunci când îl învăţa David. Şi mai e şi băiatul Clark. E şchiop, ştiţi, şi ţinea la cântecele lui David ca la ochii din cap.

Fireşte, mai sunteţi şi dumneavoastră şi domnişoara Holbrook care întrebaţi mereu de el şi trimiteţi lucruri — dar asta nu—i de mirare, că doar n—are alţi prieteni mai buni. Dar restul mă dădură gata. Păi, în unele zile mă întreabă de el mai toţi oamenii ce—mi ies în cale şi spun că nădăjduiesc să—i meargă mai bine. Când şi când sunt puştii cu care s—a jucat, şi să mor dacă unul n—a avut altceva de zis decât că s—a păruit cu David — pentru o pisică sau ceva de felul ăsta — şi de atunci l—a preţuit grozav, cu toate că socotea că David nu ştie! Ce mai ziceţi şi de asta?

Şi într—o zi m—a oprit o femeie şi s—a mâhnit grozav, dar nu putui să scot de la ea decât că David a stat în prag şi a cântat pentru copilul ei o dată sau de două ori — de parcă ar fi fost cine ştie ce! Dar a fost al naibii de nostim când mi—a zis o femeie că şi—a spălat vasele mai cu uşurinţă după ce i—a trecut David cântând pe sub geam. Şi a mai fost şi Biliy Dowd. Ştiţi că—i lipseşte o doagă de undeva şi nu se găseşte unul care să nu spună cât e de neghiob. Păi, ce credeţi că a zis? Domnul Jack a scuturat din cap.

—Păi, a zis că trage nădejde că n—o să păţească nimic băiatul, că tare—i mai place să—l vadă zâmbind, iar David îi zâmbea ori de câte ori îl vedea! Ce credeţi despre asta?

—Ei bine, cred, Perry, a răspuns calm domnul Jack, că poate Bill Dowd nu o făcea pe neghiobul când a spus asta, nu atât de mult pe cât o face uneori.

—Hmm, poate că nu, a murmurat Perry Larson nedumerit. Şi totuşi, nu pot să nu zic că a fost tare ciudat... S—a oprit, apoi şi—a plesnit din senin genunchiul. Spuneţi, v—am povestit despre Streeter — moş Bill Streeter şi despre păr?

Domnul Jack a scuturat încă o dată din cap.

—Păi să vă povestesc atunci, a declarat celălalt dând voios din cap. Şi să vedem dacă DUMNEAVOASTRĂ sunteţi în stare să descâlciţi una ca asta — eu, unul, nu—s! Păi, îl ştiţi pe Streeter — toată lumea îl ştie, aşa că nu—l ponegresc cu nimic.

L—a croit Dumnezeu să stea cu ochii numai după bani. Ştiţi la fel de bine ca mine că n—ar ridica un

singur deget dacă n—ar avea ceva de câştigat pentru osteneală şi că nici nu—i pasă de nimeni şi de nimic dacă nu miroase că e rost de făcut ceva bani. Parcă văd că, dacă ajunge vreodată în Rai, o să—şi jumulească sigur aripile şi o să vândă penele pe bani peşin.

—Ah, Perry! l—a mustrat domnul Jack cu vocea pe jumătate înăbuşită.

Perry Larson n—a făcut decât să rânjească şi a continuat netulburat:

—Păi, cum înţelegem amândoi ce—i de capul lui, să vă spun ce a făcut. M—a chemat într—o zi la gard, moş Streeter în carne şi oase, şi m—a întrebat ce face băiatul. Am rămas cu gura căscată. Să întrebe Streeter despre un băieţel bolnav! Şi părea să—i şi pese, pe deasupra. Nu l—am mai văzut cu aşa o mutră de înmormântare de când — de când a primit plata pe o poliţă de o ştiu eu, tocmai când se lingea pe buze că avea să pună mâna pe ditamai ferma mănoasă!

Păi, atât fusei de nedumerit, că mă pusei cu tot dinadinsul să aflu ce i—a stârnit luarea—aminte în asemenea hal. Şi mă apucai să fac niţică muncă de detectiv, după capul meu, ştiind, fireşte, că pe Streeter l—aş fi întrebat de pomană. Păi, ce credeţi că aflai? Dacă vă vine să credeţi, puşlamaua asta mică de băiat l—a îmbrobodit şi pe el — pe Streeter, zgârie—brânză! Aşa a făcut — şi vecinii spun că trecea mai mereu pe la el; iar Streetet ţinea La el ca la ochii din cap. Au zis că i—a dai până şi im cent, odată — deşi partea ASTA 1are greu îmi vine s—o înghit...

Vecinii ziceau că totul a pornit de la un păr — părul cela înalt din stânga casei lui Streeter. Poate îl ţineţi minte. Păi, ca să nu lungim vorba, pare—se că părul e bătrân şi că nu mai dă poame de ceva timp, chit că înfloreşte în fiecare an de toată frumuseţea, numai ceva mai târziu, aproape de fiecare dată, iar florile rămân mai mult decât de obicei, de parcă ar şti că n—au nimic de făcut pe urmă. Păi, moş Streeter a zis să—l taie. Îl bănuia, pesemne, că şterpeleşte niscaiva lumină de soare sau poate câteva picături de ploaie ce—i erau mai de trebuinţă pomului de peste drum, care dă fructe şi are mai mult folos! Până una, alta, a tocmit un om cu un topor şi tocmai când să se pună pe treabă l—a văzut pe David şi David, pe el.

Era întâia oară că trecea pe acolo. Pornise la plimbare şi dăduse peste părul cela, tot numai o floare — DUMNEAVOASTRĂ ştiţi, fireşte, cum se poartă băiatul —, şi un păr în floare e o privelişte pe cinste, recunosc. Băiatul dansa şi râdea şi bătea din palme — nu—şi luase scripca după el — de parcă era apucat. Apoi i—a văzut pe bărbatul cu topor şi pe Streeter, şi Streeter l—a văzut pe el.

Umblă vorba că a fost ceva de tot râsul — Bill Warner a auzit tot din dosul gardului. A zis că David, de îndată ce a priceput ce se petrecea, a luat—o razna de tot şi s—a pus pe trăncănit în asemenea hal, încât moş Streeter n—a mai fost în stare decât să stea şi să se holbeze la el, până când a izbutit în cele din urmă să mârâie: „Dar îţi spun, băiete, că pomul ăsta nu mai e de nici un folos!"

Bill zice că băiatul şi—a ieşit din sărite atunci. „Nici un folos — nici un folos!" a strigat. „Aşa un lucru minunat de frumos să nu aibă nici un folos! Păi, nici nu trebuie să aibă vreunul! E doar ca să te uiţi la el şi să—l iubeşti şi să te bucuri de el!" Cum să—i spui asemenea vorbe lui moş Streeter? Ce mi—ar fi plăcut să—i văd faţa! Dar Bill zice că asta nu—i nici jumătate din ce a zis băiatul. Cică a ţinut sus şi tare că pomul ăla e, oricum, dar de la Dumnezeu şi că lucrurile pe care El ni le—a dat ca să le vedem au la fel de mult folos ca lucrurile pe care ni le—a dat ca să le mâncăm şi că stelele şi apusurile şi fulgii de zăpadă şi corăbiile acelea mici din nori şi încă mai ştiu eu ce au la fel de multă însemnătate în Orchestra Vieţii ca napii şi bostanii. Şi apoi, la urmă, zice Bill, s—a năpustit la Streeter şi l—a implorat să mai zăbovească până—şi aduce scripca de acasă ca să poată să—i spună cât de frumos e pomul cela.

Păi, dacă vă vine să credeţi, l—a ameţit pe moş Streeter în asemenea hal, încât l—a făcut să—l trimită acasă pe bărbatul cu topor, iar pomul cela trăieşte şi în ziua de azi — chiar aşa! a isprăvit el.

Apoi, mohorându—se deodată, a mai spus, cu o voce răguşită:

—Şi trag doar nădejde să pot şi eu. să zic la fel despre băiat — luna care vine, pe vremea asta!

—Aşa nădăjduiesc şi eu, a oftat celălalt cu fervoare.

Şi aşa au trecut zilele una câte una în vreme ce întregul oraş aştepta şi în vreme ce, în „dormitorul de oaspeţi" cel mare şi aerisit de la ferma Holly, un băieţel se lupta pentru propria viaţă. Apoi au venit o zi şi o noapte, cele mai întunecate dintre toate, când întregul oraş nu a putut decât să privească şi să aştepte — îşi pierduse orice speranţă; când doctorii au scuturat din cap şi au refuzat să—i întâlnească privirea doamnei Holly; când pulsul de la încheietura cea slabă de deasupra cuverturii s—a jucat de—a v—aţi ascunselea cu degetele reci şi stăruitoare care îl căutau; când Perry Larson a petrecut nenumărate ore fără somn lângă plita din bucătărie, aşteptând cu frică un zgomot de paşi pe coridor; când domnul Jack pe veranda lui şi domnişoara Holbrook la fereastra ei din turn au coborât cu el în valea umbrei şi s—au

apropiat într—atât de râul cel învolburat, încât viaţa, cu mândriile şi prejudecăţile ei înguste, nu le—a mai părut niciodată aceeaşi.

Apoi, după cea mai întunecată zi şi după cea mai întunecată noapte, s—au ivit zorile, aşa cum se vor ivi mereu, negreşit, după cele mai întunecate dintre zile şi dintre nopţi. Pulsul s—a întărit la încheietura cea slabă de deasupra cuverturii. Pe frunte i s—a umezit sub degetele infirmierei.

Doctorii au aprobat din cap acum şi i—au privit pe toţi drept în ochi.

—Are să trăiască! au spus ei. A trecut criza.

Lângă plita din bucătărie, Perry Larson a auzit paşii trecând pe coridor şi a sărit în picioare; dar, dând cu ochii de chipul scăldat în lacrimi şi totuşi luminos al doamnei Holly, s—a prăbuşit înapoi, fără vlagă.

—Dumnezeule mare! a mormăit el. Păi, nici nu mi—ar fi trecut prin cap că are să—mi pese atât! Aş zice să mă duc să—i dau vestea domnului Jack. Are să vrea s—o audă.

CAPITOLUL XXIII.NEDURNERIRI

Convalescenţa lui David a fost, într—un fel, pitorească. De îndată ce i—a stat în puteri s—a aşezat ca un rege pe tron, primindu—şi supuşii; şi ce rege milostiv era! Camera—i era plină—ochi cu flori şi cu fructe, iar patul mai că nu gemea sub povara jucăriilor, a cărţilor şi a jocurilor primite ca să—i treacă timpul mai uşor şi pe care le întâmpinase, până la unul, cu strigăte de încântare, de la romanele *Waverley*[6] elegant legate ale domnişoarei Holbrook şi până la punguţa cu bile a micuţului Jimmy Clark, şchiopul.

Numai două lucruri îl nedumereau pe David: primul, de ce erau toţi atât de buni cu el; iar celălalt, cum se făcea că nu avea niciodată plăcerea companiei domnului Jack şi a domnişoarei Holbrook în acelaşi timp.

David a descoperit încă de la începutul convalescenţei lui acea împrejurare misterioasă în care se găseau domnul Jack şi domnişoara Holbrook. Era a doua după—amiază când domnul Jack fusese primit în camera bolnavului. David asculta ultimele veşti despre Jill şi despre Joe când, din senin, şi—a văzut musafirul schimbându—se la faţă.

Ferestrele „dormitorului de oaspeţi" de la ferma Holly cuprindeau o privelişte nemaipomenită a drumului, iar privirile domnului Jack se îndreptau tocmai spre una dintre ferestrele acelea. David, stând pe pat în capul oaselor, a văzut atunci că pe drum se apropiau cu repeziciune un atelaj minunat de cai negri şi o trăsură deschisă pe care ajunsese să le recunoască drept proprietatea domnişoarei Holbrook. Le—a urmărit nerăbdător din ochi până când a văzut caii întorcând pe aleea dinspre fermă. Atunci a scos un strigăt slab de încântare.

—E Domniţa Trandafirilor! Vine să mă vadă. Priviţi! Ah, mă bucur atât de mult! Acum o să o vedeţi, şi o să ŞTIŢI cât e de încântătoare. Vai, domnule Jack, doar nu plecaţi ACUM! s—a întrerupt el cu o dezamăgire vădită atunci când domnul Jack a sărit în picioare.

—Cred că sunt nevoit să plec, dacă nu—ţi e cu supărare, David! a răspuns bărbatul grăbit, cu o neliniște stranie în mişcări. Şi nu—ţi va fi cu supărare, acum că o ai pe domnişoara Holbrook. Vreau să vorbesc cu Larson. L—am văzut pe câmpul de colo acum câteva clipe. Şi cred că am să mă strecor prin fereastra aceasta, David. Nu vreau să—l pierd; şi pot să—l prind mai Tepede pe aici decât prin oricare altă parte, a sfârşit el, ridicând canatul.

—Ah, dar, domnule Jack, aşteptaţi, vă rog, măcar un minut! l—a implorat David. Mi—aş fi dorit să o vedeţi pe Domniţa Trandafirilor, şi...

Dar domnul Jack se afla deja jos, de cealaltă parte a ferestrei scunde şi, după o clipă, cu zâmbetul pe buze şi înclinând vesel din cap, a tras la loc canatul şi a plecat în goană.

---

[6] Serie de romane istorice ale autorului scoţian Walter Scott (177l—l832) *(n. traci.).*

Aproape îndată, domnişoara Holbrook a apărut în uşa dormitorului.
—Doamna Holly a spus să vin drept încoace, David, aşa că iată—mă! a început ea cu vocea plină de viaţă. Ah, dar, tinere, arăţi cu mult mai bine decât atunci când te—am văzut lunea trecută!
—Mă simt mai bine, a ciripit David, astăzi mai cu seamă, căci a fost aici domnul Jack.
—Ah, domnul Jack a trecut să te vadă?
Din vocea domnişoarei Holbrook răzbătea o schimbare de nedefinit.
—Da, chiar acum. Păi, încă mai era aici când aţi intrat în curte.
Domnişoara Holbrook a tresărit vizibil şi s—a uitat în jur cu oarecare frenezie.
—Aici când — dar nu l—am întâlnit nicăieri — pe coridor.
—Nu a trecut pe coridor, a râs David voios. A ieşit drept pe fereastra de colo.
—Fereastra!
Fruntea domnişoarei Holbrook s—a făcut roşie ca focul.
—Chiar a trebuit să recurgă la asta ca să scape... Şi—a muşcat buza şi s—a oprit pe neaşteptate. David a făcut ochii mari.
—Să scape? Ah, nu EL era cel care scăpa. Era Perry. Domnul Jack se temea că are să—l piardă. L—a văzut prin fereastra de colo, tocmai după ce v—a văzut pe dumneavoastră, şi a spus că voia să—i vorbească şi se temea că are să—i scape. Aşa că a sărit pe fereastra de colo. înţelegeţi?
—Ah, da, înţeleg! a murmurat domnişoara Holbrook cu o voce pe care David a găsit—o puţin stranie.
—Aş fi vrut să rămână, s—a încruntat David nesigur. Aş fi vrut să vă întâlnească.
—Vai de mine, David, sper că nu i—ai spus una ca asta!
—Ah, ba da, i—am spus! Dar nu a putut zăbovi, nici măcar atunci. Ştiţi, voia să—l ajungă din urmă pe Perry Larson.
—Nu mă îndoiesc, a ripostat domnişoara Holbrook cu atâta elocinţă, încât David s—a uitat iarăşi la ea cu o încruntătură în care se citea oarecare tulburare.
—Dar are să se întoarcă în curând, negreşit, iar atunci poate că o să fiţi şi dumneavoastră aici. îmi doresc atât de mult să vă întâlnească, Domniţă a Trandafirilor!
—Prostii, David! a râs domnişoara Holbrook oarecum agitată. Domnul — domnul Gurnsey nu vrea să mă întâlnească. M—a întâlnit deja de o mulţime de ori.
—Ah, da, mi—a spus că v—a întâlnit cu multă vreme în urmă, a încuviinţat David solemn din cap, dar nu a dat de înţeles că şi—ar fi amintit prea bine.
—Chiar aşa! a râs domnişoara Holbrook, îmbujorându—se iarăşi uşor. Ei bine, sunt sigură, dragul meu, că nu am vrea să—i sforţăm prea mult memoria acestui sărman domn, ştii. Haide, ce—ar fi să vezi ce ţi—am adus? a sfârşit ea cu glas vesel.
—Ah, ce—i asta? a strigat David când, sub degetele sprintene ale domnişoarei Holbrook, învelişul s—a dat la o parte şi a dezvăluit o cutie care, odată deschisă, s—a dovedit plină cu grămezi de bucăţele de lemn pictate şi tăiate în forme bizare — o harababură nemaivăzută.
—E un mozaic, David. Toate piesele acestea micuţe formează o imagine când le potriveşti între ele, ştii? Eu am încercat noaptea trecută şi nu am fost în stare. Le—am adus încoace să văd dacă tu reuşeşti.
—Ah, vă mulţumesc! Mi—ar plăcea tare mult! a jubilat băiatul.
Şi, lăsându—se vrăjit de miracolul bucăţelelor acelea de lemn pe care le potrivea una lângă cealaltă, David a părut să uite cu totul de domnul Jack — ceea ce nu o nemulţumea pe Domniţa Trandafirilor, pasămite.
De abia după o săptămână i s—a îndeplinit dorinţa de a—i vedea pe Domniţa Trandafirilor şi pe domnul Jack întâlnindu—se la căpătâiul lui. Era în ziua în care domnişoara Holbrook i—a adus setul cel minunat al romanelor *Waverley* elegant legate. De fapt David încă se mai mândrea cu noile lui bunuri când domnul Jack a apărut pe neaşteptate în pragul uşii.
—Ziua bună, băiatul meu, tocmai ce voiam să... ah, să—mi fie cu iertare, socotisem că eşti —singur! a bâiguit el roşu la faţă ca focul.
—Este singur — adică, va fi în curând numai cu dumneavoastră, domnule Gurnsey, a zâmbit larg domnişoara Holbrook.
Era deja în picioare.
—Nu, nu, vă rog! s—a bâlbâit domnul Jack înroşindu—se şi mai tare. Nu vreau să vă alung —adică, vreau să spun, nu plecaţi, vă rog! Nu am ştiut. Nu am prins de veste — nu am văzut —, astăzi nu aveţi

trăsura în faţa uşii.

Domnişoara Holbrook a ridicat din sprâncene.

—Am trimis—o acasă. Plănuiam să mă întorc pe jos. Am câteva vizite de făcut pe drum; şi e vremea să pornesc. La revedere, David!

—Dar, Domniţă a Trandafirilor, vă rog, vă rog, nu plecaţi! a rugat—o fierbinte David, care se uita de la unul la celălalt neliniştit şi înspăimântat. Păi, de abia aţi venit!

Dar nici linguşirile, nici argumentele nu L—au fost de vreun folos; şi, înainte ca David să se dezmeticească, s—a trezit singur cu domnuL Jack.

Chiar şi atunci dezamăgirile s—au adunat grămadă, căci vizita domnului Jack nu i—a mai adus aceeaşi fericire desăvârşită ca în alte rânduri. Domnul Jack însuşi s—a arătat aproape ursuz la început, iar apoi tăcut şi frământat, măsurând podeaua cu paşi sacadaţi care îl tulburau nespus pe David.

Domnul Jack adusese cu el o carte; dar chiar şi aceasta nu a făcut decât să înrăutăţească lucrurile, căci, odată ce a văzut volumele minunat legate pe care tocmai le lăsase domnişoara Holbrook, domnul Jack s—a încruntat şi i—a spus lui David că poate nici nu are nevoie de darul lui pe lângă toate celelalte cărţi frumoase. Iar David nu părea să—l poată face să înţeleagă că acea singură carte de la el îi era la fel de dragă ca întregul set de cărţi adus de Domniţa Trandafirilor.

Fireşte că nu a fost nici pe departe o vizită satisfăcătoare şi, pentru prima oară, David aproape că s—a bucurat să îl vadă pe domnul Jack că pleacă şi că îl lasă singur printre cărţi. CĂRŢILE, şi—a spus David, le putea înţelege; dar pe domnul Jack, nu — nu în acea zi.

S—a mai întâmplat de câteva ori după acea zi ca Domniţa Trandafirilor şi domnul Jack să treacă pe la aceeaşi oră; dar David nu a izbutit nici măcar o dată să—şi convingă cei doi prieteni să rămână împreună. întotdeauna, dacă unul dintre ei venea şi celălalt se afla deja acolo, celălalt pleca în duda protestelor lui David că doi musafiri nu—l osteneau deloc şi a afirmaţiilor că primea deseori la fel de mulţi prieteni în ospeţie. Oricât de docili ar fi fost în oricare alte privinţe şi oricât de dornici ar fi părut să—i facă lui David pe plac, în această privinţă erau de neclintit: nu voiau cu nici un chip să rămână împreună.

Nu erau supăraţi unul pe celălalt — David era încredinţat de asta —, căci erau întotdeauna grozav de politicoşi şi se ridicau, stăteau în picioare şi se înclinau într—un fel foarte plăcut vederii. Şi totuşi, uneori credea că nu se aveau prea mult la inimă, căci întotdeauna, după ce unul dintre ei îşi lua rămas—bun, celălalt, rămas în urmă, era tăcut şi aproape încruntat — dacă era domnul Jack; şi înfierbântată la faţă şi tulburată — dacă era domnişoara Holbrook. Dar îi era peste puteri să înţeleagă de ce lucrurile stăteau aşa.

Acum, atelajul cel minunat de cai negri se oprea mai mereu la ferma Holly şi, pe măsură ce trecea timpul, începea să poarte cu el din ce în ce mai des, pe scaunul de lângă domnişoara Holbrook, un băieţel palid, dar cu ochi fericiţi.

—Vai, dar nu pricep cum de se poartă toţi atât de bine cu mine! a exclamat băiatul într—o zi către Domniţa Trandafirilor.

—Ah, e uşor, David! a zâmbit ea. Singura bătaie de cap e să aflăm ce îţi doreşti — ne ceri atât de puţine lucruri...

—Dar nu am nevoie să cer — o faceţi deja cu toţii, a susţinut băiatul, dumneavoastră şi domnul Jack şi toţi ceilalţi.

—Chiar aşa? E bine.

Domnişoara Holbrook a şovăit timp de o clipă; apoi a întrebat ca într—o doară:

—Şi îţi mai spune şi poveşti, îmi închipui —acest domn Jack — aşa cum obişnuia înainte, nu—i aşa?

—Păi, nu mi—a spus decât una, ştiţi, atunci; dar, de când m—am îmbolnăvit, mi—a spus mai multe.

—Ah, da, îmi amintesc, iar aceea a fost „Prinţesă şi Cerşetor", aşa—i? Păi, ţi—a mai spus şi altele asemenea ei?

Băiatul a scuturat cu hotărâre din cap.

—Nu, nu—mi mai spune altele ca aceea, şi — şi nici nu vreau să—mi spună.

Domnişoara Holbrook a râs într—un fel oarecum straniu.

—De ce, David, care—i necazul? a întrebat ea.

—Sfârşitul; n—a fost frumos, ştiţi.

—Ah, da, îmi — îmi amintesc.

—L—am rugat să—l schimbe, a urmat David cu mâhnire în glas. L—am rugat chiar zilele trecute, dar

nu a vrut.
—Poate că — poate că nu a vrut. Domnişoara Holbrook a vorbit repede, dar cu o voce atât de joasă, încât David de abia i—a auzit cuvintele.
—Nu a vrut? Ah, ba da, a vrut! Arăta nespus de serios şi de parcă ar fi pus cu adevărat povestea la inimă, ştiţi? Şi a spus că ar da ce are mai scump pe lume ca să îl schimbe, dar e cu neputinţă.
—Chiar a spus — aşa?

Domnişoara Holbrook se apleca acum asupra lui cu răsuflarea oarecum tăiată.
—Da, chiar aşa; şi asta e partea pe care nu o pot înţelege, a lămurit David. Căci nu înţeleg de ce o poveste — o poveste născocită de mintea cuiva — nu poate fi schimbată după cum ne e voia. Şi i—am spus şi lui.
—Ei bine, şi ce a avut de zis la asta?
—Vreme de un minut nu a spus nimic şi a trebuit să—l întreb încă o dată. Apoi s—a ridicat în picioare fără veste, de parcă s—ar fi trezit din somn, ştiţi, şi a spus: „Ah, ce—i, David?" Iar eu l—am întrebat iarăşi. Atunci a scuturat din cap şi a zâmbit soiul acela de zâmbet care nu e un zâmbet adevărat, ştiţi, şi a spus ceva despre cum poveştile adevărate, ca în viaţă, nu au decât un singur sfârşit, şi anume sfârşitul cel raţional. Domniţă a Trandafirilor, ce—i un sfârşit raţional?

Domniţa Trandafirilor a râs pe neaşteptate. Cele două pete roşiatice care lui David îi plăcea atât de mult să le vadă i s—au aprins în obraji, iar ochii i—au scăpărat pe negândite. Când a răspuns, cuvintele au curs frânte, întretăiate de hohote scurte de râs.
—Ei bine, David, nu — nu cred că aş putea să—ţi spun. Dar poate că aş putea să aflu. Un singur lucru e însă neîndoios: sfârşitul raţional al domnului Jack nu are să fie şi al meu!

David nu ştia ce noimă îi aveau voitele; nici ea nu i—a spus când a întrebat—o; dar, câteva zile mai târziu, domnişoara Holbrook a trimis după el, iar David — în stare acum să meargă oriunde poftea — i—a răspuns cu multă bucurie chemării.

Venise noiembrie, iar grădina era mohorâtă şi rece; dar, în bibliotecă, focul dansa vesel în şemineu, iar domnişoara Holbrook trăsese dinaintea lui două scaune scunde.

Era nemaivăzut de frumoasă, şi—a spus David. Roşul aprins al rochiei părea să—i fi adus o roşeaţă geamănă în obraji. Avea o strălucire vie în ochi, iar pe buze îi zăbovea un zâmbet; şi totuşi, părea curios de neliniştită şi nu—şi afla astâmpărul. A cusut puţin, cu un capăt de mătase galbenă pe alb — dar nu prea mult timp. A tricotat cu două andrele lungi de fildeş care se ascundeau şi ieşeau dintr—o împletitură albastră şi mătăsoasă — dar şi atunci nu pentru mult timp. Aşezase cărţi şi poze pe o etajeră joasă de lângă David şi a vorbit despre ele o vreme. Apoi, cu totul pe neaşteptate, a întrebat:
—David, când ai să—l întâlneşti din nou pe domnul Jack — ce crezi?
—Mâine. Am să merg să iau ceaiul la Casa pe care a construit—o Jack şi am să rămân peste noapte. E Halloween — adică, nu e Halloween de fapt, căci e prea târziu pentru asta. L—am pierdut, ştiţi, cât am fost bolnav. Aşa că o să ne prefacem, iar domnul Jack are să—mi arate cum este.
Aşa fac întotdeauna domnul Jack şi Jill; când ceva tulbură lucrul cel adevărat, se prefac cu unul închipuit. A plănuit o mulţime de lucruri de făcut pentru mine şi pentru Jill; cu nuci şi cu mere şi cu lumânări, ştiţi? E mâine noapte, aşa că am să—l văd atunci.
—Mâine? Atât — atât de curând? a bâiguit domnişoara Holbrook.

Iar lui David, uitându—se la ea cu ochi uimiţi, i—a părut timp de o clipă că ar fi căutat un loc în care să alerge să se ascundă. Apoi, cu multă hotărâre, de parcă s—ar fi prins de ceva cu amândouă mâinile, s—a aplecat, l—a privit pe David drept în ochi şi a început să vorbească în pripă şi, cu toate acestea, foarte desluşit.
—David, ascultă: vreau să—i spui ceva domnului Jack, şi vreau să fii încrezător şi să—i vorbeşti întocmai. E vorba despre — despre poveste, „Prinţesă şi Cerşetor", ştii. N—o să uiţi, cred, de vreme ce ţi—ai putut—o aminti pe aceea atât de bine. Vrei să—i spui — ceea ce am să—ţi spun eu acum — fără să schimbi o iotă?
—Păi, fireşte că vreau! a promis David fără să şovăie, deşi nedumerirea nu—i părăsise ochii.
—E vorba despre — despre sfârşit, s—a bâlbâit domnişoara Holbrook. Adică, ar putea — ar putea să aibă ceva de—a face cu sfârşitul — cumva, a isprăvit ea fără convingere.

Iar David a băgat din nou de seamă acea nestatornicie din privirea domnişoarei Holbrook, de parcă ar fi căutat o cale de scăpare. Apoi, ca şi înainte, a văzut—o ridicându—şi bărbia, după care a început să—i vorbească mai pripit decât oricând.

—Acum, ascultă! l—a povăţuit ea cu seriozitate.

Iar David a ascultat.

CAPITOLUL XXIV.O POVESTE RESCRISĂ

Seara cea închipuită de Halloween a fost un mare succes. David s—a lăsat ademenit într—atât de merele atârnate pe sfoară şi de nucile sparte cu pocnete, încât aproape uitase cu totul să—i spună domnului Jack ce—i încredinţase Domniţa Trandafirilor până când Jill s—a dus la culcare, iar David însuşi era pe cale să ia din mâna domnului Jack o lămpiţă aprinsă.

—Ah, domnule Jack, am uitat! a strigat el atunci. Trebuia să vă spun ceva.

—Lasă asta acum, David; e atât de târziu... Ce—ar fi să aşteptăm până mâine? a propus domnul Jack, cu lampa încă în mâna întinsă.

—Dar i—am promis Domniţei Trandafirilor că am să vă spun astă—seară! a protestat băiatul cu vocea plină de nelinişte.

Pe neaşteptate, bărbatul a tras înapoi lampa.

—Domniţa Trandafirilor! Vrei să spui că — mi—a trimis un mesaj — MIE? a cerut el să ştie.

—Da; despre poveste, „Prinţesă şi Cerşetor", ştiţi.

Cu o exclamaţie bruscă, domnuL Jack a aşezat lampa pe masă şi s—a îndreptat spre un scaun. Părea că nu se mai grăbea să meargă Ia culcare.

—Ascultă, David, ce—ar fi să vii să stai jos şi să—mi spui întocmai despre ce vorbeşti? Şi, mai întâi — ce ştie Domniţa Trandafirilor despre asta — despre „Prinţesă şi Cerşetor"'?

—Păi, tot ce e de ştiut, fireşte! a răspuns băiatul uimit. I—am povestit—o.

—I—ai povestit—o!

Domnul Jack s—a lăsat moale pe scaun.

—David!

—Da. Şi a fost nemaipomenit de curioasă.

—Nu mă îndoiesc!

Domnul Jack a strâns din buze cu oarecare îndârjire.

—Numai că nici ei nu i—a plăcut sfârşitul. Domnul Jack s—a ridicat în picioare pe neaşteptate.

—Nu i—a plăcut — eşti sigur, David? A SPUS asta cu gura ei?

David s—a încruntat, cufundat în gânduri.

—Păi, nu cred că a fost chiar aşa, dar nu i—a plăcut negreşit, căci tocmai înainte să—mi încredinţeze CE să vă spun, a zis că — oricum, ceea ce avea să—mi spună ar putea cumva să aibă ceva de—a face cu sfârşitul. Şi totuşi — David s—a oprit, cufundat încă şi mai adânc în gânduri. Dacă mă gândesc mai bine, nimic, de fapt — din ceea ce mi—a spus — nu a SCHIMBAT în vreun fel sfârşitul, din câte văd eu. Nu s—au căsătorit şi nu au trăit fericiţi până ia adânci bătrâneţi, oricum.

—Da, dar ce ţi—a spus? a întrebat domnul Jack cu o voce care nu era tocmai fermă. Haide, fii cu băgare de seamă, David, şi spune—mi întocmai cum ţi—a spus ea!

—Da, aşa am să fac, a încuviinţat David din cap. Până şi EA mi—a spus să fac asta.

—Chiar aşa?

Domnul Jack s—a apropiat şi mai mult.

—Dar spune—mi, cum de s—a întâmplat să — să vorbească despre asta? Ce—ar fi să începi cu începutul — cât mai aproape de început, David? Vreau să aud totul — totul!

David a lăsat să—i scape un suspin de mulţumire şi s—a aşezat mai comod în scaun.

—Păi, ca să începem cu începutul, vedeţi, i—am spus povestea acum multă vreme, înainte să mă îmbolnăvesc, iar ea a fost grozav de curioasă şi mi—a pus o mulţime de întrebări. Apoi, zilele trecute, a venit vorba despre ceva — nu mai ştiu despre ce — în privinţa sfârşitului, iar eu i—am spus cât de tare

m—am străduit să vă fac să—l schimbaţi, dar dumneavoastră nu aţi vrut. Iar ea s—a grăbit să spună că poate nici măcar nu vreţi să—l schimbaţi. Dar fireşte că am lămurit întrebarea ACEEA fără prea multă bătaie de cap, a urmat David încrezător, spunându—i doar că aţi zis că aţi da ce aveţi mai scump pe lume ca să îl schimbaţi.

—Şi chiar i—ai spus asta, David? a strigai bărbatul.

—Păi, da, am fost nevoit, a răspuns David mirat, altfel nu ar fi putut şti că voiaţi CU ADEVĂRAT să îl schimbaţi. Nu înţelegeţi?

—Ah, ba da! înţeleg o mulţime de lucruri pe care aş crede că tu nu le înţeLegi, a mormăit domnul Jack, lăsându—se să cadă înapoi pe scaun.

—Ei bine, atunci i—am spus despre sfârşitul cel raţional — despre care aţi vorbit dumneavoastră, ştiţi — ah, da! şi atunci am aflat că nici ei nu—i place sfârşitul, căci a scos un hohot de râs tare nostim şi s—a înroşit la faţă şi a spus că nu crede că ar putea să—mi spună ce e un sfârşit raţional, dar că va încerca să afle şi că, oricum, fără urmă de îndoială, sfârşitul DUMNEAVOASTRĂ nu are să fie şi al ei!

—David, chiar a spus asta — cu adevărat? Domnul Jack era de acum în picioare.

—Chiar asta; iar apoi, ieri, a trimis după mine şi a mai spus încă vreo câteva lucruri — despre poveste, adică —, dar nu a mai scos o vorbă despre sfârşit. Aproape că nu a vorbit deloc despre el, numai bucăţica aceea despre care v—am spus acum un minut.

—Da, da, dar ce a spus? a vrut să ştie domnul Jack, încetând din senin să mai măsoare camera în sus şi în jos.

—A spus: „Să—i spui domnului Jack că eu ştiu ceva despre povestea aceea a lui ce poate că el nu ştie. în primul rând, o cunosc pe Prinţesă mult mai bine decât el, iar ea nu seamănă nici un pic cu fata pe care a zugrăvit—o el."

—Da! Mai departe — mai departe!

—„Acum, de pildă, a zis ea, când băiatul a venit în ospeţie, după ce fata s—a întors întâia oară şi atunci când băiatului nu i—a plăcut pentru că au vorbit despre colegii şi despre călătorii şi despre astfel de lucruri, spune—i că se întâmplă să ştiu că fata aceea a sperat şi iar a sperat că el avea să vorbească despre jocuri şi despre zilele copilăriei; dar că ea nu putea să pomenească despre ele, fireşte, nu atunci când el nu a trecut nici măcar o dată să o vadă în toate acele săptămâni şi s—a purtat în toate privinţele de parcă uitase."

—Dar ea nu a fluturat batista — Prinţesa nu a fluturat — nici măcar o dată! a susţinut domnul Jack, iar băiatul s—a uitat şi s—a tot uitat.

—Da, EA a vorbit şi despre asta, a răspuns David. Dar EA a spus că nu socoteşte că s—ar fi cuvenit ca Prinţesa să fluture batista, cel puţin nu acum când ajunsese asemenea domnişoară — să FLUTURE către un BĂIAT! A spus că, în ce o priveşte, s—ar fi ruşinat grozav dacă ar fi făcut—o!

—Ah, aşa a spus? a murmurat domnul Jack, lăsându—se să cadă fără veste înapoi pe scaun.

—Da, aşa a spus, a repetat David, ridicându—şi demn bărbia.

Era uşor de văzut că solidaritatea lui David îşi schimbase fără nici o explicaţie ţinta.

—Dar... Cerşetorul...

—Ah, da, şi mai e un Lucru, I—a întrerupt David. Domniţa TrandafiriLor a spus ca un aşa nume nu—i place nicicum; şi că oricum nu e adevărat, pentru că băiatul nu e cerşetor. Şi a mai spus că băiatul nu a înţeles nimic atunci când şi—a închipuit că Prinţesa era desăvârşit de fericită înconjurată de toată acea splendoare. Căci EA ştia că Prinţesa nu era fericită nici un pic, fiindcă tânjea după lucruri şi după oameni pe care îi cunoscuse când era doar o fată.

Domnul Jack a sărit în picioare încă o dată. Timp de un minut a măsurat camera cu paşi mari, în tăcere; apoi a întrebat cu voce tremurătoare:

—David, nu... nu ai născocit toate astea, aşa—i? îmi spui întocmai ceea ce... ce ţi—a povestit domnişoara Holbrook?

—Păi, fireşte că nu născocesc nimic! a protestat băiatul jignit. E povestea Domniţei Trandafirilor — EA a născocit—o —, numai că a vorbit despre ea de parcă ar fi fost adevărată, fireşte, întocmai ca dumneavoastră. Şi a mai spus un lucru. A spus că se întâmplă să ştie că Prinţesa şi—a adunat de la bun început acea splendoare în jurul ei numai ca să vadă dacă ar putea să o facă fericită, dar nu a fost aşa, iar acum are un loc — o cămăruţă — care a rămas întocmai ca pe vremea când Prinţesa era doar acea fată şi în care stă deseori acum. Şi a mai spus că se afla la o aruncătură de ochi de unde trăia băiatul şi că—l

putea vedea în fiecare zi; şi că, dacă n—ar fi fost atât de orb, ar fi putut să se uite drept prin zidurile acelea cenuşii de piatră şi să o vadă, pe ea şi multe alte lucruri. Şi ce a vrut să spună cu asta, domnule Jack?

—Nu ştiu — nu ştiu, David! aproape că a gemut domnul Jack. Uneori cred că ea vrea să spună..., iar alteori cred că una ca asta nu poate să fie cu putinţă.

—Dar credeţi că a ajutat cumva — povestea? a stăruit băiatul. A vorbit numai puţin despre Prinţesă. De fapt nici nu a schimbat lucrurile în vreun fel — nu sfârşitul.

—Dar a spus că ar putea, David — a spus că ar putea! Nu—ţi aminteşti? a strigat bărbatul cu înflăcărare.

Dar, pentru David, înflăcărarea lui nu părea câtuşi de puţin stranie. Domnul Jack mai spusese şi înainte — cu multă vreme în urmă — că ar fi cu adevărat nespus de bucuros să aibă un sfârşit mai fericit pentru această poveste.

—Ia mai gândeşte—te, a urmat bărbatul. Poate că a mai spus şi altceva. A mai spus ceva, David?

David a scuturat încet din cap.

—Nu. Doar că — ei bine, a mai fost un lucruşor, dar nu SCHIMBĂ povestea cu nimic, căci e doar un „dacă ar fi". A spus: „Ce—ar fi dacă, după ani îndelungaţi, Prinţesa ar afla ce a simţit băiatul cu multă vreme în urmă şi ce—ar fi dacă băiatul s—ar uita într—o zi în sus, către turn, şi ar vedea batista fluturând O DATĂ, "iar apoi DE DOUĂ ORI, ceea ce înseamnă „vine încoace" ? Ce crezi că ar face băiatul? Dar, firește, un asemenea lucru nu are cum să fie de vreun ajutor, a sfârşit David posomorât, ridicându—se să meargă la culcare, căci e doar un „dacă ar fi".

—Desigur! a consimţit domnul Jack fără să şovăie, iar David nu a ştiut că numai o stăpânire neclintită de sine întipărise fermitatea în acea voce şi nici că, pentru domnuL Jack, întreaga lume izbucnise fără veste în cântec.

David nu a ştiut nici că, în dimineaţa următoare, domnul Jack a aşteptat lângă o anumită fereastră cu mult înainte de ora opt, cu privirea aţintindu—i—se neclintită asupra turnurilor cenuşii din Sunnycrest. Şi totuşi, ceea ce a ştiut David a fost că, îndată după ora opt, domnul Jack a trecut cu paşi mari prin camera în care el şi Jill jucau dame, şi—a luat în fugă pălăria şi haina şi a sărit de—a dreptul pe scările dinspre cărarea care ducea către puntea de la poalele dealului.

—Vai, dar ce l—a supărat pe Jack în asemenea hal? a icnit Jill.

Apoi, după o pauză plină de uimire, a întrebat:

—David, se poate să înnebuneşti de bucurie? Ştii, Jack a primit ieri două veşti minunate. Prima a fost de la doctorul lui. L—au examinat şi e sănătos, spune doctorul; toate—s bune, aşa că se poate întoarce oricând în oraş şi la munca lui. Iar eu am să merg la şcoală atunci, ştii — o şcoală pentru tinere domnişoare, a isprăvit ea, dându—şi oarecum importanţă.

—E sănătos? Ce grozav! Dar care a fost cealaltă veste? Ai spus că au fost două; numai că a doua nu se poate să fi fost mai bună decât prima; să fii sănătos — pe deplin sănătos!

—Cealaltă? Păi, doar că slujba lui cea veche din oraş îl aşteaptă. Lucra la o firmă de avocaţi însemnaţi, ştii, şi e bine, firește, să te aştepte o slujbă. Dar nu pot găsi nimic în veştile acestea două care să—l facă să se poarte aşa. Tu poţi?

—Păi, da, poate! a declarat David. Şi—a găsit lucrarea — nu înţelegi? — afară, în lume, şi are să şi—o îndeplinească. Ştiu cum m—aş simţi eu dacă aş găsi—o pe a mea, cea despre care mi—a vorbit tata! Numai un lucru nu înţeleg: dacă domnul Jack a ştiut toate acestea încă de ieri, de ce nu s—a purtat aşa atunci, în loc să aştepte până astăzi?

—Mă întreb şi eu! a spus Jill.

CAPITOLUL XXV.LUMEA CEA FRUMOASĂ

În acele zile de la începutul iernii, David a găsit multe cântece noi în vioară, iar toate au fost foarte frumoase. Pentru început, au fost toate privirile blânde şi faptele bune care l—au copleşit de

pretutindeni. Apoi a mai fost şi prima zăpadă, cu fulgii pufoşi acoperind lumea cu un alb de poveste. David i—a cântat acea melodie domnului Streeter, într—o zi, şi mare i—a fost dezamăgirea când bărbatul nu a părut să înţeleagă ce voia să spună cântecul...

—Dar nu înţelegeţi? a stăruit David. Vă spun că florile de păr din pomul dumneavoastră s—au întors ca să vă arate cât sunt de fericite că nu le—aţi omorât în acea zi.

—Florile de păr — să se întoarcă! a strigat bătrânul. Păi, nu, nu înţeleg! Unde—s florile tale de păr?

—Păi, acolo — dincolo de fereastră —, peste tot, a stăruit băiatul.

—ACOLO! Pe legea mea! Băiete, doar nu vorbeşti — nu SE POATE să vorbeşti — despre ZĂPADĂ!

—Ba fireşte că da! Acum, nu înţelegeţi? Păi, tot pomul era ca un nor mare de fulgi de zăpadă. Nu vă amintiţi? Ei bine, acum s—a dus şi a găsit o mulţime de alţi pomi şi toate petalele acelea mici şi albe coboară dansând ca să sărbătorească şi să vă spună că la anul se întorc negreşit.

—Măi să fie! a exclamat bărbatul din nou. Apoi, pe neaşteptate, şi—a lăsat capul pe spate şi a scos un hohot zdravăn de râs. Lui David nu i—a plăcut prea mult acel râset şi nici bănuţul de cinci cenţi pe care bărbatul i l—a strecurat în mână puţin mai târziu; cu toate că — măcar dacă David ar fi ştiut — atât râsetul, cât şi bănuţul de cinci cenţi dăruit au fost — pentru bărbatul care nu izbutise să înţeleagă — pietre de hotar pe un drum neobişnuit.

Curând după aceasta, David a avut parte de o surpriză nemaivăzută — iubita lui Domniţă a Trandafirilor şi nu mai puţin iubitul lui domn Jack aveau să se căsătorească la începutul noului an. Iar David a fost atât de uluit, încât până şi vioara i—a rămas mută şi nu a avut, la început, nimic de zis despre asta. însă David i—a spus domnului Jack, într—o zi, ca de la bărbat la bărbat:

—Credeam că bărbaţii, când iau o femeie de soţie, merg să—i facă curte. Aşa fac în cărţile de poveşti. Dar dumneavoastră — de abia dacă i—aţi spus vreun cuvânt frumoasei mele Domniţe a Trandafirilor; şi aţi vorbit doar o dată — cu multă vreme în urmă — de parcă nici nu vă mai aminteaţi prea bine de ea. Acum, ce înţelegeţi prin asta?

Iar domnul Jack a râs, dar s—a şi înroşit la faţă, apoi i—a povestit totuL despre „Prinţesă şi Cerşetor" şi că el, David, fusese ceL care, din întâmplare, făcuse curte în locul lui.

Şi cum a râs David atunci, şi cum s—a îmbrăţişat de—a dreptul de bucurie! Iar când, mai apoi, şi—a luat vioara în mână, ce cântec nespus de frumos a găsit în corzile ei vibrânde!

S—a întâmplat ca David să fie în odaia lui, cântând acelaşi cântec, în acea după—amiază de sâmbătă, când scrisoarea din partea băiatului de mult pierdut al lui Simeon Holly, John, a sosit la ferma Holly.

Jos, în bucătărie, Simeon Holly stătea cu scrisoarea în mână.

—Ellen, am primit o scrisoare de la John! a spus el.

Iar faptul că Simeon Holly vorbea cât de cât despre asta dovedea cât de mult înaintase pe drumul LUI neobişnuit în vremea ce trecuse de la ultima scrisoare.

—De la John? Ah, Simeon! De la John?

—Da.

Simeon s—a aşezat şi a încercat să—şi ascundă tremurul mâinii în timp ce trecea vârful cuţitului pe sub îndoitura plicului.

—O să vedem ce spune.

Şi, auzindu—l, ai fi putut crede că scrisorile de la John erau întâmplări obişnuite.

Dragă tată,

Ţi—am mai scris până acum de două ori (spunea scrisoarea) şi nu am primit nici un răspuns. Dar am să mai fac încă o strădanie, de dragul iertării. Pot să vin la tine de Crăciun? Am un băieţel al meu acum, iar inima—mi tânjeşte după tine. Ştiu cum m—aş simţi dacă el, în anii care vin, ar face la fel cum am făcut eu.

Nu am să te amăgesc — nu mi—am abandonat arta. Mi—ai spus odinioară să aleg între tine şi ea— iar eu am ales, presupun; cel puţin, am fugit de acasă. Şi totuşi, în ciuda a. toate acestea, te întreb încă o dată: pot să vin la tine de Crăciun? Vreau să te am aproape, tată, şi o vreau pe mama. Şi vreau să—mi vedeţi băiatul.

—Ei bine? a spus Simeon Holly, încercând să—şi strecoare în cuvinte o răceală de neclintit care să nu arate cât de adâncă îi era emoţia. Ei bine, Ellen?

—Da, Simeon, da! a suspinat nevasta lui, cu o întreagă lume de dor şi de dragoste de mamă în ochii şi în vocea ei rugătoare. Da — ai să spui da!

—Unchiule Simeon, mătuşă Ellen, a strigat David, alergând cu zgomot pe scări în jos, am găsit un cântec atât de frumos în vioară şi am să—l cânt iar şi iar, ca să ştiu, fără urmă de îndoială, că am să mi—l amintesc pentru tata — căci lumea este frumoasă, unchiule Simeon, nu—i aşa? Acum, ascultaţi!

Iar Simeon Holly a ascultat, dar nu auzea vioara. Auzea vocea băieţelului cu părul plin de bucle din vremurile de mult trecute.

Când, ceva mai târziu, David s—a oprit din cântat numai femeia mai şedea, privindu—L — bărbatul se aşezase la birou cu stiloul în mână.

John, soţia lui John şi băieţelul lui fobii au venit în ziua dinainte de Crăciun, iar entuziasmul de la ferma Holly a fost neînchipuit de mare. John s—a dovedit înalt, puternic şi ars de soarele multor expediţii pentru schiţe — un fiu cu care să te mândreşti şi care să—ţi fie sprijin la bătrâneţe. Doamna John, în cuvintele lui Perry Larson, era „cea mai dichisită domniţă care s—a pomenit". Potrivit „mamei lui John, era o întrupare aproape de necrezut a fiicei îndelung visate, pentru care îşi pierduse orice speranţă — încântătoare, adorabilă şi fermecător de frumoasă. Micuţul John — micuţul John era el însuşi; şi nici dacă ar fi fost un heruvim coborât drept din Rai — ceea ce şi era, de fapt, în ochii iubitori ai bunicilor —, nu ar fi putut fi mai mult altceva decât atât.

John Holly nu sosise de nici patru ore în vechea lui casă când a dat peste vioara lui David. Era însoţit de mama şi de tatăl său. Nimeni altcineva nu se mai afla în cameră. Cu o privire piezişă către părinţii săi, a luat instrumentul în mână — John Holly nu—şi uitase propria tinereţe. Cântecele lui nu fuseseră bine primite în zilele de odinioară, îşi amintea el.

—O scripcă! Cine cântă? a întrebat.

—David.

—Ah, băiatul! Ai spus că — l—ai luat de milă? Fiindcă tot veni vorba, e un puşti tare ciudat! N—am mai văzut în viaţa mea un BĂIAT ca EL.

Simeon Holly a ridicat capul cu o mişcare aproape războinică.

—David e un băiat bun — un băiat foarte bun, cu adevărat bun, John! Suntem cum nu se poate mai mulţumiţi de el.

John Holly a râs cu inima uşoară, însă pe frunte purta o încruntătură nedumerită. Până acum, John Holly nu fusese în stare să înţeleagă două lucruri: schimbarea indescriptibilă din tatăl lui şi poziţia băiatului, David, în familie — John Holly încă îşi mai amintea propria—i tinereţe îngrădită.

—Hmm, a murmurat el, ciupind încetişor corzile şi încercând apoi să treacă peste ele arcuşul. Am şi eu acasă o scripcă la care cânt uneori. Te superi dacă o încerc puţin?

O lumină poznaşă a licărit în ochii tatălui lui.

—Ah, nu! Suntem deprinşi cu asta — acum. Iar John Holly şi—a amintit din nou de copilăria sa.

—Cerule! Dar are un instrument grozav aici! a strigat cântăreţul, lăsând să—i cadă arcuşul după prima jumătate de duzină de tonuri minunat vibrânde şi ducând vioara la fereastră.

O clipă mai târziu a scos un strigăt plin de uimire şi s—a întors către tatăl lui cu o expresie consternată.

—Cerule Mare, tată! De unde are băiatul instrumentul acesta? ŞTIU câte ceva despre viori, chiar dacă nu mă pricep prea bine să cant; iar aceasta... De UNDE o are?

—De la tatăl lui, socotesc. O avea cu el când a venit aici, oricum.

—„O avea când a venit!" Dar, tată, ai spus că era vagabond, şi — ah, haide, spune—mi, ce secret se ascunde aici? Vin acasă şi, pe masa din salonul tatălui meu, găsesc odihnindu—se liniştită o vioară care—i nepreţuită, din câte ştiu eu. Ştiu, oricum, că preţul i se socoteşte în mii, nu în sute; şi totuşi tu îmi spui, cu un calm neştirbit, că îi aparţine acestui băiat care, putem spune fără îndoială, nu ştie să cânte nici măcar şaisprezece note aşa cum se cuvine, ca să nu mai vorbesc de respectul pentru cei care cântă cu adevărat; şi care, după chiar spusele tale, nu e nimic decât un...

O mână repede înălţată în semn de alarmă i—a frânt cuvintele pe buze. John Holly s—a întors ca să—l vadă pe David însuşi în pragul uşii.

—Intră, David! a spus liniştit Simeon Holly. Fiul meu vrea să te asculte cântând. Nu cred că te—a auzit încă.

Şi, din nou, în ochii lui Simeon Holly a licărit acea lumină poznaşă.

John Holly a dat drumul viorii cu şovăială vădită. Pe chip i se citea limpede ce soi de chin socotea că—l aşteaptă. Dar, de parcă se simţea constrâns să pună întrebarea, a spus:

—De unde ai vioara asta, băiete?

—Nu ştiu. Am avut—o dintotdeauna, încă de când îmi amintesc — pe aceasta şi pe cealaltă.
—Pe CEALALTĂ!
—A tatei.
—Ah!

John Holly a şovăit; apoi a remarcat cu oarecare asprime:
—E un instrument bun, băiete — un instrument foarte bun!
—Da, a încuviinţat din cap David, cu un zâmbet vesel. Aşa a spus tata. Şi mie îmi place. Acesta e un Amati, dar celălalt e un Stradivarius. Uneori nici nu ştiu care dintre viori îmi place mai mult, numai că aceasta este a mea.

Cu un strigăt pe jumătate înăbuşit, John Holly s—a tras înapoi fără vlagă.
—Atunci — chiar — ştii? l—a luat el la rost.
—Ce să ştiu?
—Valoarea viorii din mâinile tale.

Nu a primit nici un răspuns. Privirea băiatului era întrebătoare.
—Preţul, vreau să spun — ce preţ are.
—Păi, nu — da — adică, e nepreţuită — pentru mine, a răspuns David cu o voce nedumerită.

John Holly a dat nerăbdător din mână.
—Dar cealaltă unde este?
—La Joe Glaspell. I—am dat—o să cânte la ea, pentru că nu are una a lui şi îi place atât de mult să cânte...
—I—ai DAT — un Stradivarius!
—I—am împrumutat—o, l—a corectat David cu o voce neliniştită. Cum a fost a tatei, nu m—am putut îndura să i—o dau de tot. Dar Joe — Joe trebuia să aibă ceva la care să cânte.
—„Ceva la care să cânte!" Tată, doar nu vorbeşte despre familia Glaspell din River Street[7] ? a strigat John Holly.
—Ba cred că da. Joe e nepotul bătrânului Peleg Glaspell.

John Holly şi—a ridicat cu repeziciune amândouă braţele în aer.
—Un Stradivarius — la nepotul lui moş Peleg! Dumnezeule! a mormăit el. Păi, să fiu al...

N—a terminat ce avea de spus. La un alt cuvânt al lui Simeon Holly, David începuse să cânte.

Din scaunul de lângă sobă, Simeon Holly a privit chipul fiului său şi a zâmbit. A văzut uimirea, neîncrederea şi încântarea cum se luptau pentru a—l lua în stăpânire; dar, înainte ca muzica să ia sfârşit, a fost chemat de Perry Larson cu treburi în bucătărie. Aşa că John Holly s—a năpustit în bucătărie puţin mai târziu, cu privirile şi cu obrajii arzând.
—Tată, pentru numele lui Dumnezeu, unde ai găsit băiatul ăsta? a cerut el să ştie. Cine l—a învăţat să cânte aşa? Am încercat să aflu de la el, dar nici Sherlock Holmes în carne şi oase n—ar fi în stare să dea de capăt păsăreştii ăsteia pe care o vorbeşte el, despre case de la munte şi despre Orchestra Vieţii! Tată, ce ÎNSEAMNĂ asta?

Simeon Holly i—a spus atunci supus povestea, mai cuprinzător decât i—o spusese înainte. A adus şi scrisoarea, cu semnătura ei misterioasă.
—Poate ca tu poţi să o desluşeşti, fiule! a râs el. Nici unul dintre noi nu poate, deşi nu i—am mai arătat—o nimănui de o grămadă de vreme. Am încetat de mult să mai cred că va fi cineva în stare să o desluşească.
—Să o desluşesc — să o desluşesc! a strigat entuziasmat John Holly. Nimic mai uşor! E un nume cunoscut în toată lumea. E numele unuia dintre cei mai mari violonişti din câţi au trăit vreodată!
—Dar cum — ce — cum de a ajuns în hambarul meu? a întrebat Simeon Holly.
—Uşor de ghicit, din scrisoare şi din ceea ce se ştie, a răspuns John, cu vocea încă tremurându—i de entuziasm. A fost dintotdeauna un om straniu, se spune, şi avea părerile lui despre viaţă. Acum şase sau opt ani i—a murit soţia. Se spune că o adora şi că timp de patru săptămâni a refuzat să se mai atingă măcar de vioară. Apoi, cu totul pe neaşteptate, a dispărut împreună cu fiul său în vârstă de patru ani — s—a făcut nevăzut, de—a dreptul. Unii au ghicit pricina. Ştiu un bărbat care—l cunoştea bine şi, la

[7] Strada râului *(n. trad.)*.

vremea dispariţiei, mi—a povestit multe despre el. A spus că nu l—a mirat câtuşi de puţin ce se întâmplase. Că o jumătate de duzină de rude se amestecau deja în felul în care voia să—şi crească băiatul şi că David era pe cale să ajungă un răsfăţat, chiar şi atunci, de la atâta atenţie şi linguşiri. Tatăl hotărâse să facă din fiul lui un artist desăvârşit şi se ştie că a spus că socoteşte — la fel ca muLţi alţii — că primii doisprezece ani din viaţa unui copil formează caracterul bărbatului de mai târziu şi că, dacă ar putea păstra băiatul atâta vreme doar pentru el, atunci avea să—şi încerce norocul cu restul. Aşadar se pare că s—a ţinut de plan până când a căzut bolnav şi a fost nevoit să renunţe — bietul om!

—Dar de ce nu ne—a spus limpede în bilet cine e, arunci? a clocotit Simeon Holly cu iritare vădită.

—Credea că aşa a făcut, a râs celălalt. Şi—a semnat numele şi a socotit că era atât de bine cunoscut, încât ar fi fost îndeajuns numai să—l amintească. De aceea şi—a păzit atât de straşnic secretul cât a trăit pe munte, ştii, şi de aceea nici măcar David însuşi nu—l cunoaşte. Firește, dacă ar fi prins cineva de veste, i—ar fi pus capăt planurilor, iar el ştia asta. Aşa că a socotit că nu avea altceva de făcut decât să—şi semneze numele pe biletul acela şi toţi aveau să ştie cine este, iar David avea să fie trimis de îndată la familia lui. (Are o mătuşă şi câţiva veri, cred.) înţelegi, nu şi—a închipuit că nimeni nu va fi în stare să—i CITEASCĂ numele! De altminteri, cum era atât de bolnav, nu era tocmai sănătos la minte, pesemne.

—Înţeleg, înţeleg, a aprobat din cap Simeon Holly, încruntându—se uşor. Şi fireşte că dacă l—am fi desluşit, nici nu l—am fi recunoscut, poate. Acum că mi—ai amintit cred că l—am auzit şi eu cândva, pe vremuri — cu toate că astfel de nume nu au prea multă însemnătate pentru mine. Dar, fără îndoială, cineva ar fi ştiut. Pe de altă parte, ce—a fost, a fost.

—Ah, da, şi nu s—a întâmplat nimic rău. Băiatul a căzut pe mâini bune, din fericire. O să scapi de el în curând, fireşte.

—Să scap de el? Ah, nu, am să—l păstrez pe David! a spus Simeon Holly cu hotărâre.

—Să—l păstrezi! Păi, tată, uiţi cine este! Pe băiatul ăsta îl aşteaptă prieteni, familie, un public în extaz şi o grămadă de bani. Nu poţi să—l păstrezi! N—ai fi putut să—l păstrezi nici până acum dacă orăşelul ăsta al tău n—ar fi fost îngropat între dealuri, în valea asta uitată de lume. Lumea întreagă are să—ţi bată la uşă în clipa în care va afla că el e aici — cu dealuri sau fără dealuri! Şi, de altfel, mai sunt şi rudele; au unele drepturi asupra lui.

Nu a primit nici un răspuns. Cu chipul deodată supt şi bătrân, bărbatul mai în vârstă s—a întors cu spatele.

Jumătate de oră mai târziu, Simeon Holly a urcat scările spre camera lui David şi, pe cât de blând şi de limpede a putut, i—a povestit băiatului despre lucrul acela minunat şi bun care i se întâmplase.

—Adică, am să plec de aici şi am să studiez —să exersez — să învăţ mai multe despre vioară?

—Întocmai, David!

—Şi am să ascult muzică frumoasă ca orga din biserică, numai că mai multă — mai mare — mai bună?

—Socotesc că da.

—Şi am să cunosc oameni — oameni dragi — care înţeleg ce spun atunci când cânt?

Simeon Holly s—a albit puţin]a faţă; şi totuşi, ştia că David nu voia sa—l facă să—i fie atât de greu.

—Da.

—Păi, e „lansarea" mea — tocmai ce urma să fac cu bănuţii de aur! a strigat David fericit.

Apoi, scoţând un strigăt ascuţit de spaimă, şi—a pus repede mâna la gură.

—Ce — anume? a întrebat bărbatul.

—N—nimic, de fapt, domnule Holly — unchiule Simeon —, n—nimic!

Ceva, fie neliniştea băiatului, fie pomenirea nenorocoasă a monezilor de aur a adus în privirea lui Simeon Holly o bănuială neaşteptată şi plină de teamă.

—„Lansarea" ta? Bănuţii de aur? David, ce vrei să zici?

David a scuturat din cap. Nu avea de gând să spună nimic. Dar, cu blândeţe şi cu stăruinţă, Simeon Holly a pus întrebări până când întreaga poveste vrednică de milă a ieşit la iveală înaintea lui: speranţele, visele, sacrificiul.

David a văzut atunci ce se întâmplă când un bărbat puternic e zdruncinat de o emoţie care îl copleşeşte; iar ceea ce vedea îl uluia şi îl înspăimânta totodată pe băiat.

—Domnule Holly, vă pasă — atât de mult —că am să plec? N—aş fi crezut niciodată — nici nu mi—aş fi închipuit — că v—ar PĂSA! a bâiguit el.

Nu a primit nici un răspuns. Simeon Holly îşi întorsese ochii.

—Unchiule Simeon, TE ROG! Cred... cred că nici măcar nu vreau să plec. Sunt,,, sunt încredinţat că nu vreau să plec — şi să TE las!

Simeon Holly s—a întors spre el atunci şi a vorbit.

—Să pleci? Fireşte că ai să pleci, David! Crezi că te—aş lega de mine, aici, ACUM?

Vocea i s—a frânt.

—Câte nu—ţi datorez — o casă, un fiu, fericirea! Să pleci? Fireşte că ai să pleci! Mă întreb dacă îţi închipui cu adevărat că am să te las să rămâi! Haide, să coborâm la mama şi să—i dăm vestea! Bănuiesc că are să vrea să înceapă încă de astă—seară să—ţi cârpească toţi ciorapii!

Şi, cu capul sus şi cu paşi hotărâţi, Simeon Holly a dar piept, la rândul lui, cu cel mai profund sacrificiu şi a deschis calea pe scări, în jos.

Prietenii, rudele, publicul în extaz, grămada de bani — toate îi aparţin acum lui David. Dar, o dată pe an, cu toate că e bărbat în toată firea, îşi ia vioara şi călătoreşte într—un orăşel îndepărtat, de sus, dintre dealuri. Acolo, într—o bucătărie tihnită, cântă pentru un bătrân şi pentru o bătrână; şi de fiecare dată îşi spune că exersează pentru vremea în care, cu vioara sub bărbie şi ciupind corzile cu arcuşul, are să plece să—şi întâlnească tatăl în ţara cea îndepărtată.